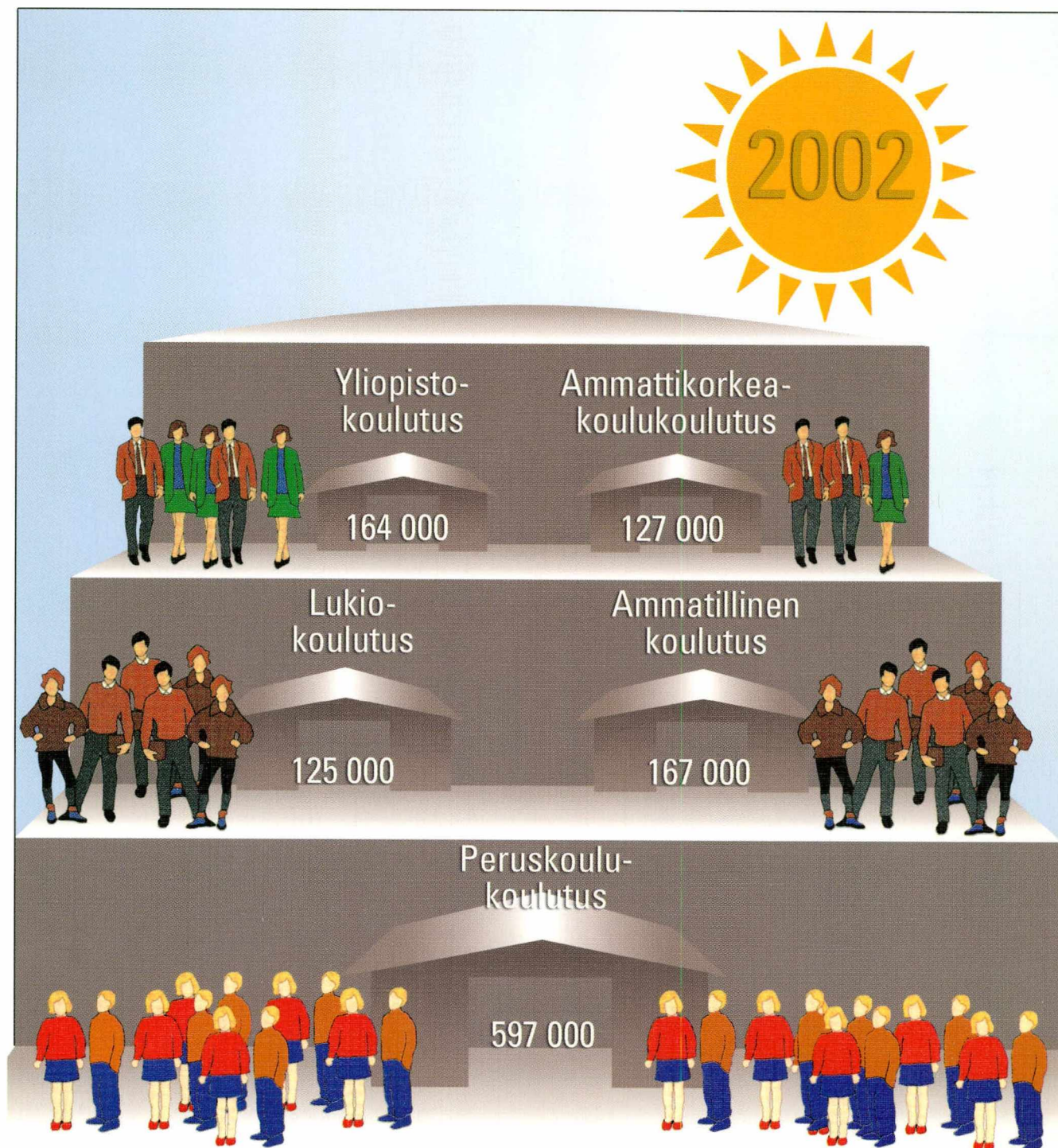

Oppilaitostilastot 2003

Oppilaitostilastot 2003

Tiedustelut:

*Oppilaitostilastot
(09) 17 341
koulutus.tilastot@tilastokeskus.fi*

SVT

*Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland*

Kansikuva: Asser Jaaro

© 2004 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

*ISSN 1236-4746
= Koulutus
ISSN 1455-4402
ISBN 952-467-249-9*

Yliopistopaino Oy, Helsinki 2004

Esipuhe

Oppilaitostilastot 2003 -julkaisu sisältää tuoreimmat tilastotiedot koulutuksen järjestäjistä ja oppilaitoksista, henkilökunnasta, opiskelijoista ja tutkinnoista, väestöstä ja väestön koulutusrakenteesta, koulutuksen taloudesta, koulutukseen hakeutumisesta ja pääsystä, opiskelusta, opintojen kulusta ja sijoittumisesta jatko-opintoihin ja työelämään.

Julkaisussa on ensimmäistä kertaa omina lukunaan Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset, Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli, Koulutuksen keskeyttäminen sekä Väestö ja väestön koulutus rakenne. Erillistä Väestön koulutus rakenne kunnittain -julkaisua ei enää laadita. Opiskelijoiden työssäkäyntiä on kuvattu rekisteripohjaisten opiskelija- ja työssäkäyntitilastoaineistojen ja nyt myös otospohjaisen työvoimatutkimuksen tietojen pohjalta.

Käytetyt aineistot, käsitteet ja luokitukset on kuvattu lyhyesti jokaisen luvun alussa ja laajemmin erillisessä Käsitteet ja luokitukset -luvussa. Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Vuotta 2002 edeltävät vuosiaineistot on luokiteltu opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokituksen 1995 mukaan.

Tilastokeskuksen koulutusluokitusta on käytetty etenkin väestön koulutusrakennetilastoissa ja tutkinnoittaisissa liitetaulukoissa. Unescon kansainvälistä koulutusluokitusta (ISCED 1997:ää) on käytetty mm. englanninkielisessä yhteenvedossa.

Luvut kuvaavat useimmiten koko maata tai maakuntaa. Väestön koulutusrakenteesta on myös seutukunnittaisia ja kunnittaisia tietoja. Osa julkaisun taulukoista siirretään luettavaksi myös Tilastokeskuksen internet-sivuille osoitteeseen www.tilastokeskus.fi.

Lisätietoja koulutustilastoista saa henkilötilastojen Oppilaitostilastot-yksiköstä ja Erityisselvitykset ja markkinointi -yksiköstä. Aineistoista on tietosuoja huomioon ottaen mahdollista tuottaa taulukoita tai muita tietopalveluja.

Julkaisun ovat toimittaneet Riitta Auvinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Miikka Paajavuori, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Arja Tiuhonen, Mirja Tiisanoja, Mika Tuononen, Reija Vento, Tarja Ylipekka ja Leena-Marja Åkerblom. Julkaisun tekoon on osallistunut koko oppilaitostilastojen henkilökunta.

Helsingissä, helmikuussa 2004

Riitta Harala
Tilastojohtaja

Förord

Publikationen *Oppilaitostilastot 2003* (Läroanstaltsstatistik 2003) innehåller de färskaste statistikuppgifterna om utbildningsanordnare och läroanstalter, personal, studerande och examina, befolkningen och befolkningens utbildningsstruktur, utbildningsekonomi, sökande och antagna till utbildning, studier, studiernas gång och placering i fortsatta studier och arbetslivet.

Publikationen innehåller för första gången som egna kapitel *Utbildningsanordnare och läroanstalter*, *Ålder, rörlighet, nationalitet och modersmål för studerande* och personer som avlagt examen, *Avbrott i studierna* samt *Befolkning och befolkningens utbildningsstruktur*. En separat publikation *Befolkningens utbildningsstruktur* kommunvis publiceras inte längre. De studerandes sysselsättning har beskrivits på basis av registerbaserat statistikmaterial över studerande och sysselsättning och nu även på basis av uppgifterna i den urvalsbaseade arbetskraftsundersökningen.

Materialet, begreppen och klassificeringarna beskrivs kort i början av varje kapitel och mera detaljerat i ett separat kapitel *Begrepp och klassificering*. För klassificeringen av utbildningar har man i huvuddrag använt undervisningsförvaltningens klassificering av utbildningsområden och utbildningsnivåer, som reviderades år 2002. Årsmaterialen före år 2002 har klassificerats enligt undervisningsförvaltningens klassificering av utbildningsområden och utbild-

ningsnivåer från år 1995. Statistikcentralens utbildningsklassificering har använts i synnerhet i statistiken över befolkningens utbildningsstruktur och i de tabellbilagor där uppgifterna presenteras efter examen. Unescos internationella utbildningsklassificering (ISCED 1997) har använts bl.a. i det engelskspråkiga sammandraget.

Uppgifterna gäller oftast hela landet eller ett landskap. Uppgifter om befolkningens utbildningsstruktur anges också efter ekonomisk region och kommun. En del av publikationstabellerna läggs också ut på Statistikcentralens webbsidor under adress www.tilastokeskus.fi.

Enheten för läroanstaltsstatistik och enheten för uppdragsverksamhet och marknadsföring vid avdelningen för individstatistik ger mer detaljerad information om utbildningsstatistiken. Med beaktande av datasekretess är det möjligt att ur materialet producera tabeller eller andra informationstjänster.

Publikationen har redigerats av Riitta Auvinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Miikka Paajavuori, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Arja Tiihonen, Mirja Tiisanoja, Mika Tuononen, Reija Ventto, Tarja Ylipekka och Leena-Marja Åkerblom. Alla anställda vid enheten för läroanstaltsstatistiken har deltagit i arbetet med publikationen.

Helsingfors i februari 2004

Riitta Harala
Statistikdirektör

Foreword

This publication *Oppilaitostilastot 2003* (Educational Institutions 2003) contains the most recent statistical data on the organisers of education, educational institutions, personnel, students and qualifications, the population and its educational structure, finances relating to education, applications and admissions to education and training, progress of studies and transitions to further education and work.

For the first time the publication contains separate chapters covering the organisers of education and educational institutions, the age, mobility, nationality and native language of students, student dropouts, as well as the population and its educational structure. Separate publication on the educational structure of the population by municipality is no longer compiled. Register-based statistics on students and employment, as well as data from the sample-based labour force survey have been utilised to describe employment among students.

Each chapter starts with a brief description of the used data, concepts and classifications and these are then elaborated upon in a separate chapter on concepts and classifications. Education is mainly classified according to the 2002 revision of the classification of educational fields and levels of the Finnish educational administration. Annual data prior to 2002 are classified according to the 1995 version of this classification. Statistics Finland's Finnish Stan-

dard Classification of Education has primarily been used in the statistics on the educational structure of the population and in the Appendix tables on educational qualifications. The tables in the English summary were drawn up in compliance with UNESCO's International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

The figures mostly describe the whole country or region. Data on the educational structure of the population are also available by sub-regional unit and municipality. Some of the tables in this publication will also be added to the web pages of Statistics Finland at: www.tilastokeskus.fi.

Further information on educational statistics is available from the Educational Institutions Statistics section or the Special Compilations and Marketing section of the Population Statistics unit. Subject to data protection stipulations further tables and information services can also be produced from these data.

This publication was edited by Riitta Auvinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Miikka Paajavuori, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Arja Tiihonen, Mirja Tiisanoja, Mika Tuononen, Reija Vento, Tarja Ylipekka and Leena-Marja Åkerblom. The entire staff of the Educational Institutions Statistics section participated in its compilation.

Helsinki, February 2004

Riitta Harala

Director, Population Statistics

Sisällys

Esipuhe	3
Förord	4
Foreword	5
0. Tiivistelmä	7
0. Sammandrag	11
0. Summary	15
1. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset	19
2. Väestö ja väestön koulutus rakenne	21
3. Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli	26
4. Peruskoulut	29
5. Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot	31
6. Ammatillinen koulutus	33
7. Oppisopimuskoulutus	37
8. Ammattikorkeakoulukoulutus	39
9. Yliopistokoulutus	42
10. Oppilaitosten aikuiskoulutus	45
11. Opettajat ja muu henkilökunta	48
12. Koulutuksen talous	52
13. Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat	55
14. Erityisopetus	57
15. Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy	60
16. Opintojen kulku	66
17. Koulutuksen keskeyttäminen	69
18. Opiskelijoiden työssäkäynti	71
19. Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin	74
Käsitteet ja luokitukset	77
Liitetaulukot – Tabellbilagor – Appendix tables	86

Tiedustelut

Riitta Auvinen: luku 10
Ritva Kaukonen: luvut 15, 16, 18 ja 19
Hilkka Kousa: luku 0
Miikka Paajavuori: luku 8
Riikka Rautanen: luvut 3, 14 ja 17
Aila Repo: luku 1
Irma Suovirta: luvut 4, 5 ja 13
Arja Tiihonen: luku 11
Mirja Tiisanoja: luku 18
Mika Tuononen: luku 12
Reija Vento: luvut 6 ja 7
Tarja Ylipekka: luku 2
Leena-Marja Åkerblom: luku 9

Tiivistelmä

Tässä katsauksessa kuvataan Suomen koulutusjärjestelmä ja sen jälkeen esitetään lyhyesti keskeisiä tietoja julkaisun muista luvuista. Tiedot ovat pääosin vuodelta 2002.

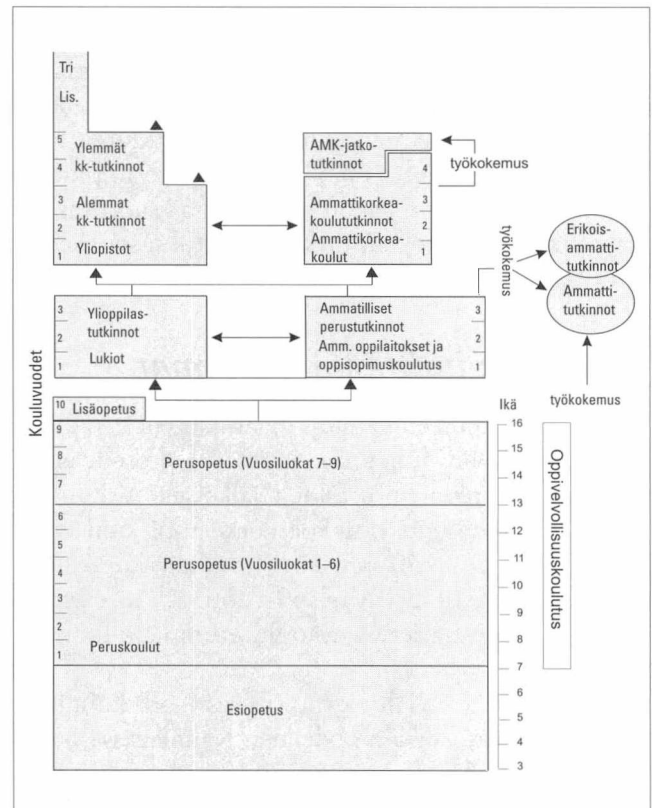
Suomen koulutusjärjestelmä

Esiopetusta annetaan Suomessa 3–6-vuotiaille lapsille yleensä päiväkodissa. Osa 6-vuotiaista saa esiopetusta peruskoulussa. Esiopetukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Perusopetus on koko ikäluokalle järjestettyä yleisivistävää koulutusta. Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä (9-vuotinen peruskoulu) on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta. Poikkeustapauksessa oppivelvollisuus voi vammaisuuden tai sairauden vuoksi alkaa jo kuusi-vuotiaana ja kestää 11 vuotta. Perusopetuksen päätötdistuksen samana tai edellisenä vuonna saanut voi halutessaan hakeutua lisäopetukseen (10. luokalle).

Perusasteen jälkeinen koulutus eli lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus on toista astetta. Lukiokoulutus on ylioppilastutkintoon tähtäävää koulutusta. Se on laajuudeltaan 3-vuotista ja antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Ammatillinen koulutus voi olla joko oppilaitosmuotoista tai oppisopimuskoulutusta. Oppisopimuskoulutuksessa pääosa on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa

Kuvio 0.1 Suomen koulutusjärjestelmä 2002

Taulukko 0.1 Koululaitoksen opiskelijamäärä koulutusryhmittäin koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 2002

Koulutusaste	ISCED 1997 ¹⁾	Yhteensä	%	Peruskoulu-koulutus	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammatti-korkeakoulu-koulutus	Yliopisto-koulutus
0 Esiaste	0 Pre-primary education	12 393	1,1	12 393	–	–	–	–
Perusaste		584 963	49,6	584 963	–	–	–	–
1 Alempi (vuosiluokat 1–6)	1 Primary education	392 741	33,3	392 741	–	–	–	–
2 Ylempi (vuosiluokat 7–9,10)	2 Lower secondary	192 222	16,3	192 222	–	–	–	–
3 Keskiaste	3/4 Upper secondary	290 857	24,7	–	124 644	166 213	–	–
Korkea-aste	Tertiary education	291 675	24,7	–	–	596	126 767	164 312
5 Alin korkea-aste	5 5B programmes	518	0,0	–	–	518	–	–
6 Alempi korkeakouluaste	5 5A medium programmes	131 825	11,2	–	–	78	126 620	5 127
7 Ylempi korkea-kouluaste	5 5A long/very long programmes	139 486	11,8	–	–	–	147	139 339
8 Tutkijakoulutusaste	6 Second stage of tertiary educ.	19 846	1,7	–	–	–	–	19 846
Yhteensä		1 179 888	100,0	597 356	124 644	166 809	126 767	164 312

¹⁾ Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

opiskelua, jota täydennetään tietopuolisilla opinnoilla oppilaitoksissa. Tutkinnot ovat 3-vuotisia ammatillisia perustutkintoja, jotka myös antavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluun ja yliopistoon.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ovat ammatillista lisäkoulutusta. Niitä ja myös ammatillisia perustutkintoja on mahdollista suorittaa ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomassa näyttötutkinnoissa, jossa osaamisensa voi osoittaa esim. näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen tai työkokemuksen pohjalta.

Ammattikorkeakoulututkinnot ovat laajuudeltaan 3,5–4,5-vuotisia ja työkokemuksesta edellyttävät ammattikorkeakoulujen jatkotutkinnot 1–1,5-vuotisia. Yliopistojen alemmat korkeakoulututkinnot ovat laajuudeltaan 3-vuotisia ja ylempät 2 vuotta pidempiä. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet voivat jatkaa opintojaan tutkijakoulutuksessa lisensiaatin- ja tohtoritutkintoon.

Väestön suorittamat tutkinnot

15 vuotta täyttäneen väestön määrä oli vuoden 2002 lopussa lähes 4,3 miljoonaa. Heistä 61 prosenttia oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Osuus on 2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna ja 30 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 1975. Alle 60-vuotiaat ja etenkin 20–39-vuotiaat naiset ovat koulutetumpia kuin miehet.

Koulutustasot vaihtelevat suuresti eri kunnissa. Korkein koulutustaso oli edelleen Kauniaisissa, jossa 80 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Muita kärkipään kuntia olivat Espoo, Oulu, Helsinki ja Oulunsalo. Alhaisin koulutustaso oli Luhangan kunnassa, jossa 15 vuotta täyttäneistä kolmasosa oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Muita alhaisen koulutustason kuntia olivat Rautavaara ja Pylkönmäki.

Opiskelijat ja tutkinnot

Perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskeli vuonna 2002 yhteensä 568 500 eri henkilöä. Määrä on 14 000 pienempi kuin koulutussektoreista yhteenlaskettu opiskelijamäärä, 582 500, jota tässä julkaisussa pääsääntöisesti käytetään opiskelijamääränä. Viimeksi mainitussa luvussa opiskelija voi samanaikaisesti opiskella yhtä tai useampaa tutkintoa samassa tai eri koulutussektorissa (lukio-koulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa tai yliopistokoulutuksessa) eli opiskelija on otettu huomioon jokaisessa opiskelemassaan koulutuksessa.

Lähes kaikki 7–15-vuotiaat opiskelivat peruskoulussa. 16–18-vuotiaista yli 90 prosenttia, 19–24-vuotiaista runsas puolet ja 25–29-vuotiaista neljännes opiskeli jossakin perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskeli 13 700 ulkomaalaista, joista lähes joka neljäs oli venäläinen. Eniten ulkomaalaisia oli ammatillisen koulutuksen opiskelijoissa, 2,7 prosenttia, ja vähiten lukiokoulutuksen opiskelijoissa, 1,5 prosenttia. Erityisen paljon ulkomaalaisia oli yliopistojen jatkokoulutuksessa, 6,0 prosenttia opiskelijoista.

Perusasteen jälkeisessä koulutuksessa suoritettiin vuonna 2002 yhteensä 126 700 tutkintoa. Ylioppilaaksi kirjoitettiin keskimäärin 19-vuotiaana, ammatillinen tutkinto suoritettiin keskimäärin 24-vuotiaana, ammattikorkeakoulututkinto 26-vuotiaana ja yliopiston perustutkinto 27-vuotiaana.

Oppilaitokset, henkilökunta ja käyttömenot

Koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten määrä väheni. Koulutuksen järjestäjiä (kuntia, kuntayhtymiä, yksityisiä yhteisöjä, säätiöitä) oli 926 eli seitsemän edellisvuotista vähemmän. Oppilaitoksia oli 5 185. Niiden määrä väheni 87:llä edellisestä vuodesta.

Taulukko 0.2 Oppilaitokset, koulutukseen hakeneet, uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritettut tutkinnot koulutussektoreittain 2002

Koulutussektori	Ao. koulutusta antaneita oppilaitoksia	Koulutukseen hakeneet	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
Peruskoulukoulutus ¹⁾	3 873	–	63 574	597 356	61 450
Lukiokoulutus	484	43 628	41 020	124 644	36 524
Ammatillinen koulutus	356	91 400	74 222	166 809	52 041
Ammattikorkeakoulukoulutus ²⁾	31	84 135	34 691	126 767	20 462
Yliopistokoulutus	20	68 206	22 574	164 312	17 708

¹⁾ Sisältää vain peruskoulujen peruskoulukoulutuksen.

²⁾ Sisältää 30 vakinaista ja yhden väliaikaisen ammattikorkeakoulun, Ålands yrkeshögskolan.

Peruskouluissa, lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa työskenteli vuonna 2001 yhteensä 132 000 henkeä. Heistä 59 prosenttia oli opettajia ja 41 prosenttia muuta henkilökuntaa. Peruskouluissa oli opettajia 43 300, lukioissa 7 300, ammatillisissa oppilaitoksissa 13 700, ammattikorkeakouluissa 5 700 ja ylipistoissa 7 400.

Koululaitoksen käyttömenot olivat vuonna 2001 yhteensä 7,9 miljardia euroa, joka on 5,8 prosenttia bruttokansantuotteesta. Käyttömenot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna reaalisesti 3,3 prosenttia. Käyttämönoista esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osuus oli 45 prosenttia, ammatillisen koulutuksen (mukaan lukien oppisopimuskoulutus) 14 prosenttia, ammattikorkeakoulukoulutuksen 8 prosenttia ja yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menot 18 prosenttia. Loput 15 prosenttia ovat koululaitoksen hallinnon, opintotuen ja muun koulutuksen menoja.

Koulutussektoreittainen tarkastelu

Syyslukukauden 2002 alussa oli toiminnassa 3 873 peruskoulua. Niissä opiskeli yhteensä 597 400 oppilasta, joista ensimmäisellä vuosiluokalla 63 600 oppilasta. Peruskoulun päättötodistuksen sai 61 500 oppilasta. Erityisopetukseen otettuja tai siirrettyjä oppilaita oli 34 000. Vuonna 2002 määrä oli 10 prosenttia edellisvuotista suurempi. Joka viides peruskoululainen sai lukuvuonna 2001–2002 osa-aikaista erityisopetusta lievien oppimis- ja sopeutumisvaikeuksien vuoksi.

Peruskoululaiset aloittavat yhteisen kielen (A1-kielen) opinnot yleensä kolmannelta vuosiluokalta, jonka oppilaista 90 prosenttia opiskelee A1-englantia. Vuonna 2002 vapaaehtoista kieltä (A2-kieltä) opiskeltiin 297 kunnassa eli 66 prosentissa kaikista kunnista. Suosituimmat vapaaehtoiset kielet olivat saksa ja englanti.

Lukiokoulutusta annettiin 484 oppilaitoksessa. Lukiokoulutuksessa opiskeli 124 600 opiskelijaa, joista 58 prosenttia oli naisia. Vuonna 2002 yhteensä 36 200 suoritti ylioppilastutkinnon, 174 IB-tutkinnon (International Baccalaureate), 48 Reifeprüfung-tutkinnon ja 78 Gymnasieexamen-tutkinnon.

Lähes kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat opiskelevat englantia, ruotsia ja suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai valinnaisena kielenä. Keväällä 2002 lukion koko oppimäärän suorittaneista 41 prosenttia oli opiskellut saksaa, 21 prosenttia ranskaa, 6 prosenttia espanjaa ja 5 prosenttia venäjää. Muita kieliä opiskelleiden osuudet jäivät alle neljän prosentin.

Syksyllä 2002 ammatillista koulutusta annettiin yhteensä 356 oppilaitoksessa. Ammatillisessa koulu-

tuksessa opiskeli 166 800 opiskelijaa, joista 86 prosenttia oli ammatillisessa peruskoulutuksessa ja yhteensä 14 prosenttia ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista puolet oli miehiä ja puolet naisia.

Vuonna 2002 suoritettiin kaikkiaan 52 000 ammatillista tutkintoa, joista 70 prosenttia oli ammatillisia perustutkintoja ja yhteensä 30 prosenttia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.

Ammattikorkeakouluja oli syksyllä 2002 yhteensä 31, joista 30 oli vakinaisia. Ammattikorkeakoulutuksessa opiskeli yhteensä 126 800 opiskelijaa, joista 147 opiskeli ammattikorkeakoulun jatkotutkintoa. Opiskelijoista oli naisia 54 prosenttia. Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin yhteensä 20 500. Kukaan ei vielä saanut valmiiksi jatkotutkintoa.

Syksyllä 2002 yliopistokoulutusta annettiin 20 yliopistossa. Tutkintotavoitteisessa yliopistokoulutuksessa oli yhteensä 164 300 opiskelijaa, joista oli naisia 54 prosenttia. Yliopistoissa suoritettiin yhteensä 17 700 tutkintoa, joista 3 000 oli alempia korkeakoulututkintoja, 12 100 ylempiä korkeakoulututkintoja, 800 lääkäreiden erikoistumiskoulutuksia, 600 lissensiaatintutkintoa ja 1 200 tohtorintutkintoa.

Aikuiskoulutusta järjestettiin 895 oppilaitoksessa. Aikuiskoulutuksessa kirjattiin 2,7 miljoonaa osallistujaa ja 11 miljoonaa opetustuntia. Opetustunteja annettiin eniten ammatillisissa ja yleissivistävissä oppilaitoksissa. Opetustunnit vähenivät prosentin ja osallistujien määrä 3 prosenttia edellisestä vuodesta.

Opintojen kulku

Tässä julkaisussa on seurattu opintojen kulkua eli koulutukseen hakeutumista ja pääsyä, sijoittumista koulutukseen ja työelämään sekä koulutuksen keskeyttämistä lyhyellä, enintään vuoden ajanjaksolla tai pitkällä, yleensä 6–7 vuoden ajanjaksolla. Tarkastelun kohteina ovat olleet peruskoulun päättäneet, ylioppilastutkinnon suorittaneet, uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet.

Peruskoulun vuonna 2002 päättäneistä yhteensä 97 prosenttia haki samana vuonna joko lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen tai lisäopetukseen (10. luokalle) ja yhteensä 94 prosenttia pääsi jatkamaan opintojaan. Ylioppilastutkinnon vuonna 2002 suorittaneista 75 prosenttia haki jatko-opintoihin ylioppilaaksitulovuotenaan ja 39 prosenttia pääsi jatko-opintoihin. Peruskoulun vuonna 1995 päättäneiden ja ylioppilastutkinnon vuonna 1995 suorittaneiden sijoittumista koulutukseen ja työelämään sekä heidän suorittamiaan tutkintoja vuosien 1995–2001 lopussa on seurattu liitetaulukoissa 44 ja 45.

Korkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuivat parhaiten työelämään lyhyellä aikavälillä, sillä vuonna 2000 tutkinnon suorittaneista lähes 90 prosenttia oli sijoittunut työelämään vuoden 2001 loppuun mennessä. Peruskouluista ja lukioista valmistuneet jatkoivat useimmiten päätoimista opiskelua. Myös ammattiin johtavan koulutuksen jälkeen opiskeltiin usein sekä päätoimisesti että työn ohessa. Toisen asteen ja opistoasteen tutkinnon suorittaneista viidenes jatkoi opintojaan.

Keskeyttämistilasto julkaistaan nyt monen vuoden tauon jälkeen. Keskeyttämistiedot on saatu seu-

raamalla peruskoulun jälkeisessä tutkintoon johtavassa koulutuksessa syyskuussa 2000 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2001. Lukio- ja yliopistokoulutuksessa oli keskeyttäneitä opiskelijamäärään verrattuna vähiten eli neljä prosenttia. Vastaava osuus oli korkein ammatillisessa koulutuksessa, jossa keskeyttäneitä opiskelijamäärään verrattuna oli 13 prosenttia. Ammattikorkeakoulukoulutuksessa osuus oli 9,5 prosenttia.

Sammandrag

I den här översikten beskrivs utbildningssystemet i Finland och dessutom ges en kort presentation av övriga viktiga uppgifter i publikationen. Största delen av uppgifterna är från år 2002.

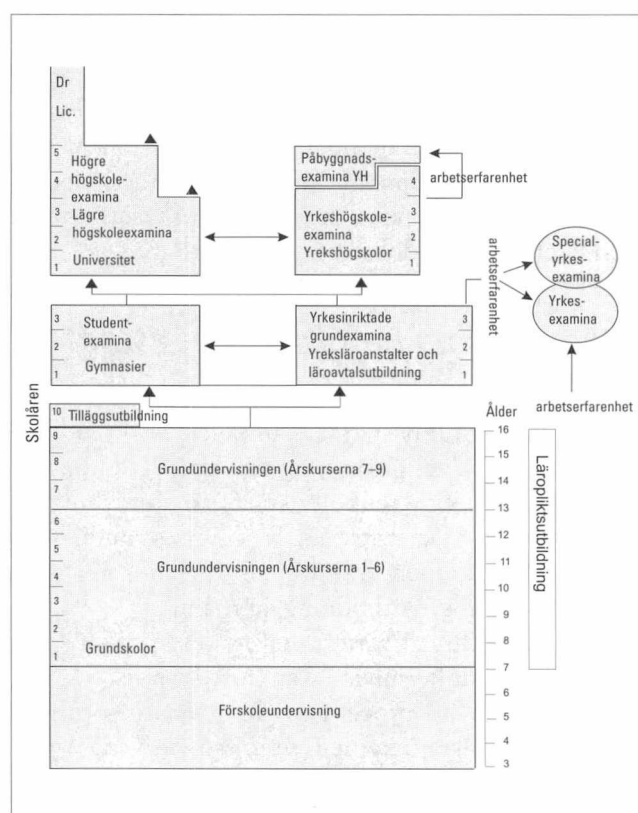
Utbildningssystemet i Finland

I Finland får barn i åldern 3–6 år i allmänhet förskoleundervisning i daghem. En del av 6-åringarna får förskoleundervisning i grundskolan. Det är frivilligt att delta i förskoleundervisningen.

Grundundervisningen är allmänbildande utbildning, som arrangeras för hela åldersklassen. Alla barn som är stadigvarande bosatta i Finland har läroplikt. Läroplikten börjar det år barnet fyller sju år. Den upphör då man fullgjort lärokursen i grundundervisning (nioårig grundskola) eller då det gått tio år sedan läroplikten började. I undantagsfall kan läroplikten på grund av handikapp eller sjukdom inledas redan då barnet är 6 år och vara i elva år. Den som vill kan söka sig till tilläggsundervisning samma år eller året efter att han/hon fått sitt avgångsbetyg för fullgjord grundundervisning (10:e klass).

Utbildning efter grundnivån, dvs. gymnasieutbildning och yrkesutbildning, är utbildning på andra stadiet. Gymnasieutbildningen har studentexamen som mål. Den är treårig och ger en allmän behörighet för fortsatta studier. Yrkesutbildningen kan antingen ges vid läroanstalter eller ha formen av läroavtal. Läroavtalsutbildningen består till största delen av studier på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter. De praktiska studierna kompletteras med teoretiska studier vid en läroanstalt. Examina är

Figur 0.1 Utbildningssystemet i Finland 2002

Tabell 0.1 Antalet elever inom skolväsendet efter utbildningsgrupp och utbildningsnivå (Statistikcentralens klassificering) 2002

Utbildningsnivå	ISCED 1997 ¹⁾	Totalt	%	Grundskole- utbildning	Gym- nasie- utbildning	Yrkes- utbildning	Yrkes- högskole- utbildning	Universi- tets- utbildning
0 Förskolenivå	0 Pre-primary education	12 393	1,1	12 393	–	–	–	–
Grundnivå		584 963	49,6	584 963	–	–	–	–
1 Lägre (årsklasserna 1–6)	1 Primary education	392 741	33,3	392 741	–	–	–	–
2 Högre (årsklasserna 7–9,10)	2 Lower secondary	192 222	16,3	192 222	–	–	–	–
3 Mellannivå	3/4 Upper secondary	290 857	24,7	–	124 644	166 213	–	–
Högre nivå	Tertiary education	291 675	24,7	–	–	596	126 767	164 312
5 Lägsta högre nivå	5 5B programmes	518	0,0	–	–	518	–	–
6 Lägre högskolenivå	5 5A medium programmes	131 825	11,2	–	–	78	126 620	5 127
7 Högre högskolenivå	5 5A long/very long programmes	139 486	11,8	–	–	–	147	139 339
8 Forskarutbildningsnivå	6 Second stage of tertiary educ.	19 846	1,7	–	–	–	–	19 846
Totalt		1 179 888	100,0	597 356	124 644	166 809	126 767	164 312

¹⁾ Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

treåriga yrkesinriktade grundexamina, som också ger en allmän behörighet för fortsatta studier vid yrkeshögskolor och universitet.

Yrkes- och specialyrkesexamina är yrkesinriktad tilläggstudier. Dessa kan, liksom yrkesinriktade grundexamina, oavsett hur yrkesfärdigheten förvärvats, avläggas vid fristående yrkesprov. Vid yrkesproven kan man bevisa sitt kunnande t.ex. på basis av utbildning som förbereder för fristående yrkesprov eller på basis av arbetserfarenhet.

Yrkeshögskoleexamina är till sin omfattning 3,5–4,5-åriga och påbyggnadsexamina vid yrkeshögskolorna, som förutsätter arbetserfarenhet, är 1–1,5-åriga. De lägre högskoleexamina vid universitetet är treåriga och de högre examina tar två år mer i anspråk. En person som avlagt högre högskoleexamen kan fortsätta sina studier i forskarutbildning med licentiat- och doktorsexamen som mål.

Examina som befolkningen avlagt

Vid utgången av år 2002 uppgick den befolkning som fyllt 15 år till nästan 4,3 miljoner. Av dem hade 61 procent avlagt någon examen efter grundnivån. Andelen är 2 procentenheter större än året förut och 30 procentenheter större än år 1975. Kvinnor som inte fyllt 60 år och framför allt kvinnor i åldern 20–39 år har högre utbildning än männen.

Utbildningsnivån varierar en hel del i olika kommuner. Utbildningsnivån var fortfarande högst i Grankulla, där 80 procent av de invånare som fyllt 15 år avlagt någon examen efter grundnivån. Andra kommuner i spetsen var Esbo, Uleåborg, Helsingfors och Oulunsalo. Utbildningsnivån var lägst i Luhan-ka, där en tredjedel av den befolkning som fyllt 15 år hade avlagt någon examen efter grundnivån. Andra kommuner med låg utbildningsnivå var Rautavaara och Pylkönmäki.

Studerande och examina

År 2002 studerade totalt 568 500 personer i utbildning efter grundnivån som leder till examen. Detta är 14 000 färre än det sammanlagda antalet elever inom utbildningssektorn, dvs. än det antal studerande som i regel tillämpas i denna publikation. I det sistnämnda antalet kan en studerande samtidigt studera för en eller flera examina inom en eller flera utbildningssektorer (gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildning eller universitetsutbildning). Detta innebär att en och samma studerande beaktas i varje utbildning han/hon deltar i.

Nästan alla personer i åldern 7–15 år studerade i grundskolan. Av 16–18-åringarna studerade mer än 90 procent i någon utbildning efter grundskolan som leder till examen. Detsamma gällde för drygt hälften av 19–24-åringarna och för en fjärdedel av 25–29-åringarna.

I utbildning som leder till examen studerade 13 700 utlänningar, av vilka nästan fjärde var ryss. Andelen utlänningar var störst i yrkesutbildning, 2,7 procent, och minst i gymnasieutbildning, 1,5 procent. Antalet utlänningar var särskilt stort i fortbildningen vid universitet, där 6,0 procent av de studerande var utlänningar.

År 2002 avlades totalt 126 700 examina i utbildning efter grundnivån. Studenten togs i medeltal vid 18 års ålder, yrkesexamen avlades i medeltal vid 24 års ålder, yrkeshögskoleexamen vid 26 års ålder och grundexamen vid universitet vid 27 års ålder.

Läroanstalter, personal och driftsutgifter

Antalet utbildningsanordnare och läroanstalter minskade. Det fanns 926 utbildningsanordnare (kommuner, samkommuner, privata sammanslutningar, stiftelser), dvs. sju färre än året förut. Läroanstalterna var 5 185 till antalet, vilket innebar en minskning på 87 från året förut.

Tabell 0.2 Läroanstalter, personer som sökt sig till utbildning, nya studerande, studerande och examina efter utbildningssektor 2002

Utbildningssektor	Läroanstalter med respektive utbildning	Personer som sökt till utbildning	Nya studerande	Studerande	Examina
Grundskoleutbildning ¹⁾	3 873	–	63 574	597 356	61 450
Gymnasieutbildning	484	43 628	41 020	124 644	36 524
Yrkesutbildning	356	91 400	74 222	166 809	52 041
Yrkeshögskoleutbildning ²⁾	31	84 135	34 691	126 767	20 462
Universitetsutbildning	20	68 206	22 574	164 312	17 708

¹⁾ Innehåller endast grundskoleutbildning inom grundskolor.

²⁾ Innehåller 30 ordinarie och en temporär yrkeshögskola (Ålands yrkeshögskola).

År 2001 arbetade totalt 132 000 personer vid grundskolorna, gymnasierna, yrkesläroanstalterna, yrkeshögskolorna och universiteten. Av dem var 59 procent lärare och 41 procent övrig personal. Det fanns 43 300 lärare i grundskolorna, 7 300 i gymnasierna, 13 700 i yrkesläroanstalterna, 5 700 i yrkeshögskolorna och 7 400 i universiteten.

Skolväsendets driftsutgifter uppgick år 2001 till totalt 7,9 miljarder euro, vilket är 5,8 procent av bruttonationalprodukten. Driftsutgifterna steg reellt med 3,3 procent jämfört med föregående år. Förskoleundervisningen, grundundervisningen och gymnasieutbildningen stod för 45 procent av driftsutgifterna, yrkesutbildningen (inklusive läroavtalsutbildning) för 14 procent, yrkeshögskoleutbildningen för 8 procent och universitetsutbildningen och -forskningen för 18 procent. Resterande 15 procent var utgifter för förvaltningen av skolväsendet, studiestöd och annan utbildning.

Uppgifter efter utbildningssektor

I början av höstterminen 2002 fanns det 3 873 verk samma grundskolor, med totalt 597 400 elever, av vilka 63 600 gick i första årskursen. Grundskolans avgångsbetyg delades ut till 61 500 elever. Antalet elever som antagits eller överflyttats till specialundervisning var 34 000. Detta är 10 procent mer än året förut. Var femte grundskolelev fick under läsåret 2001–2002 specialundervisning på deltid på grund av lindriga inlärnings- och anpassningssvårigheter.

Grundskoleleverna inledde i allmänhet studier i ett gemensamt språk (A1-språk) i tredje årskursen, där 90 procent av eleverna läser A1-engelska. År 2002 studerade man ett tillvalsspråk (A2-språk) i 297 kommuner, dvs. i 66 procent av alla kommuner. De populäraste tillvalsspråken var tyska och engelska.

Gymnasieutbildning gavs vid 484 läroanstalter, med 124 600 studerande, av vilka 58 procent var kvinnor. År 2002 avlade totalt 36 200 personer studentexamen, 174 IB-examen (International Baccalaureate-examen), 48 Reifeprüfung-examen och 78 Gymnasieexamen.

Nästan alla studerande i gymnasieutbildning läser engelska, svenska och finska antingen som modersmål, som gemensamt språk eller som tillvalsspråk. Våren 2002 hade 41 procent av dem som avlagt gymnasiets hela lärokurs studerat tyska, 21 procent franska, 6 procent spanska och 5 procent ryska. Andelen personer som studerat andra språk var under fyra procent.

Hösten 2002 gavs yrkesutbildning vid totalt 356 läroanstalter med 166 800 studerande, av vilka 86

procent deltog i yrkesinriktad grundutbildning och totalt 14 procent i utbildning som förbereder för yrkes- och specialyrkesexamen. Hälften av de studerande i yrkesutbildning var män och hälften kvinnor.

År 2002 avlades allt som allt 52 000 yrkesexamina, av vilka 70 procent var yrkesinriktade grundexamina och totalt 30 procent var yrkes- och specialyrkesexamina.

Hösten 2002 fanns det totalt 31 yrkeshögskolor, av vilka 30 var ordinarie. Totalt 126 800 personer studerade i yrkeshögskoleutbildning och av dem studerade 147 för påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola. Av de studerande var 54 procent kvinnor. Totalt 20 500 yrkeshögskoleexamina avlades. Ingen slutförde år 2002 sin påbyggnadsexamen.

Hösten 2002 gavs universitetsutbildning vid 20 universitet. Det fanns totalt 164 300 studerande i universitetsutbildning som leder till examen, och 54 procent av dessa var kvinnor. Totalt 17 700 examina avlades vid universiteten och 3 000 av dem var lägre högskoleexamina, 12 100 högre högskoleexamina, 800 specialiseringsutbildningar för läkare, 600 licentiatexamen och 1 200 doktorexamina.

Vuxenutbildning gavs vid 895 läroanstalter. Totalt 2,7 miljoner deltagare och 11 miljoner undervisningstimmar bokfördes inom vuxenutbildningen. Antalet undervisningstimmar var störst vid yrkesläroanstalter och allmänbildande läroanstalter. Jämfört med föregående år minskade antalet undervisningstimmar med en procent och antalet deltagare med tre procent.

Studiernas förlopp

I den här publikationen har vi följt studiernas förlopp, dvs. ansökan och antagning till utbildning, placering i utbildning och arbetsliv samt avbrott i utbildningen. Granskningen gäller dels en kort period på högst ett år, dels en längre period på i allmänhet 6–7 år. Föremålet för granskningen är personer som slutfört grundskolan, personer som avlagt studentexamen, nya studerande, studerande och personer som avlagt examen.

Av dem som slutade grundskolan år 2002 sökte totalt 97 procent samma år antingen till gymnasieutbildning, yrkesutbildning eller tilläggsutbildning (10:e klass) och totalt 94 procent fick studieplats. Av dem som avlade studentexamen år 2002 sökte 75 procent till fortsatta studier samma år och 39 procent fick studieplats. Placeringen i utbildning och arbetsliv bland personer som gick ut grundskolan och personer som avlade studentexamen år 1995 visas i tabellbilagorna 44–45, där också deras examina i slutet av åren 1995–2001 anges.

De som avlagt högskoleexamen placerade sig i ett kort tidsperspektiv bäst i arbetslivet. Av dem som avlagt examen år 2000 hade nästan 90 procent placerat sig i arbetslivet före utgången av år 2001. De som gick ut grundskola eller gymnasium fortsatte i de flesta fall att studera på heltid. Också efter utbildning som leder till yrke var det vanligt med studier både på heltid och vid sidan av arbetet. En femtedel av dem som avlagt examen på andra stadiet och på institutnivå fortsatte sina studier.

Statistiken över avbrutna studier publiceras nu efter en paus på flera år. Uppgifterna om avbrutna stu-

dier har erhållits genom att situationen för personer som i september 2000 deltagit i utbildning efter grundskolan som leder till examen följts upp i september 2001. I förhållande till antalet studerande var andelen personer som avbrutit studierna minst i gymnasie- och universitetsutbildning, dvs. 4 procent. Andelen var störst i yrkesutbildning, där 13 procent av alla studerande avbröt studierna. I yrkeshögskoleutbildning var andelen 9,5 procent.

Summary

This review describes the education system of Finland and then presents briefly key information from other sections of the publication. The information mainly relates to the year 2002.

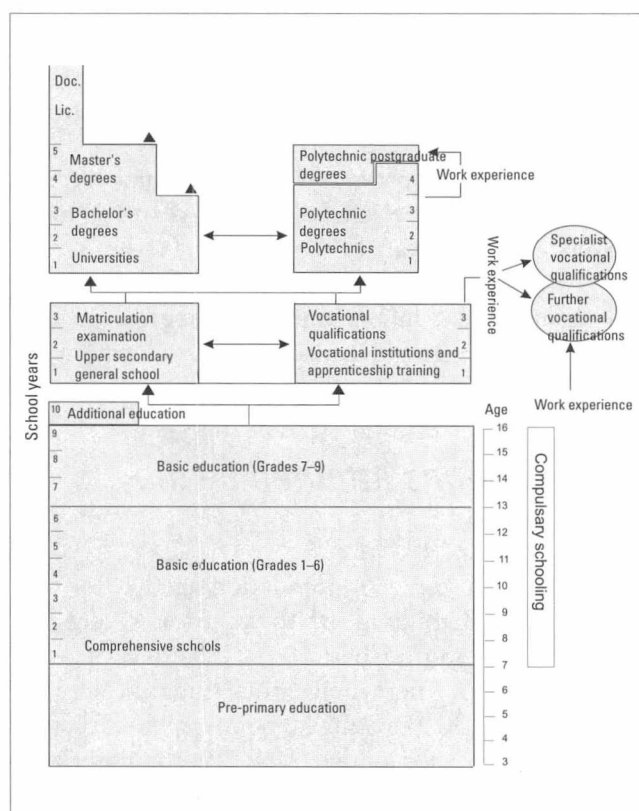
Education system of Finland

In Finland pre-primary education is given to children aged 3 to 6 generally in day care centres. Some 6-year-olds receive pre-primary education in comprehensive schools. Participation in pre-primary education is voluntary.

Basic education, i.e. comprehensive school education, is general education provided for each age group in its entirety. All children permanently resident in Finland are covered by compulsory education. Compulsory education starts in the year the child becomes seven years old and ends when the comprehensive school syllabus (nine years of comprehensive school) has been completed or when ten years have passed since the starting of compulsory education. In exceptional cases, due to disability or illness, compulsory education can begin at the age of six and last 11 years. Those who have acquired a leaving certificate from basic education in the same or previous year can, if they so wish, apply for additional education (10th grade).

Upper secondary general education and vocational education are upper secondary education. Upper secondary general education is general education preparing for the matriculation examination. It lasts for three years and gives general eligibility for further

Figure 0.1 Education system of Finland 2002

Table 0.1 Number of students in the regular education system by group and level of education (Statistics Finland's classification) in 2002

ISCED 1997 ¹⁾	Total	%	Comprehensive school education	Upper secondary general education	Vocational education	Polytechnic education	University education ¹⁾
0 Pre-primary education	12 393	1,1	12 393	—	—	—	—
Basic education	584 963	49,6	584 963	—	—	—	—
1 Primary education (Grades 1–6)	392 741	33,3	392 741	—	—	—	—
2 Lower secondary education (Grades 7–9, 10)	192 222	16,3	192 222	—	—	—	—
3/4 Upper secondary education	290 857	24,7	—	124 644	166 213	—	—
Tertiary education	291 675	24,7	—	—	596	126 767	164 312
5 5B programmes	518	0,0	—	—	518	—	—
5 5A medium programmes	131 825	11,2	—	—	78	126 620	5 127
5 5A long/very long programmes	139 486	11,8	—	—	—	147	139 339
6 Second stage of tertiary education	19 846	1,7	—	—	—	—	19 846
Total	1 179 888	100,0	597 356	124 644	166 809	126 767	164 312

¹⁾ Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

studies. Vocational education can take place in vocational institutions or as apprenticeship training. Apprenticeship training mainly involves studying in actual work situations at place of work supplemented by theoretical studies at educational institutions. The qualifications are three-year basic vocational qualifications that also provide general eligibility for further studies in polytechnics and universities.

Further and specialist vocational qualifications are vocational further education. They and basic vocational qualifications can also be taken by a skills examination where competence acquired by training preparing for the skills examination or by work experience can be demonstrated.

Studies leading to a polytechnic degree take 3.5 to 4.5 years and post-graduate polytechnic degrees requiring work experience 1 to 1.5 years. A lower university degree can be completed in three years and a higher university degree in five years. Those having attained a higher university degree can continue their studies in post-graduate education towards a licentiate or doctorate.

Qualifications attained by the population

In 2002, the number of population aged 15 or over was nearly 4.3 million. Of them, 61 per cent had completed some post-basic level qualification. This percentage is two percentage points up on the previous year and 30 percentage points higher than in 1975. Women aged under 60 and particularly aged 20 to 39 are more highly educated than men are.

The levels of education vary greatly in different municipalities. The level of education was still highest in Kauniainen, where 80 per cent of people aged 15 or over had taken some post-basic level qualification. Other top municipalities were Espoo, Oulu, Helsinki and Oulunsalo. The level of education was lowest in Luhanka, where one third of those aged 15 had completed some post-basic level qualification. Other municipalities with a low level of education were Rautavaara and Pylkämäki.

Students and qualifications

In 2002, a total of 568,500 persons were studying in post-basic level education leading to a qualification. The number is 14,000 lower than the total number of students calculated in all sectors of education, 582,500, which is primarily used as the number of students in this publication. In the latter figure students may study for one or more qualifications within the same or different sector of education (upper secondary general, vocational, polytechnic or university education), which means that students were taken into account in all types of education they were studying.

Nearly all aged 7 to 15 were studying in comprehensive schools. Over 90 per cent of those aged 16 to 18, good one half of 19 to 24-year-olds and one quarter of those aged 25 to 29 were studying in some post-basic level education leading to a qualification.

A total of 13,700 foreigners were attending education leading to a qualification, of whom nearly every fourth were Russian. The number of foreigners was highest among students in vocational education, 2.7 per cent, and lowest among students in upper secondary general education, 1.5 per cent. There were particularly many foreigners in post-graduate education in universities, 6.0 per cent of all students.

In 2002, 126,700 qualifications were attained in post-basic level education. The average age at the completion of the matriculation examination was 18, and vocational qualifications were taken at the age of 24, polytechnic degrees at 26 and basic university degrees at 27.

Educational institutions, personnel and current expenditure

The number of providers of education and educational institutions fell. Providers of education (municipalities, joint municipal boards, private corporations, foundations) numbered 926, which is seven lower than the year before. The number of educa-

Table 0.2 Educational institutions, applicants, new students, students and qualifications by sector of education in 2002

Type of education	Educational institutions providing education	Applicants	New students	Students	Qualifications, degrees
Comprehensive school education ¹⁾	3 873	–	63 574	597 356	61 450
Upper secondary general education	484	43 628	41 020	124 644	36 524
Vocational education	356	91 400	74 222	166 809	52 041
Polytechnic education	31	84 135	34 691	126 767	20 462
University education	20	68 206	22 574	164 312	17 708

¹⁾ Includes only comprehensive school education in comprehensive schools.

tional institutions was 5,185, down by 87 from the previous year.

In 2001, a total of 132,000 persons were employed by comprehensive schools, upper secondary general schools, vocational institutes, polytechnics and universities. Fifty-nine per cent of them were teachers and 41 per cent other personnel. The number of teachers was 43,300 in comprehensive schools, 7,300 in upper secondary general schools, 13,700 in vocational institutes, 5,700 in polytechnics and 7,400 in universities.

The current expenditure of the regular education system amounted to EUR 7.9 billion in 2001, which is 5.8 per cent of gross domestic product. The current expenditure rose by 3.3 per cent in real terms from the previous year. Pre-primary, comprehensive school and upper secondary general education accounted for 45 per cent of the current expenditure, vocational education (including apprenticeship training) for 14 per cent, polytechnic education for eight per cent and university education and research for 18 per cent. The remaining 15 per cent concerned expenditure on administration, student financial aid and other education.

Examination by sector of education

In all, 3,873 comprehensive schools operated at the start of the autumn term of 2002. A total of 597,400 pupils were studying in them, 63,600 in the first grade. The leaving certificate of the comprehensive school was awarded to 61,500 pupils. The number of students taken or transferred to special education was 34,000. In 2002 this figure was 10 per cent higher than the year before. Every fifth pupil in comprehensive school received part-time special education during the term 2001 to 2002 due to slight learning and adjustment difficulties.

Comprehensive school pupils usually start studying a common foreign language (A1 language) in the third grade, when 90 per cent of the pupils learn A1 English. In 2002 an optional language (A2 language) was studied in 297 municipalities, i.e. 66 per cent of all municipalities. The most popular optional languages were German and English.

Upper secondary general education was provided in 484 educational institutions. A total of 124,600 students were in upper secondary general education, 58 per cent of whom were female. In 2002, 36,200 completed the matriculation examination, 174 the IB (International Baccalaureate), 48 the Reifeprüfung and 78 the Gymnasieexamen examinations.

Almost all students in upper secondary general education studied English, Swedish and Finnish either as a mother tongue, common or optional lan-

guage. In spring 2002, among those who had completed the entire upper secondary general education syllabus 41 per cent had studied German, 21 per cent French, six per cent Spanish and five per cent Russian. The proportions of other language students were under four per cent.

In autumn 2002 vocational education was given in 356 educational institutions. A total of 166,800 students were studying in vocational education, of whom 86 per cent were in basic vocational education and 14 per cent in education preparing for further and specialist vocational qualifications. One half of the students in vocational education were male and one half female.

In 2002, a total of 52,000 vocational qualifications were taken, of which 70 per cent were basic vocational qualifications and 30 per cent further and specialist qualifications.

In autumn 2002, the number of polytechnics was 31, of which 30 were permanent. Altogether 126,800 students were studying in polytechnic education, 147 for a post-graduate polytechnic degree. Women made up 54 per cent of all students in polytechnics. In all, 20,500 polytechnic qualifications were taken. No one has as yet completed a post-graduate polytechnic degree.

In autumn 2002, 20 universities provided university education. A total of 164,300 students were in university education leading to a qualification and 54 per cent of them were women. In all, 17,700 degrees were completed in universities, of which 3,000 were lower university degrees, 12,100 higher university degrees, 800 specialist degrees in medicine, 600 licentiates and 1,200 doctorates.

Adult education was arranged in 895 educational institutions. The number of participants in adult education was 2.7 million and the hours of instruction 11 million. The number of hours of instruction was highest in vocational and general education institutions. Hours of instruction fell by one per cent and the number of participants by three per cent from the previous year.

Progress of studies

This publication follows the progress of studies, that is, application and admission to education, placement into education and working life and discontinuation of studies over a short period of at most one year or a longer period of usually six to seven years. The examination concerns those having ended the comprehensive school, those having taken the matriculation examination, new students, students and those having attained a qualification.

A total of 97 per cent of those having left the comprehensive school in 2002 sought admission in the same year either to upper secondary general education or vocational education or additional education (10th grade) and as many as 94 per cent were able to continue their studies. In all, 75 per cent of those having completed the matriculation examination in 2002 applied for further studies during the year of matriculation and 39 per cent were able to get in. Placement of those having completed the comprehensive school in 1995 and the matriculation examination in 1995 and the qualifications they attained at the end of the years 1995 to 2001 are examined in Appendix tables 44 and 45.

University and polytechnic graduates are placed best into the working life in the short term, because nearly 90 per cent of those who graduated in 2000 were in working life by the end of 2001. Those who had completed the comprehensive or upper second-

ary general education mostly carried on in full-time education. Studying also continued either full-time or alongside work after vocational education. One fifth of those with vocational upper secondary or vocational post-secondary level qualifications went on studying.

Statistics on drop-outs are now published after a break of several years. Information on drop-outs was derived by following in September 2001 the situation of students attending post-comprehensive school education leading to a qualification in September 2000. The number of drop-outs in upper secondary general education and university education was lowest compared to the total number of students, four per cent. The corresponding proportion was highest in vocational education, where the ratio of drop-outs to the number of students was 13 per cent. In polytechnic education this figure was 9.5 per cent.

1 Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset

Koulutuksen järjestäjätiedot perustuvat Tilastokeskuksen ylläpitämän rekisterin tietoihin. Koulutuksen järjestäjänä eli oppilaitoksen ylläpitäjänä toimivat tyypillisimmillään kunnat, kuntayhtymät, yksityiset yhteisöt ja säätiöt. Opetusministeriö tai muu asianomainen ministeriö antaa koulutuksen järjestäjille luvan (esim. ammatillisen koulutuksen) järjestämiseen.

Oppilaitostiedot perustuvat Tilastokeskuksen ylläpitämän oppilaitosrekisterin tietoihin. Koulutuksen järjestäjä tai oppilaitos voi järjestää koulutusta useammassa kuin yhdessä koulutussektorissa. Tiedot ovat vuoden 2002 lopun tilanteesta. Julkaisun muissa luvuissa on käsitelty oppilaitoksia niiden antaman koulutuksen mukaan.

Koulutuksen järjestäjiä 926 –oppilaitoksia 5 185

Vuoden 2002 lopussa oli toiminnassa 926 koulutuksen järjestäjää, seitsemän vähemmän kuin edellisenä vuonna. Koulutuksen järjestäjistä 55 prosenttia oli kuntia tai kuntayhtymiä, 7 prosenttia valtion yksiköitä, 36 prosenttia yksityisiä koulutuksen järjestäjiä ja 2 prosenttia Ahvenanmaan maakunnassa. Kunnat järjestivät eniten peruskoulukoulutusta ja lukiokoulutusta. Yksityisissä koulutuksen järjestäjissä oli eniten ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Yliopistokoulutuksen sektorissa valtio toimii ainoana koulutuksen järjestäjänä.

Taulukko 1.1 Koulutuksen järjestäjien kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa omistajatyypeittäin 2002

Koulutuksen järjestäjän omistajatyypin	Kokonaismäärä	Koulutuksen järjestäjien lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulukoulutus ¹⁾	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammatti-korkeakoulukou-lutus ²⁾	Yliopisto-koulutus
Yksityinen	331	67	35	130	9	–
Valtio	64	29	10	11	1	20
Kunta	433	432	276	43	7	–
Kuntayhtymä	79	10	3	62	13	–
Ahvenanmaa	19	18	1	1	1	–
Yhteensä	926	556	325	247	31	20

¹⁾ Sisältää myös muille kuin oppivelvollisuusikäisille peruskoulukoulutusta antavat koulutuksen järjestäjät

²⁾ Sisältää väliaikaisen ammattikorkeakoulun Ålands yrkeshögskolanin, jonka muodosti viisi ammatillista oppilaitosta.

Taulukko 1.2 Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa oppilaitostyyppittäin 2002

Oppilaitostyyppi	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulu-koulutus	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkea-koulukou-lutus ¹⁾	Yliopisto-koulutus
Peruskoulut	3 605	3 605	–	–	–	–
Peruskouluasteen erityiskoulut	232	232	–	–	–	–
Lukiot	441	–	441	–	–	–
Perus- ja lukioasteen koulut	36	36	36	–	–	–
Ammatilliset oppilaitokset	202	–	1	195	–	–
Ammatilliset erityisoppilaitokset	13	–	–	12	–	–
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	43	–	–	27	–	–
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	42	–	–	41	–	–
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset	2	–	–	2	–	–
Sotilasalan ammatilliset oppilaitokset	19	–	–	–	–	–
Ammattikorkeakoulut	30	–	–	3	31	–
Yliopistot	20	–	–	–	–	20
Sotilaskorkeakoulut	1	–	–	–	–	–
Musiikkioppilaitokset	92	–	–	11	–	–
Liikunnan koulutuskeskukset	13	–	–	10	–	–
Kansanopistot	89	–	5	45	–	–
Kansalaisopistot	259	–	–	2	–	–
Opintokeskukset	11	–	–	–	–	–
Kesäyliopistot	21	–	–	–	–	–
Muut oppilaitokset	14	–	1	8	–	–
Yhteensä	5 185	3 873	484	356	31	20

¹⁾ Sisältää väliaikaisen ammattikorkeakoulun Ålands yrkeshögskolanin, jonka muodosti viisi ammatillista oppilaitosta.

Taulukko 1.3 Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa omistajatyypeittäin 2002

Oppilaitoksen omistajatyyppe	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulukoulutus	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus ¹⁾	Yliopistokoulutus
Yksityinen	357	58	37	138	9	–
Valtio	84	30	10	11	1	20
Kunta	4 528	3 750	433	64	7	–
Kuntayhtymä	175	8	3	136	13	–
Ahvenanmaa	41	27	1	7	1	–
Yhteensä	5 185	3 873	484	356	31	20

¹⁾ Sisältää väliaikaisen ammattikorkeakoulun Ålands yrkeshögskolanin, jonka muodosti viisi ammatillista oppilaitosta.

Vuoden 2002 lopussa oli toiminnassa 5 185 oppilaitosta, 87 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Peruskoulukoulutusta annettiin 75 prosentissa eli 3 873:ssa oppilaitoksessa. Peruskoulukoulutusta järjestettiin muille kuin oppivelvollisuusikäisille 42 oppilaitoksessa. Lukio-koulutusta annettiin 484:ssä oppilaitoksessa, 9 prosentissa oppilaitoksista. Lukio-koulutusta annettiin 7:ssä muussa oppilaitoksessa kuin lukiossa.

Ammatillista koulutusta annettiin 356 oppilaitoksessa, 7:ssä prosentissa kaikista oppilaitoksista. Maassamme toimi 30 vakinaista ammattikorkeakou-

Taulukko 1.4 Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa opetuskielen mukaan 2002

Oppilaitoksen opetuskieli	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulukoulutus	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus ¹⁾	Yliopistokoulutus
Suomi	4 702	3 540	443	321	23	12
Ruotsi	432	327	37	28	4	2
Suomi/ruotsi	46	1	1	7	4	6
Englanti	3	3	1	–	–	–
Muu kieli	2	2	2	–	–	–
Yhteensä	5 185	3 873	484	356	31	20

¹⁾ Sisältää väliaikaisen ammattikorkeakoulun Ålands yrkeshögskolanin, jonka muodosti viisi ruotsinkielistä ammatillista oppilaitosta.

luu ja yksi väliaikainen ammattikorkeakoulu. Yliopistoja ja niihin rinnastettavia korkeakouluja oli 20.

Peruskoulukoulutusta antavista oppilaitoksista sekä samoin lukiokoulutusta antavista oppilaitoksista oli 91 prosentilla opetuskielenä vain suomi. Ammatillista koulutusta antavista oppilaitoksista vastaava luku oli 90 prosenttia. Ammattikorkeakoulukoulutusta antavista oppilaitoksista luku oli 74 prosenttia ja yliopistoista 60 prosenttia. Oppilaitokselle on määritelty koulutuksen järjestämislupapäätöksen mukainen opetuskieli, vaikka oppilaitoksessa annetaan mahdollisesti useammalla kielellä opetusta.

2 Väestö ja väestön koulutusrakenne

Väestön koulutustiedot perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisterin ja väestöä koskevat tiedot Väestörekisterikeskuksen väestön keskusrekisterin tietoihin. Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammattitai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain korkeimman/viimeksi suoritettuna ammatillisen tutkinnon mukaan.

Tutkinnot on luokiteltu Tilastokeskuksen 31.12.2002 tilanteen mukaisen koulutusluokituksen (Koulutusluokitus 2000, 12. uusittu laitos, Käsikirjoja 1) ja siihen tehtyjen koulutuskoodimuutosten mukaan. Liitetaulukoissa 6 ja 7 on luokiteltu tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan kunnittain, seutukunnittain ja maakunnittain.

Vuoden 2002 lopussa tutkinnon suorittaneen väestön määrä oli 2 612 000 henkeä. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2 prosenttiyksikköä. Tutkinnon oli suorittanut 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 61 prosenttia.

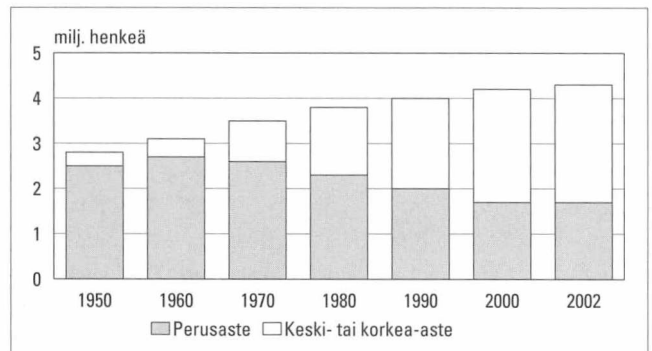
Niiden henkilöiden määrä, jotka eivät ole suorittaneet perusasteen eli peruskoulu-, kansakoulu-, kansalaiskoulu- tai keskikoulututkinnon jälkeen mitään muuta tutkintoa, oli 1 667 000. Lukuun sisältyvät myös henkilöt, jotka eivät ole suorittaneet edes perusasteen tutkintoa tai joiden koulutus on vielä kesken tai joiden koulutuksesta ei ole tietoa esim. monet ulkomaalaiset. Perusasteen varaan jääneiden määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 2 prosenttiyksikköä.

Väestön koulutustaso on noussut nopeasti viimeisten vuosikymmenten aikana. Vuonna 1950 oli tutkinnon suorittanut vain 15 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Vuonna 1970 oli tutkinnon suorittaneiden osuus noussut 26 prosenttiin ja vuoden 2002 lopussa se oli 61 prosenttia. Keskiasteen

tutkinto oli vuonna 1975 viidesosalla 15 vuotta täytäneistä ja vuonna 2002 runsaalla kolmasosalla. Korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut kymmenesosa vuonna 1975 ja vuonna 2002 runsas viidesosa.

Miehet ja naiset suorittivat eri alojen tutkintoja. Tekniikka sekä maa- ja metsätalousala olivat selvästi miesvaltaisia koulutusaloja. Selvästi naisvaltaisia koulutusaloja olivat terveys- ja sosiaaliala, kasvatustieteelli-

Kuvio 2.1 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 1950–2002

Taulukko 2.1 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2002

Koulutusaste	15 vuotta täyttänyt väestö		15 vuotta täyttäneet miehet		15 vuotta täyttäneet naiset	
		%		%		%
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	1 667 334	39,0	801 776	38,7	865 558	39,2
Tutkinnon suorittaneita	2 611 952	61,0	1 269 830	61,3	1 342 122	60,8
Keskiaste	1 576 274	36,8	806 159	38,9	770 115	34,9
Korkea-aste	1 035 678	24,2	463 671	22,4	572 007	25,9
Alin korkea-aste	521 737	12,2	202 459	9,8	319 278	14,5
Alempi korkeakouluaste	239 212	5,6	121 412	5,9	117 800	5,3
Ylempi korkeakouluaste	249 077	5,8	122 886	5,9	126 191	5,7
Tutkijakoulutusaste	25 652	0,6	16 914	0,8	8 738	0,4
Lisensiaatintutkinto	9 044	0,2	5 755	0,3	3 289	0,1
Tohtorintutkinto	16 608	0,4	11 159	0,5	5 449	0,2
Yhteensä	4 279 286	100,0	2 071 606	100,0	2 207 680	100,0

Taulukko 2.2 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 1975–2002

Koulutusaste	1975		1980		1985		1990		1995		2000		2002	
		%		%		%		%		%		%		%
Perusaste	2 567 425	69,6	2 360 004	61,7	2 173 052	54,9	2 001 298	49,6	1 866 232	45,0	1 724 327	40,6	1 667 334	39,0
Keskiaste	727 838	19,7	962 672	25,2	1 180 993	29,8	1 312 392	32,5	1 414 313	34,1	1 530 846	36,1	1 576 274	36,8
Korkea-aste	392 743	10,6	499 893	13,1	605 087	15,3	720 585	17,9	864 511	20,9	989 609	23,3	1 035 678	24,2
15 vuotta täyttänyt väestö	3 688 006	100,0	3 822 569	100,0	3 959 132	100,0	4 034 275	100,0	4 145 056	100,0	4 244 782	100,0	4 279 286	100,0

nen ja opettajankoulutus, palveluala, humanistinen ja taideala sekä kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus. Luonnontieteellisen alan tutkintoja miehet olivat suorittaneet vähän useammin kuin naiset.

Nuoret olivat saaneet huomattavasti enemmän koulutusta kuin vanhempiin ikäluokkiin kuuluvat. Eniten koulutettuja olivat 25–29-vuotiaat. Tähän ikäryhmään kuuluvista 86 prosenttia oli suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon. Vähiten koulutettuja olivat eläkeikäiset.

Nuoremmissa ikäryhmissä sukupuolten koulutustasoerot olivat suuret naisten hyväksi. Varsinkin 20–39-vuotiaat naiset olivat saaneet selvästi enemmän koulutusta kuin miehet. Yli 60-vuotiaista naiset olivat huomattavasti vähemmän koulutettuja kuin vastaavanikäiset miehet.

Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittanut väestö

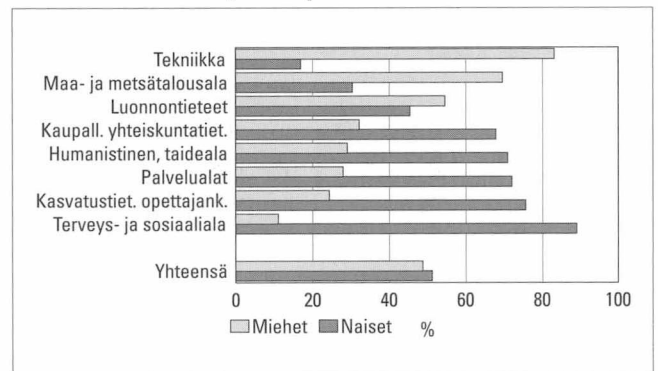
Vuoden 2002 lopussa oli 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ammatillisen tutkinnon suorittaneita 42 prosenttia, korkeakoulututkinnon suorittaneita 12 prosenttia ja pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneita 7 prosenttia. Ainoastaan ylioppilastutkinnon suorittaneisiin lukeutui myös henkilöitä, joiden jatko-opiskelu oli vielä kesken.

Muun vain yleissivistävän koulutuksen suorittaneisiin kuuluu pelkästään ulkomaalaisia henkilöitä, jotka ovat ilmoittaneet käyneensä lukion, mutta joilla ei ole ylioppilastutkintoa. Tällaisia henkilöitä oli 2 000.

Kaikkiaan ylioppilastutkinnon suorittaneita oli vuoden 2002 lopussa 1 099 000 henkeä. 15 vuotta täyttäneistä oli ylioppilastutkinnon suorittanut neljäsosa. Miehistä ylioppilastutkinto oli viidesosalla ja naisista runsaalla neljäsosalla. Eniten ylioppilastutkinnon suorittaneita oli 20–24-vuotiaiden ikäryhmässä, josta yli puolet oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Ikäryhmän naisista 61 prosenttia ja miehistä 42 prosenttia oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Aina 75-vuotiaiden ikäryhmään asti olivat naiset suorittaneet ylioppilastutkinnon yhtä usein tai useammin kuin miehet. Tätä van-

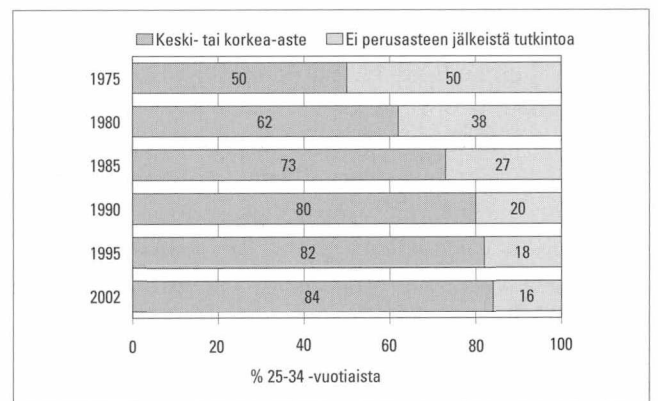
Kuvio 2.2

Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2002

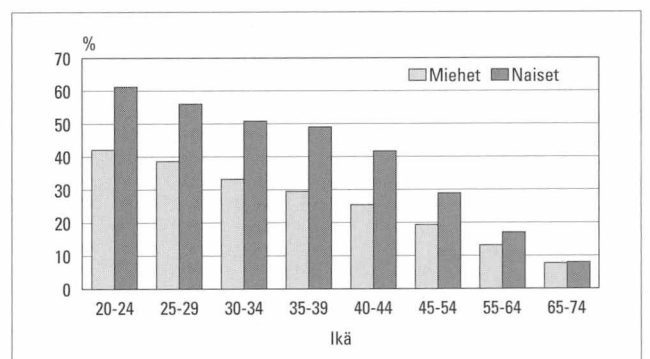
Kuvio 2.3

Peruskoulun jälkeisen koulutuksen tai tutkinnon suorittaneiden osuus 25–34-vuotiaista 1975–2002

Kuvio 2.4

Ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuudet vastaavan ikäisestä väestöstä sukupuolen mukaan 2002

Taulukko 2.3 15 vuotta täyttänyt väestö korkeimman ammatillisen /korkeakoulututkinnon (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2002

	15 vuotta täyttänyt väestö		Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet miehet		Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet naiset		Muutos edellisestä vuodesta	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Ei perustasteen jälkeistä tutkintoa	1 667 334	39,0	-1,8	801 776	38,7	-1,3	865 558	39,2	-2,2			
Tutkinnon suorittaneita	2 611 952	61,0	1,8	1 269 830	61,3	1,6	1 342 122	60,8	2,0			
Vain yleissivistävän tutkinnon suorittaneita	319 694	7,5	2,4	150 794	7,3	2,8	168 900	7,7	2,2			
Ylioppilastutkinnon suorittaneita	317 729	7,4	2,4	149 759	7,2	2,7	167 970	7,6	2,1			
Muun vain yleissivistävän koulutuksen suorittaneita	1 965	0,0	16,5	1 035	0,0	14,7	930	0,0	18,5			
Ammatillisen tutkinnon suorittaneita (Koulustasteet 3–5)	1 778 317	41,6	0,5	857 824	41,4	0,0	920 493	41,7	0,9			
Korkeakoulututkinnon suorittaneita (Koulustasteet 6–8)	513 941	12,0	6,1	261 212	12,6	6,5	252 729	11,4	5,6			
Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita	78 285	1,8	32,8	29 203	1,4	31,8	49 082	2,2	33,4			
Yliopistotutkinnon suorittaneita	435 656	10,2	2,4	232 009	11,2	4,0	203 647	9,2	0,6			
Yhteensä	4 279 286	100,0		2 071 606	100,0		2 207 680	100,0				

Taulukko 2.4 Ylioppilastutkinnon suorittanut väestö iän ja sukupuolen mukaan 2002

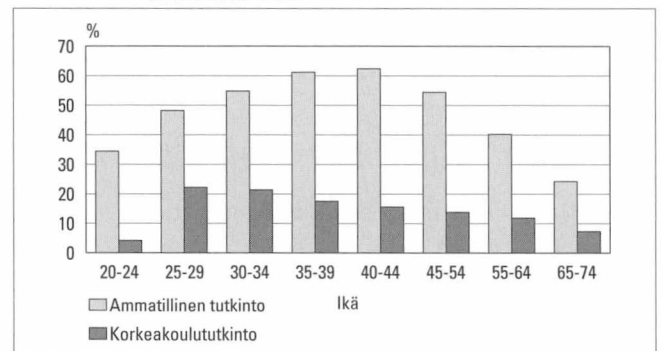
Ikä	Yo-tutkinnon suorittaneita yhteensä	Osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä %	Osuus 15 vuotta täyttäneistä miehistä %	Osuus 15 vuotta täyttäneistä naisista %
15–19	29 063	9,0	7,1	11,0
20–24	168 327	51,4	42,1	61,2
25–29	150 478	47,1	38,6	56,0
30–34	134 455	41,8	33,2	50,8
35–39	145 958	39,1	29,5	49,0
40–44	125 945	33,4	25,4	41,7
45–49	109 599	27,9	22,1	33,8
50–54	84 397	20,4	16,6	24,2
55–59	61 641	16,9	14,6	19,3
60–64	33 777	12,6	11,2	13,9
65–69	19 841	8,7	8,4	9,0
70–74	14 876	7,0	7,0	7,0
75–79	10 350	6,1	6,6	5,8
80–84	6 063	5,6	7,4	4,9
85–	4 225	5,2	7,2	4,6
Yhteensä	1 098 995	25,7	21,6	29,5

hemmissä ikäryhmässä oli miesylioppilaiden osuus suurempi kuin naisylioppilaiden.

Ammatillisiin tutkintoihin sisältyvät sekä ammatillisissa oppilaitoksissa (=ammatillisissa kouluissa ja opistoissa) suoritettut tutkinnot että näyttötutkinnot. Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan ammatillisiin tutkintoihin sisältyvät keskiasteen ja alimman korkea-asteen koulutukset.

Ammatillisen tutkinnon suorittaneita oli vuoden 2002 lopussa 1 778 000 henkeä. Edellisestä vuodesta ammatillisen tutkinnon suorittaneiden määrä kasvoi 9 000 henkilöllä.

Kuvio 2.5 Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudet vastaavan ikäisestä väestöstä 2002

Miehet ja naiset olivat suorittaneet ammatillisen tutkinnon lähes yhtä usein. Miesten osuus oli 41 prosenttia ja naisten 42 prosenttia. Alle 30-vuotiaat ja yli 70-vuotiaat miehet olivat suorittaneet ammatillisen tutkinnon vastaavanikäisiä naisia useammin, kun taas työikäiset naiset olivat suorittaneet miehiä useammin ammatillisen tutkinnon.

Korkeakoulututkintoihin on luettu yliopistoissa ja korkeakouluissa suoritettut tutkinnot sekä väliaikaisissa ja vakinaisissa ammattikorkeakouluissa suoritettut tutkinnot. Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan korkeakoulututkintoihin luetaan alemmat ja ylempät korkeakouluasteen tutkinnot sekä tutkijakoulutusasteen eli lisensiaatti- ja tohtorintutkinnot.

Korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 514 000 henkeä, joista 78 000 oli suorittanut ammattikorkeakoulututkinnon ja 16 600 tohtorintutkinnon. 15 vuotta täyttäneestä väestöstä korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oli 12 prosenttia. Edellisestä

Taulukko 2.5 Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon (Tilastokeskuksen luokitus) suorittanut väestö iän ja sukupuolen mukaan 2002

Ikä	Ammatillisen tutkinnon suorittaneita (Koulutusasteet 3–5)				Korkeakoulututkinnon suorittaneita (Koulutusasteet 6–8)			
	Yhteensä	% -osuus 15 vuotta täyttäneistä			Yhteensä	% -osuus 15 vuotta täyttäneistä		
		Väestöstä	Miehistä	Naisista		Väestöstä	Miehistä	Naisista
15–19	15 816	4,9	6,0	3,7	2	0,0	0,0	0,0
20–24	112 731	34,4	38,0	30,7	13 800	4,2	1,6	6,9
25–29	153 864	48,2	48,3	48,0	71 009	22,2	17,8	26,9
30–34	176 214	54,8	52,5	57,1	68 843	21,4	20,0	22,9
35–39	228 400	61,2	58,2	64,2	65 201	17,5	17,2	17,8
40–44	235 125	62,4	58,9	66,1	58 711	15,6	16,1	15,0
45–49	227 228	57,8	54,8	60,9	58 312	14,8	15,9	13,8
50–54	212 058	51,2	48,5	53,9	53 171	12,8	14,4	11,2
55–59	157 908	43,4	41,2	45,6	47 012	12,9	15,1	10,8
60–64	95 970	35,8	34,3	37,2	28 362	10,6	12,9	8,5
65–69	62 717	27,5	26,8	28,1	18 374	8,1	10,4	6,1
70–74	44 362	20,9	20,8	21,0	13 749	6,5	8,6	4,9
75–79	28 392	16,8	17,2	16,5	8 753	5,2	7,5	3,8
80–84	16 762	15,6	16,7	15,1	4 876	4,5	7,9	3,1
85–	10 770	13,3	15,8	12,5	3 766	4,7	7,9	3,6
Yhteensä	1 778 317	41,6	41,4	41,7	513 941	12,0	12,6	11,4

vuodesta korkeakoulututkinnon suorittaneiden määrä kasvoi 29 000 henkilöllä.

Korkeakoulututkinnon suorittaneita oli miehistä 13 prosenttia ja naisista 11 prosenttia. Alle 40-vuotiaat naiset olivat suorittaneet korkeakoulututkinnon useammin kuin miehet.

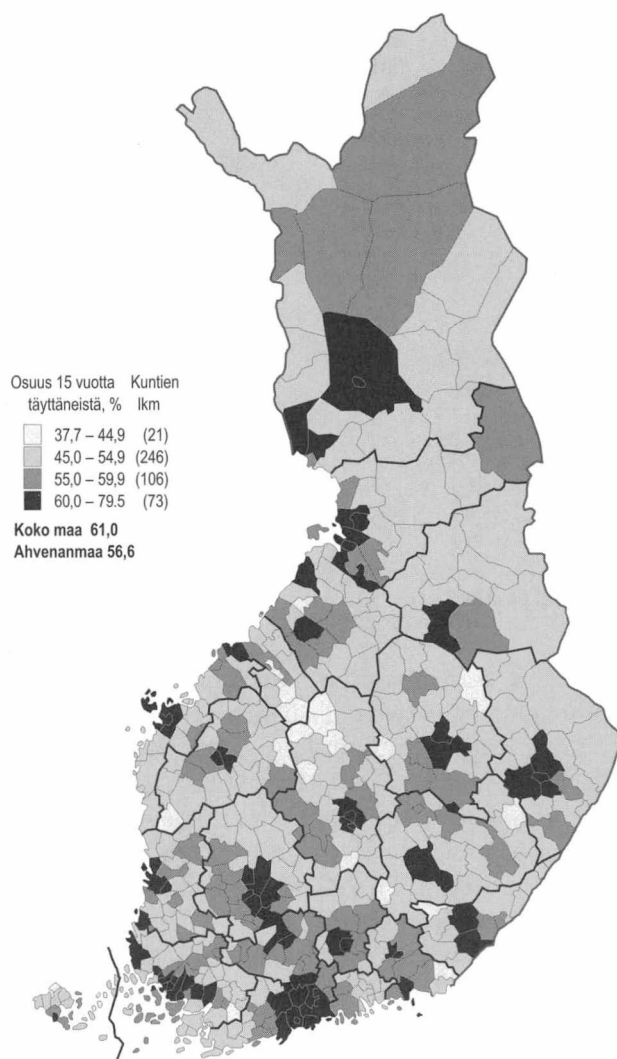
Väestön koulutustaso alueittain

Väestön koulutustasossa on huomattavia alueellisia eroja. Eniten tutkinnon suorittaneita koko 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli Uudellamaalla,

Taulukko 2.6 Tutkinnon suorittaneiden osuudet ikäryhmittäin ja maakunnittain 2002

Maakunta	15 vuotta täyttänyt väestö	20–29-vuotiaat	30–54-vuotiaat	55–64-vuotiaat
	%	%	%	%
Uusimaa	65,6	81,5	77,6	59,6
Pirkanmaa	62,6	86,0	79,3	55,4
Pohjois-Pohjanmaa	62,6	86,7	80,6	53,2
Manner-Suomi	61,1	83,6	78,0	53,9
Koko maa	61,0	83,6	78,0	53,9
Varsinais-Suomi	60,6	84,2	77,5	54,2
Keski-Suomi	60,6	86,1	79,5	51,2
Pohjois-Savo	59,9	84,1	79,8	52,6
Kymenlaakso	59,5	81,7	77,8	54,0
Lappi	59,2	81,9	79,0	54,1
Kanta-Häme	58,8	81,2	77,7	52,6
Pohjanmaa	58,8	87,7	77,9	49,9
Pohjois-Karjala	58,6	83,5	78,9	50,8
Päijät-Häme	57,8	78,0	75,2	52,5
Etelä-Karjala	57,5	85,6	77,2	48,7
Itä-Uusimaa	57,4	81,7	73,4	49,5
Satakunta	57,0	82,6	76,0	51,6
Kainuu	57,0	84,6	78,9	49,3
Ahvenanmaa	56,6	79,6	71,0	50,0
Etelä-Savo	56,4	83,7	77,4	50,1
Etelä-Pohjanmaa	56,3	86,8	78,1	46,3
Keski-Pohjanmaa	55,9	87,7	75,8	43,5

Kuvio 2.6 Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus kunnittain vuonna 2002

Taulukko 2.7 Koulutustasoltaan korkeimmat ja matalimmat kunnat 2002

		Koulutustaso- mittain 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä %			Koulutustaso- mittain 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä %
Korkeimman koulutustason kunnat				Matalimman koulutustason kunnat			
Koko maa		289	61,0				
1	Kauniainen	527	79,5	1	Rautavaara	150	39,2
2	Espoo	416	71,7	2	Luhanka	152	37,7
3	Oulu	362	71,1	3	Pylkönmäki	156	40,2
4	Helsinki	361	67,3	4	Geta	163	40,9
5	Oulunsalo	354	68,1	5	Kannonkoski	164	40,6
6	Jyväskylä	353	70,4	6	Savonranta	167	43,4
7	Kirkkonummi	352	65,7	7	Kivijärvi	168	43,0
8	Pirkkala	347	68,1	8	Miehikkälä	170	43,4
9	Kempele	341	68,3	9	Karjoki	170	44,9
10	Kaarina	336	65,7	10	Ullava	170	42,7

Taulukko 2.8 Kunnat, joissa perusasteen varaan jääneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä korkein ja matalin 2002

		15 vuotta täyttäneistä	30–54-vuotiaista			15 vuotta täyttäneistä	30–54-vuotiaista
		%	%			%	%
Vähiten perusasteen varaan jääneitä				Eniten perusasteen varaan jääneitä			
Koko maa		39,0	22,0				
1	Kauniainen	20,5	11,2	1	Luhanka	62,3	38,4
2	Espoo	28,3	17,3	2	Rautavaara	60,8	36,6
3	Oulu	28,9	15,3	3	Pylkönmäki	59,8	33,4
4	Jyväskylä	29,6	15,7	4	Kannonkoski	59,4	31,4
5	Joensuu	31,3	15,4	5	Geta	59,1	45,0
6	Kuopio	31,7	15,8	6	Kumlinge	58,7	42,2
7	Kempele	31,7	15,7	7	Kinnula	57,6	38,2
8	Pirkkala	31,9	16,6	8	Ullava	57,3	37,6
9	Oulunsalo	31,9	15,1	9	Kivijärvi	57,0	31,7
10	Rovaniemi	31,9	15,5	10	Miehikkälä	56,6	31,9

jossa 66 prosentilla oli perusasteen jälkeinen tutkinto. Vähiten tutkinnon suorittaneita eli 56 prosenttia oli Keski-Pohjanmaalla.

Nuoret aikuiset eli 20–29-vuotiaat olivat suorittaneet eniten tutkintoja Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Vähiten tähän ikäluokkaan kuuluvat nuoret olivat suorittaneet tutkintoja Ahvenanmaalla ja Päijät-Hämeessä. Myös uusmaalaiset nuoret aikuiset olivat selvästi koko maan keskitason alapuolella. Sen sijaan 55–64-vuotiaiden ikäluokassa oli tutkinnon suorittaneiden osuus Uudellamaalla huomattavasti muuta maata korkeampi. Vähiten tähän ikäluokkaan kuuluvat olivat suorittaneet tutkintoja Keski-Pohjanmaalla.

Kunnittaiset koulutustasoerot olivat suuret. Selvästi korkein koulutustaso on ollut jo vuosia Kauniaisissa. Seuraavilla sijoilla olivat Espoo, Oulu, Helsinki ja Oulunsalo. Alhaisin koulutustaso oli Rautavaaran, Luhangan ja Pylkönmäen kunnissa.

Koulutustasoa ilmaiseva mittainluku on laskettu 20 vuotta täyttäneen väestön suorittamien tutkinto-

jen koulutusasteista. Koulutustason laskemiskaava on esitetty luvussa Käsitteet ja luokitukset.

Tutkinnon suorittaneiden osuus oli Kauniaisissa korkein. 80 prosenttia Kauniaisten 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suorittanut jonkin tutkinnon peruskoulun jälkeen. Korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 54 prosenttia. Koko maassa oli peruskoulun jälkeisen tutkinnon suorittanut 61 prosenttia ja korkea-asteen tutkinnon 24 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Tutkinnon suorittaneiden osuus oli matalin Luhangalla. 15 vuotta täyttäneistä oli kolmasosa suorittanut tutkinnon peruskoulun jälkeen ja korkea-asteen tutkinto oli kymmenesosalla.

Koko maassa 39 prosentilta 15 vuotta täyttäneistä puuttui perusasteen jälkeinen koulutus. Kauniaisissa perusasteen varassa olevien osuus oli 21 prosenttia ja Luhangalla 62 prosenttia.

3 Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli

Seuraavassa tarkastellaan perusasteen jälkeisen koulutuksen opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikärakennetta, alueellista liikkuvuutta opintoja aloitettaessa ja tutkinnon suorittamisen jälkeen sekä opiskelijoiden kansalaisuutta ja äidinkieltä vuonna 2002. Tilasto perustuu oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin henkilöperustaisiin opiskelija- ja tutkintotietoihin.

Tiedot on esitetty koulutussektoreittain. Liitetaulukot 8–9 sisältävät tietoja opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden iästä, liitetaulukko 10 liikkuvuudesta, liitetaulukot 11–12 opiskelijoiden kansalaisuudesta ja liitetaulukko 13 ruotsinkielisistä opiskelijoista. Koulutusten luokittelussa on käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Naiset osallistuvat useammin koulutukseen kuin miehet

Lähes kaikki 7–15-vuotiaat ovat oppivelvollisuus-koulussa, peruskoulussa. 16–18-vuotiaista yli 90 prosenttia opiskeli. 19–24-vuotiaissa opiskelijoita oli runsas puolet ja 25–29-vuotiaissa runsas neljännes. (Ks. liitetaulukko 8.)

Vuonna 2002 perusasteen jälkeisessä tutkintotaivoitteisessa koulutuksessa oli opiskelijoita 582 500 (tässä tilastossa käytetty opiskelijamäärä). Mukana oli runsas 14 000 opiskelijaa, jotka opiskelivat useammassa kuin yhdessä koulutuksessa. Näin ollen opiske-

levien henkilöiden määrä (netto-opiskelijamäärä) oli 568 500, joista 302 600 oli naisia ja 265 900 oli miehiä.

Naiset osallistuivat koulutukseen enemmän kuin miehet. Erityisen suuri ero oli 20–24-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa naisista koulutukseen osallistui 57 ja miehistä 46 prosenttia. Naiset osallistuivat miehiä enemmän lukiokoulutukseen, ammattikorkeakoulukoulutukseen ja yliopistokoulutukseen. Sen sijaan 17- ja 18-vuotiaiden ikäryhmissä pojat osallistuivat selvästi tyttöjä useammin ammatilliseen koulutukseen.

Taulukko 3.1 Koulutukseen osallistuminen koulutussektoreittain sukupuolen ja iän (17–59-v.) mukaan 2002

Sukupuoli Ikä vuoden 2002 lopussa	Väestö 31.12.2002		Opiskelemassa		Lukio- koulutuksessa		Ammatillisessa koulutuksessa		Ammatti- korkeakoulu- koulutuksessa		Yliopistokoulutuksessa		Ei ole opiskelemassa
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Naiset													
17	31 534	100,0	92,9	62,6	30,3	0,0	–	–	–	–	–	–	7,1
18	32 725	100,0	92,1	61,3	30,4	0,2	0,2	–	–	–	–	–	7,9
19	34 944	100,0	50,8	14,6	17,6	9,8	8,8	–	–	–	–	–	49,2
20–24	159 957	100,0	57,4	1,9	11,7	23,5	20,2	0,1	–	–	–	–	42,6
25–29	155 834	100,0	27,6	0,6	4,4	7,8	13,3	1,4	–	–	–	–	72,4
30–39	340 792	100,0	11,4	0,4	3,3	2,7	3,5	1,4	–	–	–	–	88,6
40–49	380 451	100,0	6,3	0,3	2,5	1,2	1,5	0,7	–	–	–	–	93,7
50–59	387 710	100,0	2,0	0,2	0,8	0,2	0,5	0,3	–	–	–	–	98,0
Miehet													
17	32 834	100,0	92,8	44,7	48,0	0,0	0,0	–	–	–	–	–	7,2
18	34 036	100,0	90,7	43,3	47,0	0,1	0,2	–	–	–	–	–	9,3
19	34 944	100,0	48,8	13,7	17,4	8,3	9,4	–	–	–	–	–	51,2
20–24	167 305	100,0	46,1	1,5	8,2	20,1	16,3	0,1	–	–	–	–	53,9
25–29	163 651	100,0	25,2	0,4	3,7	8,1	11,7	1,3	–	–	–	–	74,8
30–39	354 310	100,0	8,4	0,1	2,1	1,7	3,0	1,3	–	–	–	–	91,6
40–49	389 193	100,0	3,4	0,1	1,1	0,7	0,9	0,6	–	–	–	–	96,6
50–59	390 373	100,0	1,1	0,1	0,4	0,1	0,3	0,3	–	–	–	–	98,8

¹⁾ Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärin erikoistumiskoulutus.

Ylioppilastutkinto 19-, ammatillinen tutkinto 24-, ammattikorkeakoulututkinto 26- ja yliopiston perustutkinto 27-vuotiaana

Lukiokoulutuksessa uusien opiskelijoiden keski-ikä (mediaani) vuonna 2002 oli 16-vuotta. Ylioppilaksi kirjoitettiin keskimäärin 19-vuotiaana.

Ammatillisessa koulutuksessa uusien opiskelijoiden keskimääräinen ikä oli 20 ja tutkinnon suorittaneiden 24 vuotta. Keski-ikää nostivat aikuisille tarjotetuissa näyttötutkintoon valmistavissa koulutuksissa aloittaneet sekä näyttötutkinnon suorittaneet. Nuorimpina valmistuttiin tekniikan ja liikenteen koulutusosalta ja vanhimpina luonnontieteiden (tietojenkäsittelyn) alan koulutuksista.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa uudet opiskelijat olivat keskimäärin 21-vuotiaita ja tutkinnon suorittajat 26-vuotiaita. Tutkinnon suorittaneiden keski-ikä vaihteli koulutusaloittain melko vähän. Vanhimpina valmistuttiin mm. luonnontieteiden koulutusosalta tietojenkäsittelyn koulutuksista.

Yliopistokoulutuksen uusien opiskelijoiden keski-ikä oli ammattikorkeakoulukoulutuksen tapaan 21-vuotta. Tutkinnon suorittaneiden keski-ikä oli alemmissa korkeakoulututkinnoissa 28 ja ylemmissä korkeakoulututkinnoissa 27 vuotta. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden keski-ikä oli korkein kulttuurialalla ja alhaisin tekniikan ja liikenteen koulutusosalta. Lisensiaatintutkinto suoritettiin keskimäärin 35- ja tohtorintutkinto 36-vuotiaana. Lääkärien erikoistumiskoulutuksesta valmistuneet olivat keskimäärin 39-vuotiaita. (Ks. liitetaulukko 9.)

Yliopisto-opiskelijoiden liikkuvuus suurinta

Vuoden 2002 uusista lukiolaisista 94 prosenttia aloitti opiskelunsa kotimaakunnassaan. Ylioppilastutkinnon suorittaneista 89 prosenttia jäi välittömästi valmistumisensa jälkeen opiskelumaakuntaansa. Ammatillisessa koulutuksessa vastaavat luvut olivat 80 ja 78 prosenttia.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa maakunnan vaihto oli yleisempää. Tyypillistä oli myös, että opiskelijat jäivät opiskelumaakuntaansa tutkinnon suorittamisen jälkeen useammin kuin he aloittivat opiskelun kotimaakunnassaan. Uusista ammattikorkeakoululaisista 63 prosenttia tuli kotimaakunnastaan ja 77 prosenttia tutkinnon suorittaneista jäi opiskelumaakuntaansa. Yliopistokoulutuksessa vastaavat luvut olivat 47 ja 62 prosenttia. (Ks. liitetaulukko 10.)

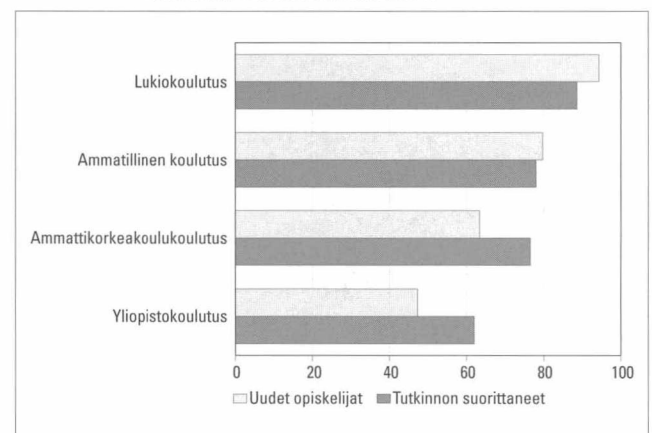
Taulukko 3.2 Uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden keski-ikä (mediaani) koulutussektoreittain 2002

Koulutussektori	Uudet opiskelijat ¹⁾	Opiskelijat	Tutkinnon suorittaneet
Lukiokoulutus	16	17	19
Ammatillinen koulutus	20	19	24
Ammattikorkeakoulukoulutus	21	23	26
Yliopistokoulutus: peruskoulutus	21	25	27
Yliopistokoulutus: jatkokoulutus ²⁾	.	36	37

¹⁾ Ei sisällä yliopiston eikä ammattikorkeakoulun jatkotutkinto-opiskelijoita.

²⁾ Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

Kuvio 3.1 Uudet opiskelijat ¹⁾ ja tutkinnon suorittaneet ²⁾, joiden koti- ja opiskelumaakunta oli sama, koulutussektoreittain 2002

¹⁾ Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista oli sama kuin opiskelumaakunta. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset. Ei sisällä yliopiston eikä ammattikorkeakoulun jatkotutkinto-opiskelijoita.

²⁾ Kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen oli sama kuin opiskelumaakunta. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset.

Ulkomaan kansalaisia 2,4 prosenttia opiskelijoista

Suomessa opiskeli 13 700 ulkomaalaista perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa vuonna 2002. Ulkomaalaisten osuus opiskelijoista oli 2,4 prosenttia. Eniten ulkomaalaisia, 2,7 prosenttia opiskelijoista, oli ammatillisessa koulutuksessa. Sekä ammattikorkeakoulukoulutuksessa että yliopistokoulutuksessa (sis. perus- ja jatkokoulutuksen) ulkomaalaisten osuus opiskelijoista oli 2,5 prosenttia. Erityisen paljon ulkomaalaisia oli yliopiston jatkokoulutuksessa, 6,0 prosenttia opiskelijoista. Ulkomaalaisten osuus oli pienin lukiokoulutuksessa, 1,5 prosenttia.

Suurimmat ulkomaalaiset opiskelijaryhmät olivat venäläiset, virolaiset ja kiinalaiset. Lähes joka neljäs ulkomaalainen opiskelija oli venäläinen. EU-maiden osuus ulkomaalaisista oli 16, virolaisten 11 ja kiinalaisten 8 prosenttia.

Taulukko 3.3 Ulkomaalaiset opiskelijat koulutussektoreittain maanosan mukaan 2002

Maanosa – maa/maat	Koulutussektori		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Jatkokoulutus ¹⁾	
	Yhteensä	Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	Peruskoulutus		Jatkokoulutus ¹⁾		
								Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	Osuus opiske- lijoista %	
Eurooppa	8 384	1,4	1 288	1,0	3 053	1,8	1 468	1,2	1 791	1,3	784	3,5
– EU-maat	2 152	0,4	189	0,2	380	0,2	517	0,4	734	0,5	332	1,5
– Ruotsi	874	0,1	109	0,1	206	0,1	247	0,2	251	0,2	61	0,3
– Venäjä	3 285	0,6	630	0,5	1 579	0,9	469	0,4	450	0,3	157	0,7
– Viro	1 572	0,3	281	0,2	764	0,5	218	0,2	223	0,2	86	0,4
Afriikka	1 426	0,2	119	0,1	479	0,3	572	0,5	163	0,1	93	0,4
Pohjois-Amerikka	283	0,0	22	0,0	20	0,0	76	0,1	118	0,1	47	0,2
Latinalainen Amerikka ja Karibia	211	0,0	8	0,0	54	0,0	50	0,0	68	0,0	31	0,1
Aasia	2 727	0,5	271	0,2	538	0,3	916	0,7	630	0,4	372	1,7
– Kiina	1 146	0,2	16	0,0	23	0,0	564	0,4	352	0,2	191	0,9
Oseania	42	0,0	3	0,0	3	0,0	15	0,0	13	0,0	8	0,0
Tuntematon	641	0,1	104	0,1	403	0,2	66	0,1	53	0,0	15	0,1
Yhteensä	13 714	2,4	1 815	1,5	4 550	2,7	3 163	2,5	2 836	2,0	1 350	6,0
Kaikki opiskelijat yhteensä	582 532	100,0	124 644	100,0	166 809	100,0	126 767	100,0	141 968	100,0	22 344	100,0

¹⁾ Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkäreiden erikoistumiskoulutus.

Ruotsi äidinkielenä 5,1 prosentilla opiskelijoista

Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijoista 92 prosentilla äidinkielenä oli suomi ja 5,1 prosentilla ruotsi. Näiden kotimaisten kieliryhmien jälkeen suurimpia kieliryhmiä olivat venäjä, viro, kiina, englantia ja somali.

Keskimääräistä selvästi enemmän ruotsinkielisiä oli yliopiston peruskoulutuksessa ja keskimääräistä selvästi vähemmän ammatillisessa koulutuksessa. Venäjän-, viro- ja somalinkielisiä opiskelijoita oli suhteellisesti eniten ammatillisessa koulutuksessa, kiinan- ja englanninkielisiä opiskelijoita yliopiston jatkokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa.

Taulukko 3.4 Opiskelijat suurimmissa kieliryhmissä koulutussektoreittain 2002

Koulutussektori	Opiskelijoita yhteensä		Äidinkieli						
		%	Suomi %	Ruotsi %	Venäjä %	Viro %	Kiina %	Englanti %	Somali %
Lukiokoulutus	124 644	100,0	92,8	5,0	0,9	0,3	0,1	0,1	0,1
Ammatillinen koulutus	166 809	100,0	92,8	4,0	1,3	0,5	0,0	0,1	0,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	126 767	100,0	92,6	4,7	0,5	0,2	0,4	0,3	0,1
Yliopistokoulutus: peruskoulutus	141 968	100,0	91,0	6,8	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0
Yliopistokoulutus: jatkokoulutus ¹⁾	22 344	100,0	88,1	5,2	0,8	0,2	0,6	0,4	0,0
Yhteensä	582 532	100,0	92,2	5,1	0,8	0,3	0,2	0,2	0,1
Väestö 31.12.2002	5 206 295	100,0	92,1	5,6	0,6	0,2	0,1	0,1	0,1

¹⁾ Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkäreiden erikoistumiskoulutus.

4 Peruskoulut

Peruskoulutilasto sisältää tietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen kouluilta keräämiin tietoihin. Tiedot koskevat tilannetta 20.9. Perus- ja lukioasteen kouluissa järjestetään myös lukiokoulutusta, josta on tietoja luvussa 5 Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot.

Peruskoulujen liitetaulukkoja ovat taulukot 14 ja 15, joissa on lääni- ja maakuntakohtaisia tietoja peruskouluista ja niiden oppilaista. Peruskoululaisten ainevalinnoista kerrotaan luvussa 13 ja erityisopetuksesta luvussa 14.

Peruskouluja 80 vähemmän

Syyslukukauden 2002 alussa oli toiminnassa 3 873 peruskoulua. Koulujen määrä väheni 80:llä edellisestä syksystä. Peruskouluista 65 lakkautettiin ja 21 yhdistettiin toiseen peruskouluun. Uusia peruskouluja perustettiin 9. Suurin osa peruskouluista on kunnan ylläpitämiä. Ruotsinkielisiä peruskouluja oli 327 ja niissä opiskeli 36 500 oppilasta eli kuusi prosenttia peruskoulun oppilaista.

Peruskouluissa 597 400 oppilasta

Peruskouluissa oli syyslukukauden 2002 alkaessa 597 400 oppilasta, joista 34 000 oli siirretty erityisopetukseen (ei sisällä osa-aikaista erityisopetusta). Peruskoulun oppilasmäärä kasvoi edellisestä vuodesta 0,3 prosenttia. Tyttöjä syksyn 2002 oppilaista oli 49 prosenttia.

Peruskoulun oppilaista 12 400 opiskeli esiopetuksessa, 392 800 vuosiluokilla 1–6, 190 600 vuosiluokilla

Taulukko 4.1 Peruskoulut oppilaitostyypeittäin 2002

Oppilaitostyyppi	Oppilaitoksia	Muutos edellisestä vuodesta				Oppilaita	Muutos edellisestä vuodesta
		Uusia	Lakkautettuja	Toiseen oppilaitokseen yhdistyneitä	Ei toiminnassa		
Peruskoulut	3 605	9	60	16	2	572 093	1 538
Peruskouluasteen erityiskoulut	232	–	5	5	1	10 921	–29
Perus- ja lukioasteen koulut ¹⁾	36	–	–	–	–	14 342	120
Yhteensä 2002	3 873	9	65	21	3	597 356	1 629
Yhteensä 2001	3 953	7	41	30	5	595 727	2 276

¹⁾ Perusasteen oppilaat (oppilaitokset antavat myös lukioasteen koulutusta).

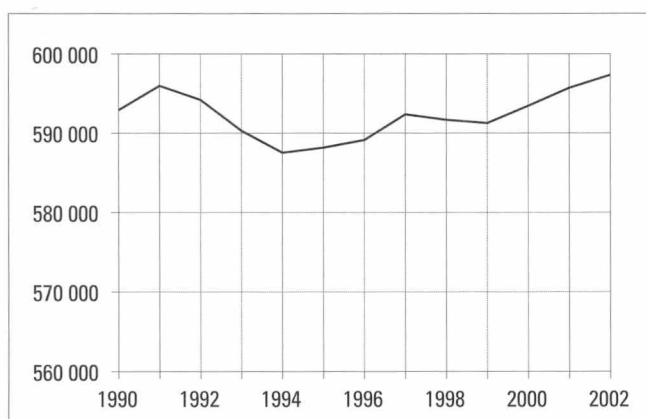
Taulukko 4.2 Peruskoulun oppilaat ja päättötodistuksen saaneet 1990–2002

Vuosi	Kouluja	Oppilaita				Yhteensä	Päättötodistuksen saaneita ¹⁾
		Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus (10. lk)		
1990	4 869	2 189	389 410	197 719	3 602	592 920	61 054
1995	4 474	3 973	384 369	196 642	3 178	588 162	63 756
1996	4 391	5 293	380 932	200 349	2 554	589 128	63 514
1997	4 319	6 520	381 078	202 234	2 543	592 375	64 247
1998	4 228	7 440	382 746	199 204	2 289	591 679	66 726
1999	4 099	7 327	388 063	193 646	2 236	591 272	67 043
2000	4 022	10 881	392 150	188 417	2 003	593 451	65 937
2001	3 953	12 613	393 267	187 998	1 849	595 727	63 747
2002	3 873	12 393	392 741	190 617	1 605	597 356	61 450

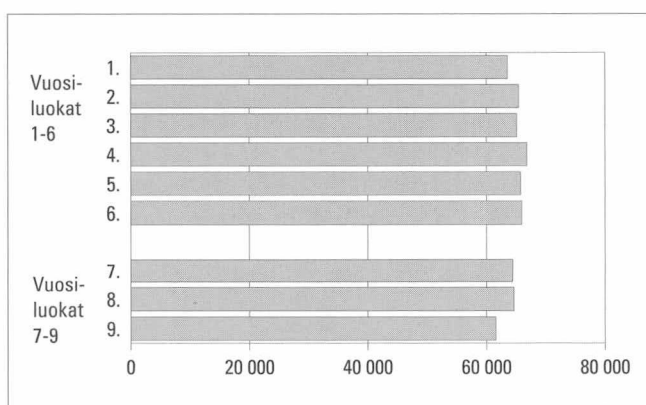
¹⁾ Sisältää peruskoulun varsinaisten oppilaiden ja yksityisoppilaiden päättötodistukset. Peruskoulun päättötodistuksen voi peruskoulun lisäksi suorittaa lukiossa, kansanopistossa ja kansalaisopistossa.

Kuvio 4.1 Peruskoulun oppilaat 1990–2002

Kuvio 4.2 Peruskoulun oppilaat vuosiluokittain 2002

Taulukko 4.3 Oppivelvollisuusikäisistä muualla kuin peruskoulussa 1990–2002

Vuosi	Lykkäystä saaneita	Yksityisopetuksessa	Tilapäisesti ulkomailla	Yhteensä
1990	1 350	1 520	1 069	3 939
1995	1 295	427	1 512	3 234
1996	1 391	465	1 299	3 155
1997	1 449	448	1 280	3 177
1998	1 459	275	1 050	2 784
1999	1 445	262	1 058	2 765
2000	1 447	302	990	2 739
2001	1 639	291	688	2 618
2002	1 527	347	492	2 366

7–9 ja 1 600 lisäopetuksessa (10. luokalla). Esiope-
tusoppilaiden määrä väheni edellisestä vuodesta 1,8
prosenttia ja vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärä 0,1 pro-
senttia. Vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärä kasvoi edelli-
sestä vuodesta 1,4 prosenttia ja lisäopetuksen oppilas-
määrä 13,2 prosenttia.

Peruskoulun ensimmäisellä luokalla oli 63 600
oppilasta, 2,7 prosenttia vähemmän kuin edellisenä
syksynä. Yhdeksännen luokan oppilaita oli 61 600,
prosentti edellisvuotista vähemmän.

Syyslukukauden 2002 oppivelvollisuusikäisistä
2 400 oli muualla kuin peruskoulussa. Heistä 1 500
oli saanut lykkäystä koulun aloittamiseen ja 500 oli
tilapäisesti ulkomailla. Yksityisopetuksessa tai ko-
tona opiskeli 400 lasta.

Peruskoulun päättäneitä 61 500

Keväällä 2002 sai peruskoulun päättötodistuksen
61 500 oppilasta, joista erityisessä tutkinnossa (yk-
sityisoppilaina) todistuksen saaneita oli 80. Päättö-
todistuksen saaneita oli 3,6 prosenttia vähemmän
kuin edellisenä keväänä. Tyttöjä päättötodistuksen
saaneista oli 49 prosenttia.

Lisäopetuksen suorittamisesta sai keväällä 2002
todistuksen 1 600 oppilasta, joista 49 prosenttia oli
tyttöjä. Lisäopetuksen suorittaneita oli 150 vähem-
män kuin edellisenä keväänä.

Lukuvuonna 2001/2002 oppivelvollisuutensa löi
kokonaan laimin 63 oppilasta, 6 vähemmän kuin
edellisenä vuonna. Erotodistuksen sai peruskoulusta
143 oppivelvollisuusikänsä ohittanutta, 51 oppilasta
enemmän kuin edellisenä vuonna. Erotodistuksen saa-
neiden lisäksi peruskoulusta erosi ilman erotodistusta
109 oppivelvollisuusikänsä ohittanutta, 22 oppilasta vä-
hemmän kuin edellisenä vuonna. Kaikissa edellä mai-
nituissa ryhmissä poikia oli enemmän kuin tyttöjä.

Peruskoulussa jäi keväällä 2002 luokalle 2 800
oppilasta eli puoli prosenttia kevään oppilasmääräs-
tä. Luokalle jääneistä 1 800 oli vuosiluokkien 1–6 ja
1 000 vuosiluokkien 7–9 oppilaita. Suhteellisesti eni-
ten oppilaita jäi luokalle ensimmäisellä, toisella ja
yhdeksännellä luokalla, noin prosentti kyseisen vuo-
siluokan oppilaita. Suhteellisesti useampi poika
kuin tyttö jäi luokalle kaikilla luokka-asteilla.

5 Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot

Lukiokoulutuksen opiskelijatilasto sisältää 20.9. tilanteen mukaisia tietoja niistä lukiokoulutuksen opiskelijoista, jotka suorittavat lukion koko oppimäärää, kansainvälistä ylioppilastutkintoa (IB-tutkintoa), saksalaista Reifeprüfung-tutkintoa tai Gymnasieexamen-tutkintoa (Ålands lyceum). Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilö pohjaisiin opiskelijatietoihin. Tilasto ei sisällä tietoja lukiokoulutuksen aineopiskelijoista.

Ylioppilastutkintotilasto perustuu henkilö pohjaiseen ylioppilastutkintorekisteriin, jota ylläpitää ylioppilastutkintolautakunta. IB-, Reifeprüfung- ja Gymnasieexamen-tutkinnon suorittaneiden tiedot on saatu suoraan oppilaitoksilta.

Liitetaulukossa 10 on tarkempia tietoja lukiokoulutuksen uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koti- ja opiskelumaakunnista ja liitetaulukossa 16 ylioppilastutkinnon suorittaneista. Perus- ja lukioasteen koulujen peruskouluasteen opetusta käsitellään luvussa 4 Peruskoulut. Lukiokoulutuksen ainevalinnoista kerrotaan luvussa 13.

Lukiokoulutuksen opiskelijat

Syyslukukaudella 2002 lukiokoulutusta annettiin 477 lukiossa, 5 kansanopistossa ja kahdessa muussa oppilaitoksessa. Suurin osa lukiokoulutusta antavista oppilaitoksista on kunnan ylläpitämiä.

Syyslukukaudella 2002 lukion koko oppimäärää opiskeli 124 600 opiskelijaa, joista 123 500 opiskeli lukion koko oppimäärää, 900 IB-tutkintoa, 100 Reifeprüfung-tutkintoa ja 100 Gymnasieexamen-tutkintoa. Lukiokoulutuksen opiskelijoista 58 prosenttia oli naisia.

Vuoden 2002 lukiokoulutuksen opiskelijoista 41 000 oli uusia opiskelijoita. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2002 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2002. Uusien opiskelijoiden määrä ei ole sama kuin ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijamäärä.

Ruotsinkielistä opetusta annettiin 37 lukiossa ja niissä opiskeli 6 800 opiskelijaa eli 6 prosenttia lukiokoulutuksen opiskelijoista.

Vuonna 2002 lukiokoulutuksessa oli 24 erityisopiskelijaa.

Ylioppilastutkinnot

Vuonna 2002 ylioppilastutkintoja suoritettiin 36 200. Määrä on 2,7 prosenttia suurempi kuin edellisellä vuonna. Vuonna 2002 suoritetuista ylioppilastutkinnoista 36 100 suoritettiin lukioissa ja 100 kansanopistoissa ja muissa oppilaitoksissa. Ylioppilastutkinnon suorittaneista 59 prosenttia oli naisia.

Ylioppilastutkinnon suorittaneet jakautuivat iän mukaan seuraavasti: 1 prosentti oli 18-vuotiaita tai sitä nuorempia, 78 prosenttia 19-vuotiaita, 15 pro-

Taulukko 5.1 Lukiokoulutusta antavat oppilaitokset ja niiden opiskelijat oppilaitostyypeittäin 2002

Oppilaitostyyppi	Oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita
Lukiot	441	37 815	115 217
Perus- ja lukioasteen koulut ¹⁾	36	3 002	8 925
Kansanopistot ²⁾	5	169	420
Muut oppilaitokset ³⁾	2	34	82
Yhteensä 2002	484	41 020	124 644
Yhteensä 2001	483	42 793	128 642

¹⁾ Lukioasteen opiskelijat (oppilaitokset antavat myös perusasteen koulutusta).

²⁾ Vuonna 2002 lukiokoulutusta annettiin viidessä kansanopistossa.

Kansanopistoja oli yhteensä 89.

³⁾ Kiteen oppimiskeskus ja Itä-Hämeen opisto.

Taulukko 5.2 Lukiokoulutuksen opiskelijat 1999–2002

Vuosi	Lukiokoulutusta antavia oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita	
		joista naisia	joista naisia	joista naisia	joista naisia
1999	479	46 033	27 046	130 624	75 302
2000	483	43 775	25 677	130 032	74 651
2001	483	42 793	25 180	128 642	74 309
2002	484	41 020	23 739	124 644	71 778

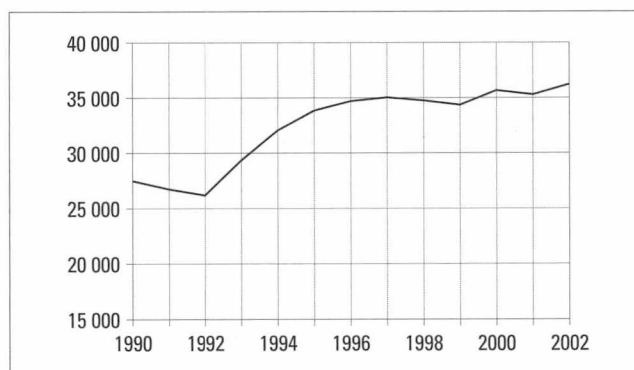
Taulukko 5.3 Ylioppilastutkinnot oppilaitostyypeittäin 2002

Oppilaitostyyppi	Kevät		Syksy		Koko vuosi
	Hyväksytyt	Hyväksymisprosentti	Hyväksytyt	Hyväksymisprosentti	
Lukiot	30 405	93,0	3 460	72,2	33 865
Perus- ja lukioasteen koulut	2 057	95,5	214	81,7	2 271
Kansanopistot	44	68,8	18	58,1	62
Muut oppilaitokset	21	91,3	5	83,3	26
Yhteensä	32 527	93,2	3 697	72,6	36 224
Miehet	13 170	91,2	1 716	69,0	14 886
Naiset	19 357	94,5	1 981	76,0	21 338

Taulukko 5.4 Ylioppilastutkinnot 1990–2002

Vuosi	Yhteensä	Muutos	Naisia	Ruotsin-
		edellisestä		
		vuodesta		lukioissa
		%	%	%
1990	27 469	-2,0	59,6	6,1
1995	33 853	5,6	58,7	5,7
1996	34 695	2,5	58,2	5,8
1997	35 026	1,0	58,6	5,9
1998	34 743	-0,8	58,5	5,9
1999	34 347	-1,1	59,4	6,0
2000	35 661	3,8	59,1	5,6
2001	35 283	-1,1	58,2	5,9
2002	36 224	2,7	58,9	5,7

Kuvio 5.1 Ylioppilastutkinnon 1990–2002 suorittaneet

Taulukko 5.5 Kansainväliset ylioppilastutkinnot 1995–2002

Vuosi	IB-tutkintoja	Naisia	Reifeprüfung-tutkintoja		Gymnasieexamen-tutkintoja		Yhteensä	Naisia
				Naisia		Naisia		
1995	131	77	14	5	37	19	182	101
1996	134	73	17	8	21	11	172	92
1997	149	86	20	10	32	14	201	110
1998	168	105	19	9	40	24	227	138
1999	190	124	38	15	53	32	281	171
2000	190	121	35	26	49	27	274	174
2001	190	107	38	18	57	32	285	157
2002	174	118	48	27	78	39	300	184

senttia 20-vuotiaita ja 6 prosenttia 21-vuotiaita tai sitä vanhempia.

Kansainvälisiä ylioppilastutkintoja suoritettiin vuonna 2002 kymmenessä lukiossa: kahdeksassa lukiossa IB-tutkintoja, Helsingin saksalaisessa koulussa

Reifeprüfung-tutkintoja ja Ålands lyceumissa Gymnasieexamen-tutkintoja. IB-tutkinnon suoritti 174 opiskelijaa, Reifeprüfung-tutkinnon 48 opiskelijaa ja Gymnasieexamen-tutkinnon 78 opiskelijaa.

6 Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ammatillisista oppilaitoksista, kansanopistoista, musiikkioppilaitoksista, liikunnan koulutuskeskuksista, kansalaisopistoista ja ammattikorkeakouluista keräämiin tietoihin. Opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta. Tutkintotiedot ovat kalenterivuoden tietoja.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijatilasto sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen lisäksi näyttötutkintoihin valmistavan koulutuksen, joka voi olla ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin tai erikoisammattitutkintoihin valmistavaa koulutusta. Jatkossa ammatillisella peruskoulutuksella tarkoitetaan toisen asteen perustutkintoihin, opistoasteen tutkintoihin ja ammatillisen korkea-asteen tutkintoihin johtavaa tai valmistavaa koulutusta.

Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Vuotta 2002 edeltävät vuosiaineistot on luokiteltu opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokituksen 1995 mukaan.

Ammatillisten oppilaitosten liitetaulukot ovat 17–20. Niissä on tietoja uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista mm. opintoaloittain ja alueittain.

Ammatillisia oppilaitoksia 285 – opiskelijoita 166 800

Syksyllä 2002 ammatillista koulutusta annettiin 285 ammatillisessa oppilaitoksessa, 45 kansanopistossa, 11 musiikkioppilaitoksessa, 10 liikunnan koulutuskeskuksessa, 2 kansalaisopistossa ja 3 ammattikorkeakoulussa eli yhteensä 356 oppilaitoksessa.

Ammatillisessa koulutuksessa oli vuonna 2002 yhteensä 166 800 opiskelijaa. Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijoita oli 142 700 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 24 100. Miehiä ja naisia oli lähes yhtä paljon. Uusia opiskelijoita oli 74 200, joista peruskoulutuksessa 58 500 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavassa koulutuksessa 15 700 opiskelijaa.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2002 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2002. Uusien opiskelijoiden määrä ei ole sama kuin ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijamäärä.

Tutkintoja suoritettiin kaiken kaikkiaan 52 000, joista ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja oli 36 600 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoja 15 400. Naisia tutkinnon suorittaneista oli 55 prosenttia. Ruotsinkielisessä ammatillisessa koulutuksessa oli 4 prosenttia ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.

Liitetaulukot sisältävät ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavat koulutukset. Tekstissä tarkastellaan jatkossa erikseen ammatillista peruskoulutusta ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavaa koulutusta.

Taulukko 6.1 Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat koulutusasteittain (opetushallinnon luokitus) 1990–2002

Vuosi	Yhteensä	Naisia %	Aste eriytymättä ¹⁾	Toinen aste	Opistoaste	Ammatillinen korkea-aste
1990	162 535	54,5	33 523	54 550	62 536	11 926
1995	171 577	52,6	411	102 734	61 218	7 214
1996	<u>166 009</u>	52,0	204	<u>106 151</u>	<u>54 033</u>	5 621
1997	153 656	50,5	185	108 549	40 814	4 108
1998	<u>141 709</u>	50,0	105	<u>112 527</u>	26 671	2 406
1999	138 765	49,3	–	122 822	14 524	1 419
2000	136 684	49,3	–	129 639	6 364	681
2001	137 631	49,3	–	<u>134 998</u>	<u>2 331</u>	<u>302</u>
2002 ²⁾	142 690	49,1	–	142 094	518	78

¹⁾ Aste eriytymättä: – 1990–1995 yleisjaksot – 1996–1998 ohjaava koulutus.

²⁾ Vuoden 2002 opetushallinnon koulutusasteluokitus.

Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillinen peruskoulutus sisältää toisen asteen perustutkintoihin, opistoasteen tutkintoihin ja ammatillisen korkea-asteen tutkintoihin johtavat ja valmistavat koulutukset.

Opiskelijoita 142 700

Vuonna 2002 ammatillisessa peruskoulutuksessa oli 142 700 opiskelijaa. Opiskelijoita oli lähes 4 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Toisella asteella opiskeli 142 100, opistoasteella ja ammatillisella korkea-asteella 600 opiskelijaa.

Eniten opiskelijoita, 37 prosenttia, opiskeli tekniikan ja liikenteen koulutusalailla. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla opiskeli 16 ja liiketalouden ja hallinnon alalla 13 prosenttia opiskelijoista.

Vuonna 2002 ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista 49 prosenttia oli naisia. Naisia oli eniten, 92 prosenttia, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Eniten miehiä, 86 prosenttia, oli tekniikan ja liikenteen koulutusalailla.

Uusia opiskelijoita 58 500

Ammatillisessa peruskoulutuksessa aloitti opintonsa 58 500 opiskelijaa vuonna 2002. Uusia opiskelijoita oli lähes yhtä paljon kuin edellisellä vuonna. Uusista opiskelijoista 51 prosenttia oli naisia. Lähes kaikki aloittivat opintonsa toisella asteella. Opistoasteella aloitti opintonsa vain 50 opiskelijaa.

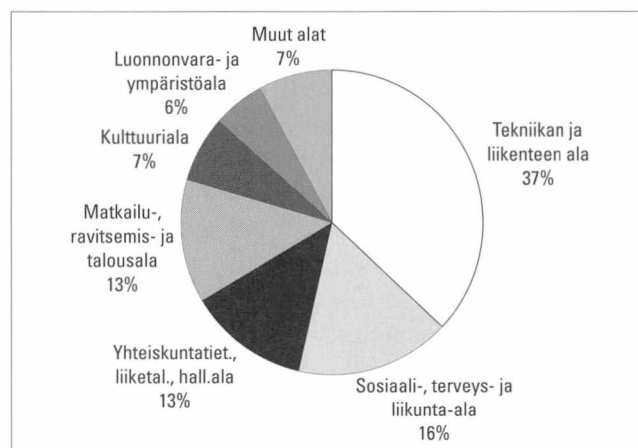
Uusia opiskelijoita oli eniten tekniikan ja liikenteen alalla sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Näillä koulutusaloilla aloitti opintonsa yli puolet uusista opiskelijoista. Tekniikan ja liikenteen koulutusalailla aloitti 35 prosenttia ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla 17 prosenttia uusista opiskelijoista.

Taulukko 6.2 Ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat koulutusasteittain (opetushallinnon luokitus) 1990–2002

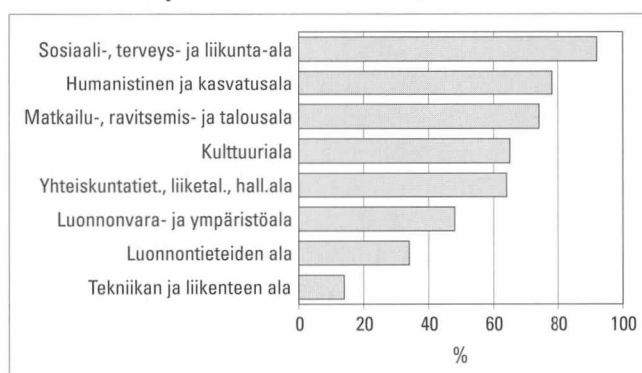
Vuosi	Toinen aste	Opistoaste	Ammatillinen korkea-aste	Yhteensä
1990	38 188	28 156	4 892	71 236
1995	73 159	24 585	2 192	99 936
1996	53 414	17 599	671	71 684
1997	52 434	10 335	119	62 888
1998	55 843	5 701	99	61 643
1999	58 047	579	80	58 706
2000	59 277	257	34	59 568
2001	58 732	102	–	58 834
2002¹⁾	58 417	50	–	58 467

²⁾ Vuoden 2002 opetushallinnon koulutusasteluokitus.

Kuvio 6.1 Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Kuvio 6.2 Naisten osuus ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Taulukko 6.3 Ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Koulutusala	Toinen aste	Opistoaste	Ammatillinen korkea-aste	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	1 099	–	–	1 099
Kulttuuriala	4 256	27	–	4 283
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	7 060	1	–	7 061
Luonnontieteiden ala	3 407	–	–	3 407
Tekniikan ja liikenteen ala	20 457	–	–	20 457
Luonnonvara- ja ympäristöala	4 115	–	–	4 115
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	9 987	17	–	10 004
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	7 550	1	–	7 551
Muu koulutus	486	4	–	490
Yhteensä	58 417	50	–	58 467

Tutkintoja 36 600

Vuonna 2002 ammatillisissa oppilaitoksissa suoritettiin ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja 36 600. Tutkintoja oli 3 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Naisia tutkinnon suorittaneista oli 53 prosenttia. Tutkinnoista 35 300 suoritettiin toisella asteella. Opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen osuus tutkinnoista oli 1 300.

Yli puolet tutkinnoista suoritettiin tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusaloilla.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

Opiskelijoita 24 100

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa oli 24 100 opiskelijaa vuonna 2002. Naisia opiskelijoista oli 53 prosenttia. Ammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa opiskeli 17 500 ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 6 600 opiskelijaa. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa oli uusia opiskelijoita 15 800.

Suurin osa, 57 prosenttia, uusista opiskelijoista ja opiskelijoista opiskeli liiketalouden ja hallinnon sekä tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla.

Taulukko 6.4 Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot koulutusasteittain (opetushallinnon luokitus) 1990–2002

Vuosi	Opintoaste			Yhteensä
	Toinen aste	Opistoaste	Ammatillinen korkea-aste	
1990	33 272	19 249	3 145	55 666
1995	41 259	21 933	3 235	66 427
1996	38 671	20 149	1 487	60 307
1997	35 970	18 895	1 280	56 145
1998	38 329	14 900	1 303	54 532
1999	38 548	10 450	1 274	50 272
2000	36 782	5 576	377	42 735
2001	34 723	2 721	138	37 582
2002 ¹⁾	35 337	1 155	113	36 605

¹⁾ Vuoden 2002 opetushallinnon koulutusasteluokitus.

Taulukko 6.5 Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Koulutusala	Opintoaste			Yhteensä
	Toinen aste	Opistoaste	Ammatillinen korkea-aste	
Humanistinen ja kasvatusala	741	3	–	744
Kulttuuriala	2 057	377	–	2 434
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall.ala	5 395	54	–	5 449
Luonnontieteiden ala	812	15	–	827
Tekniikan ja liikenteen ala	11 968	287	112	12 367
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 301	24	1	2 326
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	7 064	49	–	7 113
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	4 430	23	–	4 453
Muu koulutus	569	323	–	892
Yhteensä	35 337	1 155	113	36 605

Taulukko 6.6 Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavien koulutusten uudet opiskelijat ja opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Koulutusala	Uusia opiskelijoita			Opiskelijoita		
	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja
Humanistinen ja kasvatusala	37	37	–	62	62	–
Kulttuuriala	595	555	40	951	898	53
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	4 659	2 633	2 026	7 070	4 003	3 067
Luonnontieteiden ala	1 138	1 048	90	1 827	1 678	149
Tekniikan ja liikenteen ala	4 331	3 374	957	6 764	5 004	1 760
Luonnonvara- ja ympäristöala	860	736	124	1 228	1 082	146
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	2 115	1 921	194	3 034	2 796	238
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 020	1 225	795	3 183	1 984	1 199
Yhteensä	15 755	11 529	4 226	24 119	17 507	6 612

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja 15 400

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suoritettiin 15 400 vuonna 2002. Tutkinnon suorittaneista oli naisia 59 prosenttia. Tutkintoja suoritettiin 3 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Ammattitutkintoja suoritettiin 80 prosenttia kaikista tutkinnoista. Eniten ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suoritettiin liiketalouden ja hallinnon koulutusalueella.

**Taulukko 6.7 Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot
koulutusaloittain (opetushallinnon
luokitus) 2002**

Koulutusala	Ammatti- tutkinnot	Erikoisam- matti- tutkinnot	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	42	28	42
Kulttuuriala	460	1 696	488
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	3 306	198	5 002
Luonnontieteiden ala	1 159	442	1 357
Tekniikan ja liikenteen ala	3 091	42	3 533
Luonnonvara- ja ympäristöala	471	106	513
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	2 274	525	2 380
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 596	–	2 121
Yhteensä	12 399	3 037	15 436
2001	12 617	2 346	14 963
2000	11 046	1 687	12 733
1999	8 374	1 188	9 562
1998	5 244	585	5 829
1997	3 247	414	3 661

7 Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutuksen tilasto sisältää tietoja oppisopimuskoulutuksena järjestettävästä tutkintoon johtavasta ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavasta koulutuksesta. Ammatillinen peruskoulutus on toisen asteen perustutkintoihin, opistoasteen tutkintoihin ja ammatillisen korkea-asteen tutkintoihin johtavaa tai valmistavaa koulutusta. Tiedot ovat kalenterivuoden tietoja. Tämän luvun uusien opiskelijoiden, osallistuneiden ja todistuksen saaneiden määrää ei voi laskea yhteen luvun 6 lukujen kanssa.

Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppisopimuskoulutuksen järjestäjiltä keräämiin tietoihin.

Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Vuotta 2002 edeltävät vuosiaineistot on luokiteltu opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokituksen 1995 mukaan.

Oppisopimuskoulutuksen liitetaulukko on 21. Siinä on tietoja oppisopimuskoulutuksen uusista opiskelijoista, osallistuneista ja todistuksen saaneista koulutusaloittain, opintoaloittain ja koulutusasteittain.

Oppisopimuskoulutukseen osallistuneita 41 500

Vuonna 2002 oppisopimuskoulutuksena järjestettyyn ammatilliseen peruskoulutukseen ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistaviin koulutuksiin osallistui 41 500 opiskelijaa. Heistä 53 prosenttia oli naisia. Uusia oppisopimuksia solmittiin 18 100 ja todistuksen koulutuksen suorittamisesta sai 7 900 opiskelijaa.

Vuonna 2002 oppisopimuskoulutukseen osallistuneita oli 6 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Myös uusien opiskelijoiden ja todistuksen saaneiden määrä kasvoi. Uusia opiskelijoita oli 7 prosenttia ja todistuksen saaneita lähes 2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Tutkintotavoitteisen oppisopimuskoulutuksen lisäksi ei-tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskeli vuonna 2002 yhteensä 5 500 opiskelijaa.

Liitetaulukko sisältää ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavat koulutukset. Tekstissä tarkastellaan jatkossa erikseen ammatillista peruskoulutusta ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavaa koulutusta.

Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillinen peruskoulutus sisältää oppisopimuskoulutuksena järjestetyt toisen asteen perustutkintoihin, opistoasteen tutkintoihin ja ammatillisen korkea-asteen tutkintoihin johtavat ja valmistavat koulutukset.

Osallistuneita 17 400

Ammatilliseen peruskoulutukseen osallistui vuonna 2002 yhteensä 17 400 opiskelijaa. Osallistuneita oli

Taulukko 7.1 Oppisopimuskoulutukseen osallistuneet, uudet opiskelijat ja todistuksen saaneet 1997–2002

	Osallistuneita	Naisia	Uusia opiskelijoita	Todistuksen saaneita
1997	27 613	53,2	15 128	4 171
1998	38 908	49,9	19 764	8 142
1999	35 316	48,8	11 058	7 986
2000	36 029	50,1	15 385	7 501
2001	38 963	52,1	16 847	7 780
2002	41 459	52,5	18 102	7 909

Taulukko 7.2 Ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuneet oppisopimusopiskelijat koulutusalan ja -asteen mukaan (opetushallinnon luokitus) 2002

Koulutusala	Toinen aste	Opistoaste	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	598	1	599
Kulttuuriala	307	1	308
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall.ala	3 628	3	3 631
Luonnontieteiden ala	979	2	981
Tekniikan ja liikenteen ala	5 320	12	5 332
Luonnonvara- ja ympäristöala	853	2	855
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3 965	–	3 965
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 715	9	1 724
Yhteensä	17 365	30	17 395

lähes 5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Opiskelijoista 58 prosenttia oli naisia. Lähes kaikki opiskelivat toisella asteella.

Eniten opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen, sosiaali-, terveys ja liikunta-alan sekä liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla. Näillä koulutusaloilla opiskeli 74 prosenttia opiskelijoista. Naisia oli enemmistö (90 prosenttia) sosiaali-, terveys ja liikunta-alan ja miehiä tekniikan ja liikenteen koulutusosalalla (84 prosenttia).

Uusia opiskelijoita 6 600

Ammatillisen peruskoulutuksen oppisopimuskouluksena aloitti 6 600 opiskelijaa. Uusia opiskelijoita oli 11 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Uusista opiskelijoista 58 prosenttia oli naisia. Lähes kaikki aloittivat opintonsa toisen asteen ammatillisessa peruskoulutuksessa.

Kaksi kolmasosaa uusista opiskelijoista aloitti opintonsa tekniikan ja liikenteen, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla. Uusia opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen koulutusosalalla 29 prosenttia, sosiaali- ja terveysalan koulutusosalalla 22 prosenttia, liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalla 18 prosenttia.

Todistuksen saaneita 2 400

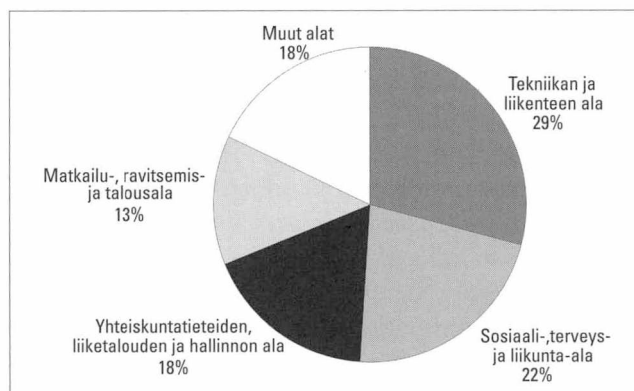
Vuonna 2002 todistuksen ammatillisen peruskoulutuksen suorittamisesta sai yhteensä 2 400 oppisopimusopiskelijaa. Todistuksen saaneita oli 11 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Heistä 66 prosenttia oli naisia. Eniten koulutuksia suoritettiin tekniikan ja liikenteen koulutusosalalla.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

Osallistujia 24 100

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa opiskeli 24 100 oppisopimusopiskelijaa. Opiskelijoita oli lähes 8 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Heistä suurin osa, 52 prosenttia, oli miehiä. Ammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa opiskeli 15 700 ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 8 400 oppisopimusopiskelijaa. Eniten opiskelijoita, yhteensä

Kuvio 7.1 Ammatillisen peruskoulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

72 prosenttia, oli liiketalouden ja hallinnon sekä tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla.

Uusia opiskelijoita 11 500

Vuonna 2002 uusia opiskelijoita oli 11 500. Uusia opiskelijoita oli 21 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Heistä 52 prosenttia oli miehiä. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen aloitti 59 prosenttia uusista opiskelijoista. Suurin osa, 73 prosenttia, aloitti opintonsa liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalla sekä tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla.

Todistuksen saaneita 5 500

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen suoritti 5 500 opiskelijaa. Todistuksen saaneita oli 8 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Todistuksen saaneista 56 prosenttia oli naisia. Todistuksen ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen suorittamisesta sai 3 900 opiskelijaa ja erikoisammattitutkinnon suorittamisesta 1 600 opiskelijaa.

Taulukko 7.3 Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat ja koulutukseen osallistuneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Koulutusala	Uusia opiskelijoita			Opiskelijoita		
	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja
Humanistinen ja kasvatusala	42	42	–	59	59	–
Kulttuuriala	193	177	16	587	556	31
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall.ala	5 331	2 162	3 169	10 412	4 728	5 684
Luonnontieteiden ala	175	163	12	573	523	50
Tekniikan ja liikenteen ala	3 126	2 359	767	6 809	5 555	1 254
Luonnonvara- ja ympäristöala	357	317	40	689	616	73
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 024	891	133	2 365	2 204	161
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 274	695	579	2 570	1 434	1 136
Yhteensä	11 522	6 806	4 716	24 064	15 675	8 389

8 Ammattikorkeakoulukoulutus

Ammattikorkeakoulutilasto sisältää vuotta 2002 koskevia tietoja ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtavan koulutuksen uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista.

Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ammattikorkeakouluilta keräämiin tietoihin.

Opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9.2002 tilannetta. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan ensimmäistä kertaa kyseiseen tutkintoon kyseisessä ammattikorkeakoulussa läsnä- tai poissaoleviksi ilmoittautuneita. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Koulutuksen luokittelussa on käytetty opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Käsitteet nuorten koulutus ja aikuiskoulutus kuvaavat tässä luvussa (samoin kuin liitetaulukoissa 22 ja 23) koulutuksen järjestämistapaa, eivät suoraan opiskelijan ikää.

Ammattikorkeakouluihin hakeutumisesta ja pääsystä on tietoja Tilastokeskuksen julkaisussa Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 2002, Koulutus 2003:1.

Ammattikorkeakouluopiskelijoita 126 800

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa opiskeli 126 800 opiskelijaa vuonna 2002. Määrä on suurempi kuin vuonna 2001, mutta osan kasvusta selittää se, että vuoden 2002 luvussa on ensimmäistä kertaa mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat. Uusista opiskelijoista poissaolevia oli noin 5 000, joten tämän vähennyksen jälkeenkin opiskelijamäärä kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Aikuiskoulutuksessa opiskelijoita oli 21 000 eli noin kuudesosa kaikista opiskelijoista.

Eniten opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen koulutusalailla, noin kolmannes kaikista opiskelijoista. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala olivat seuraavina noin viidenneksen osuuksilla koko opiskelijamäärästä.

Naisten osuus ammattikorkeakouluopiskelijoista oli 54 prosenttia, mutta aloittainen vaihtelu oli suurta. Sosiaali- ja terveys- ja liikunta-alalla naisten osuus

oli 88 prosenttia, mutta esimerkiksi tekniikan ja liikenteen alalla osuus jäi noin 16 prosenttiin.

Uusia opiskelijoita yhteensä 34 700

Uusia opiskelijoita ammattikorkeakoulututkinnossa oli 34 544 ja ammattikorkeakoulun jatkotutkinnossa 147. Yhteensä uusia opiskelijoita vuonna 2002 oli siis noin 34 700. Vuonna 2002 Tilastokeskus laski ensimmäistä kertaa uusiksi opiskelijoiksi kaikki tilastovuonna opiskelupaikan vastaanottaneet läsnä- tai poissaoleviksi ilmoittautuneet, mikä nostaa uusien opiskelijoiden määrää suhteessa aikaisempiin vuosiin, jolloin mukana olivat vain ensimmäistä kertaa läsnäolevat opiskelijat. Aikaisemman määritelmän mukainen uusien opiskelijoiden määrä laski hieman edellisestä vuodesta. Naisten osuus uusista opiskelijoista oli 55 prosenttia.

Taulukko 8.1 Ammattikorkeakoulukoulutus 1991–2002

Vuosi	Ammattikorkeakouluja		Uusia opiskelijoita ¹⁾		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Väliaikaisia	Vakinaisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
1991	2	–	148	76	148	76	–	–
1992	22	–	6 611	3 183	6 915	3 306	–	–
1993	22	–	8 302	4 190	14 478	7 070	–	–
1994	22	–	10 227	5 150	23 584	11 770	68	51
1995	22	–	10 540	5 380	31 557	15 890	1 638	1 120
1996	19	9	18 153	9 795	42 722	21 912	4 580	2 539
1997	15	16	27 493	14 969	62 258	33 094	5 956	3 385
1998	13	21	31 887	18 210	82 211	44 841	6 971	4 178
1999	8	25	33 149	18 786	100 783	55 488	9 890	6 361
2000	1	30	33 562	19 159	114 020	62 700	14 178	9 159
2001	1	30	33 001	18 801	118 013	65 123	18 045	11 631
2002	1	30	34 691	18 913	126 767	67 838	20 462	13 074

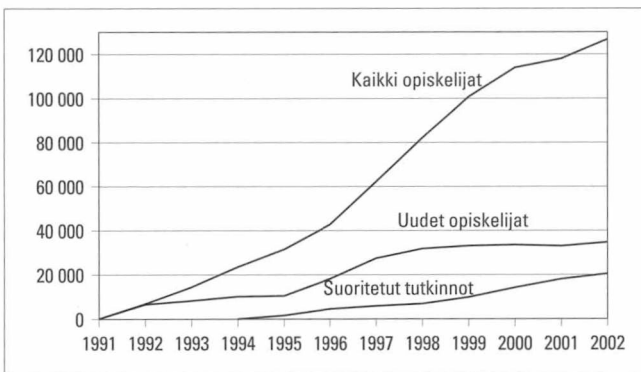
¹⁾ Vuoden 2002 luvussa ovat mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat.

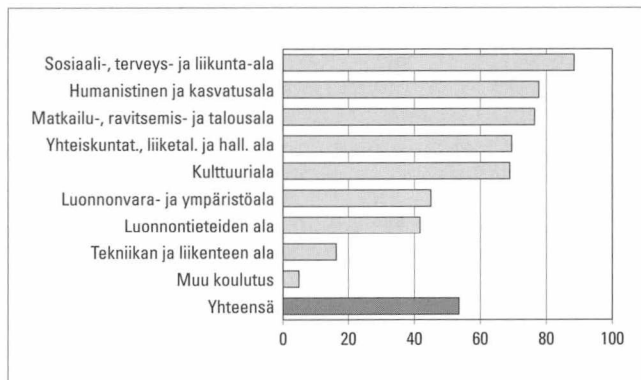
Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin 20 500

Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin reilut 20 500 vuonna 2002. Tutkintojen määrä jatkoi kasvuaan, tutkintoja suoritettiin yli 2 000 enemmän kuin edellisenä vuonna. Aikuiskoulutuksessa suoritettujen tutkintojen osuus oli 21 prosenttia. Naisten osuus ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista oli edellisvuosien tasolla, noin 64 prosentissa.

Kuvio 8.1 Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot 1991–2002

Kuvio 8.2 Naisten osuus ammattikorkeakouluopiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

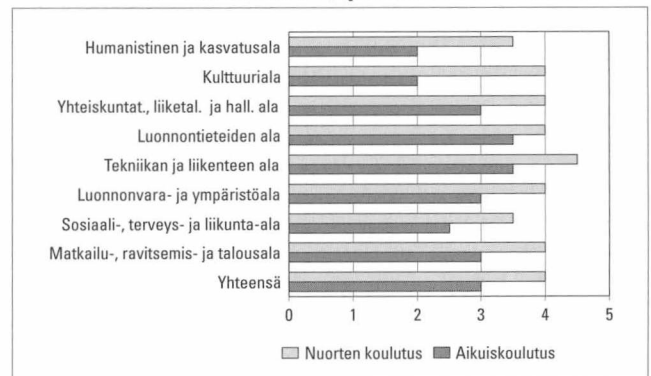

Tutkinnoista 30 prosenttia suoritettiin sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla ja 25 prosenttia tekniikan ja liikenteen alalla.

Ammattikorkeakoulututkintojen keski-suoritus-aika (mediaani) oli 4 vuotta. Naiset suorittivat tutkinnon 3,5 vuodessa ja miehet 4 vuodessa. Nuorten koulutuksessa tutkinnon suoritus-aika oli 4 vuotta ja aikuiskoulutuksessa 3 vuotta. Suoritus-aika vaihteli nuorten koulutuksessa 3,5 vuodesta 4,5 vuoteen, mutta aikuiskoulutuksessa suoritus-aika oli lyhyempi kaikilla aloilla, lyhimmillään 2 vuotta.

Suoritusajat on laskettu brutto-opiskeluajoista eli siitä hetkestä kun opiskelija on aloittanut kyseisen tutkinnon opiskelun kyseisessä ammattikorkeakoulussa siihen hetkeen kun hän on sieltä valmistunut. Näin opiskeluajoissa ovat mukana mm. asepalveluksesta tai äitiyslomasta aiheutuneet poissaolokaudet. Vastaavasti opiskelijalla on voinut ammattikorkeakoulututkintoa aloittaessaan olla tutkintoon hyväksi luettavia muualla aiemmin suoritettuja opintoja, jotka lyhentävät tutkinnon suoritus-aikaa. Suoritusajat on laskettu lukukauden tarkkuudella.

Kuvio 8.3 Ammattikorkeakoulututkinnon keski-suoritus-aika (mediaani) koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Taulukko 8.2 Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Humanistinen ja kasvatusala	373	296	1 432	1 113	238	195
Kulttuuriala	2 675	1 891	9 848	6 787	1 218	905
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	7 304	5 108	26 735	18 590	4 662	3 478
Luonnontieteiden ala	2 187	851	7 653	3 191	927	480
Tekniikan ja liikenteen ala	11 222	1 845	42 362	6 910	5 169	1 016
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 129	547	4 325	1 948	663	301
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	7 441	6 613	25 858	22 855	6 182	5 555
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 326	1 761	8 430	6 438	1 381	1 142
Muu koulutus	34	1	124	6	22	2
Yhteensä	34 691	18 913	126 767	67 838	20 462	13 074

Taulukko 8.3 Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot ammattikorkeakouluittain 2002

Ammattikorkeakoulu	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Nuorten koulu- tuksessa	Yhteensä	Nuorten koulu- tuksessa	Yhteensä	Nuorten koulu- tuksessa
Arcada - Nylands svenska yrkeshögskola	492	484	1 929	1 896	220	214
Diakonia-ammattikorkeakoulu	809	605	2 751	2 091	792	584
Espoon-Vantaan teknillinen ammattikorkeakoulu	1 180	857	5 034	3 701	648	445
Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu	793	620	2 782	2 357	560	472
Haaga Instituutin ammattikorkeakoulu	937	620	3 706	2 367	455	315
Helsingin ammattikorkeakoulu	2 153	1 902	8 118	7 144	1 409	1 063
Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu	1 489	1 164	5 143	3 905	902	702
Humanistinen ammattikorkeakoulu	362	299	1 373	1 045	197	126
Hämeen ammattikorkeakoulu	1 614	1 112	6 191	4 626	1 200	810
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	1 655	1 447	6 102	5 085	915	747
Kajaanin ammattikorkeakoulu	595	490	1 920	1 628	326	279
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu	739	571	2 729	2 214	471	381
Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu	858	728	3 176	2 820	559	475
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	1 010	903	4 278	3 799	693	602
Lahden ammattikorkeakoulu	1 229	992	4 996	4 123	669	523
Laurea-ammattikorkeakoulu	2 053	1 719	7 269	6 179	1 161	874
Mikkelin ammattikorkeakoulu	1 246	1 001	4 241	3 364	819	628
Oulun seudun ammattikorkeakoulu	1 991	1 660	6 738	5 707	982	795
Pirkanmaan ammattikorkeakoulu	1 008	872	3 667	3 132	748	548
Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu	1 003	883	3 783	3 165	590	453
Pohjois-Savon ammattikorkeakoulu	1 944	1 708	6 585	5 684	996	823
Poliisiammattikorkeakoulu	34	–	124	–	22	–
Rovaniemen ammattikorkeakoulu	930	677	3 104	2 460	568	448
Satakunnan ammattikorkeakoulu	1 796	1 507	6 201	5 318	872	752
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	1 057	999	3 909	3 431	524	414
Svenska yrkeshögskolan	359	354	1 418	1 387	254	246
Tampereen ammattikorkeakoulu	1 470	1 283	5 164	4 436	821	647
Turun ammattikorkeakoulu	2 383	2 129	8 794	7 916	1 335	1 126
Vaasan ammattikorkeakoulu	949	747	3 475	2 912	481	454
Yrkeshögskolan Sydväst	484	411	1 741	1 557	226	187
Ålands yrkeshögskola	69	69	326	326	47	47
Yhteensä	34 691	28 813	126 767	105 775	20 462	16 180

9 Yliopistokoulutus

Yliopistokoulutuksen tilasto sisältää vuotta 2002 koskevia tietoja yliopistojen tutkintoon johtavan koulutuksen uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yliopistoilta keräämiin henkilöperusteisiin tietoihin. Opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta. Aikaisempien vuosien luvut kuvaavat ajankohdan 31.12. tilannetta. Tämän johdosta vuoden 2002 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukuihin. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Liitetaulukossa 27 on käytetty opetushallinnon vuoden 1995 koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Yliopistojen opiskelijoista ja yliopistoissa suoritetuista tutkinnoista on tietoja myös liitetaulukoissa 27–30. Yliopistoihin hakeutumisesta ja pääsystä on tietoja luvussa 15 ja Tilastokeskuksen julkaisussa "Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 2002", Koulutus 2003:1.

Yliopisto-opiskelijoita 164 300

Yliopistoja oli 20 vuonna 2002.

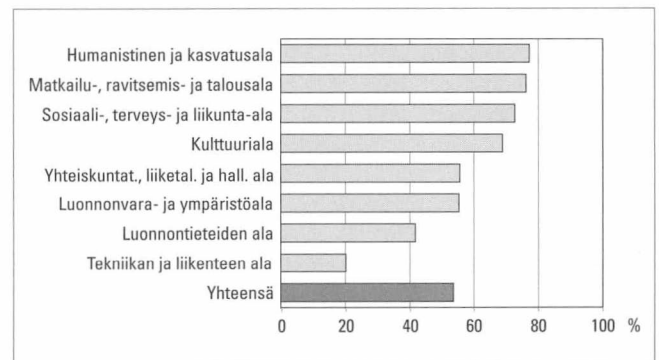
Yliopistoissa oli vuonna 2002 tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelijoita yhteensä 164 300. Alemmaa korkeakoulututkintoa opiskelevia oli 5 100, ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevia 136 900, lääkärien erikoistumiskoulutuksessa olevia 2 500, lisensiaatintutkintoa opiskelevia 5 300 ja tohtorintutkintoa opiskelevia 14 500.

Eniten opiskelijoita oli Helsingin yliopistossa, 36 700 opiskelijaa eli lähes neljännes kaikista opiskelijoista. Turun, Oulun ja Tampereen yliopistoissa sekä Teknillisessä korkeakoulussa oli yli 14 000 opiskelijaa. Pienin yliopisto oli Kuvataideakatemia, jossa oli runsas 200 opiskelijaa.

Koulutusaloittain tarkasteltuna eniten opiskelijoita oli humanistisella ja kasvatusalalla, 39 100 opiskelijaa. Tekniikan ja liikenteen ala sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala olivat seuraavaksi suurimmat.

Naisten osuus yliopisto-opiskelijoista oli 54 prosenttia, mutta koulutusaloittain tarkasteltuna vaihtelu on suurta. Humanistisella ja kasvatusalalla naisten osuus oli 77 prosenttia ja tekniikan ja liikenteen alalla 20 prosenttia. Tohtorintutkintoa opiskelevista naisten osuus oli 51 prosenttia.

Kuvio 9.1 Naisten osuus yliopisto-opiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Taulukko 9.1 Yliopisto-opiskelijat ja yliopistoissa suoritettut tutkinnot 1990–2002

Vuosi	Yliopistoja	Opiskelijoita		Uusia alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijoita		Tutkintoja	
		Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
1990 ¹⁾	20	112 921	51,7	15 329	55,7	10 982	54,2
1995	20	133 359	52,3	17 132	53,9	13 521	55,9
1996	20	140 129	52,4	17 757	53,7	14 865	57,7
1997	20	142 962	52,3	17 985	54,4	16 050	58,1
1998	20	147 278	52,5	18 742	54,1	16 557	58,6
1999	20	152 466	52,7	19 209	55,2	17 214	57,6
2000	20	157 796	53,2	19 969	56,4	16 845	59,3
2001	20	162 939	53,4	21 240	56,1	16 822	59,2
2002²⁾	20	164 312	53,5	21 876	55,7	17 708	60,4

¹⁾ Aineenopettajien erillisiä kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat ovat mukana vuonna 1990. Vuoden 1990 luvuissa ovat mukana vain syyslukukauden uudet opiskelijat.

²⁾ Vuoden 2002 uusien opiskelijoiden ja opiskelijoiden tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tietoihin, koska tilastointiajankohtaa on muutettu ja opetushallinnon koulutusasteluokitus on muuttunut uusissa alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijoissa.

Taulukko 9.2 Yliopistojen uudet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot yliopistoittain 2002

Yliopisto	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Helsingin yliopisto	3 887	2 615	36 652	23 333	4 187	2 852
Turun yliopisto	1 853	1 250	14 968	9 530	1 601	1 082
Åbo Akademi	878	573	6 637	4 052	773	514
Oulun yliopisto	1 999	1 008	14 542	7 084	1 494	883
Tampereen yliopisto	1 555	1 073	14 300	9 462	1 478	1 043
Jyväskylän yliopisto	2 122	1 379	13 228	8 462	1 879	1 317
Teknillinen korkeakoulu	1 706	376	14 268	3 007	1 135	261
Helsingin kauppakorkeakoulu	594	256	4 165	1 759	432	209
Svenska handelshögskolan	371	164	2 353	1 004	349	159
Turun kauppakorkeakoulu	298	163	2 071	1 073	210	121
Vaasan yliopisto	715	391	4 749	2 573	364	235
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	907	298	5 080	1 393	522	185
Tampereen teknillinen korkeakoulu	1 559	337	10 991	2 210	788	158
Kuopion yliopisto	955	630	5 390	3 576	718	511
Joensuun yliopisto	1 306	863	7 230	4 622	907	603
Sibelius-Akatemia	155	87	1 510	824	151	98
Taideteollinen korkeakoulu	306	199	1 723	1 060	237	145
Lapin yliopisto	599	457	3 846	2 610	402	264
Teatterikorkeakoulu	74	43	385	200	52	29
Kuvataideakatemia	37	16	224	123	29	19
Yhteensä	21 876	12 178	164 312	87 957	17 708	10 688

Taulukko 9.3 Yliopistojen uudet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2002

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	5 138	4 113	39 135	30 193	4 894	3 995
Kulttuuriala	1 651	1 156	13 759	9 482	1 425	1 051
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	4 348	2 605	33 421	18 552	3 655	2 113
Luonnontieteiden ala	4 055	1 859	25 803	10 765	2 282	1 085
Tekniikan ja liikenteen ala	4 754	1 012	35 104	7 075	2 689	593
Luonnonvara- ja ympäristöala	450	287	3 241	1 790	315	159
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 402	1 089	13 037	9 481	2 342	1 609
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	78	57	812	619	106	83
Yhteensä	21 876	12 178	164 312	87 957	17 708	10 688

Taulukko 9.4 Yliopistoissa suoritettavat tutkinnot koulutusasteen (vuoden 2002 opetushallinnon luokitus) mukaan 1990–2002

Koulutusaste	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Alempi korkeakoulututkinto	1 069	1 610	2 108	2 806	2 832	2 757	2 793	2 701	2 983
naisia (%)	81,1	72,8	72,4	73,2	73,7	73,6	73,8	74,0	74,5
Ylempi korkeakoulututkinto	8 419	9 807	10 611	10 894	11 342	11 857	11 515	11 581	12 073
naisia (%)	54,1	56,1	57,5	57,2	57,5	56,1	58,3	58,0	58,8
Lääkärien erikoistumiskoulutus	463	553	557	557	576	634	633	641	776
naisia (%)	44,3	49,4	54,6	57,1	56,4	59,0	54,8	58,2	58,9
Lisensiaatintutkinto	541	793	738	859	819	802	748	693	653
naisia (%)	31,8	41,6	40,4	39,8	45,2	43,4	47,2	47,6	52,4
Tohtorintutkinto	490	758	851	934	988	1 164	1 156	1 206	1 223
naisia (%)	31,8	36,9	40,2	40,1	39,8	43,3	45,2	44,6	46,2
Yhteensä	10 982	13 521	14 865	16 050	16 557	17 214	16 845	16 822	17 708
naisia (%)	54,2	55,9	57,7	58,1	58,6	57,6	59,3	59,2	60,4

Uusia opiskelijoita 21 900

Yliopistoissa alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon vuonna 2002 aloittaneita uusia opiskelijoita oli 21 900. Eniten uusia opiskelijoita oli Helsingin yliopistossa, 3 900 opiskelijaa, ja toiseksi eniten Jyväskylän yliopistossa, 2 100 opiskelijaa. Eniten uusia opiskelijoita aloitti humanistisella ja kasvatusalalla, 5 100 opiskelijaa, ja toiseksi eniten tekniikan ja liikenteen alalla, 4 800 opiskelijaa.

Naisten osuus uusista opiskelijoista oli 56 prosenttia.

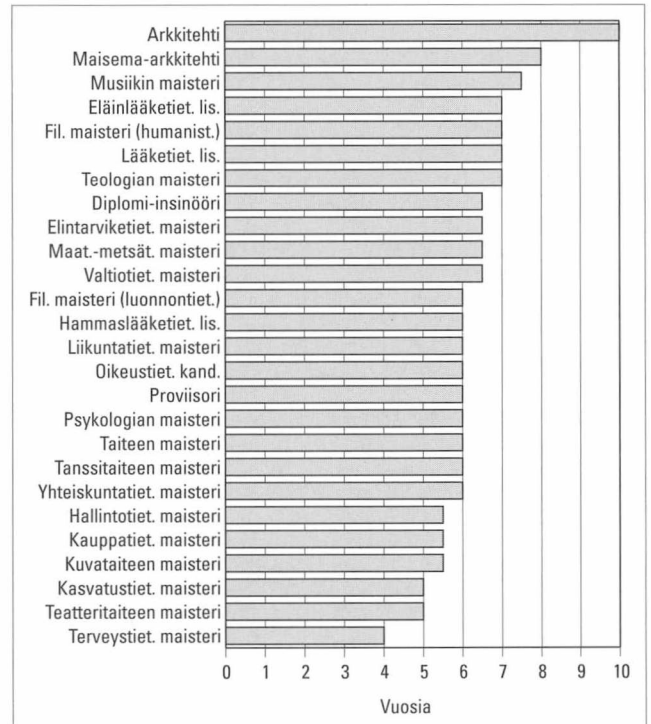
Yliopistoissa suoritettuja tutkintoja 17 700

Yliopistoissa suoritettiin vuonna 2002 yhteensä 17 700 tutkintoa, mikä on 5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Alempia korkeakoulututkintoja suoritettiin yhteensä 3 000, ylempiä korkeakoulututkintoja 12 100, lääkäreiden erikoistumiskoulutuksia 800, lisensiaatintutkintoja 600 ja tohtorintutkintoja 1 200. Kaikista tutkinnoista naisten suorittamia oli 60 prosenttia ja tohtorintutkinnoista 46 prosenttia.

Eniten tutkintoja suoritettiin Helsingin yliopistossa, 4 200 tutkintoa eli lähes neljännes kaikista yliopistoissa suoritetuista tutkinnoista. Toiseksi eniten tutkintoja suoritettiin Jyväskylän yliopistossa, 1 900 tutkintoa. Tutkintoja suoritettiin eniten humanistisella ja kasvatusalalla, 4 900 tutkintoa, ja toiseksi eniten yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, 3 700 tutkintoa.

Koulutusaloittain tarkasteltuna alempia korkeakoulututkintoja suoritettiin eniten humanistisella ja kasvatusalalla, lähes 1 400 tutkintoa. Alemmista korkeakoulututkinnoista oli 75 prosenttia naisten suorittamia. Ylempiä korkeakoulututkintoja suoritettiin myös eniten humanistisella ja kasvatusalalla, 3 200 tutkintoa. Ylemmistä korkeakoulututkinnoista oli naisten suorittamia 59 prosenttia. Lisensiaatintutkintoja suoritettiin eniten luonnontieteiden alalla, 160 tutkintoa. Lisensiaatintutkinnoista oli naisten suorittamia 52 prosenttia. Tohtorintutkintoja suoritettiin

Kuvio 9.2 Ylemmän korkeakoulututkinnon keski- ja mediaanisuoritusajat tutkinnoittain 2002

eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla, 300 tutkintoa. Tohtorintutkinnoista oli naisten suorittamia 46 prosenttia. Lääkäreiden erikoistumiskoulutuksista oli naisten suorittamia 59 prosenttia.

Vuonna 2002 ylemmän korkeakoulututkinnon keski- ja mediaanisuoritusajat (mediaani) oli 6 vuotta. Luku on sama kuin vuonna 2001. Tutkinnon suoritusajat oli naisilla 6 vuotta ja miehillä 6,5 vuotta.

Tutkinnoittain katsottuna pisimmät valmistusajat olivat arkkitehteillä, 10 vuotta. Nopeimmin valmistuivat terveystieteiden maisterit, 4 vuodessa. Teatteritaiteen maisterit ja kasvatustieteiden maisterit valmistuivat 5 vuodessa.

Mediaanit on laskettu brutto-opiskeluajoista eli yliopistoon kirjoihintulosta tutkinnon suorittamiseen. Näin opiskeluajoissa ovat mukana myös poissaololukukaudet. Lisäksi opiskelu on voinut olla osa-aikaista ja esimerkiksi työn ohella tapahtuvaa. Suoritusajat on laskettu lukukauden tarkkuudella.

10 Oppilaitosten aikuiskoulutus

Aikuiskoulutustilasto sisältää tiedot yleissivistävien oppilaitosten, ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja kesäyliopistojen järjestämästä aikuiskoulutuksesta. Yleissivistäviin oppilaitoksiin on luettu myös opintokeskukset. Aineisto perustuu yleissivistävien, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen osalta Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin, yliopistojen osalta KOTA-tietokantaan ja kesäyliopistojen osalta Suomen kesäyliopistot r.y:n selvitykseen. Tiedot työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suorittaneista ovat työministeriön työnhakijarekisteristä.

Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan tässä tilastossa vähintään kuusi tuntia kestävästä koulutuksesta, kurssia tai koulutusohjelmaa, joka on suunniteltu aikuisille. Yliopistojen aikuiskoulutukseksi on laskettu yliopistojen täydennyskoulutuskeskusten järjestämä täydennyskoulutus ja avoin yliopisto-opetus. Aikuiskoulutuksesta on tilastoitu opetustunteja, osallistujia ja tutkintoja. On huomattava, ettei osallistujien määrä vastaa osallistuneiden henkilöiden määrää, sillä sama henkilö on voinut osallistua useampaan kuin yhteen koulutukseen.

Liitetaulukkoissa 28–31 on tarkempia tietoja osallistumisista ja opetustunneista oppilaitos- ja koulutustyypeittäin sekä opetustunneista koulutuksen pääasiällisen sisällön, koulutustyyppin ja oppilaitosryhmän mukaan.

Aikuiskoulutus väheni lähes kaikissa oppilaitosryhmissä ja koulutustyypeissä

Oppilaitosten järjestämään aikuiskoulutukseen kirjattiin 2,7 miljoonaa osallistumista ja opetusta annettiin 11 miljoonaa tuntia vuonna 2002. Aikuiskoulutusta järjestettiin 895 oppilaitoksessa.

Osallistumistapausten määrä väheni 3 prosenttia ja opetustuntejakin annettiin prosentin verran vähemmän kuin edellisenä vuonna (taulukko 10.1).

Opetustunneista yli puolet annettiin ammatillisissa oppilaitoksissa, reilu kolmannes yleissivistävissä oppilaitoksissa ja loput ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja kesäyliopistoissa.

Koulutustyypeittäin tarkasteltuna työnantajien tilaamille kurseille, lukio-opetukseen ja avoimeen yliopisto-opetukseen osallistui kuhunkin vähintään 100 000 osallistujaa. Ylivoimaisesti suurimman osallistujaryhmän muodostavat kuitenkin ns. omaehtoiseen aikuiskoulutukseen osallistuneet (muu aikuiskoulutus). Tämän koulutustyyppin osallistujamäärä oli yli 1,8 miljoonaa.

Opetustunneista kolmasosa, 3,5 miljoonaa opetustuntia, annettiin omaehtoisessa aikuiskoulutuksessa (muu aikuiskoulutus). Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen osuus opetustunneista oli 2,6 miljoonaa opetustuntia. Sekä ammatillisessa tutkintoon

Taulukko 10.1 Oppilaitosten aikuiskoulutus oppilaitosryhmittäin 2002

Oppilaitosryhmä	Aikuiskoulutusta järjestäneitä oppilaitoksia	Osallistumistapauksia	Muutos edellisestä vuodesta %	Naisia %	Opetustunteja	Muutos edellisestä vuodesta %
Yleissivistävät oppilaitokset	548	1 860 600	-1,6	71	3 566 000	-0,8
Ammatilliset oppilaitokset	276	515 400	-13,1	42	5 638 000	-1,5
Ammattikorkeakoulut ¹⁾	30	98 800	2,7	66	1 012 000	6,8
Yliopistot	20	147 800	-8,0	..	287 000	-8,6
Kesäyliopistot	21	71 400	-2,7	76 ²⁾	87 000	0,7
Yhteensä	895	2 694 000	-3,4	..	10 590 000	-0,7

¹⁾ Ensimmäiset vakinaiset ammattikorkeakoulut aloittivat toimintansa syksyllä 1996.

²⁾ Osuus on laskettu kesäyliopistojen opiskelijamäärästä.

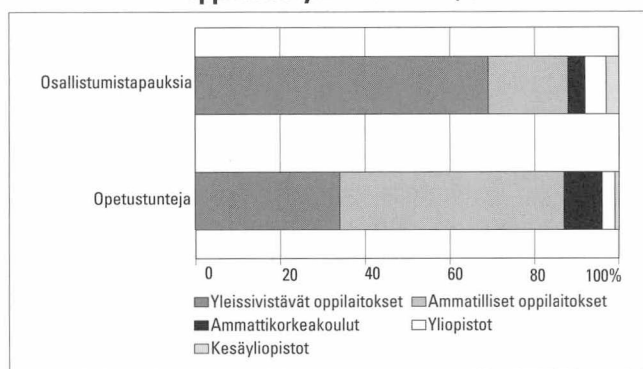
johtavassa aikuiskoulutuksessa että ammatillisessa lisäkoulutuksessa kertyi opetustunteja yli miljoona.

Osa aikuiskoulutuksesta oli näyttötutkintoihin valmistavaa koulutusta. Tällaisissa tutkintoon valmistavissa koulutuksissa oli vuonna 2002 yhteensä 109 000 osallistumista, ja niissä annettiin opetusta 3,5 miljoonaa tuntia. Näyttötutkinnon suorittajista 61 prosenttia oli naisia. Näyttötutkintoina erillisissä tutkintotilaisuuksissa suoritetuista ammatillisista perustutkinnoista, ammattitutkinnoista ja erikoisammattitutkinnoista kerrotaan tarkemmin luvussa 6 Ammatillinen koulutus ja luvussa 7 Oppisopimus-koulutus.

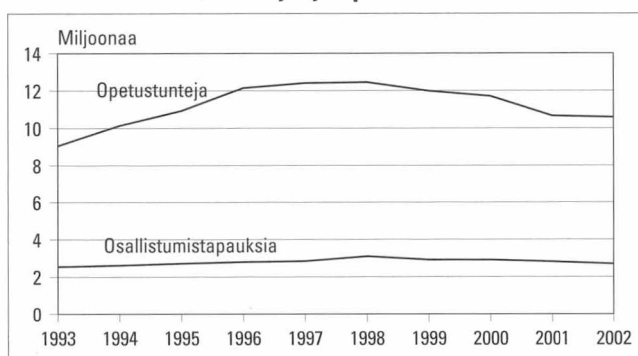
Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suorittaneiden määrä väheni

Peruskoulun oppimäärän suoritti vuonna 2002 yhteensä 210 ja ylioppilastutkinnon 2 800 aikuiskoulutuksen opiskelijaa. Peruskoulun oppimäärän aikuiskoulutuksena suorittaneiden määrä väheni ja ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuvio 10.1 Oppilaitosten aikuiskoulutuksen osallistujat ja opetustunnit oppilaitosryhmittäin 2002, %

Kuvio 10.2 Oppilaitosten aikuiskoulutuksen osallistujat ja opetustunnit 1993-2002

Taulukko 10.2 Oppilaitosten aikuiskoulutus koulutustyypeittäin 2002

Koulutustyyppi	Osallistumistapauksia	Muutos edellisestä vuodesta %	Naisia %	Opetustunteja	Muutos edellisestä vuodesta %
Peruskoulu (koko oppimäärä ja aineopintokurssit)	27 000	8,2	64	90 000	2,2
Lukio (koko oppimäärä ja aineopintokurssit)	183 000	-9,2	68	318 000	-5,8
Ammatillinen tutkintoon johtava aikuiskoulutus	46 000	7,6	61	1 503 000	9,3
Ammatillinen lisäkoulutus	83 000	-6,9	53	1 084 000	-13,8
Opettajankoulutus	3 000	-3,3	55	83 000	-1,2
Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus	88 000	1,9	50	2 630 000	2,4
Oppisopimuskurssi	35 000	-10,1	54	628 000	0,4
Avoin yliopisto-opetus	125 000	3,3	..	182 000	-0,4
Työnantajan tilaama kurssi	252 000	-21,7	..	558 000	-1,5
Muu aikuiskoulutus	1 852 000	-1,7	..	3 514 000	-1,8
Yhteensä	2 694 000	-4,3	..	10 590 000	-0,7

Taulukko 10.3 Oppilaitosten aikuiskoulutuksissa suoritettujen oppimäärien ja tutkinnot sekä työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suorittaneet oppilaitosryhmittäin 2002

Oppilaitosryhmä	Peruskoulun koko oppimäärä	Lukion koko oppimäärä	Ylioppilastutkinto	Näyttötutkinto ¹⁾	Ammattikorkeakoulututkinto	Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus ²⁾
Yleissivistävät oppilaitokset	209	2 306	2 842	1 039	-	2 566
Ammatilliset oppilaitokset	-	-	-	21 324	-	29 195
Ammattikorkeakoulut	-	-	-	86	4 282	1 107
Yliopistot	-	-	-	-	-	939
Kesäyliopistot	-	-	-	-	-	41
Yhteensä	209	2 306	2 842	22 449	4 282	33 848
2001	213	2 302	2 666	20 180	3 898	36 801
2000	256	2 186	2 670	16 903	3 373	44 919

¹⁾ Lisäksi näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen suoritti 54 henkilöä muualla kuin oppilaitoksessa vuonna 2002.

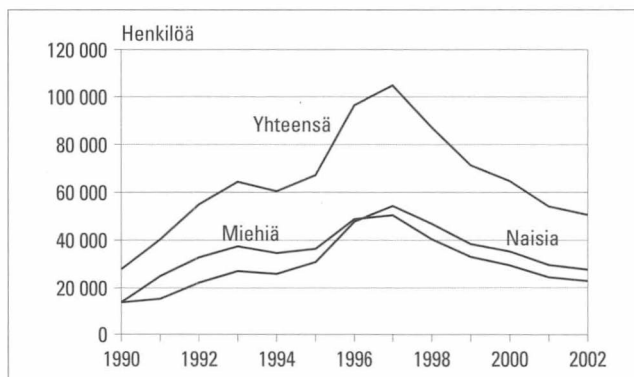
²⁾ Lisäksi työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suoritti muualla kuin oppilaitoksessa 16 727 henkilöä vuonna 2002, 17 319 henkilöä vuonna 2001 ja 19 814 henkilöä vuonna 2000.

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suoritti 51 000 henkilöä vuonna 2002. Heistä 67 prosenttia suoritti koulutuksen oppilaitoksissa ja 33 prosenttia yrityksissä. Edellisvuoteen verrattuna työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suorittaneiden määrä väheni oppilaitoksissa 9 prosenttia ja yrityksissä 4 prosenttia.

Yleissivistävissä oppilaitoksissa taide- ja taitoaineita, ammatillisissa oppilaitoksissa tekniikkaa ja ammattikorkeakouluissa sosiaali- ja terveydenhuoltoa

Yleissivistävissä oppilaitoksissa annettiin eniten opetustunteja taide- ja taitoaineissa, ammatillisten oppilaitosten aikuiskoulutuksessa lähes kolmannes opetustunneista annettiin tekniikan, tuotannon ja rakentamisen oppiaineissa. Ammattikorkeakouluissa taas annettiin eniten opetustunteja sosiaali- ja terveyden-

Kuvio 10.3 Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen¹⁾ suorittaneet 1990–2002

¹⁾ Työvoimaviranomaisten työvoimapolitiittisin perustein tilaamat koulutukset ja ennen vuotta 1991 ns. työllisyyskoulutukset.

huollon oppiaineissa, yliopistoissa tietotekniikan hyväksikäyttöä sisältävässä koulutuksessa ja kesäyliopistoissa opetustuntimäärältään suurimmat ryhmät olivat oikeus-, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteet sekä kielet.

11 Opettajat ja muu henkilökunta

Opettaja- ja henkilökuntatiedot perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäynti- ja palkkatilastosta muodostettuun henkilöpohjaiseen opettaja-aineistoon. Tilastokeskukseen tiedot saadaan kunnallisten oppilaitosten osalta kuntien omista henkilöstöhallintojärjestelmistä, valtion oppilaitosten osalta Valtiokonttorin henkilökäytöstä ja yksityisten oppilaitosten osalta eri eläkevakuutusrekistereistä. Opettajatiedot kuvaavat poikkileikkaustilannetta syksyiltä 2001 (tiedusteluajankohta vaihteli sektoreittain välillä 1.10.- 31.12.). Sivutoimiset tuntiopettajat, vierailevat luennoitsijat tai vastaavat ja palkattomalla virkavapaalla olevat eivät sisälly tietoihin. Vuonna 2001 opettajamäärät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna, mutta kasvun suuruuteen vaikutti osaltaan se, että yksityisen sektorin opettajat pystyttiin määrittelemään tarkemmin.

Tiedot oppilaitoksista ja opiskelijamäärästä perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitosrekisteriin 20.9.2001 tilanteen mukaisina. Opiskelijoiksi on laskettu tuolloin kaikki oppilaitoksen kirjoilla olevat opiskelijat riippumatta siitä, onko koulutus tutkintoon johtavaa vai ei. Yliopistojen opiskelijamäärä on muista poiketen 31.12.2001 tilanteen mukainen tieto läsnä- ja poissaoleviksi ilmoitautuneista tutkintoa suorittavista opiskelijoista.

Niiden oppilaitosten opettajat, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen koulutusta (mm. harjoittelukoulut) jaetaan erikseen peruskoulun ja lukion opettajiin. Lukioista ovat mukana sekä päivä- että aikuislukiot. Ahvenanmaan luvuissa ovat mukana vain peruskoulut. Lääni- ja maakuntakohtaisia opettajatietoja on saatavilla Tilastokeskuksen nettisivuilla StatFin -tietokannassa. Tämän luvun loppuosassa on tietoja opettajien kelpoisuudesta sekä pienten koulujen opettajamääristä vuonna 2002 (liitetaulukossa 32 ja 33 on aineenmukaisia kelpoisuustietoja).

Opettajia 77 000, muuta henkilökuntaa 54 000

Oppilaitoksissa (peruskouluissa, lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa) työskenteli vuonna 2001 yhteensä 132 000 henkeä. Määrä on 5 prosenttia työvoimasta. Opettajia oli 77 400 ja muuta henkilökuntaa 54 400.

Opettajista 63 prosenttia oli naisia. Suhteellisesti eniten naisia oli peruskouluissa ja suhteellisesti vähiten yliopistoissa. Muusta henkilökunnasta 70 prosenttia oli naisia.

Peruskoulujen 43 300 opettajasta 43 prosenttia oli luokanopettajia, 11 prosenttia erityisluokanopettajia tai erityisopettajia, 32 prosenttia lehtoreita, 11 prosenttia päätoimisia tuntiopettajia ja 3 prosenttia rehtoreita. Lukioiden 7 300 opettajasta lehtoreita oli 78 prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa oli opettajia yhteensä 13 700. Ammatillisten oppilaitosten opettajista lehtoreiden osuus oli 67 prosenttia. Ammattikorkeakoulujen 5 700:sta opettajasta lehtoreita oli 73 prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa sekä ammattikorkeakouluissa oli suhteellisesti eniten päätoimisia tuntiopettajia (noin neljännes).

Taulukko 11.1 Oppilaitosten henkilökunta oppilaitosryhmittäin 2001¹⁾

Oppilaitosryhmä	Oppilaitoksia	Opiskelijoita	Opettajia	Naisia %	Muuta henkilö- kuntaa	Naisia %	Henkilökuntaa yhteensä
Peruskoulut ²⁾	3 953	604 900	43 295	71	18 744	88	62 039
Lukiot	441	134 000	7 316	65	773	83	8 089
Ammatilliset oppilaitokset ³⁾	321	191 300	13 678	49	10 384	71	24 062
Ammattikorkeakoulut ⁴⁾	30	130 400	5 671	56	2 941	63	8 612
Yliopistot	20	162 800	7 447	41	21 562	55	29 009
Yhteensä	4 765	1 223 400	77 407	63	54 404	70	131 811

¹⁾ Opettajia koskevat luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia oppilaitos- ja opiskelijatietojen kanssa eivätkä edellisen vuoden tietojen kanssa.

²⁾ Sisältää oppilaitokset, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen koulutusta (mm. harjoittelukouluja). Tällaisia oppilaitoksia oli 37 ja niissä 23 700 oppilasta. Opettajat (noin 1700 opettajaa) on jaettu erikseen peruskoulun ja lukion opettajiin.

³⁾ Sisältää ammatilliset oppilaitokset, ammatilliset erityis- ja erikoisoppilaitokset, aikuiskoulutuskeskukset, palo-, poliisi- ja vartiointialan oppilaitokset sekä liikunnan koulutuskeskukset.

⁴⁾ Osa muusta henkilökunnasta kirjautuu ammatillisiin oppilaitoksiin.

Taulukko 11.2 Peruskoulujen, lukioiden, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opettajat 2001

Oppilaitosryhmä	Rehtorit ja johtajat		Lehtorit		Erytysluokanopettajat ja erityisopettajat		Luokanopettajat		Päätoimiset tuntiopettajat		Opettajia yhteensä
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä ²⁾	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	
Peruskoulut ¹⁾	1 255	34	14 013	72	4 741	75	18 509	71	4 777	75	43 295
Lukiot	457	32	5 721	67	–	–	–	–	1 138	70	7 316
Ammatilliset oppilaitokset	443	38	9 157	48	–	–	–	–	4 078	53	13 678
Ammattikorkeakoulut	146	35	4 139	58	–	–	–	–	1 386	52	5 671
Yhteensä	2 301	35	33 030	63	4 741	75	18 509	71	11 379	64	69 960

¹⁾ Oppilaitokset, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen koulutusta (mm. harjoittelukoulut) jaetaan erikseen peruskoulun ja lukion opettajiin. Tällaisia oppilaitoksia oli vuonna 2001 kaikkiaan 37 ja niissä 23 700 oppilasta ja noin 1700 opettajaa.

²⁾ Kuntien peruskouluissa oli vuonna 2001 noin 6 800 koulu- tai koulunkäyntiavustajaa.

Rehtoreista suurin osa oli miehiä. Peruskouluissa ja lukioissa suurin osa muista opettajista kuin rehtoreista oli naisia. Ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa sukupuolijakauma oli selvästi peruskoulua ja lukiota tasaisempi.

Yliopistoissa opettajia oli kaikkiaan 7 447. Opettajista 30 prosenttia oli professoreja, 31 prosenttia assistentteja tai yliassistentteja, 28 prosenttia lehtoreita ja 11 prosenttia päätoimisia tuntiopettajia. Kaikkiaan 59 prosenttia yliopistojen opettajista oli miehiä. Professoreista vain 21 prosenttia oli naisia.

Lukioiden opettajat olivat peruskoulun opettajia vanhempia. Vuonna 2001 peruskoulun opettajista 30 prosenttia oli 50-vuotiaita tai sitä vanhempia. Lukioissa vastaava osuus oli 42 prosenttia. Peruskoulun opettajista suhteellisesti eniten yli 50-vuotiaita oli Kainuun (39 prosenttia) ja Lapin (37 prosenttia) maakunnissa. Tilastokeskuksen nettisivuilla StatFin-tietokannassa on tietoja opettajista lääneittäin ja maakunnittain oppilaitosryhmän ja iän mukaan.

Ammatillisten oppilaitosten opettajista 38 prosenttia oli yli 50-vuotiaita. Aivan nuoria opettajia ammatillisissa oppilaitoksissa oli suhteellisesti vähemmän kuin peruskouluissa ja lukioissa.

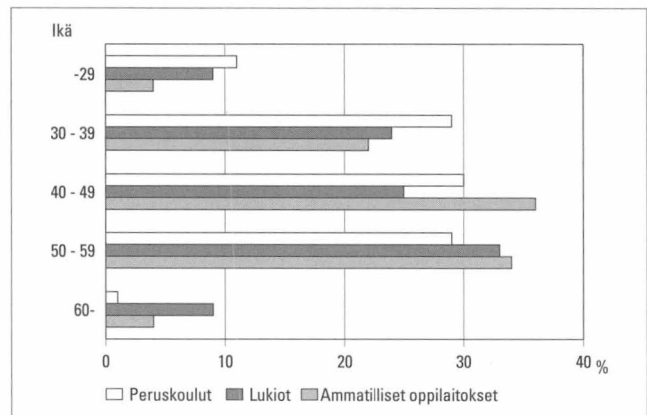
Vuonna 2001 opettajien keski-ikä (mediaani) oli peruskouluissa 43, lukioissa 47, ammatillisissa oppilaitoksissa 46, ammattikorkeakouluissa 47 ja yliopistoissa 44 vuotta.

Opettajaksi valmistuneista yli 10 prosenttia sijoittui muihin ammatteihin

Opettajaksi valmistuneiden työhön sijoittumista tutkittiin 1990-luvulla opettajankoulutuksen saaneiden avulla. Yliopistoissa opettajankoulutuksen 1990-luvulla suorittaneita oli yhteensä noin 21 000 (ei sisällä erillisesti opettajan pedagogiset opinnot suorittaneita).

Taulukko 11.3 Yliopistojen opettajat 2001

Ammattiryhmä	Yhteensä	Naisia %
Professorit	2 216	21
Yliassistentit ja assistentit	2 337	46
Lehtorit	2 072	51
Päätoimiset tuntiopettajat	822	55
Yhteensä	7 447	41

Kuvio 11.1 Peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opettajien ikärakenne 2001

ta). Työllisenä opettajankoulutuksen suorittaneista oli vuoden 2000 lopulla noin 19 000 henkilöä, joista 87 prosenttia oli sijoittunut opettajiksi. Luokanopettajiksi valmistuneista työllisistä 92 prosenttia ja muista koulutusohjelmista valmistuneista työllisistä 82 prosenttia oli sijoittunut opettajiksi. Kaikkiaan noin 2 600 henkilöä oli siirtynyt muihin kuin opettajan tehtäviin. Lisäksi 552 henkilöä oli työttömänä ja 1 300 työelämän ulkopuolella opiskelemaisissa, kotona hoitamassa lapsia jne. Suurin osa niistä työllisistä, jotka eivät toimineet opettajina, olivat julkishallinnon tai koulutuksen toimialalla mm. valtionhallinnon erityisasiantuntijoina tai koulutuspäälliköinä. Teollisuuden, kaupan sekä liikenteen-, tietoliiken-

Taulukko 11.4 Opettajankoulutuksen 1990-luvulla suorittaneiden työhön sijoittuminen vuonna 2000

	Henkilöitä yhteensä	Luokanopettajat	Muu opettajankoulutus
Opettajankoulutuksen suorittaneet yhteensä 1990–2000 ¹⁾	21 360	9 492	11 868
Pääasiallinen toiminta vuoden 2000 lopussa			
Työllisenä	19 475	8 899	10 576
joista opettajan ammatissa toimineet	16 895	8 219	8 676
muussa ammatissa toimineet	2 580	680	1 900
Työttömänä	552	135	417
Opiskelemassa	396	148	248
Muussa toiminnassa (sis. maasta muuttaneet ym.)	937	310	627

¹⁾ Opettajankoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon yliopistossa suorittaneet. Ei sisällä opettajan pedagogiset opinnot erillisesti suorittaneita.

teen-, rahoituksen ja tutkimuksen toimialoille oli siirtynyt noin 700 opettajakoulutuksen 1990-luvulla suorittanutta. Opettajien sijoittumistiedot perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisterin ja väestölasenta 2000 aineistoihin.

Tietoja opettajien kelpoisuuksista ja aineenopettajien määristä 2002

Tilastokeskus on kerännyt opetushallinnon toimeksiannosta uusimmat tiedot opettajien kelpoisuuksista ja aineenopettajien määristä vuonna 2002. Kerättyjä tietoja on julkaistu opetusministeriön julkaisussa Opettajatarvetyöryhmän muistio (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2003:9. Helsinki 2003).

Seuraavassa esitetään joitakin tietoja opettajien kelpoisuuksista ja opettajamääristä vuonna 2002. Opettajamäärät poikkeavat Tilastokeskuksen vuosittaisesta, pääasiallisesti hallinnollisista rekistereistä kootusta, opettajatilastosta mm. sen vuoksi, että kelpoisuustiedot kerättiin myös virkavapaalla olevista sekä sivutoimisista tuntiopettajista. Opettajien kelpoisuutta tarkastellaan suhteessa siihen tehtävään, jota hän hoitaa. Esimerkiksi luokanopettajalla tulisi olla luokanopettaja- tai erityisluokanopettajakelpoisuus.

Perusopetuksen opettajia oli vuonna 2002 kaikkiaan 45 600 (ml. virkavapaalla olevat). Näistä vajaa puolet (44%) oli luokanopettajia, joista 90 prosenttia oli päteviä (sisältää myös esiluokanopettajat). Erityisluokanopettajista ja erityisopettajista 69 prosentilla oli kelpoisuus hoitamaansa tehtävään. Perusopetuksen lehtoreista oli epäpäteviä 6 prosenttia. Perusopetuksen päätoimisista tuntiopettajista kolmannes ja sivutoimisista tuntiopettajista yli 80 pro-

Taulukko 11.5 Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opettajat kelpoisuuden mukaan 2002¹⁾

	Yhteensä	Päteviä	%
Perusopetus	45 568	38 713	85,0
Rehtorit	1 086	1 071	98,6
Lehtorit	13 864	13 025	93,9
Luokanopettajat ja esiluok.opett. ²⁾	20 096	18 009	89,6
Erityisluokanopett. ja erityisopett.	5 012	3 431	68,5
Maahanmuuttajaopettajat	234	141	60,3
Päätoimiset tuntiopettajat	4 384	2 878	65,6
Sivutoimiset tuntiopettajat	880	158	18,0
Tieto tehtävyytystä puuttuu	12	0	0,0
Lukiokoulutus	7 846	7 090	90,4
Rehtorit	438	426	97,3
Lehtorit	5 651	5 484	97,0
Maahanmuuttajaopettajat	23	19	82,6
Päätoimiset tuntiopettajat	1 264	1 028	81,3
Sivutoimiset tuntiopettajat	459	133	29,0
Tieto tehtävyytystä puuttuu	11	0	0,0

¹⁾ Sisältää virkavapaalla olevat ja sijaiset. Kelpoisuutta on tarkasteltu suhteessa hoidettuun tehtävään. Esimerkiksi luokanopettajalla tulisi olla luokanopettaja- tai erityisluokanopettajakelpoisuus.

²⁾ Sisältää 558 esiluokanopettajaa.

Taulukko 11.6 Ammatillisten oppilaitosten opettajat kelpoisuuden mukaan 2002¹⁾

	Yhteensä	Päteviä	%
Ammatilliset oppilaitokset			
(pl. aikuiskoulutuskeskukset)	12 486	9 322	74,7
Rehtorit, apulaisreht. tai muut johtajat	707	642	90,8
Lehtorit, erityisopett., opinto-ohjaajat	6 546	6 113	93,4
Päätoimiset tuntiopettajat	4 440	2 324	52,3
Sivutoimiset tuntiopettajat	674	192	28,5
Muut	119	51	42,9
Aikuiskoulutuskeskukset	2 169	1 149	53,0
Rehtorit, apulaisreht. tai muut johtajat	141	119	84,4
Lehtorit, kokoaikaiset opettajat	1 794	947	52,8
Muut	234	83	35,5
Ammatilliset opettajat yhteensä	14 655	10 471	71,5

¹⁾ Sisältää virkavapaalla olevat ja sijaiset. Ammatillisten oppilaitosten opettajissa on sekä yhteisten opintojen opettajia että ammatillisten opintojen opettajia. Kelpoisia ovat ne, jotka ovat suorittaneet pätehtävään vaadittavan tutkinnon ja opettajan pedagogiset opinnot sekä ammatillisten opintojen opettajilta vaadittavan työkokemuksen.

senttia oli epäpäteviä. Aineenopettajista mm. musiikin, kuvataiteen, liikunnan, uskonnon ja oppilaanohjauksen opettajissa oli suhteellisen paljon niitä, joilta puuttui aineenopettajakelpoisuus, oppilaanohjauksessa oppilaanohjauksen kelpoisuus. Yli 20 prosenttia kyseisen aineen opettajista oli epäpäteviä. Osa epäpätevistä opettajista on sijaisuuksia hoitavia opiskelijoita, joilla opettajankoulutus on vielä kesken. Osalla on muu kuin tehtävään vaadittava opettajakelpoisuus. Liitetäulukkoissa 32 ja 33 on tietoja opettajista aineen ja kelpoisuuden mukaan.

Lukion opettajia oli vuonna 2002 kaikkiaan 7 800 (ml. virkavapaalla olevat). Lukion lehtoreista oli epäpäteviä vain kolme prosenttia. Lukion päätoimisista tuntiopettajista 19 prosenttia ja sivutoimisista tuntiopettajista suurin osa (71%) oli epäpäteviä.

Ammatillisten oppilaitosten (pl. ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset) opettajia oli vuonna 2002 kaikkiaan 12 500. Lehtoreista tai vastaavista 93 prosenttia oli päteviä, päätoimisista tuntiopettajista noin puolet ja sivutoimisista tuntiopettajista runsas neljännes oli päteviä.

Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten opettajia oli vuonna 2002 noin 2 200. Aikuiskoulutuskeskusten opettajissa on suhteellisesti enemmän epäpäteviä kuin ammatillisten oppilaitosten opettajissa.

Yksiopettajaisia kouluja on vähän

Yksiopettajaisia kouluja oli vuonna 2002 noin 40, joista kymmenkunta oli ruotsinkielisiä. Yksiopettajisten koulujen määrä on pysynyt viime vuodet suhteellisen samana. Kaikkiaan peruskouluja (pl. erityiskoulut), joissa annettiin ainoastaan 1–6 luokkien

opetusta, oli vuonna 2002 noin 2 900. Suurissa kouluissa oli enemmän oppilaita yhtä luokanopettajaa kohden kuin pienissä. Yksiopettajisten koulujen oppilasmäärä vaihteli 5–23. Yleensä pienissä, alle 20 oppilaan kouluissa, oli kaksi opettajaa (alle 20 oppilaan kouluja oli kaikkiaan 116). Kaksiopettajaisia kouluja oli yhteensä noin 800. Kaksiopettajisten koulujen oppilasmäärä vaihteli 10–51 (mediaani oli 27 oppilasta, yhtä luokanopettajaa kohden oli keskimäärin 14 oppilasta). Kolmeopettajaisia kouluja oli noin 700, joissa oppilasmäärä vaihteli 18–80 (mediaani oli 48 oppilasta, yhtä luokanopettajaa kohden oli keskimäärin 17 oppilasta). Keskisuurissa ja suurissa kouluissa oli keskimäärin 25 oppilasta yhtä luokanopettajaa kohden. Luokanopettajien lisäksi kouluissa työskentelee esiluokanopettajia, tuntiopettajia, erityisopettajia ym.

Peruskouluasteen erityiskouluja oli vuonna 2002 kaikkiaan 232. Oppilaita kouluissa oli yhteensä 10 900 ja opettajia 1 917 eli keskimäärin 6 oppilasta opettajaa kohden.

12 Koulutuksen talous

Koulutuksen taloustiedot perustuvat opetustoimen valtionosuusjärjestelmässä olevien oppilaitosten osalta Opetushallituksen keräämiin tietoihin ja kunnallisten peruskoulujen ja lukioiden osalta Tilastokeskuksen kuntien taloustilaston yhteydessä tehtyyn erillistiedonkeruuseen. Yliopistojen tiedot perustuvat valtion keskuskirjanpidon aineistoon ja Tilastokeskuksen tiede, teknologia ja tutkimustilastojen keräämiin tietoihin yliopistojen tutkimusmenoista. Valtion opintotukimenotiedot ovat Kelan opintoetuustilastoista. Joitakin tietoja on jouduttu keräämään erikseen tai arvioimaan käytettävissä olevan aineiston puutteiden ja epäyhtenäisyyden vuoksi (ks. luku Käsitteet ja luokitukset).

Käyttömenoiksi on luettu valtionosuusjärjestelmässä mukana olevien oppilaitosten osalta kirjanpidon mukaiset valtionosuuslainsäädännön mukaisesti ilmoitetut käyttötalouden bruttomenot sekä sellaiset investointimenot perustamishankkeista, joiden kokonaiskustannukset alittavat valtioneuvoston perustamishankkeille vahvistaman vähimmäismäärän. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömenoihin.

Vuonna 2000 alkaneen 6-vuotiaiden lasten maksuttoman esiopetuksen käyttömenot päiväkodeissa ja peruskouluissa on tässä luettu mukaan koululaitoksen ja oppilaitosten käyttömenoihin.

Kaikki käyttömenoajasarjat on muunnettu vuoden 2000 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla.

Koululaitoksen käyttömenot nousivat

Vuonna 2001 koululaitoksen kokonaiskäyttömenot nousivat edellisvuoteen verrattuna reaalisesti 3,3 prosenttia.

Käyttömenot olivat yhteensä 7,9 miljardia euroa vuonna 2001. Tämä on 5,8 prosenttia bruttokansantuotteesta. Edellisvuoteen verrattuna koululaitoksen käyttömenojen bruttokansantuoteosuus nousi. Bruttokansantuoteosuus laski 1990-luvun jälkipuoliskolla johtuen erittäin ripeästä bruttokansantuotteen kasvusta. Oppilaitosten käyttömenot olivat 7,0 miljardia euroa, loput koululaitoksen käyttömenot muodostuvat oppisopimuskoulutuksen, koulutuksen hallinnon ja opintotuen menoista. Koulutuksen hallintoon sisältyvät opetusministeriön, Opetushallituksen ja kuntien opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon menot.

Koululaitoksen käyttömenot jakautuivat siten, että esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen menot olivat yhteensä 3,6 miljardia euroa eli 45 prosenttia kaikista käyttömenoista. Yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menot olivat 1,4 miljardia euroa eli 18 prosenttia ja ammatillisen koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen 1,1 miljardia euroa eli 14 prosenttia kaikista koululaitoksen käyttömenoista. Ammattikorkeakoulukoulutuksen menot olivat 0,6 miljardia euroa eli 8 prosenttia kaikista koululaitoksen käyttömenoista.

Kaikkien koulutussektorien menot kasvoivat reaalisesti edelliseen vuoteen verrattuna lukuun ottamatta yliopistokoulutusta ja -tutkimusta. Ammattikorkeakoulukoulutuksen menot kasvoivat reaalisesti eniten, 8 prosenttia. Yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menot vähenivät reaalisesti prosenttia. Opintotukimenot kasvoivat reaalisesti 7 prosenttia.

Taulukko 12.1 Koululaitoksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2001

Käyttökohte	milj. euroa	%
Esiopetus ¹⁾	194	2,5
Perusopetus ²⁾	2 867	36,3
Lukiokoulutus ²⁾	527	6,7
Ammatillinen koulutus	1 019	12,9
Oppisopimuskoulutus	104	1,3
Ammattikorkeakoulukoulutus	624	7,9
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ³⁾	1 398	17,7
Muu koulutus	324	4,1
Hallinto	119	1,5
Opintotuki	715	9,1
Yhteensä	7 890	100,0

¹⁾ Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten maksuton esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.

²⁾ Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömenoihin.

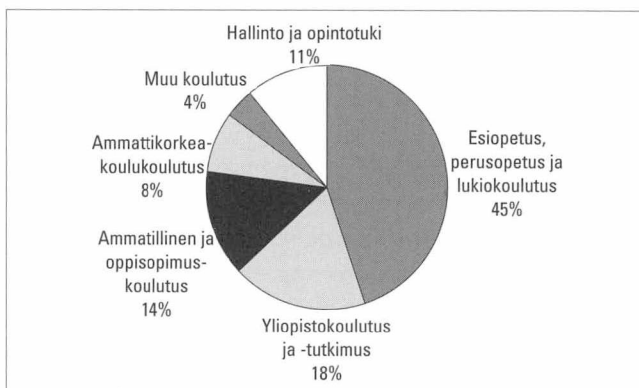
³⁾ Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

Taulukko 12.2 Koululaitoksen käyttömenojen reaalikehitys¹⁾ käyttökohteen mukaan 1995–2001

Käyttökohte	Vuosi							Muutos 2000–2001
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	
Esiopetus ²⁾	..	..	..	..	..	86	188	..
Perusopetus ³⁾	2 627	2 671	2 693	2 683	2 738	2 734	2 771	1,4
Lukiokoulutus ³⁾	474	478	483	474	486	503	509	1,3
Ammatillinen koulutus	1 348	1 255	1 115	1 033	1 012	977	985	0,8
Oppisopimuskoulutus	35	52	78	103	101	96	101	4,7
Ammattikorkeakoulukoulutus	172	210	290	387	506	558	603	8,1
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁴⁾	1 043	1 187	1 243	1 297	1 330	1 364	1 351	-1,0
Muu koulutus ⁵⁾	293	312	319	319	295	298	313	5,2
Hallinto	127	133	132	130	111	118	115	-2,5
Opintotuki	678	621	628	638	628	647	691	6,7
Yhteensä	6 797	6 920	6 981	7 064	7 207	7 380	7 626	3,3
Käyttömenojen BKT-osuus, %	6,5	6,5	6,1	5,8	5,8	5,7	5,8	

- 1) Käyttömienot on muutettu vuoden 2000 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoitteisen hintaindeksin avulla. Markkamääräiset arvot on muutettu euromääräisiksi euron kiinteällä kurssilla, 1 euro = 5,94573 markkaa.
- 2) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten maksuton esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.
- 3) Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömeneihin. Vuosina 1999-2001 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.
- 4) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.
- 5) Ei sisällä kansanopistojen tutkintoon johtavaa koulutusta vuosina 1999-2001.

Kuvio 12.1 Koululaitoksen käyttömienot käyttökohteen mukaan 2001, %

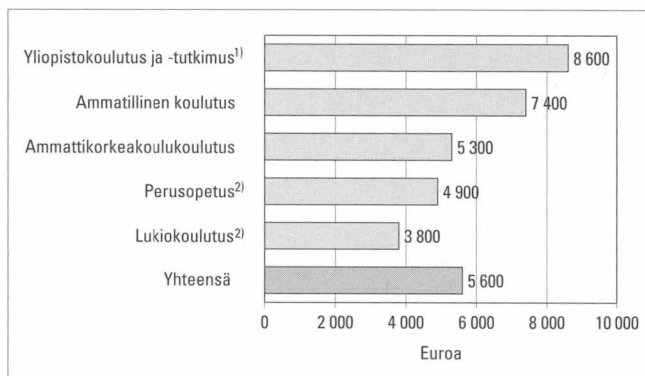

Taulukko 12.3 Oppilaitosten henkilöstömenot ja muut käyttömienot koulutussektorin mukaan 2001

Koulutussektori	Henkilöstö-	Osuus	Muita	Yhteensä
	menoja	käyttö-	käyttö-	
	milj. euroa	%	milj. euroa	milj. euroa
Esiopetus ¹⁾	131	67	63	194
Perusopetus ²⁾	1 947	68	920	2 867
Lukiokoulutus ²⁾	399	76	128	527
Ammatillinen koulutus	605	59	414	1 019
Ammattikorkeakoulukoulutus	380	61	244	624
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ³⁾	844	60	553	1 398
Muu koulutus	225	70	98	324
Yhteensä	4 532	65	2 421	6 952

- 1) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten maksuton esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.
- 2) Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömeneihin.
- 3) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

Kuvio 12.2 Oppilaitosten käyttömienot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2001

- 1) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.
- 2) Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömeneihin.

Taulukko 12.4 Oppilaitosten käyttömenojen reaalikehitys¹⁾ opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 1995–2001

Koulutussektori	Vuosi							Muutos 2000–2001
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	
Perusopetus ²⁾	4 470	4 530	4 550	4 530	4 600	4 630	4 720	2,0
Lukiokoulutus ²⁾	3 520	3 530	3 490	3 360	3 470	3 570	3 640	1,8
Ammatillinen koulutus	7 900	7 600	7 300	7 330	7 330	7 190	7 190	0,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	..	..	4 660	4 720	5 040	4 910	5 120	4,4
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ³⁾	7 820	8 470	8 690	8 810	8 720	8 640	8 290	-4,1
Yhteensä	5 350	5 410	5 350	5 330	5 390	5 390	5 440	0,9

¹⁾ Käyttömienot on muutettu vuoden 2000 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla. Markkamääräiset arvot on muutettu euromääräisiksi euron kiinteällä kurssilla, 1 euro = 5,94573 markkaa.

²⁾ Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömieniin. Vuosina 1999–2001 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

³⁾ Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.

Henkilöstömenojen osuus 65 prosenttia käyttömienoista

Oppilaitosten käyttömienot olivat yhteensä 7,0 miljardia euroa vuonna 2001. Valtaosa oppilaitosten menoista koostui henkilöstömenoista, joiden osuus oli 4,5 miljardia euroa eli keskimäärin 65 prosenttia käyttömienoista. Pienin osuus henkilöstömenoilla oli ammatillisessa koulutuksessa, 59 prosenttia. Suurin osuus henkilöstömenoilla oli lukiokoulutuksessa, 76 prosenttia. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen käyttömieniin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömieniin.

Oppilaitosten muiden käyttömenojen määrä oli 2,4 miljardia euroa. Muut käyttömienot käsittävät henkilöstömenoihin kuulumattomat käyttömienot sekä oppilaitosten opiskelijoille tarjoamiin opintososiaaliin etuuksiin käytetyt kulutusmenot. Tiedot eivät sisällä korkeakoulutuksen (yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen) asumis-, ruokailu- ja terveydenhoitomenoja.

Myös opiskelijakohtaiset menot nousivat

Vuonna 2001 perusopetuksen käyttömienot olivat opiskelijaa kohden laskettuna 4 900 euroa, lukiokoulutuksen käyttömienot 3 800 euroa ja ammatillisen koulutuksen käyttömienot 7 400 euroa. Ammattikorkeakoulukoulutuksessa menot olivat 5 300 euroa. Yliopistokoulutukseen ja -tutkimukseen käytettiin 8 600 euroa yliopisto-opiskelijaa kohden.

Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijakohtaiset menot nousivat reaalisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Ammatillisen koulutuksen menot pysyivät ennallaan. Yliopistokoulutukseen ja -tutkimukseen käytetyt menot opiskelijaa kohden laskivat edellisvuodesta. Käyttömienot yhteensä opiskelijaa kohden lasketuina nousivat edellisestä vuodesta prosenttia.

Menot opiskelijaa kohden on saatu jakamalla koulutussektorittaiset kustannusvuoden menot syksyn opiskelijamäärillä. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen kustannuksiin on sisällytetty ulkopuolinen tutkimusrahoitus.

13 Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat

Peruskoulun ainevalintatilasto sisältää tietoja peruskoululaisten kielivalinnoista. Lukiokoulutuksen ainevalintatilasto sisältää tietoja lukion koko oppimäärän suorittaneiden kielivalinnoista sekä matematiikan valinnoista. Tilastot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin. Liitetaulukossa 34 on yksityiskohtaisia kielikohtaisia valintatietoja sekä peruskouluista että lukiokoulutuksesta.

Peruskoulun kielivalinnat

Syyslukukaudella 2002 englanti oli suosituin yhteinen kieli (A1-kieli) peruskoulun vuosiluokilla 1–6. Vuosiluokkien 1–6 oppilaista 63 prosenttia opiskeli englantia A1-kielenä muiden kielten osuuksien jäädessä alle 4 prosentin. Suhdelukuja tarkasteltaessa on huomattava, että suurin osa ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaista ei ole vielä lainkaan aloittanut A1-kielen opintojaan. Yhteinen kieli alkaa useimmiten kolmannelta luokalta, jonka oppilaista 90 prosenttia opiskelee A1-englantia. Oppilas voi samanaikaisesti opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

Vapaaehtoista kieltä (A2-kieltä) opiskeltiin 297 kunnassa eli 66 prosentissa kaikista kunnista. Syyslu-

kukaudella 2002 vapaaehtoista kieltä opiskeli 13 prosenttia vuosiluokkien 1–6 oppilasta. Vapaaehtoisista kielistä suosituimmat olivat saksa ja englanti. Saksa opiskeli runsaat 4 prosenttia ja englantia vajaa 4 prosenttia vuosiluokkien 1–6 oppilaista. Vapaaehtoisen kielen opiskelu aloitetaan tavallisimmin viidenneltä luokalta, joten vain pieni osa alempien luokkien oppilaista opiskelee A2-kieltä.

Syyslukukaudella 2002 lähes kaikki vuosiluokkien 7–9 oppilaat opiskelivat sekä englantia että ruotsia tai suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai vapaaehtoisena kielenä. Saksa opiskeli 19 prosenttia ja ranska 8 prosenttia vuosiluokkien 7–9 oppilaista, pääasiassa vapaaehtoisena tai valinnaisena kielenä.

Taulukko 13.1 Vuosiluokkien 1–6 kielivalinnat vuosiluokan mukaan 2002 ¹⁾

Kieli	Vuosiluokka						Yhteensä	Osuus vuosiluokkien 1–6 oppilaista %
	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
Yhteinen kieli (A1) ²⁾								
Englanti	2 674	6 054	58 429	60 327	59 183	59 171	245 838	62,6
Ruotsi	200	297	978	1 050	1 062	986	4 573	1,2
Suomi	477	801	3 461	3 447	3 568	3 478	15 232	3,9
Suomi toisena kielenä	589	566	463	417	429	471	2 935	0,8
Ruotsi toisena kielenä	16	10	6	8	7	7	54	0,0
Ranska	169	195	658	676	687	863	3 248	0,8
Saksa	344	410	1 271	1 240	1 369	1 600	6 234	1,6
Venäjä	60	48	97	108	158	149	620	0,2
Saame	–	–	–	–	–	–	–	0,0
Muu kieli	12	13	10	14	12	9	70	0,0
Vapaaehtoinen kieli (A2)								
Englanti	47	56	284	1 954	5 747	5 975	14 063	3,6
Ruotsi	5	6	32	1 432	5 508	5 043	12 026	3,1
Suomi	21	9	37	98	448	507	1 120	0,3
Ranska	–	–	26	522	2 177	1 999	4 724	1,2
Saksa	41	48	125	1 064	8 034	8 018	17 330	4,4
Venäjä	10	16	10	8	178	190	412	0,1
Saame	26	26	48	41	39	35	215	0,1
Muu kieli	9	5	–	34	77	51	176	0,1

Vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärä syyslukukaudella 2002 oli 392 741.

¹⁾ Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

²⁾ A1-kieli alkaa useimmiten 3. luokalta. Pieni osa 1. ja 2. luokan oppilaista opiskelee A1-kieltä.

Taulukko 13.2 Vuosiluokkien 7–9 kielivalinnat 2002 ¹⁾

Kieli	A1 ja A2	B1	B2	Yhteensä	Osuus vuosiluokkien 7–9 oppilaista %
Englanti	186 659	1 045	234	187 938	98,6
Ruotsi	14 178	159 854	56	174 088	91,3
Suomi	11 018	99	–	11 117	5,8
Suomi toisena kielenä	1 969	–	123	2 092	1,1
Ruotsi toisena kielenä	7	–	15	22	0,0
Ranska	6 087	290	7 897	14 274	7,5
Saksa	22 991	553	11 875	35 419	18,6
Venäjä	1 003	–	719	1 722	0,9
Saame	46	–	15	61	0,0
Latina	–	–	665	665	0,4
Muu kieli	124	–	495	619	0,3

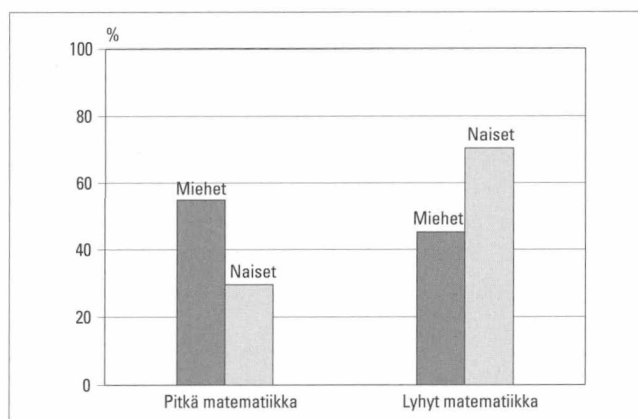
Vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärä syyslukukaudella 2002 oli 190 617.

Taulukko 13.3 Lukion koko oppimäärän suorittaneiden kielivalinnat 2002 ¹⁾

Kieli	A1 ja A2	B1	B2	B3	Yhteensä	Osuus lukion koko oppimäärän suorittaneista %
Englanti	35 158	124	33	10	35 325	99,7
Ruotsi	1 646	31 260	31	–	32 937	92,9
Suomi	1 817	312	2	54	2 185	6,2
Suomi toisena kielenä	114	–	2	–	116	0,3
Ruotsi toisena kielenä	5	–	–	–	5	0,0
Ranska	510	8	3 222	3 655	7 395	20,9
Saksa	1 640	15	7 028	5 659	14 342	40,5
Venäjä	166	–	256	1 450	1 872	5,3
Saame	–	–	5	15	20	0,1
Latina	–	–	46	413	459	1,3
Espanja	–	–	22	1 973	1 995	5,6
Italia	–	–	17	841	858	2,4
Muu kieli	–	–	–	93	93	0,3

Lukion koko oppimäärän keväällä 2002 suorittaneiden määrä oli 35 440.

¹⁾ Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

Kuvio 13.1 Lukion koko oppimäärän suorittaneet matematiikan laajuuden ja sukupuolen mukaan 2002, %

Lukiokoulutuksen ainevalinnat

Keväällä 2002 lukion koko oppimäärän suorittaneista 41 prosenttia oli opiskellut saksaa, 21 prosenttia ranskaa, 6 prosenttia espanjaa ja 5 prosenttia venäjää. Muita harvinaisempia vieraita kieliä opiskelleiden osuudet jäivät alle neljän prosentin. Lähes kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat opiskelevat englantia, ruotsia ja suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai valinnaisena kielenä.

Keväällä 2002 lukion koko oppimäärän suorittaneista 40 prosenttia oli opiskellut pitkää matematiikkaa. Naisista pitkän matematiikan oli valinnut 30 prosenttia, miehistä 55 prosenttia.

14 Erityisopetus

Peruskoulun erityisopetustilasto sisältää tietoja erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä sekä osa-aikaista erityisopetusta saavista peruskoulun oppilaista. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen kouluilta keräämiin tietoihin, jotka ovat vertailukelpoisia peruskouluja käsittelevän luvun 4 tietojen kanssa. Erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen tiedot kuvaavat tilannetta 20.9.2002 ja osa-aikaista erityisopetusta saaneiden tiedot lukuvuotta 2001–2002. Liitetaulukoissa 35 ja 36 on tietoja erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen peruskoululaisten opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksen toteutuspaikasta vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteen mukaan.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto sisältää tietoja sellaisista tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, joille on ilmoitettu jokin erityisopetuksen peruste. Näille opiskelijoille on laadittu ammatillisen koulutuksen lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen ammatillista koulutusta antavilta oppilaitoksilta keräämiin tietoihin, jotka ovat vertailukelpoisia ammatillista koulutusta käsittelevän luvun 6 tietojen kanssa. Tiedot kuvaavat tilannetta 20.9.2002.

Peruskoulun erityisopetus

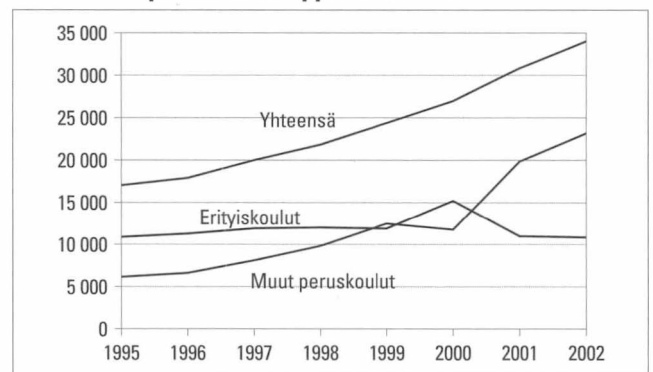
Erityisopetukseen otetut ja siirretyt

Syyslukukaudella 2002 erityisopetukseen oli otettu tai siirretty 34 000 peruskoululaista, 6 prosenttia kaikista peruskoululaisista. Vuonna 2002 erityisopetukseen otettuja tai siirrettyjä oli 10 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna ja kaksi kertaa niin paljon kuin vuonna 1995.

Erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä oppilaista 32 prosenttia opiskeli erityiskouluissa ja 68 prosenttia ns. tavallisissa kouluissa. Vuonna 2002 erityiskouluja oli toiminnassa 232, 11 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Ylivoimaisesti suurimman ryhmän, 39 prosenttia erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä, muodostivat ne oppilaat, joilla otto- tai siirtopäätöksen perusteena oli kehitysviivästymä. Tämä ryhmä myös kasvoi eniten vuoden aikana. Vuodesta 2001 vuoteen 2002 lisäystä oli 2 300 oppilasta eli reilu viidennes.

Kuvio 14.1 Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat 1995–2002

Erityisopetukseen otettuja tai siirrettyjä oli suhteellisesti eniten esiopetuksessa ja lisäopetuksessa (10. luokalla). Tämä johtuu siitä, että osalla erityisoppilaista on pidennetty, 11 vuotta kestävä oppivelvollisuus. Vuosiluokilla 1–9 erityisoppilaiden osuus peruskoulun koko oppilasmäärästä oli sitä suurempi mitä yleemmästä luokasta oli kysymys.

Taulukko 14.1 Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat 1995–2002

Vuosi	Erityiskoulussa		Muussa peruskoulussa		Yhteensä	Peruskoulun oppilasmäärä
	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä %		Osuus peruskoulun oppilasmäärästä %			
1995	10 871	1,8	6 142	1,0	17 013	588 162
1996	11 270	1,9	6 608	1,1	17 878	589 128
1997	11 901	2,0	8 099	1,4	20 000	592 375
1998	12 002	2,0	9 824	1,7	21 826	591 679
1999	11 884	2,0	12 481	2,1	24 365	591 272
2000	15 204	2,6	11 770	2,0	26 974	593 451
2001	10 986	1,9	19 846	3,3	30 832	595 727
2002	10 849	1,8	23 168	3,9	34 017	597 356

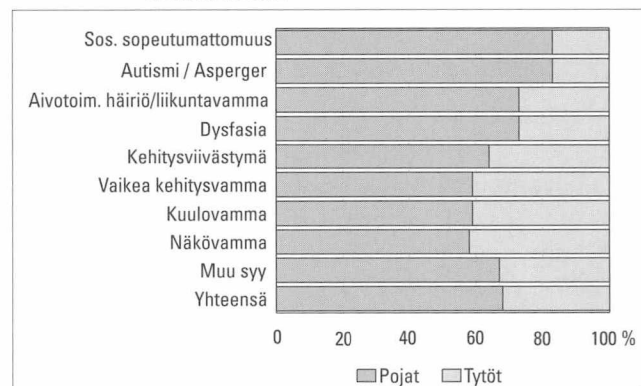
Taulukko 14.2 Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat otto- tai siirtopäätöksen perusteiden mukaan 2002

Otto- tai siirtopäätöksen peruste	Vuosiluokka				Yhteensä	Muutos edellisestä vuodesta	
	Esiopetus	1–6	7–9	Lisäopetus		Yhteensä	%
Vaikea kehitysvamma	685	2 570	1 163	176	4 594	242	5,6
Kehitysviivästymä	62	7 101	6 037	76	13 276	2 290	20,8
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	77	2 652	745	31	3 505	616	21,3
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	12	1 859	2 058	38	3 967	34	0,9
Autismiin tai Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	69	496	105	9	679	-142	-17,3
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	378	2 473	599	2	3 452	-86	-2,4
Näkövamma	11	180	86	15	292	11	3,9
Kuulovamma	53	266	93	6	418	-34	-7,5
Muu kuin edellä mainittu syy	167	2 246	1 394	27	3 834	254	7,1
Yhteensä	1 514	19 843	12 280	380	34 017	3 185	10,3
Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	12,2	5,1	6,4	23,7	5,7	.	.
Peruskoulun oppilasmäärä	12 393	392 741	190 617	1 605	597 356	1 629	0,3

Erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä 32 prosenttia oli tyttöjä ja 68 prosenttia poikia. Keskimääräistä enemmän poikia oli varsinkin niissä ryhmissä, jotka saivat erityisopetusta tunne-elämän häiriön ja sosiaalisen sopeutumattomuuden tai autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvien oppimisvaikeuksien vuoksi. Vaikean kehitysvamman, näkövammaa ja kuulovammaa takia erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen ryhmät jakautuivat tasaisemmin tyttöjen ja poikien kesken.

Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen opetus voidaan järjestää joko yleisopetuksen oppimääriä noudattaen, osa oppimäärästä mukauttamalla tai kaikki oppimäärät mukauttamalla. Vuonna 2002 erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä 34 prosenttia opiskeli yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaisia oppimääriä ilman mukautuksia, 23 prosenttia opiskeli yhdessä tai useammassa oppiaineessa yleisopetusta suppeampia oppimääriä ja 43 prosentilla kaikkien oppiaineiden oppimäärät oli mukautettu yleisopetuksen oppimääriä suppeammiksi (ks. liitetäulukko 35). Edelliseen vuoteen verrattuna yleisopetuksen oppimääriä noudattavien osuus oli hieman kasvanut ja kokonaan mukautettuja oppimääriä noudattavien osuus vähentynyt.

Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen opetus voidaan toteuttaa kokonaan yleisopetukseen integ-

Kuvio 14.2 Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat sukupuolen ja otto- tai siirtopäätöksen perusteiden mukaan 2002

roituna, osin yleisopetukseen integroituna tai kokonaan erityisluokassa tai muussa pienryhmässä. Vuonna 2002 erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä 18 prosenttia sai opetusta kokonaan yleisopetuksen yhteydessä ja 18 prosenttia opiskeli osan aikaa erityisluokassa tai erityisryhmässä ja osan aikaa yleisopetuksen yhteydessä. Suurin osa eli 64 prosenttia erityisopetukseen otetuista tai siirretyistä opiskeli koko ajan erityisluokassa tai erityisryhmässä. Erityisopetuksen järjestäminen yleisopetuksen yhteydessä oli kuitenkin yleistynyt hieman edellisestä vuodesta.

Taulukko 14.3 Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat erityisopetuksen toteutuspaikan tai toteutustavan mukaan 2002

Erityisopetuksen toteutuspaikka tai toteutustapa	Vuosiluokka				Yhteensä	Muutos edellisestä vuodesta	
	Esiopetus	1–6	7–9	Lisäopetus		Yhteensä	%
Kokonaan integroitu yleisopetukseen	325	4 331	1 380	25	6 061	1 408	30,3
Osin integroitu yleisopetukseen	128	2 893	3 147	22	6 190	588	10,5
Erityisluokka (luokkamuotoinen erityisopetus)	1 061	12 619	7 753	333	21 766	1 189	5,8
Yhteensä	1 514	19 843	12 280	380	34 017	3 185	10,3

Osa-aikainen erityisopetus

Lukuvuonna 2001–2002 osa-aikaista erityisopetusta sai 119 500 oppilasta eli joka viides peruskoululainen syksyn 2001 oppilasmäärään verrattuna. Osa-aikaisessa erityisopetuksessa oli eniten peruskoulun ensimmäisten luokkien oppilaita. 1.–2. luokilla lähes joka kolmas ja 7.–9. luokilla joka seitsemäs sai osa-aikaista erityisopetusta. Peruskoulun alaluokilla yleisimmät syyt osa-aikaisen erityisopetuksen saamiseen olivat luku-, kirjoitus- ja puhehäiriöt. Yläluokilla syyinä olivat useimmiten vieraan kielen tai matematiikan oppimisen vaikeudet.

Vuonna 2002 peruskoululaisista 1 546 sai viittomakielistä opetusta. Heistä 232 sai kaiken opetuksensa viittomakielellä ja 1 314 oppilaan opetuksessa käytettiin tukiviittomia.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetus

Tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 10 200 eli 6 prosenttia sai erityisopetusta vuonna 2002. Heistä kaksi kolmasosaa oli miehiä. Erityisopiskelijoista 31 prosentilla erityisopetuksen perusteena oli kehityksen viivästyminen.

Vajaa neljäsosa erityisopiskelijoista opiskeli ammatillisissa erityisoppilaitoksissa ja loput muissa ammatillisista koulutusta antavissa oppilaitoksissa. Erityisopetusryhmissä opiskeli 38 prosenttia ja muiden opiskelijoiden kanssa samassa ryhmässä (integroituina) 62 prosenttia erityisopiskelijoista.

Lähes kaikki erityisopiskelijat (99 prosenttia) opiskelivat toisen asteen ammatilliseen perustutkintoon tähtäävässä koulutuksessa. Yli puolet opiskeli tekniikan ja liikenteen alalla ja joka viides matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla.

Taulukko 14.4 Osa-aikaista erityisopetusta lukuvuonna 2001–2002 saaneet erityisopetuksen ensisijaisen syyn mukaan ¹⁾

Osa-aikaisen erityisopetuksen ensisijainen syy	Vuosiluokka				Yhteensä		
	Esiopetus	1–6	7–9	Lisäopetus		Poikia	Tyttöjä
Puhehäiriö	1 449	22 005	199	4	23 657	15 197	8 460
Luku- ja kirjoitushäiriö	195	49 897	4 156	32	54 280	36 328	17 952
Matematiikan oppimisen vaikeudet	18	9 992	6 922	55	16 987	8 648	8 339
Vieraan kielen oppimisen vaikeudet	2	1 516	8 234	26	9 778	6 548	3 230
Sopeutumisvaikeudet tai tunne-elämän häiriö	88	2 509	3 821	6	6 424	4 969	1 455
Muut vaikeudet oppimisessa tai muu syy	365	4 385	3 650	21	8 421	5 732	2 689
Yhteensä	2 117	90 304	26 982	144	119 547	77 422	42 125
Peruskoulun oppilasmäärään verrattuna, %	16,8	23,0	14,4	7,8	20,1	25,4	14,5
Peruskoulun oppilasmäärä 20.9.2001	12 613	393 267	187 998	1 849	595 727	304 911	290 816

¹⁾ Osa-aikaisen erityisopetuksen tiedot on kerätty lukuvuonna 2001–2002 osa-aikaista erityisopetusta saaneista. Kukin oppilas esiintyy taulukossa vain yhteen kertaan osa-aikaisen erityisopetuksen ensisijaisen syyn mukaan. Osa-aikaista erityisopetusta saaneiksi lasketaan myös ne erityisopetukseen otetut tai siirretyt oppilaat, jotka saivat osa-aikaista erityisopetusta muiden erityisopetusjärjestelyjensä lisäksi.

15 Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy

Tässä luvussa tarkastellaan vuonna 2002 tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumista ja pääsyä, peruskoulun päättäneiden ja ylioppilaiden välitöntä sijoittumista jatko-opintoihin sekä ylioppilaiden jatko-opiskelua ylioppilastutkinnosta kuluneiden seitsemän seuraavan vuoden aikana. Lisäksi tarkastellaan peruskoulun päättäneiden, ylioppilaiden ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja työelämään vuodesta 1995 vuoteen 2001.

Tiedot hakeneista perustuvat Opetushallituksen yhteishaku- sekä hakija- ja opinto-oikeusrekisteriaineistoihin. Tiedot uusista opiskelijoista ja opiskelijoista perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin. Tiedot peruskoulun päättäneistä perustuvat Opetushallituksen toisen asteen yhteishakurekisteriin ja tiedot ylioppilastutkinnon suorittaneista ylioppilastutkintorekisterin ja Tilastokeskuksen keräämiin tietoihin. Tiedot aikaisemmasta koulutuksesta ja suoritetuista tutkinnoista perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tietoihin. Tiedot työssäkäynnistä ja muusta toiminnasta perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston tietoihin.

Koulutukseen hakeneita ja uusia opiskelijoita tarkastellaan koulutussektorin ja opetushallinnon vuonna 2002 uudistetun koulutusluokituksen mukaan. Sama henkilö voi sisältyä kerran kunkin koulutussektorin tai koulutusasteen lukumäärään, esimerkiksi kerran toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja kerran ammattikorkeakoulukoulutuksen lukumäärään. Koulutusaste 'Yliopistokoulutus' sisältää sekä alempien että ylempien yliopistotutkintojen koulutukset.

Liitetaulukot 37–39 sisältävät tietoja hakeneista ja uusista opiskelijoista koulutusalan, koulutusasteen ja aikaisemman koulutuksen mukaan, liitetaulukot 40–43 tietoja peruskoulun päättäneiden ja ylioppilaiden välittömästä sijoittumisesta maakunnittain. Liitetaulukoissa 44–46 on tietoja peruskoulun päättäneiden, ylioppilaiden ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneiden toiminnasta vuodesta 1995 vuoteen 2000.

Tarkempia tietoja korkeakoulutukseen hakeutumisesta on Tilastokeskuksen julkaisussa Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 2002 ja Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 2003.

Koulutukseen hakeneiden määrät vähentyneet, uusia opiskelijoita edellisvuotta enemmän

Vuonna 2002 alkaneseen koulutukseen haki 287 400 nuorta tai aikuista, joista 60 prosenttia aloitti opiskelun. Hakeneiden määrä vähentyi vajaalla kahdella prosentilla edellisestä vuodesta ja uusien opiskelijoiden määrä kasvoi noin prosentin.

Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden määrä on vajaa viisi prosenttia suurempi

kuin edellisenä vuonna. Lisäys johtuu suurelta osin siitä, että ammattikorkeakoulukoulutuksen tilastointia muutettiin vuonna 2002 siten, että aloittaneiden määrään on ensimmäistä kertaa laskettu mukaan myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat. Yliopistokoulutuksen uusia opiskelijoita oli kolme prosenttia enemmän kuin edellisvuonna, lukio-koulutuksen uusien opiskelijoiden määrä sen sijaan väheni noin neljä prosenttia. Lukiokoulutukseen hakeneiden määrä väheni eniten, noin viisi prosenttia.

Taulukko 15.1 Koulutukseen hakeneet ja uudet opiskelijat koulutussektorin mukaan 1999–2002¹⁾

Koulutussektori	Hakijoita				Muutos edellisestä vuodesta %	Uusia opiskelijoita				Muutos edellisestä vuodesta %
	1999	2000	2001	2002		1999	2000	2001	2002	
Lukiokoulutus	49 011	46 772	45 710	43 628	-4,6	45 987	43 775	42 792	41 020	-4,1
Ammatillinen koulutus	93 429	95 822	92 558	91 400	-1,3	72 516	75 820	72 866	73 770	1,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	84 003	88 357	85 567	84 135	-1,7	33 082	33 525	32 964	34 482	4,6
Yliopistokoulutus	61 620	64 725	68 223	68 206	0,0	19 196	19 954	21 227	21 823	2,8
Yhteensä	288 063	295 676	292 058	287 369	-1,6	170 781	173 074	169 849	171 095	0,7

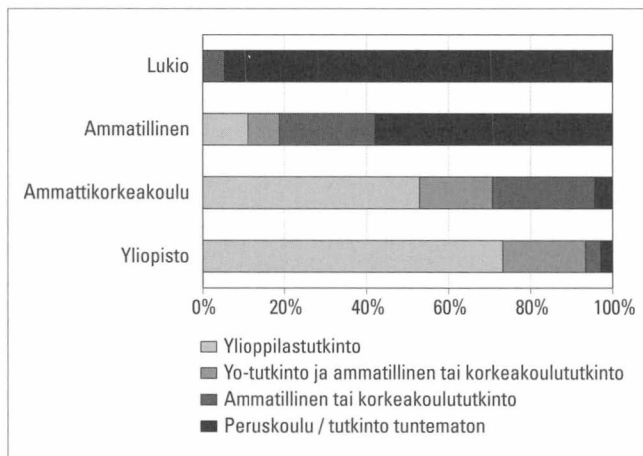
¹⁾ Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

Taulukko 15.2 Koulutukseen hakeneet ja uudet opiskelijat koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2002¹⁾

Koulutussektori	Hakijoita			Uusia opiskelijoita			Uusien opiskelijoiden osuus hakijoista, %		
	Yhteensä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Naisia	Miehiä
Lukiokoulutus	43 628	24 926	18 702	41 020	23 739	17 281	94,0	95,2	92,4
Toisen asteen ammatillinen koulutus	91 400	48 819	42 581	73 770	37 836	35 934	80,7	77,5	84,4
Ammattikorkeakoulukoulutus	84 135	50 108	34 027	34 482	18 782	15 700	41,0	37,5	46,1
Yliopistokoulutus	68 206	41 498	26 708	21 823	12 148	9 675	32,0	29,3	36,2
Yhteensä	287 369	165 351	122 018	171 095	92 505	78 590	59,5	55,9	64,4

¹⁾ Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

Kuvio 15.1 Uudet opiskelijat koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen mukaan 2002

Lukioon hakeneista 94 prosenttia aloitti lukio-opiskelun. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen hakijoista 81 prosenttia, ammattikorkeakoulujen hakijoista 41 prosenttia ja yliopistohakijoista 32 prosenttia aloitti koulutuksen.

Miesten pääsy koulutukseen on jonkin verran helpompaa kuin naisten. Ainoastaan lukiokoulutuksessa miesten hyväksymisprosentti oli pienempi kuin naisten.

Runas puolet ammatillisen uusista opiskelijoista suoraan peruskoulusta

Vuonna 2002 toisen asteen ammatilliseen koulutukseen hakeneista ja uusista opiskelijoista oli peruskoululaisia 58 prosenttia, runsas 10 prosenttia oli ylioppilaita, ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen aiemmin suorittaneita oli runsas 20 prosenttia. Lukiokoulutukseen hakeneista ja uusista opiskelijoista 95 prosenttia oli pelkän peruskoulun suorittaneita (liitetaulukot 37 ja 38).

Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista 53 prosenttia oli ylioppilaita, 16 prosenttia oli sellaisia, joilla oli sekä ylioppilastutkinto että jokin ammatillinen koulutus ja viidennes oli ammatillisen koulutuksen suorittaneita. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista oli ei-ylioppilaita 29 prosenttia eli saman verran kuin edellisellä vuonna.

Yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista 73 prosenttia oli ylioppilaita eli saman verran kuin edellisellä vuonna. 20 prosentilla uusista opiskelijoista oli ylioppilastutkinnon lisäksi jokin toisen asteen ammatillinen, opistoasteen, ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinto, osuus oli prosentin pienempi kuin edellisellä vuonna. Ei-ylioppilaita oli yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista kuusi prosenttia, saman verran kuin edellisellä vuonna.

Taulukko 15.3 Hakeminen samanaikaisesti eri koulutuksiin ja uusi opiskelija samana vuonna eri koulutuksissa 2002¹⁾

Koulutus tai koulutukset joihin hakenut tai joissa uusi opiskelija	Koulutukseen hakeneita		Uusia opiskelijoita	
		%		%
Toisen asteen koulutus	120 431	49,1	113 626	67,1
Ammattikorkeakoulukoulutus	50 169	20,5	33 905	20,0
Yliopistokoulutus	41 818	17,1	21 377	12,6
Toisen asteen koulutus ja ammattikorkeakoulukoulutus	7 815	3,2	300	0,2
Toisen asteen koulutus ja yliopistokoulutus	869	0,4	64	0,0
Ammattikorkeakoulukoulutus ja yliopistokoulutus	21 988	9,0	34	0,0
Toisen asteen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus sekä yliopistokoulutus	2 000	0,8	1	-
Yhteensä (netto)	245 090	100,0	169 307	100,0

¹⁾ Toisen asteen koulutus sisältää lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen.

Tietoja koulutukseen hakeneiden ja uusien opiskelijoiden pohjakoulutuksesta on tarkemmin liitetaulukkoissa 37–39.

4 prosenttia haki sekä toisen asteen että korkean asteen koulutukseen

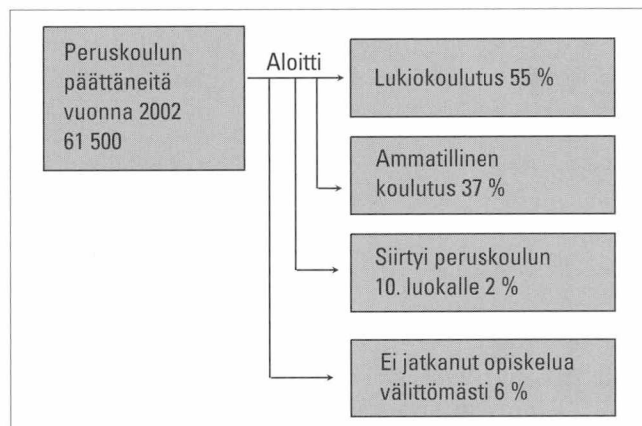
Seuraavassa tarkastellaan ns. päällekkäishakua ja päällekkäisaloittamista, jossa kuvataan sitä, kuinka moni haki samanaikaisesti useammalle koulutusasteelle tai aloitti useammassa koulutuksessa (Taulukko 15.3).

Vuonna 2002 alkaneeseen koulutukseen haki kaikkiaan 245 000 henkeä. Hakijoista 49 prosenttia haki ainoastaan toisen asteen koulutukseen, 21 prosenttia haki vain ammattikorkeakoulukoulutukseen ja 17 prosenttia vain yliopistokoulutukseen. Sekä yliopistot että ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 22 000 henkeä eli yhdeksän prosenttia hakijoista. Samanaikaisesti toisen asteen ja ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 7 800 henkeä, kolme prosenttia hakijoista. Sekä yliopistoihin että toisen asteen ammatilliseen koulutukseen haki 870 nuorta. Kaikkiin ryhmiin haki noin 2 000 henkeä, noin prosentti kaikista hakijoista. Osuudet olivat kutakuinkin edellisvuoden suuruisia.

Peruskoulun päättäneistä lukioon 55 ja ammatilliseen koulutukseen 37 prosenttia

Vuonna 2002 peruskoulun 9. luokan päättäneitä oli 61 500, joista 58 prosenttia haki lukioihin ja 39 prosenttia toisen asteen ammatilliseen koulutukseen. Hakematta jätti 1 600 nuorta eli kolme prosenttia peruskoulun päättäneistä. Osuudet olivat edellisvuoden kaltaiset.

Kuvio 15.2 Peruskoulun päättäneiden välitön sijoittuminen koulutukseen 2002

Peruskoulun päättäneistä 94 prosenttia sijoittui koulutukseen siten, että 55 prosenttia aloitti lukioissa ja 37 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa, aloittaneiden osuus kasvoi molemmissa noin prosentin edellisvuodesta. Peruskoulun 10. luokalle siirtyi kaksi prosenttia päättöluokkalaisista. 10. luokalle siirtyneiden lukumäärä on arvio. Kuusi prosenttia ei jatkanut opintojaan välittömästi peruskoulun jälkeen. Osuus oli prosentin pienempi kuin edellisenä vuonna.

Peruskoulutytöistä 64 prosenttia aloitti lukioissa ja 27 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Peruskoulupojista aloitti sekä lukio- että toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa 46 prosenttia kummassakin.

Maakunnittain tarkasteltuna Uusimaa poikkeaa muista maakunnista siten, että siellä peruskoulun päättäneet jatkavat eniten lukioon tai eivät jatka lainkaan. Sen sijaan toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa jatkaa vähiten, vain 28 prosenttia (liitetaulukko 41).

Taulukko 15.4 Peruskoulun päättäneiden hakeutuminen ja sijoittuminen välittömästi koulutukseen sukupuolen mukaan 2002

	Yhteensä		Naisia		Miehiä		Ero edelliseen vuoteen	
		%		%		%	%-yks.	%-yks.
Peruskoulun 9. luokan päättäneitä	61 477	100,0	30 053	100,0	31 424	100,0		
Hakeneita								
Lukiokoulutus	35 791	58,2	20 152	67,1	15 639	49,8	0,0	0,6
Toisen asteen ammatillinen koulutus	24 084	39,2	9 049	30,1	15 035	47,8	0,6	-0,6
Hakematta jättäneitä	1 602	2,6	852	2,8	750	2,4	-0,3	0,0
Aloittaneita								
Lukiokoulutus	33 688	54,8	19 231	64,0	14 457	46,0	0,2	0,9
Toisen asteen ammatillinen koulutus	22 589	36,7	8 122	27,0	14 467	46,0	1,3	-0,1
Siirtyi 10. luokalle	1 605	2,6	785	2,6	820	2,6	-0,3	-0,3
Ei jatkanut välittömästi	3 595	5,8	1 915	6,4	1 680	5,3	-1,2	-0,7

Taulukko 15.5 Ylioppilaiden hakeutuminen ja sijoittuminen välittömästi koulutukseen koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2002¹⁾

	Yhteensä		Naisia		Miehiä	
		%		%		%
Ylioppilaita	36 524	100,0	21 522	100,0	15 002	100,0
Hakeneita¹⁾						
Toisen asteen ammatillinen koulutus	538	1,5	416	1,9	122	0,8
Ammattikorkeakoulukoulutus	9 335	25,6	5 778	26,8	3 557	23,7
Yliopistokoulutus	17 461	47,8	10 546	49,0	6 915	46,1
Hakematta jättäneitä	9 190	25,2	4 782	22,2	4 408	29,4
Aloittaneita¹⁾						
Toisen asteen ammatillinen koulutus	1 443	4,0	1 272	5,9	171	1,1
Ammattikorkeakoulukoulutus	5 836	16,0	3 387	15,7	2 449	16,3
Yliopistokoulutus	7 093	19,4	3 503	16,3	3 590	23,9
Ei jatkanut välittömästi	22 152	60,7	13 360	62,1	8 792	58,6

¹⁾ Hakenut tai aloittanut sisältyy yhden kerran taulukon lukumäärään koulutusasteeltaan korkeimman koulutuksen mukaan.

Vuoden 2002 ylioppilaista 39 prosenttia sai heti jatko-opiskelupaikan

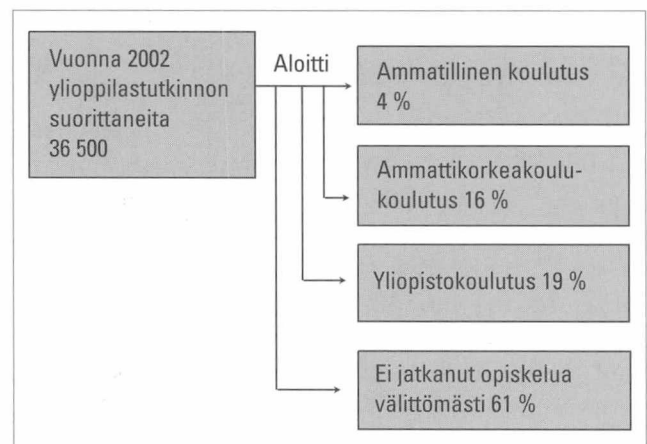
Seuraavassa tarkastellaan vuoden 2002 ylioppilaiden jatkokoulutukseen hakua ja jatkokoulutuksen aloittamista siten, että henkilön vain yksi haku ja aloittaminen otetaan huomioon koulutusasteeltaan korkeimman koulutuksen mukaan. Esimerkiksi, jos henkilö on hakenut sekä ammattikorkeakouluun että yliopistoon, on hänet laskettu vain yliopiston lukumäärään.

Vuonna 2002 valmistui 36 500 ylioppilasta. Ylioppilaista 75 prosenttia haki ja 25 prosenttia ei hakenut jatko-opintoihin ylioppilaaksitulovuotenaan. Vajaa puolet vuoden 2002 ylioppilaista haki yliopistokoulutukseen, neljännes ammattikorkeakoulukoulutukseen ja runsas prosentti toisen asteen ammatilliseen koulutukseen. Hakematta jättäneitä oli vajaan prosenttiyksikön enemmän kuin edellisvuonna.

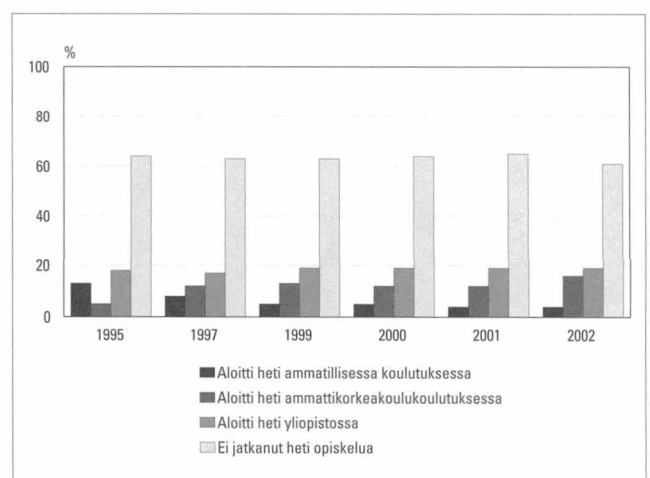
Vuoden 2002 ylioppilaista 39 prosenttia sai heti jatko-opiskelupaikan, 19 prosenttia aloitti yliopistokoulutuksen, 16 prosenttia ammattikorkeakoulukoulutuksen, ja 4 prosenttia aloitti toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Välittömästi jatko-opintoihin päässeiden osuus oli suurempi kuin edellisvuonna, koska ammattikorkeakoulukoulutuksen aloittaneiden määrässä ovat ensimmäistä kertaa mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat. Tilastoinnin muutos näkyy erityisesti miesten osuuden muutoksena. Aikaisemman määritelmän mukaan osuudet olisivat kutakuinkin edellisvuoden kaltaiset.

Naisylioppilaista 38 prosenttia ja miesylioppilaisista 41 prosenttia aloitti jatko-opinnot välittömästi.

Kuvio 15.3 Vuoden 2002 ylioppilaiden välitön sijoittuminen koulutukseen

Kuvio 15.4 Ylioppilaiden välitön sijoittuminen koulutukseen 1995–2002

Naisylioppilaat aloittivat miehiä useammin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa, miesylioppilaat sen sijaan sijoittuivat naisia paremmin sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistokoulutukseen. Uusien miesylioppilaiden osuus ammattikorkeakoulutuksessa oli huomattavasti suurempi kuin edellisvuonna, koska ammattikorkeakoulukoulutuksen aloittaneiden määrässä ovat ensimmäistä kertaa mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat.

Uusista ylioppilaista jatkokoulutukseen päässeiden osuus on ollut alle 40 prosenttia koko 1990-luvun aina vuoteen 2002 asti (kuvio 15.4).

Ylioppilaiden välitön sijoittuminen poikkeaa maakunnittain jonkin verran. Yliopistoon pääsi parhaiten Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakunnista. Ammattikorkeakouluun jatkettiin puolestaan Satakunnasta, Itä-Uudenmaan maakunnasta ja Etelä-Pohjanmaalta. Eniten jatko-opintojen ulkopuolelle jäivät Uudenmaan ylioppilaat (liitetaulukko 43).

Koulutukseen haki 111 000 ylioppilasta, koulutukseen pääsi 59 000 ylioppilasta

Opiskelupaikkaa haki vuonna 2002 kaikkiaan 111 000 ylioppilasta, mikä on kolme kertaa niin paljon kuin vuonna 2002 ylioppilaaksi kirjoittaneiden määrä. Jatko-opiskelun aloitti 59 000 ylioppilasta. Heistä 25 prosenttia oli vuoden 2002 ylioppilaita. Saman vuoden ylioppilaiden osuus on kaksi prosenttiyksikköä edellisvuotta suurempi. Ylioppilashakijoita oli noin prosentin ja uusia ylioppilasopiskelijoita oli viisi prosenttia edellisvuotta enemmän. Sekä saman vuoden ylioppilasopiskelijoiden osuuden kasvu että uusien ylioppilasopiskelijoiden kasvu johtuu ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden tilastointitavan muutoksesta: uusien opiskelijoiden määrään on laskettu ensimmäistä kertaa myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat.

Yliopistoon nopeammin kuin ammattikorkeakouluun

Tilastokeskus on seurannut vuosittaisten ylioppilasikäluokkien jatko-opiskelua ylioppilastutkinnon jälkeen. Yliopistoissa opiskeli vajaa viidennes uusista ylioppilaista ylioppilaaksitulovuonna. Yliopisto-opiskelun osuus on viime vuosina hieman kasvanut. Vuoden kuluttua ylioppilastutkinnosta yliopisto-opiskelijoita oli runsas neljännes, kahden vuoden kuluttua vajaa kolmannes ja kolmen vuoden kuluttua runsas kolmannes.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa opiskeli yhden vuoden ylioppilaista enimmillään yhtä aikaa 37 prosenttia. Ylioppilastutkintovuonna runsas 10 prosenttia, vuoden kuluttua tutkinnosta runsas neljännes. Kahden vuoden kuluttua runsas kolmannes, samoin kolmen vuoden kuluttua.

On kuitenkin huomattava, että sekä yliopistoissa että ammattikorkeakoulukoulutuksessa voi opiskella vielä myöhemminkin aikuisiällä. Se kuinka suuri osa yhden vuoden ylioppilaista lopulta opiskelee, selviää vasta useiden vuosien kuluttua.

Peruskoulun päättäneet ja ylioppilaat opiskelemassa useita vuosia

Seuraavassa tarkastellaan peruskoulun päättäneiden, ylioppilaiden ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja työelämään vuodesta 1995 vuoteen 2001 asti (liitetaulukot 44–46).

Peruskoulun päättäneistä oli opiskelemassa yli 90 prosenttia kahtena peruskoulun jälkeisenä vuonna (liitetaulukko 44). Kolmantena vuotena opiskelemassa oli 85 prosenttia, neljäntenä vuonna opiskelemassa olevien osuus väheni runsaaseen 40 prosenttiin, mutta nousi uudelleen yli 50 prosenttiin, kun peruskoulusta oli kulunut vähintään viisi vuotta.

Taulukko 15.6 Koulutukseen hakeneet ja sijoittuneet ylioppilaat ylioppilastutkinnon suoritusvuoden mukaan 2002

Ylioppilas- tutkinnon suoritusvuosi	Koulutukseen hakeneet ylioppilaat		Koulutukseen sijoittuneet ylioppilaat	
		%		%
-1997	35 325	31,8	18 422	31,4
1998	6 316	5,7	2 922	5,0
1999	8 331	7,5	4 195	7,1
2000	13 977	12,6	7 792	13,3
2001	19 714	17,8	11 052	18,8
2002	27 334	24,6	14 372	24,5
Yhteensä	110 997	100,0	58 755	100,0
Muutos edellisestä vuodesta, %		0,9		5,1

Taulukko 15.7 Ylioppilaiden opiskelu yliopistokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa ylioppilastutkinnon jälkeen tutkinnosta kuluneen ajan mukaan

Ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	Ylioppilaita ¹⁾	Ylioppilastutkinnosta kulunut aika vuosina							
		0 v.	1 v.	2 v.	3 v.	4 v.	5 v.	6 v.	7 v.
% ko. vuoden ylioppilaista									
Yliopistokoulutuksessa									
1994	32 479	15,6	26,2	31,9	34,4	35,3	35,2	32,5	28,2
1995	34 506	16,2	25,6	30,9	33,2	34,3	34,1	31,6	
1996	34 817	16,0	25,2	30,2	32,5	33,8	34,0		
1997	35 187	16,8	25,6	30,9	33,1	34,5			
1998	34 883	18,3	26,9	31,8	33,7				
1999	34 489	18,7	27,6	32,7					
2000	35 864	19,0	27,9						
2001	35 500	19,6							
Ammattikorkeakoulukoulutuksessa									
1994	32 479		1,9	13,5	18,3	19,6	18,2	14,5	10,6
1995	34 506	0,9	11,2	20,6	24,9	26,3	21,7	15,6	
1996	34 817	9,9	19,7	28,4	33,9	30,4	22,9		
1997	35 187	12,0	22,8	32,9	36,0	31,0			
1998	34 883	13,2	26,3	34,7	37,2				
1999	34 489	13,5	27,0	34,8					
2000	35 864	12,3	26,1						
2001	35 500	11,8							

¹⁾ Tutkintorekisteri

Työelämään siirryttiin enenevässä määrin vasta kolmen vuoden kuluttua peruskoulun päättymisen jälkeen. Noin joka neljäs kävi työssä, kun peruskoulun päättymisestä oli kulunut neljästä kuuteen vuotta. Ylioppilastutkinnon suoritti seuranta-aikana runsas puolet ja toisen asteen ammatillisen tutkinnon runsas 40 prosenttia.

Ylioppilastutkintoa seuraavien kuuden vuoden aikana yli puolet ylioppilaista oli opiskelemassa (liitetaulukko 45). Työelämässä ylioppilaat olivat vaihtelevasti, viidesosasta runsaaseen kolmannekseen. Työssä olevien osuus nousi vasta, kun ylioppilastutkinnosta oli kulunut yli viisi vuotta. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suoritti seuranta-aikana 16 prosenttia ylioppilaista, opistoasteen tutkinnon 14

prosenttia, ammattikorkeakoulututkinnon 17 prosenttia ja yliopistotutkinnon 12 prosenttia.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen jälkeen runsas neljännes oli opiskelemassa ja samoin runsas neljännes työssä (liitetaulukko 46). Opiskelemassa olevien osuus laski tasaisesti ja työssä olevien osuus nousi yli 60 prosenttiin kuuden vuoden aikana. Heti koulutuksen jälkeen työttömänä oli runsas kolmannes, osuus laski vähitellen, mutta oli kuitenkin yli 10 prosenttia vielä seuranta-ajan lopussakin. Uuden toisen asteen ammatillisen tutkinnon suoritti 18 prosenttia, opistoasteen tutkinnon kahdeksan, ammattikorkeakoulututkinnon viisi ja ylioppilastutkinnon noin kolme prosenttia kuuden vuoden aikana toisen asteen ammatillisen koulutuksen jälkeen.

16 Opintojen kulku

Seuraavassa tarkastellaan korkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulkua vuodesta 1995 vuoteen 2001. Tilasto sisältää tietoja nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen sekä yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista ja heidän suorittamistaan tutkinnoista sekä toiminnasta vuoden 2001 lopussa. Tietoja vuoden 1995 päivälukiokoulutuksen sekä nuorten toisen asteen ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulusta on julkaistu Oppilaitostilastot 2001 ja 2002 -julkaisuissa.

Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen henkilöperustaisiin kokonaisaineistoihin. Tiedot uusista opiskelijoista perustuvat vuoden 1995 opiskelijatietoihin, tutkinnot vuoden 2001 tutkintorekisteritietoihin, tiedot opiskelusta vuoden 2001 opiskelijatietoihin ja tiedot työssäkäynnistä ja muusta toiminnasta vuoden 2001 työssäkäyntitilaston ennakkotietoihin.

Koulutuksen luokittelussa on käytetty vuoden 1995 opetushallinnon koulutusala- ja -asteluokitusta. Nuorten koulutus tarkoittaa tässä luvussa koulutuksen järjestämistapaa, ei opiskelijan ikää.

Puolet korkeakouluopiskelijoista valmistui kuudessa vuodessa

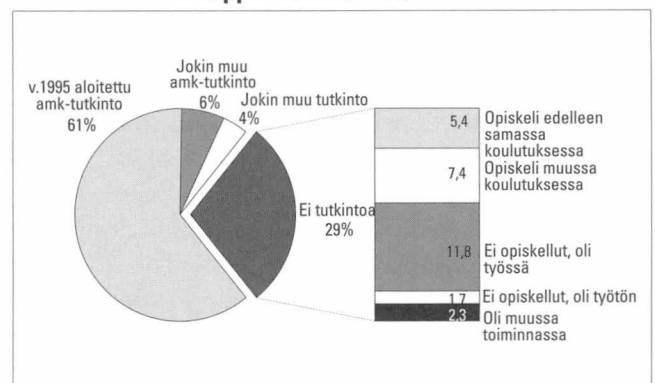
Puolet vuoden 1995 uusista korkeakouluopiskelijoista (25 900) suoritti tutkinnon aloittamassaan koulutuksessa vuoden 2001 loppuun mennessä eli noin 6 vuoden kuluttua koulutuksen aloittamisesta. Kahdeksan prosenttia suoritti tutkinnon muussa kuin aloittamassaan koulutuksessa ja 42 prosenttia oli vailla tutkintoa eli joko opiskeli edelleen, oli työssä, työtön tai muussa toiminnassa.

67 prosenttia valmistui ammattikorkeakoulukoulutuksesta

Ammattikorkeakoulukoulutus käynnistyi kokeiluna 1990-luvun alussa ja saatiin valmiiksi vuoteen 2000 mennessä, jolloin viimeiset väliaikaiset ammattikorkeakoulut vakinaistettiin pl. Ålands yrkeshögskolan.

Vuonna 1992 koulutuksen aloitti noin 6 600 opiskelijaa ja vuosikymmenen lopussa uusia opiskelijoita on ollut vuosittain yli 30 000. Ammattikorkeakoulukoulutuksen perusopinnot kestävät 3–4 vuotta.

Kuvio 16.1 Vuoden 1995 ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2001 loppuun mennessä, %

Taulukko 16.1 Vuoden 1995 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2001 loppuun mennessä ¹⁾

	Yhteensä		Miehiä		Naisia	
		%		%		%
Vuoden 1995 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat	8 361	100,0	4 139	100,0	4 222	100,0
Suorittanut aloittamansa tutkinnon vuoteen 2001 mennessä	5 100	61,0	2 174	52,5	2 926	69,3
Suorittanut muun tutkinnon vuoteen 2001 mennessä	874	10,5	398	9,6	476	11,3
joista						
muu ammattikorkeakoulututkinto	542	6,5	241	5,8	301	7,1
alempi korkeakoulututkinto	36	0,4	12	0,3	24	0,6
ylempi korkeakoulututkinto	126	1,5	46	1,1	80	1,9
muu tutkinto	170	2,0	99	2,4	71	1,7
Ei tutkintoa vuoteen 2001 mennessä	2 387	28,5	1 567	37,9	820	19,4
joista						
opiskeli edelleen vuonna 1995 aloittamassaan koulutuksessa	448	5,4	283	6,8	165	3,9
opiskeli muussa koulutuksessa	622	7,4	384	9,3	238	5,6
ei opiskellut, työssä	983	11,8	701	16,9	282	6,7
ei opiskellut, työtön	140	1,7	99	2,4	41	1,0
muussa toiminnassa	194	2,3	100	2,4	94	2,2

¹⁾ Prosentit laskettu uusien opiskelijoiden määrästä.

Vuonna 1995 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksessa oli uusia opiskelijoita 8 400. Heistä 61 prosenttia suoritti aloittamansa tutkinnon vuoden 2001 loppuun mennessä. 11 prosenttia suoritti muun kuin aloittamansa tutkinnon, kuusi prosenttia jonkun muun alan ammattikorkeakoulututkinnon.

Runsas neljännes ei ollut suorittanut tutkintoa kuudessa vuodessa koulutuksen aloittamisesta. Opiskelua jatkoi edelleen aloittamassaan ammattikorkeakoulukoulutuksessa viisi prosenttia ja muussa koulutuksessa seitsemän prosenttia. Noin 12 prosenttia oli työssä ilman tutkintoa ja muut olivat joko työttöminä tai muussa toiminnassa.

Vuonna 1995 ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista oli puolet miehiä ja puolet naisia. Naisista suurempi osa kuin miehistä oli valmistunut aloittamastaan koulutuksesta. Miehet puolestaan opiskelivat edelleen useammin kuin naiset ja olivat siirtyneet töihin ilman tutkintoa useammin kuin naiset.

Varmimmin valmistuttiin sosiaali- ja terveysalalta, josta 85 prosenttia oli suorittanut koulutuksensa loppuun tarkasteluaikana. Tekniikan ja liikenteen ammattikorkeakoulukoulutuksesta valmistui 52 prosenttia. Sosiaali- ja terveysala on naisvaltainen ala, jossa opintojen laajuus vuonna 1995 aloittaneilla oli pääsääntöisesti 140 opintoviikkoa. Tekniikan ja liikenteen ala puolestaan on miesvaltainen ala, jossa opintojen laajuus oli pääsääntöisesti 160 opintoviikkoa.

Vajaa puolet suoritti yliopistotutkinnon

Yliopistoissa siirryttiin 1990-luvun puolessavälissä kaksiportaiseen tutkintojärjestelmään. Tutkintorakenteeseen kuului eläinlääke-, hammaslääke-, lääke- ja teknillistieteellistä opintoalaa lukuun ottamatta

alempi korkeakoulututkinto. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaminen kestää keskimäärin 4–5 vuotta ja ylempään 6–7 vuotta.

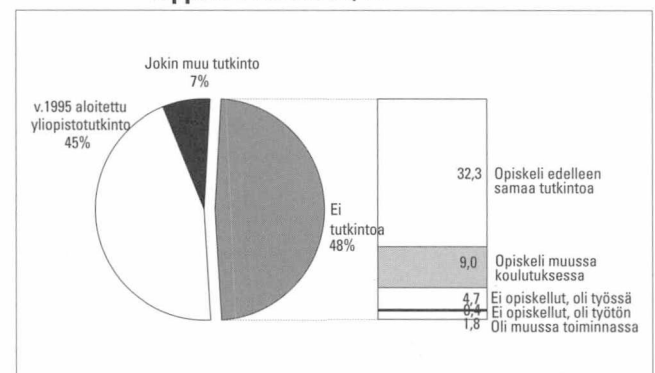
Vuonna 1995 yliopistokoulutuksessa oli uusia opiskelijoita 17 500. Heistä 45 prosenttia suoritti aloittamansa tutkinnon vuoden 2001 loppuun mennessä. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 10 prosenttia, ja kolmannes heistä jatkoi vielä opiskelua kohti ylempää tutkintoa.

Tarkasteluaikana seitsemän prosenttia suoritti muun kuin aloittamansa tutkinnon, puolet heistä jonkun muun ylempään korkeakoulututkinnon, vajaa viidennes ammattikorkeakoulututkinnon ja viidennes muun alemman korkeakoulututkinnon tai opistotutkinnon.

Vailla tutkintoa oli 48 prosenttia noin kuuden vuoden kuluttua koulutuksen aloittamisesta. Kolmannes jatkoi edelleen aloittamansa tutkinnon opiskelua. Yhdeksän prosenttia jatkoi opiskelua muussa koulutuksessa, viisi prosenttia oli työssä ja loput olivat työttömänä tai jossain muussa toiminnassa.

Vuoden 1995 yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista oli miehiä 45 prosenttia ja naisia 55 prosenttia. Myös yliopistokoulutuksessa miesten ja nais-

Kuvio 16.2 Vuoden 1995 yliopistokoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2001 loppuun mennessä, %

Taulukko 16.2 Vuoden 1995 ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku koulutusalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan vuoden 2001 loppuun mennessä

Koulutusala	Vuoden 1995 ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat		Tutkinto sama, jonka aloitti 1995		Tutkinto eri, minkä aloitti 1995		Ei tutkintoa vuoteen 2001 mennessä	
		%		%		%		%
Luonnonvara-ala	294	100,0	220	74,8	17	5,8	57	19,4
Tekniikan ja liikenteen ala	3 112	100,0	1 621	52,1	420	13,5	1 071	34,4
Kauppan ja hallinnon ala	2 811	100,0	1 741	61,9	165	5,9	905	32,2
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	–	–	–	–	–	–	–	–
Sosiaali- ja terveysala	1 480	100,0	1 251	84,5	43	2,9	186	12,6
Kulttuuriala	390	100,0	267	68,5	22	5,6	101	25,9
Humanistinen ja opetusala	–	–	–	–	–	–	–	–
Muu koulutus (mm. palo-, poliisi- ja suojeluala)	274	100,0	–	–	207	75,5	67	24,5
Yhteensä	8 361	100,0	5 100	61,0	874	10,5	2 387	28,5

Taulukko 16.3 Vuoden 1995 yliopistokoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2001 loppuun mennessä¹⁾

		Yhteensä		Miehiä		Naisia	
			%		%		%
Vuoden 1995 yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat		17 498	100,0	7 946	100,0	9 552	100,0
Suorittanut aloittamansa tutkinnon vuoteen 2001 mennessä		7 853	44,9	2 819	35,5	5 034	52,7
Suorittanut muun tutkinnon vuoteen 2001 mennessä		1 201	6,9	538	6,8	663	6,9
Ei tutkintoa vuoteen 2001 mennessä		8 444	48,3	4 589	57,8	3 855	40,4
joista	opiskeli edelleen vuonna 1995 aloittamassaan koulutuksessa	5 644	32,3	3 061	38,5	2 583	27,0
	opiskeli muussa koulutuksessa	1 578	9,0	836	10,5	742	7,8
	ei opiskellut, työssä	831	4,7	511	6,4	320	3,4
	ei opiskellut, työtön	77	0,4	46	0,6	31	0,3
	muussa toiminnassa	314	1,8	135	1,7	179	1,9

¹⁾ Prosentit laskettu uusien opiskelijoiden määrästä

ten opintojen kulku poikkeaa selvästi toisistaan. Naisista yli puolet, 53 prosenttia ja miehistä 36 prosenttia oli valmistunut aloittamastaan koulutuksesta vuoteen 2001 mennessä. Naiset ja miehet olivat suorittaneet yhtä paljon muita kuin aloittamiaan tutkintoja, mutta miehistä oli vailla tutkintoa huomattavasti suurempi osa kuin naisista. Miehet olivat aloittaneet naisia useammin sellaisen koulutuksen, jossa ei ole mahdollisuutta suorittaa alempaa korkeakoulututkintoa ja sen vuoksi miesten opiskelu oli vielä kuuden vuoden kuluttua yli puolella kesken. Miehistä 39 prosenttia jatkoi edelleen opiskelua aloittamassaan koulutuksessa, naisista 27 prosenttia. Miehet olivat

myös työssä ilman tutkintoa hieman useammin kuin naiset.

Koulutusaloittain tarkasteltaessa suhteellisesti eniten valmistuneita kuudessa vuodessa oli sosiaali- ja terveysalalla, 69 prosenttia. Kaupan ja hallinnon alalta sekä kulttuurialalta oli valmistunut runsas puolet ja humanistiselta ja opetuslalta noin puolet. Hitainta valmistuminen näytti olevan luonnonvara- ja tekniikan aloilla. Tekniikan ja liikenteen alan opiskelijoista oli valmistunut kuudessa vuodessa noin kolmannes, luonnonvara-alalta vajaa kolmannes.

Taulukko 16.4 Vuoden 1995 yliopistokoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku koulutusalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan vuoden 2001 loppuun mennessä

Koulutusala	Vuoden 1995 yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat		Tutkinto sama, jonka aloitti 1995		Tutkinto eri, minkä aloitti 1995		Ei tutkintoa vuoteen 2001 mennessä	
		%		%		%		%
Luonnonvara-ala	3 622	100,0	996	27,5	468	12,9	2 158	59,6
Tekniikan ja liikenteen ala	2 949	100,0	1 010	34,2	152	5,2	1 787	60,6
Kaupan ja hallinnon ala	3 888	100,0	2 053	52,8	251	6,5	1 584	40,7
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	—	—	—	—	—	—	—	—
Sosiaali- ja terveysala	1 402	100,0	973	69,4	47	3,4	382	27,2
Kulttuuriala	489	100,0	262	53,6	19	3,9	208	42,5
Humanistinen ja opetusala	5 148	100,0	2 559	49,7	264	5,1	2 325	45,2
Yhteensä	17 498	100,0	7 853	44,9	1 201	6,9	8 444	48,3

17 Koulutuksen keskeyttäminen

Keskeyttämistiedot on saatu seuraamalla peruskoulun jälkeisessä tutkintoon johtavassa koulutuksessa syyskuussa 2000 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2001. Mikäli henkilö ei jatkanut opiskeluaan tai suorittanut tutkintoa tuona aikana, hänet on laskettu keskeyttäneeksi. Tilasto perustuu oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin henkilö pohjaisiin opiskelija- ja tutkintotietoihin.

Keskeyttämistä on tarkasteltu yhtenäisin käsittein ja määrittelyin ensisijaisesti koulutussektorin (lukiokoulutus, toisen asteen ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus, yliopistokoulutus) näkökulmasta. Keskeyttämistilastossa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista mm. puutteellisten henkilötunnusten vuoksi. Näin ollen opiskelijamäärätieto on vain viitteellinen. Liitetaulukossa 47 ja 48 on keskeyttämistietoja opintoaloittain ja maakunnittain. Keskeyttämisen laskennan toteutus ja laskennassa käytetyt opiskelijamäärät on kuvattu julkaisun lopussa luvussa "Käsitteet ja luokitukset".

Eniten keskeytettiin ammatillisessa koulutuksessa, vähiten lukiokoulutuksessa

Tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoista 6 prosenttia keskeytti opinnot eikä jatkanut missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa lukuvuoden 2000–2001 aikana. Keskeyttäjiä oli eniten toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijoissa ja vähiten lukiokoulutuksen opiskelijoissa.

Lukiokoulutuksessa opiskelleista 4 prosenttia keskeytti lukio-opinnot lukuvuonna 2000–2001. Kun otetaan huomioon muille koulutussektoreille siirtyminen eli keskeyttäneistä vähennetään muille koulutussektoreille siirtyneet opiskelijat, keskeyttämisprosentti pienenee 2,5:een.

Toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa opiskelleista 13 prosenttia keskeytti ammatillisen koulutuksen lukuvuonna 2000–2001. Osa keskeyttäneistä jatkoi muussa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, joten kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen keskeyttäneiden osuudeksi jää vajaa 12 prosenttia.

Ammattikorkeakoulukoulutuksesta siirryttiin eniten muille koulutussektoreille. Lukuvuonna 2000–2001 ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijoita runsas 2 prosenttia vaihtoi toiselle koulutussektorille. Näin ollen 9,5 prosentin keskeyttäminen ammattikorkeakoulukoulutuksessa väheni 7 prosenttiin kaikessa tutkintoon johtavassa koulutuksessa.

Yliopistokoulutuksessa keskeyttämisprosentti oli 4. Yliopistokoulutuksesta siirryttiin muille koulutussektoreille vain vähän.

Taulukko 17.1 Koulutuksen keskeyttäminen koulutussektoreittain lukuvuonna 2000–2001

Koulutussektori	Keskeyttämistilastossa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾		Suoritti tutkinnon omassa koulutussektorissa ²⁾ 21.9.2000–20.9.2001	Jatkoi opiskelua omassa koulutussektorissa ²⁾ 20.9.2001	Keskeytti opinnot omassa koulutussektorissa²⁾ 21.9.2000–20.9.2001	Suoritti tutkinnon 21.9.2000–20.9.2001 tai jatkoi opiskelua 20.9.2001 eri koulutussektorissa	Keskeytti kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen 21.9.2000–20.9.2001
		%	%	%	%	%	%
Lukiokoulutus	113 126	100,0	30,2	65,6	4,2	1,7	2,5
Ammatillinen koulutus (toinen aste)	111 041	100,0	25,2	61,7	13,1	1,5	11,6
Ammattikorkeakoulukoulutus	113 315	100,0	14,9	75,6	9,5	2,3	7,2
Yliopistokoulutus	132 299	100,0	10,5	85,3	4,2	0,4	3,8
Yhteensä	469 781	100,0	19,8	72,6	7,6	1,4	6,2

¹⁾ Keskeyttämistilastossa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset.

²⁾ Omalla koulutussektorilla tarkoitetaan koulutussektoria, jolla opiskelija opiskeli 20.9.2000.

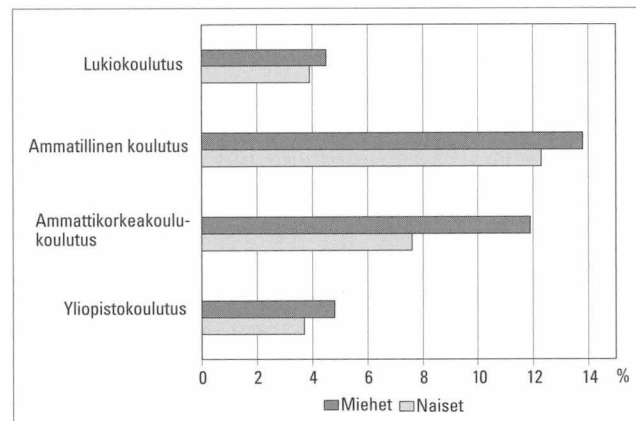
Miehet keskeyttivät opintonsa naisia useammin koulutussektorista riippumatta. Suurin sukupuolten välinen ero keskeyttämisessä oli ammattikorkeakoulukoulutuksessa, jossa miehistä lähes 12 prosenttia ja naisista vajaa 8 prosenttia keskeytti ammattikorkeakoulukoulutuksen lukuvuonna 2000–2001.

Eniten keskeytettiin luonnonvara-alalla, vähiten sosiaali- ja terveystalalla

Kaikissa koulutussektoreissa (paitsi lukiokoulutuksessa) luonnonvara-alalla keskeytettiin selvästi keskimääräistä enemmän. Yliopistokoulutuksessa luonnonvara-alalta siirryttiin paljon muille yliopistokoulutuksen koulutusaloille.

Sosiaali- ja terveystalalla keskeytettiin koulutussektorista riippumatta selvästi keskimääräistä vähemmän. Ammatillisessa koulutuksessa myös tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa humanistisella ja opetusaloilla keskeytettiin tavanomaista vähemmän.

Kuvio 17.1 Miesten ja naisten keskeyttäminen¹⁾ koulutussektoreittain lukuvuonna 2000–2001

¹⁾ Keskeytti opinnot sillä koulutussektorilla, jolla opiskelija opiskeli 20.9.2000.

Taulukko 17.2 Koulutuksen keskeyttäminen eräissä koulutussektoreissa koulutusalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan lukuvuonna 2000–2001

Koulutusala	Koulutussektori								
	Ammatillinen koulutus (toinen aste)			Ammattikorkeakoulukoulutus			Yliopistokoulutus		
	Keskeyttämis-tilastossa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾	Keskeytti opinnot omalla koulutus-alalla ²⁾ 21.9.2000–20.9.2001	Keskeytti ammatillisen koulutuksen kokonaan 21.9.2000–20.9.2001	Keskeyttämis-tilastossa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾	Keskeytti opinnot omalla koulutus-alalla ²⁾ 21.9.2000–20.9.2001	Keskeytti ammattikorkeakoulukoulutuksen kokonaan 21.9.2000–20.9.2001	Keskeyttämis-tilastossa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾	Keskeytti opinnot omalla koulutus-alalla ²⁾ 21.9.2000–20.9.2001	Keskeytti yliopistokoulutuksen kokonaan 21.9.2000–20.9.2001
		%	%		%	%		%	%
Luonnonvara-ala	6 253	22,3	19,2	3 837	14,6	14,0	22 701	9,1	5,2
Tekniikan ja liikenteen ala	43 601	13,7	12,4	36 241	12,7	11,6	27 360	4,4	3,1
Kauppa- ja hallinnon ala	19 625	16,6	14,2	33 411	10,8	10,1	31 731	4,9	4,1
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	14 351	16,5	13,6	6 120	9,7	8,9	–	–	–
Sosiaali- ja terveystalalla	16 908	12,4	10,8	24 870	6,5	6,1	7 666	2,9	2,3
Kulttuuriala	7 277	16,3	14,3	7 030	7,5	7,1	3 990	5,6	5,3
Humanistinen ja opetusala	1 497	16,8	15,2	1 669	6,4	5,0	38 851	6,0	4,8
Muu koulutus	1 529	29,4	5,2	137	27,7	3,6	–	–	–
Yhteensä	111 041	15,3	13,1	113 315	10,3	9,5	132 299	5,8	4,2

¹⁾ Keskeyttämis-tilastossa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset.

²⁾ Omalla koulutusaloilla tarkoitetaan koulutussektoria ja koulutusala, jolla opiskelija opiskeli 20.9.2000.

18 Opiskelijoiden työssäkäynti

Opiskelijoiden työssäkäyntiä kuvataan tässä luvussa sekä Tilastokeskuksen rekisteripohjaisten opiskelija- ja työssäkäyntitilaston kokonaisaineistojen tietojen että Tilastokeskuksen otospohjaisen työvoimatutkimuksen tietojen perusteella.

Rekisteripohjaiset kokonaisaineistojen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilötason opiskelijatietoihin ja työssäkäyntitilaston ennakkotietoihin vuodelta 2001. Lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulukoulutuksen ja yliopistokoulutuksen opiskelijatiedot ovat syksyn 2001 tilanteen mukaiset. Työssäkäyntitilaston tiedot on tuotettu käyttämällä hyväksi olemassa olevia hallinnollisia rekisteriaineistoja. Opiskelija on tilastoitu työlliseksi, jos hänellä on ollut työsuhde voimassa vuoden 2001 viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan.

Liitetaulukossa 49 on rekisteripohjaisten kokonaisaineistojen mukaisia tietoja opiskelijoiden työssäkäynnistä koulutusalan, koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) sekä sukupuolen mukaan.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimus on otostutkimus, jossa haastatellaan kuukausittain noin 12 000 henkeä. Opiskelijan työssäkäyntiä on tarkasteltu ottamalla kohteeksi kaikki ne, jotka olivat työvoimatutkimuksen haastattelussa sanoneet opiskelevansa tutkintoa varten. Tiedot ovat vuoden 2002 neljänneltä neljännekseltä eli loka-joulukuulta.

Rekisteripohjaisten tietojen mukaan 42 prosenttia kävi työssä opiskelun ohessa vuoden 2001 lopussa

Rekisteripohjaisten kokonaisaineistojen tietojen mukaan opiskelijoista 42 prosenttia kävi töissä opiskelun ohessa vuoden 2001 lopussa, naisista 44 prosenttia ja miehistä 39 prosenttia. Työssäkäyvien opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista on kasvanut edellisestä vuodesta prosenttiyksiköllä. Osuus on hieman korkeampi kuin työvoimatutkimuksen mukaan laskettu osuus. Ero johtunee mm. siitä, että työvoimatutkimus mittaa loka-joulukuun työllisyyttä, eli suu-

Taulukko 18.1 Opiskelijoiden työssäkäynti pääasiallisen toiminnan mukaan 2001

Koulutussektori	Opiskelijoita yhteensä	Työllisiä opiskelijoita	Työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista		
			2001	2000	1999
%					
Lukiokoulutus	128 642	27 960	21,7	21,6	20,7
Ammatillinen koulutus	160 115	55 587	34,7	33,5	31,1
Ammattikorkeakoulukoulutus	118 013	60 238	51,0	49,5	45,4
Yliopistokoulutus	162 939	94 228	57,8	57,6	54,9
Yhteensä	569 709	238 013	41,8	40,8	38,0

Taulukko 18.2 Opiskelijoiden työssäkäynti koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) ja iän mukaan 2001

Koulutusaste	Opiskelijoita yhteensä	Työllisiä opiskelijoita	%	Ikä										
				-16	17	18	19	20	21	22	23	24	25-	
Lukiokoulutus	128 642	27 960	21,7	3 828	5 688	8 383	3 723	824	493	414	294	242	4 071	
Toisen asteen ammatillinen koulutus	157 482	53 869	34,2	2 309	4 124	5 646	3 165	2 514	2 794	2 449	2 079	1 708	27 081	
Opistoasteen koulutus	2 331	1 485	63,7	7	3	8	5	4	14	84	151	171	1 038	
Ammatillisen korkea-asteen koulutus	302	233	77,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	232	
Ammattikorkeakoulukoulutus	118 013	60 238	51,0	-	-	32	1 160	3 218	5 328	7 065	6 856	5 978	30 601	
Alempi korkeakoulututkinto	4 680	2 715	58,0	-	-	-	43	123	216	233	196	204	1 700	
Ylempi korkeakoulututkinto	133 560	71 305	53,4	-	-	30	1 159	2 364	3 599	4 691	5 459	6 176	47 827	
Lisensiaatintutkinto	7 512	6 155	81,9	-	-	-	-	-	-	1	4	27	6 123	
Tohtorintutkinto	13 492	10 664	79,0	-	-	-	-	1	3	4	43	155	10 458	
Muu koulutus	3 695	3 389	91,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 389	
Yhteensä	569 709	238 013	41,8	6 144	9 815	14 099	9 255	9 048	12 447	14 941	15 082	14 662	132 520	
Työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista, %				11,0	15,9	23,3	28,7	30,0	35,3	41,7	46,3	51,4	67,3	

rimmaksi osaksi lukukausien aikaista työssäkäyntiä, työssäkäyntitilaston tieto puolestaan ajoittuu vuoden loppuun eli joulujän tilapäistyöhuippuun.

Työssäkäynti oli sitä yleisempää mitä korkeamman asteisessa koulutuksessa opiskeltiin. Lukiolaisista 22 prosentilla ja yliopisto-opiskelijoista 58 prosentilla oli työsuhde vuoden 2001 lopussa. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevista 35 prosenttia ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa opiskelevista 51 prosenttia oli työssä (Taulukko 18.1).

Humanistisen ja opetusalan sekä kaupan ja hallinnon alan opiskelijat kävivät eniten työssä opiskelun ohella, 55 prosenttia (liitetaulukko 49). Naisista kaupan ja hallinnon alan opiskelijat ja miehistä puolestaan sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat kävivät muita useammin opintojen ohella töissä.

Opiskelijan työssäkäyntiin vaikuttaa myös opiskelijan ikä. 19-vuotiaista opiskelijoista oli opintojen ohessa työssä 29 prosenttia. Yli puolet vähintään 24-vuotiaista opiskelijoista kävi työssä opiskelun ohessa vuonna 2001 (Taulukko 18.2).

Työvoimatutkimuksen mukaan joka kolmas opiskelija kävi työssä vuoden 2002 syksyllä

Työvoimatutkimuksen mukaan noin 32 prosenttia vuoden 2002 loka-joulukuussa opiskelleista kävi samaan aikaan työssä. Erityisesti korkeakoulu- ja ammattikorkeakoulututkintoa varten opiskelevat tekivät näin. Ammattikorkeakouluissa opiskelleista 44 prosenttia, yliopistollista perustutkintoa opiskelleista puolet ja lisensiaatin tai tohtorin tutkintoa opiskelleista 89 prosenttia oli työssä. Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista oli työssä joka viides (23 %) ja lukiossa tai peruskoulun viimeisellä luokalla opiskelevista 14 prosenttia. Luvut ovat systemaattisesti hieman matalampia kuin rekisteripohjaisten tietojen perusteella lasketut tiedot. Ero johtunee mm. siitä, että työvoimatutkimus mittaa loka-joulukuun työllisyyttä, eli suurimmaksi osaksi lukukausien aikaista työssäkäyntiä, työssäkäyntitilaston tieto ajoittuu vuoden loppuun eli joulujän tilapäistyöhuippuun.

Oppilaitoksissa opiskelevien työssäkäynti lisääntyy huhtikuusta alkaen. Huipussaan se on kesä-heinäkuussa. Lukuvuoden aikana, syys-huhtikuussa 30–33 prosenttia opiskelijoista käy työssä; joulun seudulla hieman enemmän kuin muulloin lukukausien aikana.

Lähes kolmasosa (28 %) korkeakouluopiskelijoista piti työssäkäyntiä pääasiallisena toimintanaan. Mukana ovat lisensiaatin- tai tohtorintutkintoa varten opiskelevat, joista 83 prosenttia sanoi pääasialliseksi toiminnakseen työssäolon. Maisterin tai kandidaattitutkintoa varten opiskelleista joka neljäs, am-

mattikorkeakoulututkintoa opiskelleista joka viides ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelleistakin joka kymmenes piti itseään tutkimushetkellä päätoimintanaan työssäkävynä. Alle 20-vuotiaista opiskelijoista lähes kaikki ja 20–24-vuotiaistakin vielä 90 prosenttia piti itseään pääasiassa opiskelijana, mutta 25–29-vuotiaista tutkintoa suorittavista 61 prosenttia ja 30–64-vuotiaista enää 36 prosenttia piti opiskelua päätoimintanaan, vaikka tavoittelikin tutkintoa.

Joustavaa työvoimaa?

Opiskelijoiden on yleensä ajateltu tekevän osa-aikatyötä määräaikaisessa työsuhhteessa, mutta työvoimatutkimuksen mukaan asianlaita ei ole näin. Kaikista

Taulukko 18.3 15–64-vuotias väestö pääasiallisen toiminnan ja tutkintoon johtavan opiskelun mukaan (Työvoimatutkimus, 4. vuosineljännes 2002)

Ammattiin tai tutkintoon johtavassa koulutuksessa	Yhteensä	Pääasiallinen toiminta		
		Työ	Opiskelu	Muu
15–64-vuotiaat yhteensä	3 480	2 192	514	775
Opiskelee tutkintoa varten	595	95	487	14
Ei opiskele	2 885	2 097	27	761

Taulukko 18.4 Opiskelijoiden yleisimmät ammattiryhmät ja ammatit (Työvoimatutkimus, 4. vuosineljännes 2002)

Ammattiryhmä/ammatti	Yhteensä
Myyjä	19 500
Opettaja	14 800
Toimisto- tai asiakaspalvelutyöntekijä	14 400
Sairaala-, hoito- ja keittiöapulainen, siivoaja	11 500
Tietotekniikan suunnittelija, ohjelmoija tai tukihenkilö	10 900
Perus-, lähi-, kodin- tai lastenhoitaja	8 900
Ravintola- tai suurtaloustyöntekijä	8 700
Rakennus-, korjaus- tai valmistustyöntekijä	8 500
Fysiikan, kemian ja teknisten alojen asiantuntija	8 300
Yrityksen tai toimintayksikön johtaja	6 500
Myyntineuvottelija, -sihteeri, rahoitusneuvoja tms. myynnin ja rahoituksen asiantuntija-ammatti	5 200
Viihdetaiteilija, taidealan asiantuntija, urheiluohjaaja, urheilija ym.	5 100
Asentaja, korjaaja	5 000
Sairaanhoidtaja tai muu terveydenhuollon asiantuntija	4 200
Arkkitehti tms. tekniikan erityisasiantuntija-ammatti	4 000
Varastotyöntekijä	3 500
Sanomalehtien tai mainoksien jakaja	3 200
Toimittaja, kirjailija ym.	3 000
Lääkäri	2 800
Sosiaalialan ohjaaja	2 100
Pakkaaja tai lajittelija	1 800

työllisistä ammatillista tai yliopistollista perustutkintoa varten opiskelleista lähes puolet (44 %) sanoi tekevänsä kokoaikatyötä ja 62 prosentilla oli jatkuva työsuhde. Työllisistä, yliopistossa kandidaatin tai maisterin tutkintoa varten opiskelleista peräti 55 prosenttia teki normaalisti kokoaikatyötä (yli 30-tuntista työviikkoa). Ammatillisessa koulutuksessa opiskelleista työllisistä 44 prosenttia ja työllisistä ammatikorkeakoulukoulutuksen opiskelijoista 49 prosenttia oli kokoaikatyössä. Työssäkävivistä lukiolaisista tai peruskoululaisista noin puolet (48 %) työskenteli alle 10 tuntia viikossa.

Erityisesti majoitus- ja ravitsemistoiminta näytti olevan riippuvainen opiskelijoiden työpanoksesta:

sen työvoimasta oli vuoden 2002 loka-joulukuussa 16 prosenttia (12 000) opiskelijoita. Muita opiskelijatyövoimaa käyttäviä toimialoja olivat rahoitus, vakuutus ja liike-elämän palvelut, jonka työllisistä 12 prosenttia (37 000) oli opiskelijoita, sekä kauppa ja julkiset palvelut, joiden toimialojen työllisistä noin 10 prosenttia oli opiskelijoita (30 000 ja 72 000 henkeä).

Opiskelijat työskentelevät hyvin erilaisissa ammateissa, eivätkä pelkästään vähän koulutusta ja ammattitaitoa vaativissa tehtävissä. Heitä on myös erilaisissa asiantuntija- ja erityisasiantuntija-ammateissa ja johtajina (taulukko 18.4).

19 Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin

Seuraavassa tarkastellaan tutkinnon suorittaneiden toimintaa vuoden kuluttua valmistumisesta. Aineistossa ovat kaikki ne vuonna 2000 tutkinnon suorittaneet, jotka asuivat Suomessa vuoden 2001 lopussa eikä tutkinto ollut muuttunut siihen mennessä. Tiedot perustuvat henkilöperustaisiin rekisteritietoihin.

Tutkintotiedot ovat Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä ja Opetushallituksen yhteishakurekisteristä. Työssäkäyntitiedot on saatu vuoden 2001 työssäkäyntitilastoston ennakkotilastosta, jonka tiedot on tuotettu käyttämällä hyväksi olemassa olevia hallinnollisia rekisteriaineistoja. Sijoittumista seurataan henkilön pääasiallisen toiminnan avulla, joka on vuoden 2001 viimeisen viikon mukainen. Työssä olevilla on tieto työn ohella opiskelusta, joka tarkoittaa opiskelua tutkintoon johtavassa koulutuksessa ja perustuu Tilastokeskuksen opiskelija-aineiston tietoihin vuodelta 2001.

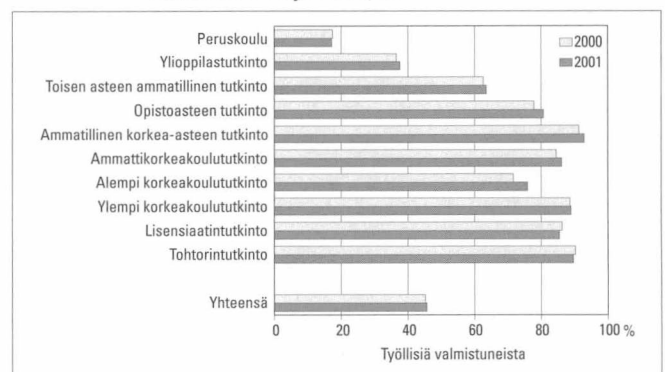
Liitetaulukossa 50 on tietoja tutkinnon suorittaneista vuoden 1995 opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokituksen sekä pääasiallisen toiminnan mukaan.

Vastavalmistuneita työhön saman verran kuin vuotta aiemmin

Koulutuksesta valmistui vuonna 2000 noin 177 000 henkeä. Tutkinnon suorittaneita oli hieman vähemmän kuin edellisvuonna. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita oli runsas neljätuhatta edellisvuotta enemmän ja opistoasteen sekä ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittaneita viisituhatta vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuoden kuluttua vastavalmistuneista oli töissä 46 prosenttia, päätoimisesti opiskeli 41 prosenttia, työttömänä oli 6 prosenttia ja muussa toiminnassa oli 7 prosenttia. Työn ohessa opiskelevia oli 14 prosenttia.

Kuvio 19.1 Tutkinnon suorittaneiden työllisyys vuoden kuluttua valmistumisesta koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 2000 ja 2001, %

Taulukko 19.1 Vuonna 2000 tutkinnon suorittaneet koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2001

Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2000		Toiminta vuoden 2001 lopussa (ennakkotieto)				
		%	Työllisiä yhteensä	Joista työn ohessa opiskelevia	Päätoimisia opiskelijoita	Työttömiä	Muita
Peruskoulu	66 081	100,0	17,2	14,9	78,0	1,3	3,5
Ylioppilastutkinto	33 631	100,0	37,6	19,8	43,1	4,1	15,2
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	42 561	100,0	63,5	7,7	11,2	15,7	9,6
Opistoasteen tutkinto	5 438	100,0	80,7	11,0	7,6	8,1	3,7
Ammatillinen korkea-asteen tutkinto	353	100,0	92,9	5,4	2,5	3,4	1,1
Ammattikorkeakoulututkinto	13 683	100,0	86,1	6,8	3,9	6,4	3,6
Alempi korkeakoulututkinto	1 564	100,0	75,9	40,3	18,9	2,4	2,8
Ylempi korkeakoulututkinto	11 258	100,0	88,9	16,8	4,1	3,5	3,6
Lisensiaatintutkinto	609	100,0	85,4	50,4	11,2	1,1	2,3
Tohtorintutkinto	1 067	100,0	89,6	10,2	1,4	1,5	7,5
Muu koulutusaste	538	100,0	97,4	23,0	1,1	—	1,5
Yhteensä 2001	176 783	100,0	45,7	13,8	41,1	6,0	7,2
2000	177 837	100,0	45,2	13,9	41,7	6,0	7,1
1999	174 472	100,0	42,6	13,2	43,1	6,6	7,6

Taulukko 19.2 Vuonna 2000 tutkinnon suorittaneet miehet ja naiset koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2001

Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2000				Pääasiallinen toiminta vuoden 2001 lopussa (ennakkotieto)							
	Miehiä		Naisia		Työllisiä		Työttömiä		Opiskelijoita		Muita	
		%		%	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia
Peruskoulu	33 750	100,0	32 331	100,0	16,0	18,5	1,3	1,2	79,5	76,4	3,1	3,9
Ylioppilastutkinto	13 914	100,0	19 717	100,0	27,1	45,0	4,6	3,8	37,4	47,2	30,9	4,0
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	21 006	100,0	21 555	100,0	59,5	67,4	17,0	14,4	10,7	11,8	12,8	6,5
Opistoasteen tutkinto	2 057	100,0	3 381	100,0	83,7	78,9	7,9	8,2	6,8	8,0	1,7	4,9
Ammatillinen korkea-asteen tutkinto	327	100,0	26	100,0	92,7	96,2	3,4	3,8	2,8	-	1,2	-
Ammattikorkeakoulututkinto	4 879	100,0	8 804	100,0	89,5	84,2	4,7	7,4	3,9	3,9	1,9	4,5
Alempi korkeakoulututkinto	329	100,0	1 235	100,0	74,2	76,4	2,7	2,3	20,4	18,5	2,7	2,8
Ylempi korkeakoulututkinto	4 737	100,0	6 521	100,0	91,0	87,4	2,8	4,0	3,7	4,3	2,6	4,3
Lisensiaatintutkinto	323	100,0	286	100,0	88,5	81,8	1,2	1,0	8,0	14,7	2,2	2,4
Tohtorintutkinto	580	100,0	487	100,0	90,7	88,3	1,4	1,6	1,0	1,8	6,9	8,2
Muu koulutusaste	211	100,0	327	100,0	99,5	96,0	-	-	0,5	1,5	-	2,4
Yhteensä 2001	82 113	100,0	94 670	100,0	41,0	49,7	6,4	5,8	42,5	39,8	10,2	4,6
2000	82 923	100,0	94 914	100,0	42,1	47,9	5,5	6,4	42,9	40,7	9,4	5,1
1999	81 590	100,0	92 882	100,0	39,3	45,6	6,3	6,9	44,0	42,4	10,4	5,1

Vastavalmistuneiden työllisyys oli puoli prosenttiyksikköä parempi vuoden 2001 lopussa kuin vuotta aiemmin.

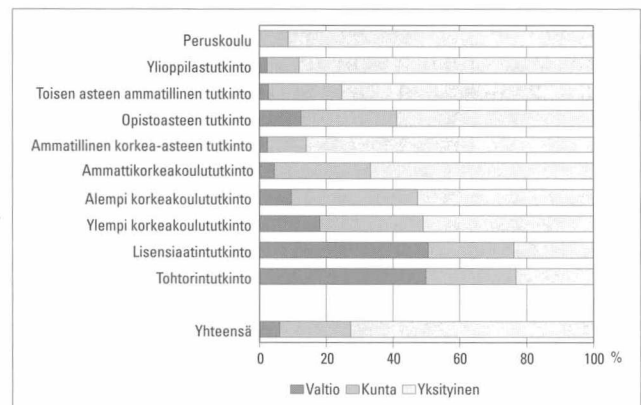
Korkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuivat parhaiten, lähes 90 prosenttia heistä oli työllistynyt vuoden 2001 loppuun mennessä. Muut jatkoivat opiskeluaan, olivat työttömänä tai esimerkiksi kotona vanhempainlomalla tai hoitovapaalla. Peruskouluista ja lukioista valmistuneet jatkoivat useimmiten päätoimista opiskelua. Peruskoulun päättäneistä 93 prosenttia ja ylioppilaista 63 prosenttia opiskeli. Ammattiin johtavan koulutuksen jälkeenkin opiskeltiin usein sekä päätoimisesti että työn ohessa. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneista 60 prosenttia jatkoi opiskelua. Toisen asteen ammatillisen ja opistoasteen koulutuksen suorittaneista viidennes opiskeli edelleen.

Miesten ja naisten työllistymisessä eroja

Miesten ja naisten työhön sijoittumisessa on jonkin verran eroja. Työssäkäyviä oli miehistä 41 prosenttia ja naisista 50 prosenttia. Työttömänä oli miehistä ja naisista 6 prosenttia, opiskelijoina oli miehistä 43 prosenttia ja naisista 40 prosenttia ja muussa toiminnassa 10 prosenttia miehistä ja 5 prosenttia naisista.

Naiset työllistyivät paremmin kuin miehet valmistuttuaan toisen asteen koulutuksesta, miehet työllistyivät puolestaan naisia paremmin korkea-asteen koulutuksesta (Taulukko 19.2).

Kuvio 19.2 Vuonna 2000 tutkinnon suorittaneet työlliset koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) ja työnantajasektorin mukaan 2001, %

Mitä korkeampi koulutus sitä paremmin työllistettiin koulutuksen alasta riippumatta

Kun tarkastellaan työllistymistä koulutusaloittain sijoituivat suojelualan koulutuksen suorittaneet parhaiten (liitetaulukko 50). Myöskin humanistiselta ja opetusosalta, kaupan ja hallinnon sekä sosiaali- ja terveysalalta valmistuneista noin 80 prosenttia työllistyi. Sosiaali- ja terveysalalta valmistuneiden työllistyminen parani eniten edellisvuodesta. Kaikilla koulutuksen aloilla toiselta asteelta valmistuneet sijoittuivat töihin korkea-asteelta valmistuneita huonommin, työhön sijoittumisosuudet vaihtelivat kuitenkin paljon, luonnonvara-alan 56 prosentista suojelualan 93 prosenttiin.

Taulukko 19.3 Vuonna 2000 tutkinnon suorittaneet työlliset koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) ja työnantajasektorin mukaan 2001

Koulutusaste	Työllisiä		Työnantajasektori					
	Yhteensä	%	Valtio	%	Kunta	%	Yksityinen ¹⁾	%
Peruskoulu	11 376	100,0	12	0,1	972	8,5	10 392	91,4
Ylioppilastutkinto	12 636	100,0	295	2,3	1 209	9,6	11 132	88,1
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	27 019	100,0	736	2,7	5 936	22,0	20 347	75,3
Opistoasteen tutkinto	4 388	100,0	550	12,5	1 261	28,7	2 577	58,7
Ammatillinen korkea-asteen tutkinto	328	100,0	8	2,4	38	11,6	282	86,0
Ammattikorkeakoulututkinto	11 775	100,0	533	4,5	3 393	28,8	7 849	66,7
Alempi korkeakoulututkinto	1 187	100,0	114	9,6	449	37,8	624	52,6
Ylempi korkeakoulututkinto	10 009	100,0	1 810	18,1	3 105	31,0	5 094	50,9
Lisensiaatintutkinto	520	100,0	263	50,6	133	25,6	124	23,8
Tohtorintutkinto	956	100,0	477	49,9	257	26,9	222	23,2
Muu koulutusaste	524	100,0	13	2,5	452	86,3	59	11,3
Yhteensä 2001	80 718	100,0	4 811	6,0	17 205	21,3	58 702	72,7
2000	80 419	100,0	5 085	6,3	16 844	20,9	58 490	72,7
1999	74 395	100,0	4 750	6,4	14 713	19,8	54 932	73,8

¹⁾ Sisältää myös valtioenemmistöiset oy:t ja tuntemattomat

Kolme neljästä sijoittui töihin yksityiselle sektorille

Vastavalmistuneista runsas 80 000 oli töissä vuoden 2001 lopussa. Työllisten määrä oli lähes samansuuruinen kuin edellisvuonna. Vuonna 2000 valmistuneista 73 prosenttia sijoittui töihin yksityiselle sek-

torille vuoden kuluttua valmistumisesta. Kunnan palveluksessa oli 21 prosenttia ja valtiolla 6 prosenttia. Osuudet eri sektoreilla pysyivät edellisvuoden kaltaisina. Työnantajasektori vaihteli koulutuksen asteen mukaan. Mitä korkeampi oli koulutus, sitä useammin sijoituttiin julkiselle sektorille, valtiolle ja kuntiin. Tutkijakoulutuksen suorittaneista enemmistö sijoittui julkisen sektorin palvelukseen.

Käsitteet ja luokitukset

Käsitteet

0. Tiivistelmä

Katso lukujen 1–9 käsitteet.

1. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset

Koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan tässä julkaisussa pääsääntöisesti oppilaitoksen ylläpitäjää. Oppilaitoksen ylläpitäjinä toimivat tyypillisimmillään kunnat, kuntayhtymät, yksityiset yhtiöt ja säätiöt. Koulutuksen järjestämisluvat antaa opetusministeriö tai muu asianomainen viranomainen.

Oppilaitoksissa annettava tutkintotavoitteinen koulutus on jaoteltu opetuksen sisällön mukaan seuraaviin koulutussektoreihin: peruskoulukoulutus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus ja yliopistokoulutus.

2. Väestö ja väestön koulutus rakenne

Väestön koulutustasomittain (VKTM)

Väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Ts. väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutus pituudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Väestön koulutustasoa mitattaessa perusjoukkona käytetään tavallisesti 20 vuotta täyttäneitä väestöä. Näin siksi, että alle 20-vuotiaat ovat pääsääntöisesti vielä koulussa eivätkä näin ollen ole ehtineet suorittaa tutkintoa.

Mittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä sekä eri väestöryhmien välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia.

Väestön koulutustasomittain on laskettu seuraavan kaavan mukaan 20 vuotta täyttäneestä väestöstä:

$$VKTM = \left(\frac{\sum_{i=1}^8 f_i x_i}{\sum_{i=1}^8 f_i} \right) * 100, \text{ jossa}$$

f = Henkilöiden lukumäärä
x = Koulutusasteen teoreettinen suoritus aika perusasteen jälkeen
i = Koulutusaste

Koulutusaste (i):

Koulutusaste (i):	Teoreettinen suoritus aika perusasteen jälkeen (x), vuosina:
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	0
3 Keskiaste	3
5 Alin korkea-aste	5
6 Alempi korkeakouluaste	7
7 Ylempi korkeakouluaste	9
8 Tutkijakoulutusaste	12

3. Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli

Katso lukujen 5–9 käsitteet.

Netto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskelevien henkilöiden määrää. Jos henkilö opiskeli useammassa kuin yhdessä koulutuksessa (esim. ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa), hänet on laskettu mukaan vain kerran. Aineiston opiskelijoista 2 660:lla eli 0,5 prosentilla oli puutteellinen henkilötunnus. Heidän osaltaan päällekkäistä koulutusta ei ole voitu tutkia.

Koti- ja opiskelumaakuntavertailussa kuviossa 3.1 ja liitetaulukossa 10 kotimaakunnalla ennen opiskelun aloittamista tarkoitetaan opiskelijan kotimaakuntaa 31.12.2001. Kotimaakunta opiskeluaikana ja kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2002. Opiskelumaakunta on maakunta, jossa koulutus annettiin 20.9.2002.

Ulkomaalaisiin opiskelijoihin on laskettu mukaan kaikki opiskelijat, joiden kansalaisuus on muu kuin Suomen. Mukana ovat myös kaikki ne opiskelijat, joilla ei ole suomalaista henkilötunnusta.

4. Peruskoulut

Peruskouluilla tarkoitetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksia:

- 11 Peruskoulut
- 12 Peruskouluasteen erityiskoulut
- 19 Perus- ja lukioasteen koulut (koulut, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen opetusta).

Oppilaat on tilastoitu vuosiluokittain. Mikäli (harjaantumisopetuksen yms.) oppilaita ei ole jaoteltu vuosiluokille, heidät on tilastoitu ikänsä mukaan esiopetukseen ja vuosiluokille 1–9. Oppilasmäärätiedot koskevat tilannetta 20.9.

Esiopetuksen oppilaisiin luetaan vuodesta 2000 lähtien peruskouluissa kirjoilla olevat esiopetusoppilaat. Ennen vuotta 2000 esiopetusoppilaisiin laskettiin vain opetusministeriön luvanvaraiset esiopetusoppilaat ja päiväkotien esiopetuksessa olevat vammaiset lapset.

Lisäopetuksen oppilaat = 10. vuosiluokan oppilaat.

Eriyisopetuksessa olevia oppilaita ovat yhdeksänvuotisen oppivelvollisuuden piirissä erityisopetukseen otetut tai siirretyt oppilaat ja yksitoistavuotisen oppivelvollisuuden piirissä olevat vaikeimmin kehitysvammaiset ja muut vammaisoppilaat. Eriyisopetusoppilaat saavat opetusta joko erityiskouluissa tai ns. tavallisissa kouluissa erityisluokilla tai yleisopetukseen integroituna.

Oppivelvollisuutensa laiminlyöneeksi katsotaan sellaiset oppilaat, jotka eivät lukuvuoden aikana ole lainkaan osallistuneet peruskouluopetukseen.

Lykkäystä saaneilla tarkoitetaan oppivelvollisia, jotka ovat saaneet luvan aloittaa koulunkäynnin 8-vuotiaana eli vuotta säädettyä myöhemmin.

Yksityisopetuksessa, kotona tai vastaavassa opiskelevat sellaiset oppilaat, joiden ei ole mahdollista opiskella koulussa.

Tilapäisesti ulkomailla oleviksi lasketaan oppivelvolliset, jotka ovat ulkomailla muun syyn kuin lomamatkan vuoksi.

Luokalle jääneellä tarkoitetaan oppilasta, joka on kahdessa tai useammassa aineessa saanut heikon arvosanan (4) ja joutuu tämän vuoksi kertaamaan yhden vuosiluokan. Luokalle jää myös oppilas, joka ei saa suoritettua hyväksytyä tutkintoa aineessa, josta on saanut heikon arvosanan. Oppilas voi jäädä luokalle myös huoltajansa pyynnöstä.

Oppivelvollisuusiän ohittaa oppilas, joka täyttää 17 vuotta.

Erotodistus annetaan sellaiselle koulusta eroavalle oppilaalle, joka ei ole oppivelvollisuutensa aikana (ennen 17 vuotta täytettyään) suorittanut peruskoulun oppimäärää.

Peruskoulun päättötodistuksen saa peruskoulun koko oppimäärän suorittanut oppilas. Päättötodistuksen voi myös suorittaa yksityisoppilaana erityisessä tutkinnossa. Peruskoulun lisäksi peruskoulun päättötodistuksen voi suorittaa lukioissa, kansalaisopistoissa ja kansanopistoissa.

5. Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot

Lukiokoulutuksen opiskelijat

Lukiokoulutusta annetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksissa:

- 15 Lukiot
- 19 Perus- ja lukioasteen koulut (koulut, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen opetusta)
- 63 Kansanopistot (vain osa)
- 99 Muut oppilaitokset (vain osa).

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2002 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2002. Uusien opiskelijoiden määrä ei ole sama kuin ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijamäärä.

Lukiokoulutuksen opiskelijoita ovat ne lukiokoulutuksessa olevat opiskelijat, jotka ovat suorittamassa lukion koko oppimäärää, IB-tutkintoa, Reifeprüfung-tutkintoa tai Gymnasieexamen-tutkintoa. Opiskelijatiedot kerätään henkilö pohjaisina ja ne koskevat tilannetta 20.9. Tilasto ei sisällä tietoja lukiokoulutuksen aineopiskelijoista.

Lukion koko oppimäärän suorittaneet ovat suorittaneet hyväksyttävästi lukion opetussuunnitelmaan sisältyvien oppiaineiden valtakunnalliset oppimäärät. Lukion koko oppimäärän voi suorittaa lukiossa ja kansanopistossa.

Lukion päättötodistuksen saa lukion koko oppimäärän suorittanut opiskelija.

Aineopiskelija opiskelee yksittäistä peruskoulun tai lukion opetussuunnitelmaan kuuluvaa oppiainetta, ei peruskoulun tai lukion koko oppimäärää.

Ylioppilastutkinnot

Lukion koko oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkintolautakunnan laatimaan ylioppilaskokeeseen, jonka hyväksytyt suorittaminen johtaa ylioppilastutkintoon. Ylioppilastutkinnon voi suorittaa lukiossa tai kansanopistossa.

IB-tutkinto (International Baccalaureate) on kansainvälinen ylioppilastutkinto, jonka voi suorittaa kahdeksassa maamme lukiossa: Helsingin suomalaisen yhteiskoulun lukio, International School of Helsinki, Kuopion lyseon lukio, Mattlidens gymnasium, Oulun lyseon lukio, Tampereen lyseon lukio, Turun normaalikoulu ja Vasa övningsskola.

Reifeprüfung-tutkinto on ylioppilastutkinnon kaltainen tutkinto, jonka voi suorittaa Helsingin saksalaisessa koulussa.

Gymnasieexamen-tutkinto on lukiotutkinto, jonka voi suorittaa Ålands lyceumissa.

6. Ammatillinen koulutus

Ammatillista koulutusta annetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksissa:

- 21 Ammatilliset oppilaitokset
- 22 Ammatilliset erityisoppilaitokset
- 23 Ammatilliset erikoisoppilaitokset
- 24 Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset
- 28 Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset
- 41 Ammattikorkeakoulu
- 61 Musiikkioppilaitokset
- 62 Liikunnan koulutuskeskukset
- 63 Kansanopistot
- 64 Kansalaisopistot
- 99 Muut oppilaitokset

Ammatillisella koulutuksella tarkoitetaan tutkintoon johtavaa ammatillista peruskoulutusta ja tutkintoon tähtäävää ammatillista lisäkoulutusta. **Ammatillinen peruskoulutus** on toisen asteen perustutkintoihin, opistotutkintoihin ja ammatillisen korkea-asteen tutkintoihin johtavaa ja valmistavaa koulutusta. **Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavat koulutukset** ovat tutkintoon tähtäävää ammatillista lisäkoulutusta.

Vuonna 1999 ammatillisen koulutuksen **tilastointia uudistettiin** siten, että tiedot kerättiin henkilö-pohjaisina tiedostoina oppilaitoksilta. Tiedot kerättiin 20.9. tilanteen mukaisina. Perusjoukkoa laajennettiin niin, että tilastoon otettiin mukaan näyttötutkintoihin valmistavat koulutukset (perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot). Vertailu edellisen vuoden tietojen kanssa ei siten ole kaikilta osin mahdollista. Aikasarjatarkastelussa on otettava huomioon myös se, että ilmiöalueella on tapahtunut muutoksia lähes joka vuosi.

Ammatillisen koulutuksen **uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan 20.9.2002 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseisen oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen 1.1.–20.9.2002. Aikaisempina vuosina käytettiin käsitettä koulutuksen aloittaneet. Aloittaneilla tarkoitettiin tuolloin koko kalenterivuoden aikana aloittaneita opiskelijoita.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2002 oppilaitoksessa kirjoilla olevia opiskelijoita. Aikaisempina vuosina opiskelijamääränä on käytetty kalenterivuoden opiskelijamäärää.

Ammatillisen koulutuksen tutkinnoilla tarkoitetaan ammatillisen peruskoulutuksen toisen asteen, opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen tutkintoja sekä ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Tutkinnot on voinut suorittaa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa tai näyttötutkintoina. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

7. Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutus on työvaltainen opiskelumuoto, jossa suurin osa ammattitaidosta hankitaan työpaikalla ja koulutusta täydennetään tietopuolisilla opinnoilla yleensä jossakin oppilaitoksessa. Oppisopimus on opiskelijan ja työnantajan välinen työsopimus. Tiedot ovat kalenterivuoden tietoja.

Opiskelijoilla tarkoitetaan kalenterivuoden 2001 aikana oppisopimuskoulutukseen osallistuneita.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan sellaisia oppisopimuskoulutukseen osallistuneita, jotka solmivat oppisopimuksen vuonna 2002.

Opiskelijalle annetaan oppisopimusajan päätyttyä **todistus** koulutuksen suorittamisesta.

8. Ammattikorkeakoulukoulutus

Vakinainen ammattikorkeakoulu (oppilaitostyyppi 41) on oppilaitos, jossa annetaan ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Väliaikainen ammattikorkeakoulu on kokeiluyksikkö, joka muodostuu yhdestä tai useammasta opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen ammatillisesta tai yleissivistävästä oppilaitoksesta. Vakinaisten ja väliaikaisten ammattikorkeakoulujen erot ovat hallinnollisia, suoritettavat tutkinnot ovat samoja.

Käsitteet nuorten koulutus ja aikuiskoulutus kuvaavat koulutuksen järjestämistapaa, eivät suoraan opiskelijan ikää.

Opiskelijatiedot kuvaavat ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa olevia opiskelijoita 20.9.2002 tilanteen mukaisina.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2002 ammattikorkeakoulututkintoa tai ammattikorkeakoulun jatkotutkintoa opiskelemissa olleita 1.1.–20.9.2002 kyseisen koulutuksen kyseisessä ammattikorkeakoulussa vastaanottaneita ja ensimmäistä kertaa läsnä- tai poissaolevaksi ilmoittautuneita. Liitetaulukossa 8 ja 10 uusien opiskelijoiden määrässä on mukana vain ammattikorkeakoulututkintoa opiskelevat.

Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden (1.1.–31.12.2002) tietoja.

9. Yliopistokoulutus

Yliopistot ovat oppilaitostyyppiin 42 kuuluvia oppilaitoksia.

Yliopisto-opiskelijoilla tarkoitetaan tässä luvussa tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevia opiskelijoita. Tutkintoa suorittavia opiskelijoita ovat alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa, lääkärin erikoistumiskoulutusta, lisensiaatintutkintoa ja tohtoritutkintoa suorittavat opiskelijat. Erillisiä aineenopettajan kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat on siirretty aineistovuodesta 1993 lähtien ei-tut-

kintoon johtavaan koulutukseen. Opiskelijatiedot ovat 20.9. tilanteen mukaiset.

Niiltä osin, kun opiskelijoilla ei ole ilmoittautumisvelvollisuutta, tiedot puuttuvat. Tästä syystä esimerkiksi jatko-opiskelijoiden tarkkaa määrää ei tiedetä. Sama opiskelija voi olla samanaikaisesti kirjoilla useammassa yliopistossa. Yliopiston sisällä opiskelija on laskettu tilaston lukuihin vain kerran.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan pääsääntöisesti alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneita, 20.9.2002 opiskelemissa olevia yliopiston kannalta uusia opiskelijoita. Liitetäulukoissa 24, 25 ja 26 uusien opiskelijoiden määrissä ovat mukana kaikkien koulutusasteiden uudet opiskelijat.

Yliopistoissa suoritettuja tutkintoja ovat alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot, lisensiaatintutkinnot, tohtorintutkinnot, erikoislääkärin, erikoishammaslääkärin ja erikoiseläinlääkärin tutkinnot. Lisäksi tutkinnoiksi katsotaan erilliset erityisopettajan ja opinto-ohjaajan opintojen suoritukset. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden (1.1.–31.12.2002) tietoja.

HUOMATTAVAA!

Yliopistojen tutkintojärjestelmää on uudistettu vuodesta 1993 alkaen siten, että useimmilla opintoaloilla on otettu käyttöön alemmat korkeakoulututkinnot.

10. Oppilaitosten aikuiskoulutus

Oppilaitosten aikuiskoulutustietoja kerätään seuraaviin oppilaitostyyppeihin kuuluvista oppilaitoksista:

- 15 Lukiot
- 19 Perus- ja lukioasteen koulut
- 21 Ammatilliset oppilaitokset
- 22 Ammatilliset erityisoppilaitokset
- 23 Ammatilliset erikoisoppilaitokset
- 24 Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset
- 28 Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset
- 41 Ammattikorkeakoulut
- 61 Musiikkioppilaitokset
- 62 Liikunnan koulutuskeskukset
- 63 Kansanopistot
- 64 Kansalaisopistot
- 99 Muut oppilaitokset

Osallistujat ovat kalenterivuonna käynnissä olleisiin aikuiskoulutuksiin osallistuneita. Oppilaitoksessa sama henkilö on voinut vuoden aikana osallistua useampaan eri koulutukseen, ja tässä tilastossa hänet on laskettu osallistujaksi jokaisessa koulutuksessa.

Opetustunneiksi on laskettu kaikki kalenterivuoden aikana opettajien (luennoitsijoiden yms.) antamat opetustunnit.

Aikuiskoulutukset koulutustyypeittäin:

1. Peruskoulun koko oppimäärän kurssi on peruskoulukurssi, johon voivat osallistua sekä peruskoulun koko oppimäärää opiskelevat että aineopiskelijat.

2. Perusasteen aineopintokurssi on yksinomaan perusasteen aineopiskelijoille tarkoitettu kurssi.

3. Lukion koko oppimäärän kurssi on lukiokurssi, johon voivat osallistua sekä lukion koko oppimäärää opiskelevat että aineopiskelijat.

4. Lukioasteen aineopintokurssi on yksinomaan lukioasteen aineopiskelijoille tarkoitettu kurssi.

5. Ammatilliseen tutkintoon tai ammattikorkeakoulututkintoon johtavat aikuiskoulutukset ovat ammatilliseen tutkintoon tai ammattikorkeakoulututkintoon johtavien nuorisasteen koulutusten aikuissovelluksia.

6. Ammatillinen lisäkoulutus on ammatillisen peruskoulutuksen jälkeistä työelämän tehtäviin liittyvää koulutusta. Ammatillinen lisäkoulutus voi valmistaa ammatti- tai erikoisammattitutkintojen suorittamiseen.

7. Opettajankoulutukseen on laskettu tutkintoon johtavat opettajankoulutukset, jotka edellyttävät pääsääntöisesti korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkintoa sekä kolmen vuoden työkokemusta.

8. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on työvoimaviranomaisten työvoimapolitiittisin perustein tilaama koulutusta.

9. Oppisopimuskurssi on kurssijakso, jolla oppisopimuksen solminut oppilas saa teoriaopetusta.

10. Avoin yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetus on aikuisväestölle tarkoitettua yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opetussuunnitelman mukaista opetusta, johon voi osallistua pohjakoulutuksesta riippumatta.

11. Työnantajan tilaama kurssi on yhden tai useamman työnantajan yhdessä tilaama kurssi, ei yksittäinen koulutuspaikka.

12. Muu aikuiskoulutus, ammatilliset / yleissivistävät -koulutustyyppin aikuiskoulutuksiin luetaan sellaiset aikuiskoulutuskurssit, jotka eivät sisälly mihinkään edellä luetelluista koulutustyypeistä.

11. Opettajat ja muu henkilökunta

Opettajaksi määritellään kuntasektorilla henkilöt, jotka noudattavat opetusalan virka- ja työehtosopimusta. Valtion ja yksityisen sektorin opettajat määritellään ammattinimikkeen tai ammattiluokan mukaan. Jos henkilö opettaa kahden tai useamman eri oppilaitosryhmän oppilaitoksessa, hän on tiedoissa pääasiallisimman työsuhteensa mukaan. Henkilön pääasiallinen työsuhde on päätelty työn päätoimisuuden, tulojen ja työajan mukaan. Yksityisen sektorin

ylläpitämien oppilaitosten opettajat on määritely osin tutkintorekisterin, osin edellisen vuoden opettajätietojen perusteella. Vuonna 2001 opettajamäärät olivat kasvussa, mutta kasvun suuruuteen vaikuttaa hieman se, että yksityisen sektorin opettajat määriteltiin tarkemmin vuoden 2000 väestölaskenta-aineiston ammattitietojen perusteella.

Oppilaitosten muulla henkilökunnalla tarkoitetaan muita kuin opettajan toimessa työskenteleviä henkilöitä. Tällaisia ovat esimerkiksi koulunkäyntiavustajat, koulutussihteerit, kansliahenkilökunta, keittiöhenkilökunta, siivoajat, kiinteistöhoitajat jne. Ammatillisten erikoisoppilaitosten osalta aineisto sisältää vain osittain muuta henkilökuntaa.

12. Koulutuksen talous

Käyttömenoiksi on luettu valtionosuusjärjestelmässä mukana olevien oppilaitosten osalta kirjanpidon mukaiset valtionosuuslainsäädännön mukaisesti ilmoitetut käyttötalouden bruttomenot, sekä sellaiset investointimenot perustamishankkeista, joiden kokonaiskustannukset alittavat valtioneuvoston perustamishankkeille vahvistaman vähimmäismäärän. Pienet hankkeet sisältyvät käyttömenoihin. Opiskelijajakohtaisen lasketut käyttömenot perustuvat syyslukukaudella tilastoituihin opiskelijamääriin. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen käyttömenoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut.

Esiopetuksen menoiksi on laskettu elokuusta 2000 alkaen päiväkotien ja peruskoulujen yhteydessä tapahtuvan 6-vuotiaiden lasten maksuttoman esiopetuksen menot. Koulukuljetusten kustannukset eivät sisälly esiopetuksen menoihin.

Perusopetuksen menoiksi on laskettu peruskoulujen, peruskouluasteen erityiskoulujen sekä harjoittelukoulujen ja muiden peruskoulua vastaavien koulujen perusasteen menot. Sairaala- ja vammaisopetuksen sekä valtion koulukotien menot sisältyvät lukuihin. Vuodesta 1999 alkaen menot sisältävät myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun yhteydessä tapahtuneen esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

Lukiokoulutuksen menot sisältävät päivälukioiden ja aikuislukioiden menot sekä harjoittelukoulujen ja muiden lukiokoulutusta järjestävien oppilaitosten lukiokoulutuksen menot. Vuodesta 1999 alkaen menot sisältävät myös kansanopistojen järjestämän lukiokoulutuksen. Opiskelijajakohtaisen laskennassa aineopiskelijat sisältyvät opiskelijamääriin.

Ammatillisen koulutuksen menot sisältävät ammatillisten oppilaitosten (ml. musiikkioppilaitokset,

liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot ja ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset) ammatillisen peruskoulutuksen (tutkintoon johtavan koulutuksen) menot. Aikasarjatiedoissa kansanopistojen ja ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ammatillisen peruskoulutuksen menot sisältyvät ammatillisen koulutuksen menoihin vuodesta 1999 alkaen. Ammatillisten erikoisoppilaitosten menot sisältyvät ammatillisen koulutuksen lukuihin. Tiedot eivät sisällä oppisopimuskoulutuksen, lääninhallitusten ostaman täydennyskoulutuksen ja maksullisen palvelutoiminnan menoja. Väliaikaisten ammattikorkeakoulujen, Ahvenanmaan ja sotilasalan ammatillisten oppilaitosten menot eivät ole mukana ammatillisen koulutuksen menoissa.

Oppisopimuskoulutus sisältää oppisopimuskoulutuksena järjestetyn ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen menot mukaan lukien Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tukeman oppisopimuskoulutuksen menot.

Ammattikorkeakoulukoulutus sisältää väliaikaisten ja vakinaisten ammattikorkeakoulujen menot.

Yliopistokoulutus ja -tutkimus sisältää yliopistojen menot. Käyttömenoilla tarkoitetaan valtion tilinpäätöksen mukaisia budjettirahoitteisia toimintamenoja mukaan lukien talonrakennuksista ja kiinteistöjen hankinnasta aiheutuneet menot. Lisäksi yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen käyttömenoihin on sisällytetty yliopistojen ulkopuolinen tutkimusrahoitus. Yliopistojen menoissa ovat mukana valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vuodesta 1995 alkaen (vuonna 1995 vain osan kustannusvuotta). Opiskelijajakohtaisen menojen laskennassa ulkopuolinen tutkimusrahoitus sisältyy yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menoihin.

Muu koulutus sisältää kansanopistojen ja kansalaisopistojen menot sekä musiikkioppilaitosten ja liikunnan koulutuskeskusten muun kuin tutkintoon johtavan koulutuksen menot. Vuodesta 1999 alkaen kansanopistojen ja ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten tutkintoon johtavan koulutuksen menot sisältyvät perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen lukuihin. Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ja opintokeskusten menot eivät sisälly muu koulutusryhmän lukuihin.

Hallintomenot sisältävät opetusministeriön, Opetushallituksen sekä kuntien opetus- ja kulttuuritoimien hallinnon toimintamenot. Oppilaitosten omat hallintomenot on luettu niiden käyttömenoihin.

Opintotuki sisältää opintorahan, asumislisän, aikuisopintorahan, korkotuen ja -avustuksen, takausvastuusuuritukset, ateriatuen ja koulumatkatuen.

13. Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat

A1-kieli on vuosiluokilla 1–6 aloitettu yhteinen (pakollinen) kieli. Oppilaat voivat lukea kahta tai useampaa yhteistä kieltä. A1-kieli voidaan aloittaa jo ensimmäisellä tai toisella luokalla, mutta yleisimmin se aloitetaan kolmannella luokalla. Joidenkin erityisopetuksessa olevien oppilaiden ei tarvitse opiskella yhteistä kieltä.

A2-kieli on vuosiluokilla 1–6 vapaaehtoisena aloitettu kieli, jonka opiskelu voidaan aloittaa jo luokilla 1–4. Yleisimmin A2-kielen opiskelu aloitetaan kuitenkin viidennellä luokalla.

B1-kieli on vuosiluokilla 7–9 alkava yhteinen (pakollinen) kieli; ruotsi, suomi tai englanti. Jos oppilas on vuosiluokilla 1–6 valinnut A1-kieleksi muun kuin toisen kotimaisen kielen, B1-kieli on ruotsi tai suomi. Joidenkin erityisopetuksessa olevien oppilaiden ei tarvitse opiskella B1-kieltä.

B2-kieli on vuosiluokilla 7–9 alkava valinnainen kieli.

B3-kieli on lukiossa aloitettu valinnainen kieli.

Matematiikkaa opiskellaan lukiokoulutuksessa joko pitkän tai lyhyen oppimäärän mukaan.

14. Erityisopetus

Peruskoulun erityisopetus

Peruskoulun erityisopetus eroaa yleisopetuksesta siinä, että se edellyttää huomattavia erityisjärjestelyjä. Järjestelyt voivat koskea opetussuunnitelmaa, opetusmenetelmiä, oppilasarvostelua, apuvälineitä, kommunikointitapaa jne. Erityisopetusoppilaat saavat opetusta erityiskouluissa tai ns. tavallisessa koulussa erityisluokilla tai yleisopetuksen luokilla integroituina.

Oppilas otetaan tai siirretään erityisopetukseen, jos hänelle ei esimerkiksi vammaisuuden, sairauden, kehityksen viivästyksen tai tunne-elämän häiriön vuoksi voida muuten antaa opetusta. Peruskoulun erityisopetukseen otettuja tai siirrettyjä erityisopetusoppilaita ovat yhdeksänvuotisen oppivelvollisuuden piirissä erityisopetukseen otetut tai siirretyt oppilaat sekä yksitoistavuotisen oppivelvollisuuden piirissä olevat vaikeimmin kehitysvammaiset ja muut vammaisoppilaat. Oppilas voidaan ottaa tai siirtää erityisopetukseen kunnallisen toimielimen päätöksellä. Otto- ja siirtopäätös edellyttää asiantuntijoiden ja vanhempien kuulemistä.

Erityisopetukseen otto- tai siirtopäätöksen perusteet:

1. Vaikea kehitysvamma

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut keskiasteinen, vaikea tai vaikein kehityksen

viivästyminen (EHA1 ja EHA2). Oppilaan oppimäärät ovat aina osin tai kokonaan mukautettuja.

2. Kehitysviivästyminen

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan lievä kehityksen viivästyminen (EMU).

3. Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan neurologinen vamma tai kehityshäiriö, kuten MBD/ADHD tai liikuntavamma, kuten CP-oireyhtymä (EVM/EVY).

4. Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus (ESY).

5. Autismiin tai Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan autismiin, esim. Aspergerin oireyhtymään, liittyvät oppimisen vaikeudet.

6. Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan kielellisen kehityksen häiriö (dysfasia).

7. Näkövamma

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan näkövamma (ENÄ).

8. Kuulovamma

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut oppilaan kuulovamma (EKU).

9. Muu kuin edellä mainittu syy

Erityisoppilaaksi ottamisen tai siirron perusteena on ollut jokin muu kuin edellä mainittu syy.

Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden opetuksen toteutuspaikka tai toteutustapa:

1. Kokonaan yleisopetukseen integroitu eli oppilas opiskelee kokonaan muun eli yleisopetuksen yhteydessä
2. Osin yleisopetukseen integroitu eli oppilas opiskelee osin erityisluokassa tai erityisryhmässä ja osin muun eli yleisopetuksen yhteydessä
3. Erityisluokka tai muu pienryhmä eli oppilas opiskelee koko ajan erityisluokassa tai erityisryhmässä.

Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden opetusjärjestelyt:

1. Opetusjärjestelynä yleisopetus, ei mukautuksia: oppilas opiskelee yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaisia oppimääriä
2. Opetusjärjestelyissä osa oppimäärästä mukautettu: oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa

oppiaineissa yleisopetusta suppeampia, mukautettuja oppimääriä

3. Opetusjärjestelyissä kaikki oppimäärät mukautettu: oppilas opiskelee kaikissa oppiaineissa yleisopetusta suppeampia, mukautettuja oppimääriä.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaille, jolla on lieviä oppimis- tai sopeutumisvaikeuksia. Osa-aikaista erityisopetusta saaneiksi lasketaan sekä ne ilman otto- tai siirtopäätöstä olevat oppilaat, jotka saavat ainoastaan osa-aikaista erityisopetusta, kuten myös ne erityisopetukseen otetut tai siirretyt oppilaat, jotka saavat osa-aikaista erityisopetusta muiden erityisopetusjärjestelyjensä lisäksi. Tiedot on kerätty lukuvuonna 2001–2002 osa-aikaista erityisopetusta saaneista.

Kukin oppilas esiintyy osa-aikaista erityisopetusta kuvaavassa tilastossa vain yhteen kertaan osa-aikaisen erityisopetuksen saannin ensisijaisen syyn mukaan. Ensisijainen syy voi olla puhehäiriö, luku- ja kirjoitushäiriö tai -vaikeudet, matematiikan oppimisen vaikeudet, vieraan kielen oppimisen vaikeudet, sopeutumisvaikeudet tai tunne-elämän häiriö tai muut vaikeudet oppimisessa. Muut vaikeudet oppimisessa voivat aiheutua mm. autismista, Aspergerin oireyhtymästä, dysfasiasta tai aivotoiminnan häiriöstä.

Katso myös kohta 4. Peruskoulut.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetus

Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto sisältää tietoja sellaisista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, joille on ilmoitettu jokin erityisopetuksen peruste. Näille opiskelijoille on laadittu ammatillisen koulutuksen lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Katso myös kohta 6. Ammatillinen koulutus.

15. Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy

Hakijalla tarkoitetaan tässä aineistossa henkilöä, joka on peruskoulun jälkeisen toisen asteen lukio- tai ammatillisen koulutuksen yhteishaussa ensisijaisesti hakenut johonkin vuonna 2002 alkavaan tutkintoon johtavaan koulutukseen. Hakijoiksi on myös tilastoitettu ne henkilöt, jotka ovat aloittaneet koulutuksen vuonna 2002, eivätkä ole olleet mukana vuoden 2002 alkavan koulutuksen yhteishauissa.

Hakijalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka on hakenut vuonna 2002 alkavaan korkeakoulukoulutukseen ammattikorkeakoulukoulutuksen yhteishaussa tai yhteishaun ulkopuolella sekä henkilöä, joka on lä-

hettänyt yliopiston valintayksikköön hakemuksen vuonna 2002 alkavaan tutkintoon johtavaan koulutukseen. Sama henkilö voi hakea useisiin valintayksiköihin ammattikorkeakoulukoulutuksen yhteishaussa ja yhteishaun ulkopuolella sekä yliopistokoulutuksen normaalivalinnoissa ja erillisvalinnoissa.

Lukiokoulutuksen, toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen **uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan 20.9.2002 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen 1.1.–20.9.2002 ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa vielä lisäksi ilmoittautuneet ensimmäistä kertaa läsnä- tai poissaoleviksi. Yliopistokoulutuksen **uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan pääsääntöisesti alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneita, 20.9.2002 opiskelemissa olleita yliopiston kannalta uusia opiskelijoita. Uusien opiskelijoiden määrä on pienempi kuin julkaisun muissa luvuissa mm. sen vuoksi, että mukaan on laskettu vain sellaiset opiskelijat, joilla on aineistoissa oikea henkilötunnus, sekä sen vuoksi, että useissa taulukoissa uusi opiskelija on laskettu vain kerran koulutussektorin tai koulutusasteen lukumääriin.

16. Opintojen kulku

Koulutus on sama, jos vuonna 1995 aloitetun koulutuksen koulutusaste ja opintoala ovat pysyneet samana vuoteen 2001 mennessä. Yliopistokoulutuksen osalta saman opintoalan sekä alempi että ylempi korkeakoulututkinto on tulkittu samaksi koulutukseksi.

17. Koulutuksen keskeyttäminen

Keskeyttämisen laskemiseksi opiskelijoiden liikkumista koulujärjestelmäkoulutuksessa on seurattu tiettyssä loogisessa järjestyksessä, jossa tutkinnon suorittaminen on priorisoitu ennen opiskelua. Lähtökohtana on oppilaitos ja koulutus, jossa opiskelija opiskeli 20.9.2000.

Esimerkiksi koulutus- tai opintoaloittaisessa tarkastelussa on edetty seuraavasti:

1. Onko opiskelija suorittanut tutkinnon 21.9.2000–20.9.2001 samassa koulutussektorissa ja samalla alalla, kuin millä hän opiskeli 20.9.2000?
2. Jatkaako opiskelija opintoja 20.9.2001 samassa koulutussektorissa ja samalla alalla, kuin millä hän opiskeli 20.9.2000?
→ Jos vastaus on ei kysymyksiin 1–2, hän keskeytti opinnot omalla alallaan.
3. Onko opiskelija suorittanut tutkinnon 21.9.2000–20.9.2001 samassa koulutussektoris-

sa, kuin missä hän opiskeli 20.9.2000, mutta eri alalla?

4. Jatkaako opiskelija opintoja 20.9.2001 samassa koulutussektorissa, kuin missä hän opiskeli 20.9.2000, mutta eri alalla?

→ Jos vastaus on ei kysymyksiin 1–4, hän keskeytti opinnot omassa koulutussektorissaan.

5. Onko opiskelija suorittanut tutkinnon 21.9.2000–20.9.2001 eri koulutussektorissa, kuin missä hän opiskeli 20.9.2000?

6. Jatkaako opiskelija opintoja 20.9.2001 eri koulutussektorissa, kuin missä hän opiskeli 20.9.2000?

→ Jos vastaus on ei kysymyksiin 1–6, hän keskeytti kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen.

Mikäli opiskelijan olisi voinut sijoittaa useampaan kuin yhteen ryhmään, hänet on sijoitettu aina ensimmäiseen mahdolliseen ryhmään. Laskettaessa keskeyttämistä muista näkökulmista (esim. maakunnittainen tarkastelu) on noudatettu vastaavanlaista periaatetta.

Yliopistokoulutus poikkeaa muista koulutuksista tällä tavoin lasketussa keskeyttämisessä. Koska yliopistokoulutukselle ei ole määritelty normipituutta samalla tavalla kuin muissa koulutuksissa, opiskelija voi olla yliopiston kirjoissa vaikka kuinka pitkään. Mukana voi olla todellisuudessa opintonsa keskeyttäneitä.

HUOM! Mikäli opiskelija vaihtoi oppilaitosmuotoisesta koulutuksesta oppisopimuskoulutukseen, hän näkyy tilastossa tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan keskeyttäneenä.

Keskeyttämistilaston opiskelijamäärät poikkeavat muista tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on poistettu seuraavat ryhmät:

- 1) henkilöt, joilla on puutteellinen henkilötunnus
- 2) syyskuussa 2000 opiskeleviksi ilmoitetut, jotka olivat suorittaneet ko. koulutuksen jo ennen syyskuuta 2000
- 3) vuonna 2000–2001 lakkautetut oppilaitokset
- 4) oppilaitoksen aikuislukiokoulutukseksi ilmoittama koulutus ja aikuislukiot (ylioppilastutkintorekisterin tieto)
- 5) ennen vuotta 1995 lukio-opinnot tai ammatillisen koulutuksen aloittaneet
- 6) opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen koulutukset
- 7) näyttötutkintoon valmistava koulutus
- 8) oppisopimuskoulutus
- 9) työvoimapolitiittinen koulutus
- 10) ammatilliset erityisoppilaitokset

- 11) lisensiaatin- tai tohtorintutkintoa tai ammatillista jatkotutkintoa suorittavat.

Taulukko. Vuoden 2000 opiskelijamäärän ja keskeyttämistilastossa käytetyn opiskelijamäärän vertailu

	Opiskelijamäärä 2000	Opiskelijamäärä keskeyttämistä tilastossa	Erotus
Lukiokoulutus	130 032	113 126	16 906
Ammatillinen koulutus	159 884	111 041	48 843
Ammattikorkeakoulukoulutus	114 020	113 315	705
Yliopistokoulutus	157 796	132 299	25 497

Keskeyttämistilaston opiskelijamäärät ovat siis viitteellisiä, eikä niitä tulisi käyttää opiskelijamäärää kuvaavana tilastona.

18. Opiskelijoiden työssäkäynti

Tilastokeskuksen rekisteripohjaisessa opiskelijoiden työssäkäyntiä kuvaavassa kokonaisaineistossa opiskelija on tilastoitu työlliseksi, jos hänellä on ollut työsuhde voimassa vuoden 2001 viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimus on otostutkimus, jossa haastatellaan kuukausittain noin 12 000 henkeä. Työllinen on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään tunnin tai joka on ollut tilapäisesti poissa työstä esimerkiksi lomalla. Opiskelijan työssäkäyntiä on tarkasteltu ottamalla kohteeksi kaikki ne, jotka olivat sanoneet opiskelleensa tutkintoa varten. Tiedot ovat vuoden 2002 neljänneltä neljännekseltä eli loka-joulukuulta.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksessa alettiin säännöllisesti kuukausittain selvittää 15–64-vuotiaan väestön koulutukseen osallistumista vuoden 1997 tilastouudistuksen yhteydessä. Sitä ennen väestön opiskelusta kerättiin tietoa joka toinen syyskuu tehdyssä työvoimatutkimuksen vuosihaastattelussa (1985–1993) ja vuosien 1995 ja 1996 keväällä tehdyssä niin sanotussa Suomen EU-tövoimatutkimuksessa. Työvoimatutkimuksen koulutuskysymykset on uudistettu vuoden 2003 alusta. Työvoimatutkimuksen tilastot perustuvat Kansainvälisen työjärjestön suosituksiin ja Euroopan unionin asetuksiin.

19. Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin

Pääasiallisen toiminnan käsite kuvaa henkilön taloudellisen toiminnan laatua. Luokitus perustuu tie-

toihin henkilön toiminnasta vuoden 2001 viimeisellä viikolla. Työllisiksi luetaan henkilöt, joilla oli voimassaoleva työsuhde vuoden viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin. **Työttömiksi** luetaan henkilöt, jotka olivat työministeriön työnhakijarekisterin mukaan työttömänä vuoden viimeisenä työpäivänä. Työttömien päättely on tehty ennen työllisten päättelyä. **Opiskelijoihin** kuuluvat tutkintoon johtavan lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulukoulutuksen ja yliopistokoulutuksen opiskelijat. Opiskelijoihin on laskettu lisäksi henkilöt, jotka ovat saaneet Kansaneläkelaitoksen opintotukirekisterin mukaan opintotukea syyslukukaudella tai ovat olleet työministeriön työnhakijarekisterin mukaan työvoimakoulutuksessa vuoden viimeisellä viikolla. Ryhmään **muut** kuuluvat pääasiassa varusmies- ja siviilipalveluksessa olleet sekä eläkeläiset ja kotitaloustyötä tehneet.

Työnantajasektori kuvaa työpaikan omistajuutta ja yritysmuotoa. Sen avulla voidaan tehdä jako mm. julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Julkisen sektorin työnantajaksi on luokiteltu valtio ja kunta, yksityisen sektorin työnantajaksi yksityiset ja valtiokennemmistöiset osakeyhtiöt.

Luokitukset

Oppilaitokset on luokiteltu tässä julkaisussa oppilaitostyyppeihin **Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset 2002** -julkaisussa (Koulutus 2003:3) esitetyllä tavalla.

Taulukoissa käytetyt symbolit

Ei yhtään	—
Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarma esitettäväksi	..
Tieto on epälooginen esitettäväksi	.
Viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin verrannollisia	—

Koulutusten luokittelussa on käytetty Tilastokeskuksen **Koulutusluokitusta**, **Opetushallinnon vuosien 1995 ja 2002 koulutusala- ja koulutusasteluokitusta** sekä **Unescon kansainvälistä ISCED 1997 -luokitusta** (Koulutusluokitus 2000, 12. uusittu laitos, Käsikirjoja 1; sen liitteet 1–3 ja lisäksi liite 3 vuosilta 2001 ja 2002). Kaikki luokitukset ovat 31.12.2002 tilanteen mukaisia. Lisätietoja koulutusluokituksista saa osoitteesta www.tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset.

Aikuiskoulutuksien luokittelussa on käytetty **aikuiskoulutuksen sisältöluokitusta**, joka on 2-numeroinen Tilastokeskuksen Koulutusluokituksen pohjautuva standardiluokitus (Koulutusluokitus 1994, 10. uusittu laitos, Käsikirjoja 1).

Tässä julkaisussa käytetyt **alueluokitukset** perustuvat Tilastokeskuksen julkaisuun *Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 2002*, käsikirjoja 28.

Opettaja-aineistossa on käytössä kahta eri **ammattiluokitusta**. Julkisen sektorin virkanimikkeistä muodostettu ammattiryhmäluokitus on esitetty Tilastokeskuksen julkaisuissa: "Kuntien ammattinimikkeet v. 1998 ryhmiteltyinä" ja "Valtion ammattinimikkeet v. 1998 ryhmiteltyinä". Yksityisen sektorin ammatit ovat aineistossa vuoden 2001 ammattiluokituksen mukaisia (Ammattiluokitus 2001. Tilastokeskus. Käsikirjoja nro 14).

Työvoimatutkimuksen opiskelijoiden työssäkäyntiä koskevassa aineistossa on käytetty vuoden 2001 **ammattiluokitusta** (Ammattiluokitus 2001. Tilastokeskus. Käsikirjoja nro 14) ja vuoden 1995 **toimialaluokitusta** (Toimialaluokitus 1995. Tilastokeskus. Käsikirjoja nro 4).

Liitetaulukot – Tabellbilagor – Appendix Tables

1. Suomen väestö iän mukaan maakunnittain 31.12.2002
Finlands folkmängd efter ålder och landskap 31.12.2002
Population in Finland by age and region on 31 December 2002
2. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2002
Studeraende efter utbildningssektor, kön, undervisningsspråk, läroanstaltens ägartyp, län, storområde och landskap 2002
Students by type of education, sex, language of instruction, institution owner, province, major region and region in 2002
3. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Studeraende efter utbildningssektor, kön, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
Students by type of education, sex and field and level of education (Educational Administration's classification) in 2002
4. Suoritettut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2002
Avlagda examina efter utbildningssektor, kön, undervisningsspråk, läroanstaltens ägartyp, län, storområde och landskap 2002
Completed qualifications and degrees by type of education, sex, language of instruction, institution owner, province, major region and region in 2002
5. Suoritettut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Avlagda examina efter utbildningssektor, kön, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
Completed qualifications and degrees by type of education, sex and field and level of education (Educational Administration's classification) in 2002
6. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus), maakunnan ja kuntaryhmän mukaan kunnittain 31.12.2002
Befolkning som avlagt examen efter grundnivån enligt utbildningsnivå (Statistikcentralens klassificering), landskap och kommungrupp kommunvis 31.12.2002
Population with post-compulsory qualifications and degrees by level of education (Statistics Finland's classification), region, joint municipal board and municipality on 31 December 2002
7. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain ja seutukunnittain 31.12.2002
Befolkning som avlagt examen efter grundnivån enligt utbildningsnivå, landskap och ekonomisk region 31.12.2002
Population with post-compulsory qualifications and degrees by level of education, region and sub-regional unit on 31 December 2002
8. Uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritettut tutkinnot koulutussektoreittain iän mukaan 2002
Nya studeraende, studeraende och avlagda examina efter utbildningssektor och ålder 2002
New students, students and completed qualifications and degrees by type of education and age in 2002
9. Tutkinnon suorittaneiden mediaani-ikä koulutusalan ja -asteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Medianåldern bland personer som avlagt examen efter utbildningsområde och -nivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
Median age of population with qualifications and degrees by field and level of education (Educational Administration's classification) in 2002

10. Uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koti- ja opiskelumaakuntavertailu koulutussektoreittain 2002
Jämförelse av hemlandskap och studielandskap för nya studerande, studerande och de studerande som avlagt examen efter utbildningssektor 2002
Comparison of home regions and regions of study among new students, students and population with completed qualifications and degrees by type of education in 2002
11. Ulkomaalaiset yliopisto-opiskelijat maanosittain 1991–2002
Utländska universitetsstuderande efter världsdel 1991–2002
Foreign university students by continent in 1991–2002
12. Ulkomaalaiset opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen mukaan 2002
Utländska studerande efter utbildningssektor, utbildningsområde och utbildningsnivå 2002
Foreign students by type, field and level of education in 2002
13. Ruotsinkieliset opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen mukaan 2002
Svenskspråkiga studerande efter utbildningssektor, utbildningsområde och utbildningsnivå 2002
Swedish-speaking students by type, field and level of education in 2002
14. Peruskoulut ja niiden oppilaat vuosiluokan, oppilaitoksen omistajatyypin, läänin ja maakunnan mukaan 2002
Grundskolor med elever efter årskurs och läroanstaltens ägartyp länsvis och landskapsvis 2002
Comprehensive schools and pupils by grade and institution owner by province and region in 2002
15. Peruskoulut ja niiden oppilaat vuosiluokan, sukupuolen, opetuskielen, läänin ja maakunnan mukaan 2002
Grundskolor med elever efter årskurs, kön och undervisningsspråk länsvis och landskapsvis 2002
Comprehensive schools and pupils by grade, sex, language of instruction, province and region in 2002
16. Ylioppilastutkinnon vuonna 2002 suorittaneiden ikä
Åldern på personer som avlagt studentexamen år 2002
Age of students having passed matriculation examination in 2002
17. Ammatillisten oppilaitosten lukumäärä ja ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä oppilaitostyyppin ja omistajatyypin mukaan 2002
Antalet yrkesläroanstalter och antalet studerande i yrkesutbildning efter läroanstaltstyp och ägartyp 2002
Number of vocational institutes and number of students in vocational education by type and owner of educational institution in 2002
18. Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusalan, opintoalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Nya studerande, studerande och examina i yrkesutbildning efter utbildningsområde, studieområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
New students, students and qualifications in vocational education by fields of education and studies and level of education (Educational Administration's classification) in 2002
19. Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot läänin ja maakunnan mukaan 2002
Nya studerande, studerande och examina i yrkesutbildning efter län och landskap 2002
New students, students and qualifications in vocational education by province and region in 2002
20. Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2002
Nya studerande, studerande och examina i yrkesutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2002
New students, students and qualifications in vocational education by programme (Statistics Finland's classification) in 2002
21. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat, koulutukseen osallistuneet ja todistuksen saaneet koulutusalan, opintoalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Nya studerande, studerande och studerande som fått intyg i läroavtalsutbildning efter utbildningsområde, studieområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
New students, participants and certificates received in apprenticeship training by fields of education and studies and level of education (Educational Administration's classification) in 2002
22. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2002
Nya studerande, studerande och examina i yrkeshögskoleutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2002
New students, students and qualifications in polytechnic education by programme (Statistics Finland's classification) in 2002

23. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot ammattikorkeakoulun ja koulutusalan (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Nya studerande, studerande och examina i yrkeshögskoleutbildning efter yrkeshögskola och utbildningsområde (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
New students, students and qualifications in polytechnic education by polytechnic and field of education (Educational Administration's classification) in 2002
24. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2002
Nya studerande, studerande och examina i universitetsutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2002
New students, students and degrees in university education by programme (Statistics Finland's classification) in 2002
25. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot yliopiston, koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja sukupuolen mukaan 2002
Nya studerande, studerande och examina i universitetsutbildning efter universitet, utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) och kön 2002
New students, students and degrees in university education by university, level of education (Educational Administration's classification) and sex in 2002
26. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan, koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja sukupuolen mukaan 2002
Nya studerande, studerande och examina i universitetsutbildning efter studieområde, utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) och kön 2002
New students, students and degrees in university education by field of studies, level of education (Educational Administration's classification) and sex in 2002
27. Yliopistokoulutuksen uudet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 1990–2002
Nya studerande för lägre eller högre högskoleexamen, studerande och examina i universitetsutbildning efter studieområde (undervisningsförvaltningens klassificering 1995) 1990–2002
New lower or higher university degree students, students and degrees in university education by field of studies (Educational Administration's classification 1995) in 1990–2002
28. Oppilaitosten aikuiskoulutukseen osallistuneet oppilaitostyyppin ja koulutustyyppin mukaan 2002
Deltagare i vuxenutbildning vid läroanstalter efter läroanstaltstyp och utbildningstyp 2002
Students in adult education at educational institutions by type of institution and programme in 2002
29. Oppilaitosten aikuiskoulutuksen opetustunnit oppilaitostyyppin ja koulutustyyppin mukaan 2002
Undervisningstimmar i vuxenutbildning vid läroanstalter efter läroanstaltstyp och utbildningstyp 2002
Hours of adult education taught at educational institutions by type of institution and programme in 2002
30. Oppilaitosten aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja koulutustyyppin mukaan 2002
Undervisningstimmar i vuxenutbildning vid läroanstalter efter utbildningens huvudsakliga innehåll och utbildningstyp 2002
Hours of adult education taught at educational institutions by main content of education and programme in 2002
31. Oppilaitosten aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja oppilaitosryhmän mukaan 2002
Undervisningstimmar i vuxenutbildning vid läroanstalter efter utbildningens huvudsakliga innehåll och läroanstaltsgrupp 2002
Hours of adult education taught at educational institutions by main content of education and educational institution group in 2002
32. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen aineenopettajat (sis. virkavapaalla olevat) eniten opettamansa aineen ja kelpoisuuden mukaan 2002
Ämneslärare i grundundervisning och gymnasieutbildning (inkl. tjänstlediga) efter det ämne de undervisar i mest och efter behörighet 2002
Comprehensive school and upper secondary school subject teachers (incl. those on leave of absence) by most taught subject and qualification in 2002

33. Ammatillisten oppilaitosten ja aikuiskoulutuskeskusten opettajat (sis. virkavapaalla olevat) eniten opettamansa aineen ja kelpoisuuden mukaan 2002
Lärare vid yrkesläroanstalter och utbildningscenter för vuxna (inkl. tjänstlediga) efter det ämne de undervisat i mest och efter behörighet 2002
Vocational institute and adult education centre teachers (incl. those on leave of absence) by most taught subject and qualification in 2002
34. Peruskoulun oppilaiden sekä lukion koko oppimäärän suorittaneiden kielivalinnat sukupuolen mukaan 2002
Språkval bland elever i grundskolan samt bland studerande som fullgjort gymnasiets lärokurs efter kön 2002
Language choices of comprehensive school pupils and pupils having completed upper secondary school by sex in 2002
35. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt oppilaat opetusjärjestelyjen ja otto- tai siirtopäätöksen perusteella mukaan 2002
Elever som antagits eller flyttats till specialundervisning efter undervisningsarrangemang och antagnings- eller flyttningsbeslut 2002
Pupils entered or transferred into special education according to teaching arrangements and reason for entrance or transfer decision in 2002
36. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat erityisopetuksen toteutuspaikan, vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteella mukaan 2002
Elever som antagits eller flyttats till specialundervisning efter var specialundervisningen ges samt efter årskurs och antagnings- eller flyttningsbeslut 2002
Pupils entered or transferred to special education according to place of teaching, grade and reason for entrance and transfer decision in 2002
37. Koulutukseen hakeneet sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Personer som sökt till utbildning efter kön, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
Applicants to education according to sex, type of education (Educational Administrations's classification) and previous education in 2002
38. Uudet opiskelijat sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Nya studerande efter kön, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
New students according to sex, type of education (Educational Administrations's classification) and previous education in 2002
39. Uudet opiskelijat koulutusalan, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002
Nya studerande efter utbildningsområde, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2002
New students according to type and field of education (Educational Administrations's classification) and previous education in 2002
40. Vuonna 2002 peruskoulun päättäneiden hakeutuminen koulutukseen koulutussektorin, peruskoulun sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002
Ansökan till utbildning bland personer som avslutat grundskolan år 2002, efter utbildningssektor, landskap där grundskolan är belägen och kön 2002
Application to education by comprehensive school leavers in 2002 according to type of education, region of comprehensive school and sex in 2002
41. Vuonna 2002 peruskoulun päättäneiden sijoittuminen koulutukseen koulutussektorin, peruskoulun sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002
Placering i utbildning bland personer som avslutat grundskolan år 2002, efter utbildningssektor, landskap där grundskolan är placerad och kön 2002
Placement in education by comprehensive school leavers in 2002 according to type of education, region of comprehensive school and sex in 2002

42. Vuoden 2002 ylioppilaiden hakeutuminen koulutukseen koulutussektorin, oppilaitoksen sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002
 Ansökan till utbildning bland personer som avlagt studentexamen år 2002, efter utbildningssektor, landskap där läroanstalten är belägen och kön 2002
 Application to education by upper secondary general school leavers in 2002 according to type of education, region of educational institute and sex in 2002
43. Vuoden 2002 ylioppilaiden sijoittuminen koulutukseen koulutussektorin, oppilaitoksen sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002
 Placering i utbildning bland personer som avlagt studentexamen år 2002, efter utbildningssektor, landskap där läroanstalten är belägen och kön 2002
 Placement in education by upper secondary general school leavers in 2002 according to type of education, region of educational institute and sex in 2002
44. Vuonna 1995 peruskoulun päättäneiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään sekä tutkinnot vuosien 1995–2001 lopussa
 Placering i studier och arbetslivet bland personer som slutfört grundskolan år 1995 samt examina i slutet av åren 1995–2001
 Placement in education and employment, and qualifications and degrees of comprehensive school leavers in 1995 at year-end 1995 to 2001
45. Vuoden 1995 ylioppilaiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään sekä tutkinnot vuosien 1995–2001 lopussa
 Placering i studier och arbetslivet bland personer som avlagt studentexamen år 1995 samt examina i slutet av åren 1995–2001
 Placement in education and employment, and qualifications and degrees of upper secondary general school leavers in 1995 at year-end 1995 to 2001
46. Vuonna 1995 toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään ja opiskelemaan sekä tutkinnot vuosien 1995–2001 lopussa
 Placering i arbetslivet och studier bland personer som avlagt yrkesexamen på andra stadiet år 1995 samt examina i slutet av åren 1995–2001
 Placement in education and employment, and qualifications and degrees of completers of secondary vocational education in 1995 at year-end 1995 to 2001
47. Koulutuksen keskeyttäminen eri koulutussektoreilla koulutus- tai opintoaloittain 2000–2001
 Avbruten utbildning inom olika utbildningssektorer efter utbildnings- eller studieområde 2000–2001
 Drop-outs from different types of education by field of education or studies in 2000–2001
48. Koulutuksen keskeyttäminen eri koulutussektoreilla maakunnittain lukuvuonna 2000–2001
 Avbruten utbildning inom olika utbildningssektorer efter landskap läsåret 2000–2001
 Drop-outs from different types of education by region in the academic year 2000–2001
49. Työlliset opiskelijat koulutusalan ja koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 2001
 Sysselsatta studerande efter utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering 1995) 2001
 Employed students by field and level of education (Educational Administration's classification 1995) in 2001
50. Vuonna 2000 tutkinnon suorittaneet koulutusalan, koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2001
 Studerande som avlagt examen år 2000 efter utbildningsområde, utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering 1995) och huvudsaklig verksamhet 2001
 Students with completed qualifications and degrees in 2000 by field and level of education (Educational Administration's classification 1995) and principal activity in 2001
51. Opiskelijat ISCED-alan ja -asteen mukaan 2002
 Studerande efter ISCED-område och -nivå 2002
 Students by field and level of ISCED in 2002
52. Suoritetut tutkinnot ISCED-alan ja -asteen mukaan 2002
 Avlagda examina efter ISCED-område och -nivå 2002
 Completed qualifications and degrees by field and level of ISCED in 2002

1. Suomen väestö iän mukaan maakunnittain 31.12.2002

Ikä	Yhteensä	Uusimaa	Itä-Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala
Yhteensä	5 206 295	1 329 004	90 934	450 968	235 416	165 886	453 978	198 088	186 111	136 694
0	55 396	15 898	963	4 557	2 199	1 647	4 743	1 905	1 643	1 173
1	56 098	15 642	1 013	4 630	2 213	1 680	4 862	1 974	1 746	1 264
2	56 876	15 695	1 067	4 827	2 288	1 793	4 816	2 037	1 761	1 223
3	57 723	15 636	1 162	4 978	2 402	1 868	4 966	2 021	1 857	1 283
4	57 102	15 281	1 103	4 871	2 367	1 818	4 875	1 972	1 819	1 262
0-4	283 195	78 152	5 308	23 863	11 469	8 806	24 262	9 909	8 826	6 205
5	59 502	15 905	1 165	5 029	2 423	1 941	5 057	2 111	1 896	1 405
6	60 951	16 007	1 260	5 168	2 660	1 961	5 108	2 193	2 002	1 443
7	63 405	16 635	1 277	5 244	2 776	2 048	5 330	2 312	2 159	1 445
8	65 388	17 086	1 375	5 388	2 783	2 069	5 502	2 484	2 186	1 568
9	65 217	17 105	1 343	5 346	2 658	2 016	5 484	2 424	2 196	1 539
5-9	314 463	82 738	6 420	26 175	13 300	10 035	26 481	11 524	10 439	7 400
10	67 197	17 248	1 361	5 438	2 893	2 162	5 616	2 540	2 206	1 666
11	66 116	16 632	1 285	5 437	2 791	2 160	5 464	2 418	2 217	1 579
12	66 641	16 528	1 288	5 328	2 947	2 115	5 515	2 552	2 222	1 630
13	64 675	15 751	1 252	5 174	2 869	2 001	5 205	2 411	2 176	1 622
14	64 722	15 522	1 186	5 315	2 836	1 997	5 394	2 323	2 201	1 634
10-14	329 351	81 681	6 372	26 692	14 336	10 435	27 194	12 244	11 022	8 131
15	61 374	14 494	1 102	4 898	2 746	1 945	4 962	2 226	2 106	1 548
16	62 311	14 291	1 110	5 003	2 858	1 991	4 969	2 372	2 087	1 551
17	64 368	14 583	1 130	5 185	2 910	2 001	5 238	2 473	2 266	1 632
18	66 761	14 956	1 191	5 339	3 132	2 073	5 443	2 559	2 287	1 622
19	68 316	16 090	1 000	5 748	3 096	2 128	5 808	2 543	2 297	1 769
15-19	323 130	74 414	5 533	26 173	14 742	10 138	26 420	12 173	11 043	8 122
20	67 665	17 268	909	5 937	2 967	1 915	6 126	2 385	2 113	1 626
21	65 048	17 262	808	5 957	2 652	1 704	5 967	2 181	1 962	1 632
22	64 629	17 423	818	5 910	2 550	1 700	6 069	2 267	1 966	1 584
23	64 701	18 593	808	5 916	2 546	1 689	6 058	2 186	1 888	1 573
24	65 219	19 257	779	6 218	2 562	1 748	6 127	2 172	1 854	1 533
20-24	327 262	89 803	4 122	29 938	13 277	8 756	30 347	11 191	9 783	7 948
25	66 355	20 508	797	6 303	2 494	1 772	6 335	2 123	1 956	1 498
26	67 142	21 282	862	6 013	2 558	1 792	6 521	2 213	2 035	1 441
27	65 818	21 370	953	5 887	2 503	1 807	6 139	2 140	1 875	1 441
28	62 835	20 674	917	5 537	2 237	1 710	5 996	2 072	1 792	1 414
29	57 335	18 612	899	5 023	2 154	1 576	5 333	2 013	1 731	1 238
25-29	319 485	102 446	4 428	28 763	11 946	8 657	30 324	10 561	9 389	7 032
30	59 513	19 063	1 017	5 308	2 235	1 667	5 543	2 023	1 790	1 340
31	61 657	19 614	1 039	5 435	2 359	1 775	5 638	2 094	1 964	1 451
32	64 050	19 979	1 151	5 694	2 613	1 900	5 858	2 234	1 948	1 431
33	65 627	20 273	1 194	5 842	2 611	1 960	5 878	2 327	2 078	1 516
34	70 798	22 015	1 322	6 229	2 929	2 176	6 186	2 562	2 322	1 635
30-34	321 645	100 944	5 723	28 508	12 747	9 478	29 103	11 240	10 102	7 373
35-39	373 457	111 106	7 120	32 012	15 519	11 529	32 378	13 634	12 483	8 879
40-44	376 608	100 839	6 809	31 099	16 007	11 977	31 897	13 743	13 320	9 700
45-49	393 036	96 994	7 077	32 616	17 756	12 821	33 059	15 002	14 585	10 670
50-54	414 266	100 867	7 426	35 560	20 070	13 593	35 568	17 537	15 972	11 640
55-59	363 817	93 129	6 730	32 287	17 895	11 830	31 728	15 319	14 456	10 111
60-64	268 016	61 593	4 772	23 108	13 690	8 858	23 302	11 482	10 857	8 247
65-69	228 179	46 722	3 661	20 029	12 139	7 791	20 281	9 551	9 458	7 173
70+	570 385	107 576	9 433	54 145	30 523	21 182	51 634	22 978	24 376	18 063

1. Jatkuu

Ikä	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
Yhteensä	163 276	251 976	169 722	265 078	194 105	173 006	70 674	369 974	87 371	187 777	26 257
0	1 360	2 348	1 549	2 753	2 038	1 902	815	5 114	766	1 762	261
1	1 444	2 616	1 610	2 817	2 133	1 850	832	4 961	758	1 775	278
2	1 439	2 566	1 624	2 831	2 134	1 935	810	5 020	813	1 933	264
3	1 484	2 584	1 781	2 805	2 144	1 899	829	4 988	820	1 918	298
4	1 546	2 648	1 717	2 845	2 169	1 936	835	4 891	856	1 973	318
0-4	7 273	12 762	8 281	14 051	10 618	9 522	4 121	24 974	4 013	9 361	1 419
5	1 593	2 774	1 846	2 998	2 251	1 960	874	5 081	871	2 012	310
6	1 709	2 813	1 786	3 157	2 252	2 103	910	5 025	977	2 105	312
7	1 722	2 910	1 940	3 139	2 330	2 194	996	5 393	1 056	2 145	354
8	1 833	3 073	1 996	3 300	2 518	2 231	960	5 294	1 065	2 369	308
9	1 787	2 980	2 020	3 272	2 550	2 274	975	5 435	1 085	2 375	353
5-9	8 644	14 550	9 588	15 866	11 901	10 762	4 715	26 228	5 054	11 006	1 637
10	1 893	3 175	2 217	3 423	2 624	2 270	972	5 454	1 136	2 558	345
11	1 963	3 222	2 214	3 324	2 603	2 318	960	5 522	1 081	2 592	334
12	2 012	3 230	2 257	3 427	2 654	2 406	1 044	5 304	1 167	2 654	361
13	2 042	3 175	2 278	3 307	2 588	2 310	1 023	5 450	1 084	2 612	345
14	2 041	3 347	2 265	3 498	2 651	2 221	997	5 184	1 177	2 570	363
10-14	9 951	16 149	11 231	16 979	13 120	11 525	4 996	26 914	5 645	12 986	1 748
15	1 927	3 094	2 177	3 151	2 547	2 162	1 025	5 271	1 186	2 497	310
16	2 046	3 236	2 297	3 358	2 577	2 158	1 068	5 199	1 232	2 603	305
17	2 143	3 314	2 272	3 420	2 754	2 240	1 105	5 381	1 289	2 731	301
18	2 207	3 572	2 373	3 589	2 906	2 220	1 147	5 700	1 305	2 858	282
19	2 120	3 507	2 412	3 581	2 872	2 349	1 086	5 646	1 294	2 690	280
15-19	10 443	16 723	11 531	17 099	13 656	11 129	5 431	27 197	6 306	13 379	1 478
20	1 823	3 248	2 176	3 694	2 538	2 323	998	5 704	1 105	2 522	288
21	1 784	3 038	2 035	3 578	2 382	2 280	882	5 423	952	2 289	280
22	1 683	2 911	1 985	3 641	2 301	2 263	892	5 276	941	2 161	288
23	1 575	2 878	1 828	3 497	2 076	2 225	786	5 336	915	2 076	252
24	1 524	2 672	1 867	3 586	2 017	2 230	820	5 186	813	1 986	268
20-24	8 389	14 747	9 891	17 996	11 314	11 321	4 378	26 925	4 726	11 034	1 376
25	1 493	2 748	1 815	3 490	1 959	2 145	843	5 075	766	1 947	288
26	1 476	2 759	1 727	3 508	1 970	2 058	814	5 219	781	1 826	287
27	1 409	2 628	1 706	3 349	1 930	1 976	804	4 991	742	1 835	333
28	1 414	2 409	1 564	3 122	1 860	1 916	701	4 775	770	1 656	299
29	1 269	2 269	1 434	2 792	1 765	1 794	646	4 243	677	1 557	310
25-29	7 061	12 813	8 246	16 261	9 484	9 889	3 808	24 303	3 736	8 821	1 517
30	1 359	2 376	1 497	2 826	1 748	1 920	733	4 368	695	1 682	323
31	1 432	2 557	1 538	2 894	1 939	1 998	752	4 410	756	1 686	326
32	1 654	2 797	1 629	2 918	2 013	2 053	758	4 438	828	1 814	340
33	1 624	2 840	1 709	3 094	2 145	2 139	783	4 504	905	1 868	337
34	1 835	3 011	1 867	3 316	2 222	2 125	833	4 760	955	2 132	366
30-34	7 904	13 581	8 240	15 048	10 067	10 235	3 859	22 480	4 139	9 182	1 692
35-39	10 244	17 111	10 773	17 442	12 410	11 141	4 515	25 210	5 579	12 398	1 974
40-44	11 870	18 856	12 810	19 260	13 431	11 054	4 642	26 105	6 551	14 805	1 833
45-49	13 079	20 313	14 350	19 874	14 775	12 184	5 098	27 251	7 494	16 093	1 945
50-54	13 876	20 690	14 375	20 992	15 489	12 954	5 625	26 905	7 388	15 738	2 001
55-59	12 239	16 892	11 866	17 961	12 891	11 915	4 852	21 207	6 064	12 521	1 924
60-64	9 942	13 459	9 074	13 862	9 891	8 929	3 603	16 493	5 100	10 377	1 377
65-69	9 156	12 054	8 382	12 048	9 221	7 924	3 097	14 330	4 539	9 493	1 130
70+	23 205	31 276	21 084	30 339	25 837	22 522	7 934	33 452	11 037	20 583	3 206

2. Opiskelijat koulutusryhmän, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2002

	Koulutusryhmä										Opiskelijoita yhteensä	
	Peruskoulukoulutus ¹⁾		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu-koulutus		Yliopistokoulutus			
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %		
Yhteensä	597 356	48,8	124 644	57,6	166 809	49,7	126 767	53,5	164 312	53,5	1 179 888	51,0
Opetuskieli: ²⁾												
Suomi	558 669	48,8	116 661	57,6	160 024	49,8	114 828	53,4	100 560	54,1	1 050 742	50,9
Ruotsi	36 538	49,1	6 729	56,1	6 382	45,8	6 043	50,1	8 990	56,2	64 682	50,6
Suomi/ruotsi	693	52,4	–	–	–	–	–	–	54 762	52,1	55 455	52,1
Englanti	628	48,9	1 118	62,3	225	52,4	5 896	59,3	–	–	7 867	58,7
Saksa	–	–	136	56,6	–	–	–	–	–	–	136	56,6
Venäjä	–	–	–	–	178	70,8	–	–	–	–	178	70,8
Muu	828	54,0	–	–	–	–	–	–	–	–	828	54,0
Omistajatyypin												
Yksityinen	12 444	51,4	10 044	58,0	32 812	56,2	30 755	68,2	–	–	86 055	60,0
Valtio	7 439	49,6	2 467	61,2	1 867	27,9	124	4,8	164 312	53,5	176 209	53,2
Kunta	574 193	48,7	111 382	57,4	38 977	51,9	37 455	47,9	–	–	762 007	50,1
Kuntayhtymä	202	36,6	353	63,5	92 498	46,9	58 107	49,6	–	–	151 160	47,9
Ahvenanmaan maakunta	3 078	48,7	398	59,8	655	45,6	326	38,0	–	–	4 457	48,5
Lääni												
Etelä-Suomen lääni	233 884	48,8	50 138	56,0	62 718	51,2	51 807	56,4	66 039	49,6	464 586	50,9
Länsi-Suomen lääni	209 520	48,7	42 740	58,5	58 498	48,9	43 213	52,2	66 985	55,5	420 956	51,1
Itä-Suomen lääni	67 197	48,9	14 160	59,8	20 855	48,1	15 286	53,1	12 850	64,5	130 348	52,0
Oulun lääni	60 844	49,0	11 962	58,3	16 509	49,7	10 085	47,1	14 592	48,9	113 992	49,9
Lapin lääni	22 833	49,3	5 246	57,4	7 574	47,2	6 050	50,6	3 846	67,9	45 549	51,6
Ahvenanmaa	3 078	48,7	398	59,8	655	45,6	326	38,0	–	–	4 457	48,5
Suuralue												
Uusimaa	158 750	48,8	35 787	55,1	41 296	51,8	33 968	58,3	59 805	50,9	329 606	51,2
Etelä-Suomi	199 578	48,8	40 399	58,7	55 994	49,8	43 893	52,8	52 975	50,6	392 839	50,6
Itä-Suomi	77 539	48,9	16 328	59,9	23 499	48,1	17 206	53,0	13 397	65,2	147 969	51,9
Väli-Suomi	85 076	48,6	16 692	57,9	23 926	47,9	17 159	51,1	20 244	62,6	163 097	51,5
Pohjois-Suomi	73 335	49,1	15 040	57,7	21 439	49,1	14 215	47,9	17 891	52,0	141 920	50,3
Ahvenanmaa	3 078	48,7	398	59,8	655	45,6	326	38,0	–	–	4 457	48,5
Maakunta												
Uusimaa	147 052	48,8	34 012	55,1	38 781	52,0	32 719	57,8	59 805	50,9	312 369	51,2
Varsinais-Suomi	48 390	48,7	9 954	58,1	12 544	51,5	9 898	53,6	20 988	60,4	101 774	52,8
Satakunta	26 175	48,4	5 729	59,0	7 514	49,5	6 434	54,7	1 653	44,9	47 505	50,6
Kanta-Häme	18 877	48,9	3 499	59,5	5 923	47,4	5 300	53,4	604	79,1	34 203	50,9
Pirkanmaa	49 879	48,9	10 365	59,4	14 514	48,0	9 722	51,1	24 100	46,1	108 580	49,3
Päijät-Häme	21 874	49,0	4 581	58,7	6 384	53,9	5 400	56,0	85	82,4	38 324	52,0
Kymenlaakso	19 909	49,3	3 575	58,3	5 465	47,8	4 278	48,6	465	78,1	33 692	50,3
Etelä-Karjala	14 474	48,1	2 696	57,2	3 650	50,9	2 861	51,2	5 080	27,4	28 761	46,0
Etelä-Savo	18 015	49,0	3 844	58,8	5 657	51,6	4 735	57,8	1 223	80,8	33 474	53,0
Pohjois-Savo	29 097	49,1	6 274	61,3	8 898	48,1	6 673	51,8	5 471	65,8	56 413	52,2
Pohjois-Karjala	20 085	48,4	4 042	58,4	6 300	45,1	3 878	49,7	6 156	60,2	40 461	50,8
Keski-Suomi	31 008	48,8	6 255	56,5	8 947	49,8	6 347	53,4	13 228	64,0	65 785	53,1
Etelä-Pohjanmaa	24 007	48,5	4 671	57,3	7 099	45,0	3 909	55,8	–	–	39 686	49,7
Pohjanmaa	20 859	48,1	3 745	60,2	4 905	47,8	5 242	44,9	7 016	60,0	41 767	50,8
Keski-Pohjanmaa	9 202	49,3	2 021	59,4	2 975	49,5	1 661	51,4	–	–	15 859	50,8
Pohjois-Pohjanmaa	50 502	49,0	9 794	57,8	13 865	50,1	8 165	46,0	14 045	47,7	96 371	49,6
Kainuu	10 342	49,2	2 168	60,7	2 644	47,6	1 920	52,2	547	80,1	17 621	51,7
Lappi	22 833	49,3	5 246	57,4	7 574	47,2	6 050	50,6	3 846	67,9	45 549	51,6
Itä-Uusimaa	11 698	48,7	1 775	53,7	2 515	48,7	1 249	71,7	–	–	17 237	50,9
Ahvenanmaa	3 078	48,7	398	59,8	655	45,6	326	38,0	–	–	4 457	48,5

¹⁾ Peruskoulun koko oppimäärää opiskeli aikuiskoulutuksessa 1 924 henkeä, joista naisia oli 62,0 prosenttia.

²⁾ Peruskoulu- ja yliopistokoulutuksessa oppilaitoksen opetuskieli, lukio-, ammatillisessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa koulutuksen opetuskieli.

3. Opiskelijat koulutusryhmän, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002

	Koulutusryhmä										Opiskelijoita yhteensä	
	Peruskoulukoulutus		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu- koulutus		Yliopistokoulutus			
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia		Naisia
	%	%	%	%	%	%	%	%	%		%	
Yhteensä	597 356	48,8	124 644	57,6	166 809	49,7	126 767	53,5	164 312	53,5	1 179 888	51,0
Koulutusala												
Yleissivistävä koulutus	597 356	48,8	124 644	57,6	–	–	–	–	–	–	722 000	50,3
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	–	–	–	–	2 434	77,2	1 432	77,7	39 135	77,2	43 001	77,2
Kulttuuriala	–	–	–	–	11 115	63,6	9 848	68,9	13 759	68,9	34 722	67,2
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja talous-	–	–	–	–	25 764	64,4	26 735	69,5	33 421	55,5	85 920	62,6
Luonnontieteiden ala	–	–	–	–	9 355	35,9	7 653	41,7	25 803	41,7	42 811	40,4
Tekniikan ja liikenteen ala	–	–	–	–	59 517	14,3	42 362	16,3	35 104	20,2	136 983	16,4
Luonnonvara- ja ympäristöala	–	–	–	–	9 315	49,6	4 325	45	3 241	55,2	16 881	49,5
Sos., terveys- ja liikunta-ala	–	–	–	–	26 553	91,2	25 858	88,4	13 037	72,7	65 448	86,4
Matk., ravitsemis- ja talous-	–	–	–	–	21 538	75,9	8 430	76,4	812	76,2	30 780	76,0
Muu koulutus	–	–	–	–	1 218	20,4	124	4,8	–	–	1 342	18,9
Koulutusaste												
Esiaste	12 393	47,1	–	–	–	–	–	–	–	–	12 393	47,1
Perusaste	584 963	48,8	–	–	–	–	–	–	–	–	584 963	48,8
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	–	–	124 644	57,6	–	–	–	–	–	–	124 644	57,6
Toinen aste, ammatillinen koulutus	–	–	–	–	166 213	49,7	–	–	–	–	166 213	49,7
Opistoaste	–	–	–	–	518	39,6	–	–	–	–	518	39,6
Ammatillinen korkea-aste	–	–	–	–	78	3,8	–	–	–	–	78	3,8
Ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	126 620	53,5	–	–	126 620	53,5
Alempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	5 127	79,6	5 127	79,6
Ammattikorkeakoulun jatkotutkinto	–	–	–	–	–	–	147	70,7	–	–	147	70,7
Ylempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	136 841	52,9	136 841	52,9
Lääkärien erikoistumiskoulutus	–	–	–	–	–	–	–	–	2 498	65,3	2 498	65,3
Lisensiaatintutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	5 326	45,9	5 326	45,9
Tohtoritutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	14 520	51,1	14 520	51,1

4. Suoritetut tutkinnot koulutusryhmän, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, koulutuksen sijaintiläänin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2002

	Koulutusryhmä										Tutkintoja yhteensä	
	Peruskoulukoulutus		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu-koulutus		Yliopistokoulutus			
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
Yhteensä	61 450	48,9	36 524	58,9	52 041	54,7	20 462	63,9	17 708	60,4	188 185	55,2
Opetuskieli ¹⁾												
Suomi	57 633	49,0	34 170	59,1	50 118	55,2	18 738	64,0	10 795	61,2	171 454	55,2
Ruotsi	3 556	47,8	2 271	56,6	1 802	43,7	845	59,9	1 122	60,0	9 596	51,6
Suomi/ruotsi	83	44,6	–	–	–	–	–	–	5 791	58,8	5 874	58,6
Englanti	93	44,1	–	–	57	22,8	879	65,2	–	–	1 029	60,9
Venäjä	–	–	–	–	53	66,0	–	–	–	–	53	66,0
Muu	85	47,1	83	50,6	11	54,5	–	–	–	–	179	49,2
Omistajatyypin												
Yksityinen	2 195	49,4	2 456	62,2	13 082	59,9	5 260	76,5	–	–	22 993	62,9
Valtio	878	50,5	752	62,0	1 026	18,3	22	9,1	17 708	60,4	20 386	57,8
Kunta	58 064	48,8	33 052	58,6	11 455	57,0	5 834	59,7	–	–	108 405	53,3
Kuntayhtymä	15	53,3	123	56,1	26 169	52,7	9 299	59,5	–	–	35 606	54,5
Ahvenanmaan maakunta	298	47,7	141	56,7	309	44,3	47	59,6	–	–	795	48,7
Lääni												
Etelä-Suomen lääni	22 730	48,6	13 958	57,6	18 818	56,2	8 332	65,9	7 094	55,8	70 932	55,1
Länsi-Suomen lääni	21 833	49,3	13 057	60,1	18 771	53,5	6 837	62,7	7 093	63,0	67 591	55,4
Itä-Suomen lääni	7 540	48,7	4 384	59,3	6 714	53,0	2 646	66,2	1 625	68,6	22 909	55,4
Oulun lääni	6 449	48,5	3 519	59,5	5 253	56,9	1 531	57,3	1 494	59,1	18 246	54,7
Lapin lääni	2 600	48,9	1 465	58,5	2 230	53,7	1 069	60,1	402	65,7	7 766	54,5
Ahvenanmaa	298	47,7	141	56,7	255	44,7	47	59,6	–	–	741	49,1
Suuralue												
Uusimaa	14 789	48,6	9 598	57,4	12 395	56,5	5 390	68,3	6 440	57,3	48 612	55,7
Etelä-Suomi	20 685	49,3	12 164	59,3	17 391	54,8	7 194	62,8	5 159	57,1	62 593	55,0
Itä-Suomi	8 767	48,7	5 091	59,1	7 536	53,0	2 972	65,6	1 744	69,0	26 110	55,3
Väli-Suomi	9 089	48,9	5 253	60,2	7 803	52,6	2 585	60,8	2 560	69,3	27 290	55,2
Pohjois-Suomi	7 822	48,5	4 277	59,5	6 661	56,4	2 274	58,1	1 805	59,3	22 839	54,7
Ahvenanmaa	298	47,7	141	56,7	255	44,7	47	59,6	–	–	741	49,1
Maakunta												
Uusimaa	13 664	48,6	9 072	57,5	11 760	56,6	5 134	67,5	6 440	57,3	46 070	55,7
Varsinais-Suomi	4 963	48,1	3 051	58,8	3 667	58,4	1 493	64,8	2 184	64,8	15 358	56,7
Satakunta	2 850	51,2	1 641	60,3	2 432	55,3	980	69,9	220	54,5	8 123	56,6
Kanta-Häme	2 007	49,8	981	57,7	1 914	56,7	990	57,5	104	79,8	5 996	55,1
Pirkanmaa	4 931	50,3	3 112	61,0	4 869	50,5	1 779	59,6	2 091	52,9	16 782	53,6
Päijät-Häme	2 300	48,7	1 325	57,7	1 834	56,2	695	69,4	–	–	6 154	55,2
Kymenlaakso	2 072	47,9	1 199	60,1	1 579	54,2	693	60,3	49	91,8	5 592	54,2
Etelä-Karjala	1 562	48,1	855	56,1	1 096	55,3	564	59,9	511	34,6	4 588	51,3
Etelä-Savo	2 058	47,4	1 184	58,7	1 758	57,5	1 038	71,2	179	86,0	6 217	57,5
Pohjois-Savo	3 211	49,3	1 931	61,9	2 987	53,7	1 016	64,2	744	70,3	9 889	56,2
Pohjois-Karjala	2 271	49,0	1 269	56,0	1 969	48,0	592	60,8	730	61,6	6 831	52,4
Keski-Suomi	3 345	49,2	1 736	57,7	2 963	57,6	948	60,2	1 879	70,1	10 871	57,4
Etelä-Pohjanmaa	2 559	48,9	1 584	63,9	2 168	47,1	524	67,0	–	–	6 835	53,2
Pohjanmaa	2 132	48,1	1 286	57,4	1 640	52,7	781	56,3	681	67,1	6 520	54,1
Keski-Pohjanmaa	1 053	49,5	647	63,7	1 032	49,3	332	63,0	–	–	3 064	53,9
Pohjois-Pohjanmaa	5 222	48,4	2 812	60,0	4 431	57,8	1 205	56,3	1 400	57,6	15 070	54,8
Kainuu	1 227	49,1	707	57,7	822	52,6	326	60,7	91	84,6	3 173	54,1
Lappi	2 600	48,9	1 465	58,5	2 230	53,7	1 069	60,1	405	65,2	7 769	54,5
Itä-Uusimaa	1 125	48,5	526	56,8	635	54,0	256	85,2	–	–	2 542	55,3
Ahvenanmaa	298	47,7	141	56,7	255	44,7	47	59,6	–	–	741	49,1

¹⁾ Peruskoulu- ja yliopistokoulutuksessa oppilaitoksen opetuskieli, lukio-, ammatillisessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa koulutuksen opetuskieli.

5. Suoritetut tutkinnot koulutusryhmän, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002

	Koulutusryhmä										Tutkintoja yhteensä	
	Peruskoulukoulutus		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu-koulutus		Yliopistokoulutus			
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia		Naisia
	%		%		%		%		%			%
Yhteensä	61 450	48,9	36 524	58,9	52 041	54,7	20 462	63,9	17 708	60,4	188 185	55,2
Koulutusala												
Yleissivistävä koulutus	61 450	48,9	36 524	58,9	–	–	–	–	–	–	97 974	52,6
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	–	–	–	–	786	76,3	238	81,9	4 894	81,6	5 918	80,9
Kulttuuriala	–	–	–	–	2 922	66,9	1 218	74,3	1 425	73,8	5 565	70,3
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	–	–	–	–	10 451	68,5	4 662	74,6	3 655	57,8	18 768	68,0
Luonnontieteiden ala	–	–	–	–	2 184	50,3	927	51,8	2 282	47,5	5 393	49,4
Tekniikan ja liikenteen ala	–	–	–	–	15 900	13,5	5 169	19,7	2 689	22,1	23 758	15,8
Luonnonvara- ja ympäristöala	–	–	–	–	2 839	51,3	663	45,4	315	50,5	3 817	50,2
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	–	–	–	–	9 493	90,8	6 182	89,9	2 342	68,7	18 017	87,6
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	–	–	–	–	6 574	80,7	1 381	82,7	106	78,3	8 061	81,0
Muu koulutus	–	–	–	–	892	16,4	22	9,1	–	–	914	16,2
Koulutusaste												
Perusaste	61 450	48,9	–	–	–	–	–	–	–	–	61 450	48,9
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	–	–	36 524	58,9	–	–	–	–	–	–	36 524	58,9
Toinen aste, ammatillinen koulutus	–	–	–	–	50 773	55,2	–	–	–	–	50 773	55,2
Opistoaste	–	–	–	–	1 155	39,2	–	–	–	–	1 155	39,2
Ammatillinen korkea-aste	–	–	–	–	113	5,3	–	–	–	–	113	5,3
Ammattikorkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	20 462	63,9	–	–	20 462	63,9
Alempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	2 983	74,5	2 983	74,5
Ylempi korkeakoulututkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	12 073	58,8	12 073	58,8
Lääkärien erikoistumiskoulutus	–	–	–	–	–	–	–	–	776	58,9	776	58,9
Lisensiaatintutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	653	52,4	653	52,4
Tohtorintutkinto	–	–	–	–	–	–	–	–	1 223	46,2	1 223	46,2

6. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus), maakunnan ja kuntaryhmän mukaan kunnittain 31.12. 2002

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)		
		(3-8)	%	(3)	%						(5-8)	%
		(5)	(6)	(7)	(8)							
Koko maa yhteensä	4 279 286	2 611 952	61,0	1 576 274	36,8	1 035 678	24,2	521 737	239 212	249 077	25 652	289
Kaupunkimaiset kunnat	2 670 100	1 729 977	64,8	979 009	36,7	750 968	28,1	352 472	174 849	200 917	22 730	320
Taajaan asutut kunnat	708 725	412 038	58,1	264 841	37,4	147 197	20,8	85 706	33 223	26 515	1 753	261
Maaseutumaiset kunnat	900 461	469 937	52,2	332 424	36,9	137 513	15,3	83 559	31 140	21 645	1 169	219
Manner-Suomi	4 257 833	2 599 805	61,1	1 568 774	36,8	1 031 031	24,2	519 146	237 992	248 276	25 617	289
Ahvenanmaa	21 453	12 147	56,6	7 500	35,0	4 647	21,7	2 591	1 220	801	35	256
Uusimaa yhteensä	1 086 433	712 964	65,6	365 596	33,7	347 368	32,0	145 458	78 691	110 834	12 385	345
Kaupunkimaiset kunnat	955 218	635 301	66,5	321 034	33,6	314 267	32,9	128 120	71 048	103 325	11 774	353
Espoo	175 275	125 758	71,7	54 263	31,0	71 495	40,8	26 249	15 650	26 417	3 179	416
Hanko	8 370	4 109	49,1	2 662	31,8	1 447	17,3	843	327	261	16	216
Helsinki	476 570	320 516	67,3	160 366	33,7	160 150	33,6	59 510	35 706	57 961	6 973	361
Vantaa	145 520	90 997	62,5	51 797	35,6	39 200	26,9	19 961	9 748	8 704	787	303
Hyvinkää	34 792	21 422	61,6	12 569	36,1	8 853	25,4	4 915	2 077	1 747	114	289
Järvenpää	28 914	18 825	65,1	10 267	35,5	8 558	29,6	4 472	1 920	2 004	162	324
Kauniainen	6 727	5 347	79,5	1 741	25,9	3 606	53,6	964	800	1 615	227	527
Kerava	24 849	15 586	62,7	8 528	34,3	7 058	28,4	3 546	1 737	1 635	140	312
Lohja	28 634	16 722	58,4	10 056	35,1	6 666	23,3	3 831	1 495	1 270	70	270
Tuusula	25 567	16 019	62,7	8 785	34,4	7 234	28,3	3 829	1 588	1 711	106	310
Taajaan asutut kunnat	109 064	65 394	60,0	37 002	33,9	28 392	26,0	14 772	6 591	6 512	517	292
Karjaa	7 289	3 837	52,6	2 283	31,3	1 554	21,3	865	346	322	21	247
Karkkila	7 207	3 753	52,1	2 556	35,5	1 197	16,6	718	263	204	12	225
Kirkkonummi	23 790	15 625	65,7	7 613	32,0	8 012	33,7	3 579	1 924	2 290	219	352
Mäntsälä	13 260	7 477	56,4	4 864	36,7	2 613	19,7	1 532	629	432	20	250
Nurmijärvi	26 208	16 353	62,4	9 143	34,9	7 210	27,5	3 800	1 641	1 641	128	306
Tammisaari	11 991	6 544	54,6	3 674	30,6	2 870	23,9	1 593	646	593	38	261
Vihti	19 319	11 805	61,1	6 869	35,6	4 936	25,5	2 685	1 142	1 030	79	292
Maaseutumaiset kunnat	22 151	12 269	55,4	7 560	34,1	4 709	21,3	2 566	1 052	997	94	256
Inkoo	4 062	2 406	59,2	1 333	32,8	1 073	26,4	551	258	240	24	290
Karjalohja	1 166	631	54,1	415	35,6	216	18,5	131	34	42	9	237
Nummi-Pusula	4 740	2 540	53,6	1 728	36,5	812	17,1	487	163	156	6	229
Pohja	4 113	1 979	48,1	1 267	30,8	712	17,3	369	168	162	13	218
Pornainen	3 130	1 795	57,3	1 162	37,1	633	20,2	368	141	116	8	260
Sammatti	1 004	573	57,1	384	38,2	189	18,8	123	47	18	1	239
Siuntio	3 936	2 345	59,6	1 271	32,3	1 074	27,3	537	241	263	33	299
Itä-Uusimaa yhteensä	72 834	41 779	57,4	24 199	33,2	17 580	24,1	9 654	3 945	3 709	272	272
Kaupunkimaiset kunnat	43 141	25 126	58,2	14 219	33,0	10 907	25,3	5 992	2 485	2 256	174	279
Loviisa	6 335	3 350	52,9	1 991	31,4	1 359	21,5	780	354	207	18	241
Porvoo	36 806	21 776	59,2	12 228	33,2	9 548	25,9	5 212	2 131	2 049	156	286
Taajaan asutut kunnat	13 836	8 583	62,0	4 368	31,6	4 215	30,5	2 138	957	1 039	81	316
Sipoo	13 836	8 583	62,0	4 368	31,6	4 215	30,5	2 138	957	1 039	81	316
Maaseutumaiset kunnat	15 857	8 070	50,9	5 612	35,4	2 458	15,5	1 524	503	414	17	215
Askola	3 527	1 948	55,2	1 355	38,4	593	16,8	339	132	118	4	238
Lapinjärvi	2 452	1 198	48,9	874	35,6	324	13,2	194	60	66	4	201
Liljendal	1 179	597	50,6	415	35,2	182	15,4	126	29	27	-	214
Myrskylä	1 614	818	50,7	589	36,5	229	14,2	157	36	35	1	207
Pernaja	3 077	1 499	48,7	975	31,7	524	17,0	307	124	86	7	213
Pukkila	1 534	806	52,5	578	37,7	228	14,9	145	49	34	-	217
Ruotsinpyhtää	2 474	1 204	48,7	826	33,4	378	15,3	256	73	48	1	204

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste (5)	Alempi korkea- koulu- aste (6)	Ylempi korkea- koulu- aste (7)	Tutkija- koulutus- aste (8)	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)
		(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%					
Varsinais-Suomi yhteensä	374 238	226 854	60,6	138 079	36,9	88 775	23,7	45 681	19 339	20 921	2 834	284
Kaupunkimaiset kunnat	222 423	141 380	63,6	82 357	37,0	59 023	26,5	28 174	13 005	15 451	2 393	308
Kaarina	16 544	10 871	65,7	5 730	34,6	5 141	31,1	2 525	1 057	1 347	212	336
Loimaa	6 031	3 444	57,1	2 107	34,9	1 337	22,2	881	238	205	13	255
Naantali	10 854	6 940	63,9	3 802	35,0	3 138	28,9	1 729	660	684	65	312
Raisio	18 776	11 480	61,1	6 933	36,9	4 547	24,2	2 606	947	901	93	283
Salo	20 589	11 950	58,0	7 050	34,2	4 900	23,8	2 848	1 145	869	38	265
Turku	149 629	96 695	64,6	56 735	37,9	39 960	26,7	17 585	8 958	11 445	1 972	315
Taajaan asutut kunnat	67 880	40 360	59,5	25 201	37,1	15 159	22,3	8 558	3 350	2 954	297	272
Halikko	7 424	4 531	61,0	2 780	37,4	1 751	23,6	1 010	393	330	18	278
Laitila	7 214	3 938	54,6	2 788	38,6	1 150	15,9	713	270	160	7	227
Lieto	11 299	7 102	62,9	4 091	36,2	3 011	26,6	1 616	591	710	94	305
Mynämäki	5 010	2 712	54,1	1 846	36,8	866	17,3	504	211	139	12	233
Parainen	9 770	5 830	59,7	3 234	33,1	2 596	26,6	1 335	600	576	85	294
Paimio	7 993	4 848	60,7	2 960	37,0	1 888	23,6	1 092	406	365	25	284
Piikkiö	5 252	3 064	58,3	1 885	35,9	1 179	22,4	611	249	283	36	275
Uusikaupunki	13 918	8 335	59,9	5 617	40,4	2 718	19,5	1 677	630	391	20	257
Maaseutumaiset kunnat	83 935	45 114	53,7	30 521	36,4	14 593	17,4	8 949	2 984	2 516	144	230
Alastaro	2 580	1 349	52,3	976	37,8	373	14,5	242	73	57	1	212
Askainen	780	414	53,1	318	40,8	96	12,3	59	24	13	-	211
Aura	2 699	1 518	56,2	1 048	38,8	470	17,4	285	99	81	5	239
Dragsfjärd	2 923	1 312	44,9	844	28,9	468	16,0	284	108	72	4	191
Houtskari	560	278	49,6	177	31,6	101	18,0	54	36	11	-	215
Iniö	220	101	45,9	57	25,9	44	20,0	18	14	11	1	222
Karinainen	1 909	960	50,3	653	34,2	307	16,1	188	64	49	6	218
Kemiö	2 752	1 490	54,1	996	36,2	494	18,0	305	107	79	3	234
Kiikala	1 559	721	46,2	533	34,2	188	12,1	129	33	25	1	183
Kisko	1 638	727	44,4	501	30,6	226	13,8	136	48	40	2	188
Korppoo	792	448	56,6	266	33,6	182	23,0	92	48	38	4	266
Koski Tl	2 149	1 066	49,6	769	35,8	297	13,8	174	63	55	5	206
Kustavi	850	392	46,1	263	30,9	129	15,2	71	36	21	1	198
Kuusjoki	1 505	789	52,4	552	36,7	237	15,7	164	42	30	1	213
Lemu	1 165	727	62,4	485	41,6	242	20,8	140	47	51	4	273
Loimaan kunta	4 937	2 794	56,6	1 904	38,6	890	18,0	590	168	129	3	239
Marttila	1 755	894	50,9	636	36,2	258	14,7	146	58	52	2	214
Masku	4 344	2 886	66,4	1 694	39,0	1 192	27,4	686	240	250	16	313
Mellilä	1 005	478	47,6	358	35,6	120	11,9	83	19	17	1	191
Merimasku	1 128	750	66,5	423	37,5	327	29,0	181	69	74	3	317
Mietoinen	1 388	861	62,0	597	43,0	264	19,0	166	50	43	5	262
Muurla	1 166	640	54,9	378	32,4	262	22,5	157	51	51	3	252
Nauvo	1 191	685	57,5	448	37,6	237	19,9	126	66	43	2	253
Nousiainen	3 343	1 983	59,3	1 345	40,2	638	19,1	388	121	124	5	258
Oripää	1 107	552	49,9	403	36,4	149	13,5	102	30	17	-	199
Perniö	5 074	2 518	49,6	1 695	33,4	823	16,2	489	139	189	6	216
Pertteli	2 965	1 614	54,4	1 128	38,0	486	16,4	331	99	56	-	225
Pyhäranta	1 862	975	52,4	673	36,1	302	16,2	197	71	33	1	219
Pöytyä	2 966	1 629	54,9	1 153	38,9	476	16,0	295	97	82	2	231
Rusko	2 704	1 778	65,8	1 054	39,0	724	26,8	427	127	148	22	312
Rymättylä	1 596	904	56,6	609	38,2	295	18,5	189	53	47	6	239
Sauvo	2 334	1 232	52,8	817	35,0	415	17,8	232	89	87	7	236
Somero	8 096	4 046	50,0	2 823	34,9	1 223	15,1	789	249	175	10	207
Suomusjärvi	1 111	531	47,8	375	33,8	156	14,0	100	34	21	1	198
Särkisalo	645	323	50,1	194	30,1	129	20,0	77	25	24	3	229

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)		
		(3-8)	%	(3)	%						(5-8)	%
		(5)	(6)	(7)	(8)							
Taivassalo	1 485	723	48,7	514	34,6	209	14,1	139	35	34	1	200
Tarvasjoki	1 505	801	53,2	569	37,8	232	15,4	143	45	42	2	223
Vahto	1 412	809	57,3	556	39,4	253	17,9	151	55	45	2	249
Vehmaa	2 044	1 084	53,0	805	39,4	279	13,6	190	56	31	2	210
Velkua	202	113	55,9	65	32,2	48	23,8	22	10	16	-	276
Västanfjärd	685	369	53,9	241	35,2	128	18,7	73	36	19	-	233
Yläne	1 804	850	47,1	626	34,7	224	12,4	139	50	34	1	189
Satakunta yhteensä	196 311	111 910	57,0	72 762	37,1	39 148	19,9	22 774	9 625	6 416	333	251
Kaupunkimaiset kunnat	111 548	67 156	60,2	42 317	37,9	24 839	22,3	13 974	6 394	4 207	264	270
Harjavalta	6 508	3 670	56,4	2 424	37,2	1 246	19,1	793	275	169	9	243
Pori	63 825	38 351	60,1	24 599	38,5	13 752	21,5	7 634	3 590	2 365	163	268
Rauma	31 240	18 897	60,5	11 420	36,6	7 477	23,9	4 213	1 941	1 252	71	277
Ulvila	9 975	6 238	62,5	3 874	38,8	2 364	23,7	1 334	588	421	21	285
Taajaan asutut kunnat	42 985	23 564	54,8	15 604	36,3	7 960	18,5	4 873	1 800	1 246	41	238
Eura	7 739	3 889	50,3	2 535	32,8	1 354	17,5	842	302	200	10	218
Huittinen	7 635	4 259	55,8	2 823	37,0	1 436	18,8	899	324	205	8	241
Kankaanpää	10 638	6 103	57,4	4 089	38,4	2 014	18,9	1 250	416	345	3	248
Kokemäki	7 203	3 800	52,8	2 576	35,8	1 224	17,0	744	280	196	4	224
Nakkila	4 867	2 654	54,5	1 747	35,9	907	18,6	535	227	135	10	239
Noormarkku	4 903	2 859	58,3	1 834	37,4	1 025	20,9	603	251	165	6	260
Maaseutumaiset kunnat	41 778	21 190	50,7	14 841	35,5	6 349	15,2	3 927	1 431	963	28	212
Eurajoki	4 664	2 498	53,6	1 712	36,7	786	16,9	481	195	108	2	227
Honkajoki	1 755	820	46,7	631	36,0	189	10,8	118	26	45	-	185
Jämijärvi	1 859	952	51,2	701	37,7	251	13,5	179	43	29	-	203
Karvia	2 512	1 162	46,3	918	36,5	244	9,7	153	56	33	2	179
Kiikoinen	1 079	515	47,7	364	33,7	151	14,0	93	34	24	-	199
Kiukainen	2 863	1 412	49,3	1 007	35,2	405	14,1	256	101	46	2	201
Kodisjoki	429	249	58,0	172	40,1	77	17,9	59	13	5	-	234
Kullaa	1 324	681	51,4	477	36,0	204	15,4	117	63	23	1	213
Köyliö	2 436	1 247	51,2	877	36,0	370	15,2	266	70	34	-	206
Lappi	2 662	1 398	52,5	1 013	38,1	385	14,5	245	93	44	3	216
Lavia	1 934	931	48,1	652	33,7	279	14,4	164	73	41	1	201
Luvia	2 661	1 546	58,1	952	35,8	594	22,3	325	146	116	7	268
Merikarvia	3 138	1 416	45,1	1 010	32,2	406	12,9	253	88	64	1	187
Pomarkku	2 181	1 012	46,4	709	32,5	303	13,9	184	72	45	2	195
Punkalaidun	3 062	1 530	50,0	1 100	35,9	430	14,0	263	105	61	1	204
Siikainen	1 607	739	46,0	555	34,5	184	11,4	120	32	32	-	183
Säkylä	4 142	2 350	56,7	1 444	34,9	906	21,9	534	181	186	5	260
Vampula	1 470	732	49,8	547	37,2	185	12,6	117	40	27	1	197
Kanta-Häme yhteensä	136 610	80 273	58,8	49 862	36,5	30 411	22,3	17 962	6 372	5 675	402	266
Kaupunkimaiset kunnat	75 914	46 010	60,6	27 201	35,8	18 809	24,8	10 710	4 067	3 776	256	282
Forssa	15 435	8 524	55,2	5 587	36,2	2 937	19,0	1 869	633	411	24	238
Hämeenlinna	38 793	24 562	63,3	13 807	35,6	10 755	27,7	5 814	2 285	2 491	165	305
Riihimäki	21 686	12 924	59,6	7 807	36,0	5 117	23,6	3 027	1 149	874	67	273
Taajaan asutut kunnat	19 939	11 789	59,1	7 564	37,9	4 225	21,2	2 617	865	708	35	261
Hattula	7 391	4 574	61,9	2 792	37,8	1 782	24,1	1 120	327	316	19	282
Janakkala	12 548	7 215	57,5	4 772	38,0	2 443	19,5	1 497	538	392	16	248
Maaseutumaiset kunnat	40 757	22 474	55,1	15 097	37,0	7 377	18,1	4 635	1 440	1 191	111	237
Hauho	3 291	1 822	55,4	1 251	38,0	571	17,4	360	105	98	8	233
Hausjärvi	6 521	3 786	58,1	2 557	39,2	1 229	18,8	785	243	194	7	248

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)
		(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%	(5)	(6)	(7)	(8)	
Humpila	2 176	1 116	51,3	822	37,8	294	13,5	205	46	41	2	204
Jokioinen	4 482	2 569	57,3	1 603	35,8	966	21,6	581	161	180	44	264
Kalvola	2 825	1 463	51,8	993	35,2	470	16,6	291	98	77	4	222
Lammi	4 674	2 608	55,8	1 766	37,8	842	18,0	498	184	144	16	242
Loppi	6 136	3 282	53,5	2 204	35,9	1 078	17,6	670	229	172	7	229
Renko	1 927	1 063	55,2	753	39,1	310	16,1	199	56	51	4	230
Tammela	5 223	2 918	55,9	1 866	35,7	1 052	20,1	686	210	145	11	244
Tuulos	1 290	659	51,1	440	34,1	219	17,0	144	37	35	3	219
Ypäjä	2 212	1 188	53,7	842	38,1	346	15,6	216	71	54	5	224
Pirkanmaa yhteensä	376 041	235 529	62,6	144 081	38,3	91 448	24,3	45 791	21 522	21 823	2 312	293
Kaupunkimaiset kunnat	270 837	177 744	65,6	105 167	38,8	72 577	26,8	34 676	17 284	18 526	2 091	314
Kangasala	18 330	11 942	65,2	6 888	37,6	5 054	27,6	2 657	1 100	1 146	151	315
Mänttä	5 749	3 277	57,0	2 154	37,5	1 123	19,5	742	219	159	3	245
Nokia	22 319	13 203	59,2	8 537	38,2	4 666	20,9	2 597	1 152	848	69	265
Pirkkala	10 604	7 219	68,1	3 846	36,3	3 373	31,8	1 602	782	915	74	347
Tampere	169 189	114 877	67,9	66 441	39,3	48 436	28,6	21 372	11 770	13 620	1 674	331
Toijala	6 804	3 759	55,2	2 471	36,3	1 288	18,9	767	286	218	17	242
Valkeakoski	17 176	10 435	60,8	6 756	39,3	3 679	21,4	2 159	880	608	32	266
Viiala	4 261	2 359	55,4	1 623	38,1	736	17,3	450	153	122	11	235
Ylöjärvi	16 405	10 673	65,1	6 451	39,3	4 222	25,7	2 330	942	890	60	306
Taaiaan asutut kunnat	47 703	27 608	57,9	17 844	37,4	9 764	20,5	5 535	2 225	1 851	153	259
Hämeenkyrö	8 108	4 624	57,0	3 109	38,3	1 515	18,7	914	329	260	12	246
Lempäälä	13 273	8 471	63,8	4 985	37,6	3 486	26,3	1 789	807	793	97	311
Orivesi	7 331	3 952	53,9	2 637	36,0	1 315	17,9	768	287	247	13	235
Parkano	6 410	3 361	52,4	2 364	36,9	997	15,6	605	248	133	11	221
Vammala	12 581	7 200	57,2	4 749	37,7	2 451	19,5	1 459	554	418	20	249
Maaseutumaiset kunnat	57 501	30 177	52,5	21 070	36,6	9 107	15,8	5 580	2 013	1 446	68	220
Ikaalinen	6 371	3 565	56,0	2 373	37,2	1 192	18,7	748	270	165	9	240
Juupajoki	1 856	895	48,2	643	34,6	252	13,6	160	50	40	2	200
Kihniö	2 012	969	48,2	762	37,9	207	10,3	123	58	25	1	188
Kuhmalampi	935	459	49,1	315	33,7	144	15,4	96	31	17	-	203
Kuru	2 298	1 142	49,7	820	35,7	322	14,0	183	78	60	1	206
Kylmäkoski	2 126	1 210	56,9	880	41,4	330	15,5	192	77	54	7	235
Luopioinen	2 017	949	47,1	679	33,7	270	13,4	170	44	51	5	194
Längelmäki	1 491	761	51,0	532	35,7	229	15,4	135	54	40	-	213
Mouhijärvi	2 374	1 307	55,1	912	38,4	395	16,6	229	99	61	6	234
Pälkäne	3 468	2 012	58,0	1 310	37,8	702	20,2	408	147	138	9	257
Ruovesi	4 651	2 400	51,6	1 658	35,6	742	16,0	457	159	123	3	215
Sahalahti	1 770	1 014	57,3	729	41,2	285	16,1	178	64	42	1	237
Suodenniemi	1 142	590	51,7	446	39,1	144	12,6	101	20	22	1	205
Urjala	4 750	2 314	48,7	1 667	35,1	647	13,6	395	137	108	7	201
Vesilampi	2 768	1 616	58,4	1 019	36,8	597	21,6	312	145	134	6	266
Viljakkala	1 659	896	54,0	662	39,9	234	14,1	136	59	37	2	218
Vilppula	4 788	2 429	50,7	1 748	36,5	681	14,2	481	120	79	1	204
Virrat	6 876	3 615	52,6	2 497	36,3	1 118	16,3	706	239	169	4	220
Äetsä	4 149	2 034	49,0	1 418	34,2	616	14,8	370	162	81	3	206
Päijät-Häme yhteensä	164 411	94 962	57,8	61 114	37,2	33 848	20,6	19 275	8 353	5 881	339	257
Kaupunkimaiset kunnat	100 057	59 354	59,3	37 522	37,5	21 832	21,8	12 182	5 470	3 928	252	266
Heinola	17 657	10 001	56,6	6 544	37,1	3 457	19,6	2 107	774	544	32	247
Lahti	82 400	49 353	59,9	30 978	37,6	18 375	22,3	10 075	4 696	3 384	220	271
Taaiaan asutut kunnat	39 629	23 184	58,5	15 090	38,1	8 094	20,4	4 762	1 952	1 313	67	259
Hollola	16 301	10 124	62,1	6 068	37,2	4 056	24,9	2 325	988	701	42	288

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste								Koulutus- taso (VKTM- indeksi)
		(3-8)	%	Keskiaste yhteensä		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	
				(3)	%	(5-8)	%	(5)	(6)	(7)	(8)	
Nastola	11 816	6 709	56,8	4 573	38,7	2 136	18,1	1 265	550	306	15	244
Orimattila	11 512	6 351	55,2	4 449	38,6	1 902	16,5	1 172	414	306	10	233
Maaseutumaiset kunnat	24 725	12 424	50,2	8 502	34,4	3 922	15,9	2 331	931	640	20	214
Artjärvi	1 332	625	46,9	477	35,8	148	11,1	86	36	25	1	186
Asikkala	7 172	3 986	55,6	2 565	35,8	1 421	19,8	826	352	235	8	244
Hartola	3 162	1 462	46,2	1 034	32,7	428	13,5	269	97	61	1	191
Hämeenkoski	1 800	960	53,3	672	37,3	288	16,0	180	60	47	1	224
Kärkölä	4 024	2 065	51,3	1 462	36,3	603	15,0	361	140	100	2	217
Padasjoki	3 168	1 436	45,3	1 001	31,6	435	13,7	244	116	74	1	191
Sysmä	4 067	1 890	46,5	1 291	31,7	599	14,7	365	130	98	6	197
Kymenlaakso yhteensä	155 824	92 715	59,5	61 058	39,2	31 657	20,3	18 919	7 274	5 274	190	258
Kaupunkimaiset kunnat	108 075	66 325	61,4	42 622	39,4	23 703	21,9	13 947	5 526	4 081	149	270
Hamina	18 286	10 662	58,3	6 944	38,0	3 718	20,3	2 303	772	630	13	253
Kotka	45 965	28 466	61,9	18 328	39,9	10 138	22,1	6 016	2 448	1 607	67	271
Kouvola	26 777	16 776	62,7	10 020	37,4	6 756	25,2	3 702	1 625	1 381	48	290
Kuusankoski	17 047	10 421	61,1	7 330	43,0	3 091	18,1	1 926	681	463	21	255
Taajaan asutut kunnat	30 297	17 207	56,8	12 036	39,7	5 171	17,1	3 277	1 119	753	22	237
Elimäki	6 942	3 937	56,7	2 774	40,0	1 163	16,8	760	249	151	3	236
Anjalankoski	14 373	7 930	55,2	5 771	40,2	2 159	15,0	1 350	491	311	7	224
Valkeala	8 982	5 340	59,5	3 491	38,9	1 849	20,6	1 167	379	291	12	258
Maaseutumaiset kunnat	17 452	9 183	52,6	6 400	36,7	2 783	15,9	1 695	629	440	19	220
Iitti	6 167	3 329	54,0	2 319	37,6	1 010	16,4	613	224	164	9	227
Jaala	1 627	788	48,4	548	33,7	240	14,8	142	55	41	2	202
Miehikkälä	2 159	938	43,4	709	32,8	229	10,6	145	52	29	3	170
Pyhtää	4 270	2 436	57,0	1 615	37,8	821	19,2	482	205	131	3	247
Virolahti	3 229	1 692	52,4	1 209	37,4	483	15,0	313	93	75	2	215
Etelä-Karjala yhteensä	114 958	66 101	57,5	43 335	37,7	22 766	19,8	12 900	5 299	4 249	318	253
Kaupunkimaiset kunnat	74 798	44 988	60,1	28 724	38,4	16 264	21,7	8 982	3 803	3 213	266	270
Imatra	25 624	14 531	56,7	9 832	38,4	4 699	18,3	2 748	1 118	791	42	242
Lappeenranta	49 174	30 457	61,9	18 892	38,4	11 565	23,5	6 234	2 685	2 422	224	284
Taajaan asutut kunnat	9 059	5 221	57,6	3 512	38,8	1 709	18,9	1 046	407	246	10	247
Joutseno	9 059	5 221	57,6	3 512	38,8	1 709	18,9	1 046	407	246	10	247
Maaseutumaiset kunnat	31 101	15 892	51,1	11 099	35,7	4 793	15,4	2 872	1 089	790	42	214
Lemi	2 557	1 368	53,5	916	35,8	452	17,7	261	101	82	8	233
Luumäki	4 506	2 209	49,0	1 539	34,2	670	14,9	411	147	110	2	204
Parikkala	3 866	1 906	49,3	1 374	35,5	532	13,8	330	112	87	3	201
Rautjärvi	3 819	1 898	49,7	1 398	36,6	500	13,1	315	106	78	1	199
Ruokolahti	5 163	2 661	51,5	1 858	36,0	803	15,6	493	194	115	1	213
Saari	1 238	589	47,6	489	39,5	100	8,1	62	22	16	-	175
Savitaipale	3 642	1 736	47,7	1 256	34,5	480	13,2	258	123	93	6	198
Suomenniemi	742	329	44,3	249	33,6	80	10,8	46	20	13	1	174
Taipalsaari	3 760	2 367	63,0	1 384	36,8	983	26,1	569	229	166	19	295
Uukuniemi	466	220	47,2	162	34,8	58	12,4	38	10	10	-	190
Ylämaa	1 342	609	45,4	474	35,3	135	10,1	89	25	20	1	177
Etelä-Savo yhteensä	137 408	77 564	56,4	51 420	37,4	26 144	19,0	15 293	6 009	4 586	256	246
Kaupunkimaiset kunnat	72 807	44 904	61,7	28 138	38,6	16 766	23,0	9 594	3 808	3 180	184	279
Mikkeli	38 706	24 711	63,8	15 122	39,1	9 589	24,8	5 366	2 241	1 876	106	293
Pieksämäki	10 736	6 226	58,0	4 147	38,6	2 079	19,4	1 305	450	310	14	250

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)		
		(3–8)	%	(3)	%	(5–8)	%					(5)	(6)	(7)
Savonlinna	23 365	13 967	59,8	8 869	38,0	5 098	21,8	2 923	1 117	994	64	269		
Taajaan asutut kunnat	6 006	2 935	48,9	2 043	34,0	892	14,9	528	212	146	6	204		
Mäntyharju	6 006	2 935	48,9	2 043	34,0	892	14,9	528	212	146	6	204		
Maaseutumaiset kunnat	58 595	29 725	50,7	21 239	36,2	8 486	14,5	5 171	1 989	1 260	66	210		
Enonkoski	1 532	746	48,7	549	35,8	197	12,9	113	49	32	3	199		
Haukivuori	2 048	946	46,2	712	34,8	234	11,4	145	49	39	1	185		
Heinävesi	3 834	1 780	46,4	1 235	32,2	545	14,2	329	138	70	8	194		
Hirvensalmi	2 214	1 021	46,1	741	33,5	280	12,6	170	65	43	2	186		
Joroinen	4 791	2 689	56,1	1 873	39,1	816	17,0	501	189	120	6	238		
Juva	6 310	3 226	51,1	2 353	37,3	873	13,8	540	194	136	3	208		
Jäppilä	1 362	687	50,4	471	34,6	216	15,9	135	63	18	–	213		
Kangasniemi	5 507	2 637	47,9	1 890	34,3	747	13,6	424	205	112	6	199		
Kerimäki	4 993	2 714	54,4	1 941	38,9	773	15,5	479	173	117	4	226		
Pertunmaa	1 866	827	44,3	624	33,4	203	10,9	125	57	20	1	174		
Pieksämäen mlk	4 990	2 859	57,3	2 013	40,3	846	17,0	572	153	117	4	240		
Punkaharju	3 557	1 785	50,2	1 212	34,1	573	16,1	332	132	97	12	217		
Puumala	2 517	1 197	47,6	834	33,1	363	14,4	222	82	58	1	199		
Rantasalmi	3 817	2 018	52,9	1 481	38,8	537	14,1	308	137	87	5	217		
Ristiina	4 281	2 290	53,5	1 597	37,3	693	16,2	410	172	109	2	225		
Savonranta	1 114	484	43,4	387	34,7	97	8,7	59	21	15	2	167		
Sulkava	2 864	1 365	47,7	980	34,2	385	13,4	232	94	56	3	195		
Virtasalmi	998	454	45,5	346	34,7	108	10,8	75	16	14	3	179		
Pohjois-Savo yhteensä	208 515	124 924	59,9	81 187	38,9	43 737	21,0	24 838	9 693	8 225	981	268		
Kaupunkimaiset kunnat	110 842	72 547	65,5	44 015	39,7	28 532	25,7	15 414	6 447	5 856	815	307		
Iisalmi	18 986	11 352	59,8	7 603	40,0	3 749	19,7	2 258	876	594	21	260		
Kuopio	72 740	49 654	68,3	29 024	39,9	20 630	28,4	10 740	4 499	4 618	773	329		
Varkaus	19 116	11 541	60,4	7 388	38,6	4 153	21,7	2 416	1 072	644	21	268		
Taajaan asutut kunnat	22 050	13 944	63,2	8 908	40,4	5 036	22,8	3 069	1 019	855	93	285		
Siilinjärvi	15 406	10 279	66,7	6 335	41,1	3 944	25,6	2 386	794	687	77	308		
Suonenjoki	6 644	3 665	55,2	2 573	38,7	1 092	16,4	683	225	168	16	230		
Maaseutumaiset kunnat	75 623	38 433	50,8	28 264	37,4	10 169	13,4	6 355	2 227	1 514	73	207		
Juankoski	4 829	2 560	53,0	1 966	40,7	594	12,3	379	113	98	4	209		
Kaavi	3 064	1 393	45,5	1 080	35,2	313	10,2	191	78	43	1	178		
Kangaslampi	1 326	712	53,7	492	37,1	220	16,6	148	48	23	1	222		
Karttula	2 730	1 526	55,9	1 022	37,4	504	18,5	315	99	81	9	243		
Keitele	2 466	1 253	50,8	933	37,8	320	13,0	182	95	43	–	206		
Kiuruvesi	8 313	4 281	51,5	3 234	38,9	1 047	12,6	657	242	143	5	205		
Lapinlahti	6 258	3 411	54,5	2 391	38,2	1 020	16,3	618	214	178	10	232		
Leppävirta	9 130	5 029	55,1	3 450	37,8	1 579	17,3	961	373	231	14	235		
Maaninka	3 120	1 632	52,3	1 201	38,5	431	13,8	270	92	65	4	212		
Nilsjä	5 644	2 870	50,9	2 137	37,9	733	13,0	463	162	105	3	205		
Pielavesi	4 818	2 275	47,2	1 753	36,4	522	10,8	319	115	84	4	188		
Rautalampi	3 236	1 603	49,5	1 125	34,8	478	14,8	291	105	80	2	208		
Rautavaara	1 934	758	39,2	601	31,1	157	8,1	106	32	19	–	150		
Sonkajärvi	4 257	2 130	50,0	1 600	37,6	530	12,5	339	125	62	4	199		
Tervo	1 638	785	47,9	599	36,6	186	11,4	125	28	31	2	190		
Tuusniemi	2 655	1 297	48,9	970	36,5	327	12,3	208	67	48	4	197		
Varpaisjärvi	2 652	1 213	45,7	938	35,4	275	10,4	186	46	43	–	179		
Vehmersalmi	1 749	880	50,3	640	36,6	240	13,7	145	56	37	2	204		
Vesanto	2 322	1 016	43,8	773	33,3	243	10,5	149	55	37	2	174		
Vieremä	3 482	1 809	52,0	1 359	39,0	450	12,9	303	82	63	2	207		

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste yhteensä		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)			
		(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%					(5)	(6)	(7)	(8)
Pohjois-Karjala yhteensä	140 622	82 367	58,6	55 958	39,8	26 409	18,8	14 205	6 335	5 221	648	258			
Kaupunkimaiset kunnat	43 787	30 083	68,7	18 145	41,4	11 938	27,3	5 636	2 924	2 898	480	330			
Joensuu	43 787	30 083	68,7	18 145	41,4	11 938	27,3	5 636	2 924	2 898	480	330			
Taajaan asutut kunnat	27 166	14 189	52,2	10 293	37,9	3 896	14,3	2 405	911	560	20	215			
Outokumpu	6 725	3 684	54,8	2 727	40,6	957	14,2	542	249	161	5	228			
Lieksa	12 509	6 457	51,6	4 696	37,5	1 761	14,1	1 101	409	240	11	211			
Nurmes	7 932	4 048	51,0	2 870	36,2	1 178	14,9	762	253	159	4	211			
Maaseutumaiset kunnat	69 669	38 095	54,7	27 520	39,5	10 575	15,2	6 164	2 500	1 763	148	229			
Eno	5 843	2 844	48,7	2 197	37,6	647	11,1	392	165	84	6	192			
Ilomantsi	5 845	2 777	47,5	2 100	35,9	677	11,6	403	152	117	5	192			
Juuka	5 389	2 543	47,2	1 887	35,0	656	12,2	395	158	98	5	191			
Kesälahti	2 325	1 146	49,3	844	36,3	302	13,0	181	74	46	1	201			
Kiihtelysvaara	2 076	1 197	57,7	887	42,7	310	14,9	176	89	35	10	239			
Kitee	8 520	4 760	55,9	3 523	41,3	1 237	14,5	740	281	203	13	229			
Kontiolahti	9 107	6 040	66,3	3 846	42,2	2 194	24,1	1 203	508	437	46	305			
Liperi	9 130	5 488	60,1	3 815	41,8	1 673	18,3	974	406	267	26	258			
Polvijärvi	4 314	2 198	51,0	1 712	39,7	486	11,3	294	106	83	3	201			
Pyhäselkä	5 476	3 433	62,7	2 332	42,6	1 101	20,1	623	254	204	20	281			
Rääkkylä	2 575	1 298	50,4	1 024	39,8	274	10,6	162	64	43	5	196			
Tohmajärvi	4 212	2 132	50,6	1 627	38,6	505	12,0	321	109	70	5	203			
Tuupovaara	1 865	884	47,4	676	36,2	208	11,2	130	47	29	2	187			
Valtimo	2 450	1 110	45,3	857	35,0	253	10,3	142	73	38	-	182			
Värtsilä	542	245	45,2	193	35,6	52	9,6	28	14	9	1	180			
Keski-Suomi yhteensä	218 182	132 172	60,6	82 837	38,0	49 335	22,6	25 783	11 423	10 849	1 280	280			
Kaupunkimaiset kunnat	99 441	67 924	68,3	39 120	39,3	28 804	29,0	13 280	7 001	7 454	1 069	337			
Jyväskylä	68 712	48 362	70,4	27 335	39,8	21 027	30,6	9 077	5 205	5 865	880	353			
Jyväskylän mlk	26 113	17 040	65,3	9 958	38,1	7 082	27,1	3 758	1 642	1 499	183	312			
Suolahti	4 616	2 522	54,6	1 827	39,6	695	15,1	445	154	90	6	224			
Taajaan asutut kunnat	59 151	34 855	58,9	22 724	38,4	12 131	20,5	7 397	2 557	2 048	129	260			
Jämsä	12 738	7 405	58,1	4 700	36,9	2 705	21,2	1 688	573	428	16	257			
Jämsänkoski	6 252	3 590	57,4	2 506	40,1	1 084	17,3	726	198	151	9	239			
Keuruu	9 644	5 454	56,6	3 658	37,9	1 796	18,6	1 153	342	291	10	242			
Laukaa	13 134	7 832	59,6	5 240	39,9	2 592	19,7	1 472	635	452	33	264			
Muurame	6 377	4 301	67,4	2 410	37,8	1 891	29,7	1 028	408	408	47	331			
Äänekoski	11 006	6 273	57,0	4 210	38,3	2 063	18,7	1 330	401	318	14	245			
Maaseutumaiset kunnat	59 590	29 393	49,3	20 993	35,2	8 400	14,1	5 106	1 865	1 347	82	206			
Hankasalmi	4 704	2 362	50,2	1 744	37,1	618	13,1	369	139	100	10	206			
Joutsa	3 567	1 697	47,6	1 201	33,7	496	13,9	292	124	78	2	200			
Kannonkoski	1 420	577	40,6	431	30,4	146	10,3	92	33	21	-	164			
Karstula	4 146	2 030	49,0	1 446	34,9	584	14,1	369	130	82	3	203			
Kinnula	1 645	697	42,4	517	31,4	180	10,9	101	46	31	2	181			
Kivijärvi	1 220	524	43,0	409	33,5	115	9,4	69	31	14	1	168			
Konnevesi	2 654	1 307	49,2	931	35,1	376	14,2	237	88	49	2	202			
Korpilahti	4 078	2 131	52,3	1 411	34,6	720	17,7	422	141	136	21	232			
Kuhmoinen	2 549	1 213	47,6	842	33,0	371	14,6	215	88	62	6	199			
Kyyjärvi	1 466	649	44,3	502	34,2	147	10,0	99	32	16	-	173			
Leivonmäki	1 029	468	45,5	356	34,6	112	10,9	61	21	29	1	184			
Luhanka	809	305	37,7	223	27,6	82	10,1	46	22	14	-	152			
Multia	1 745	877	50,3	662	37,9	215	12,3	133	45	35	2	199			
Petäjävesi	3 022	1 636	54,1	1 111	36,8	525	17,4	317	114	86	8	232			
Pihtipudas	4 145	1 954	47,1	1 478	35,7	476	11,5	294	108	72	2	189			

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)
		(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%					
Pylkönmäki	917	369	40,2	291	31,7	78	8,5	54	12	12	-	156
Saarijärvi	8 499	4 518	53,2	3 109	36,6	1 409	16,6	890	278	233	8	227
Sumiainen	1 083	547	50,5	391	36,1	156	14,4	102	29	23	2	206
Toivakka	1 952	969	49,6	669	34,3	300	15,4	179	68	50	3	214
Uurainen	2 478	1 322	53,3	958	38,7	364	14,7	215	88	56	5	222
Viitasaari	6 462	3 241	50,2	2 311	35,8	930	14,4	550	228	148	4	210
Etelä-Pohjanmaa yhteensä	158 466	89 264	56,3	59 743	37,7	29 521	18,6	18 230	6 672	4 444	175	244
Kaupunkimaiset kunnat	25 758	17 520	68,0	10 095	39,2	7 425	28,8	4 283	1 757	1 312	73	320
Seinäjoki	25 758	17 520	68,0	10 095	39,2	7 425	28,8	4 283	1 757	1 312	73	320
Taajaan asutut kunnat	69 868	39 726	56,9	26 512	37,9	13 214	18,9	8 366	2 838	1 942	68	246
Alajärvi	7 236	3 734	51,6	2 528	34,9	1 206	16,7	777	236	190	3	224
Ilmajoki	9 371	5 398	57,6	3 779	40,3	1 619	17,3	998	374	236	11	243
Kauhajoki	11 990	6 499	54,2	4 551	38,0	1 948	16,2	1 306	377	258	7	226
Kauhava	6 673	3 775	56,6	2 455	36,8	1 320	19,8	840	275	200	5	247
Kurikka	8 681	4 785	55,1	3 426	39,5	1 359	15,7	863	312	179	5	229
Lapua	11 445	6 508	56,9	4 078	35,6	2 430	21,2	1 536	529	357	8	252
Nurmo	8 630	5 743	66,5	3 411	39,5	2 332	27,0	1 435	500	376	21	309
Ähtäri	5 842	3 284	56,2	2 284	39,1	1 000	17,1	611	235	146	8	240
Maaseutumaiset kunnat	62 840	32 018	51,0	23 136	36,8	8 882	14,1	5 581	2 077	1 190	34	209
Alahärmä	3 985	2 140	53,7	1 470	36,9	670	16,8	453	140	75	2	224
Alavus	7 971	4 122	51,7	2 920	36,6	1 202	15,1	742	282	172	6	218
Evijärvi	2 444	1 214	49,7	918	37,6	296	12,1	166	81	47	2	202
Isojoki	2 202	966	43,9	725	32,9	241	10,9	161	51	28	1	171
Jalasjärvi	7 240	3 748	51,8	2 721	37,6	1 027	14,2	645	233	147	2	212
Jurva	3 954	2 046	51,7	1 562	39,5	484	12,2	307	110	64	3	204
Karjajoki	1 435	645	44,9	515	35,9	130	9,1	82	27	20	1	170
Kortesjärvi	2 020	1 012	50,1	766	37,9	246	12,2	151	57	35	3	201
Kuortane	3 670	1 840	50,1	1 305	35,6	535	14,6	299	159	76	1	211
Lappajärvi	3 238	1 719	53,1	1 230	38,0	489	15,1	304	102	79	4	224
Lehtimäki	1 681	824	49,0	628	37,4	196	11,7	117	51	28	-	197
Peräseinäjoki	3 081	1 561	50,7	1 160	37,7	401	13,0	266	90	45	-	202
Soini	2 167	940	43,4	685	31,6	255	11,8	174	58	21	2	176
Teuva	5 345	2 749	51,4	2 047	38,3	702	13,1	462	163	76	1	205
Töysä	2 527	1 279	50,6	932	36,9	347	13,7	205	94	48	-	209
Vimpeli	2 837	1 505	53,0	1 051	37,0	454	16,0	270	106	77	1	224
Ylihärmä	2 456	1 311	53,4	853	34,7	458	18,6	302	100	56	-	230
Ylistaro	4 587	2 397	52,3	1 648	35,9	749	16,3	475	173	96	5	220
Pohjanmaa yhteensä	141 197	82 988	58,8	50 834	36,0	32 154	22,8	17 099	8 203	6 400	452	272
Kaupunkimaiset kunnat	64 662	41 100	63,6	23 453	36,3	17 647	27,3	8 767	4 575	3 974	331	306
Kaskinen	1 335	732	54,8	471	35,3	261	19,6	157	62	40	2	240
Pietarsaari	15 862	9 016	56,8	5 458	34,4	3 558	22,4	1 944	887	701	26	262
Vaasa	47 465	31 352	66,1	17 524	36,9	13 828	29,1	6 666	3 626	3 233	303	323
Taajaan asutut kunnat	27 824	16 079	57,8	9 890	35,5	6 189	22,2	3 454	1 554	1 112	69	264
Laihia	6 132	3 349	54,6	2 139	34,9	1 210	19,7	682	316	207	5	246
Mustasaari	13 513	8 598	63,6	4 919	36,4	3 679	27,2	2 003	927	693	56	304
Närpiö	8 179	4 132	50,5	2 832	34,6	1 300	15,9	769	311	212	8	213
Maaseutumaiset kunnat	48 711	25 809	53,0	17 491	35,9	8 318	17,1	4 878	2 074	1 314	52	229
Isokyrö	4 188	2 307	55,1	1 559	37,2	748	17,9	454	186	105	3	237
Korsnäs	1 870	977	52,2	658	35,2	319	17,1	177	90	52	-	223
Kristiinankaupunki	6 679	3 225	48,3	2 120	31,7	1 105	16,5	673	221	199	12	210

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea- aste yhteensä	Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)	
		(3-8)	%	(3)	%							(5-8)
Kruunupyö	5 472	2 791	51,0	1 896	34,6	895	16,4	505	226	162	2	221
Luoto	2 837	1 586	55,9	1 122	39,5	464	16,4	293	114	55	2	241
Maalahti	4 636	2 515	54,2	1 676	36,2	839	18,1	494	216	123	6	234
Maksamaa	852	397	46,6	278	32,6	119	14,0	71	31	16	1	195
Oravainen	1 804	957	53,0	642	35,6	315	17,5	185	81	47	2	232
Pedersöre	7 653	4 221	55,2	2 928	38,3	1 293	16,9	747	331	207	8	240
Uusikaarlepyy	6 074	3 216	52,9	2 168	35,7	1 048	17,3	589	284	168	7	230
Vähäkyrö	3 740	2 034	54,4	1 436	38,4	598	16,0	381	140	70	7	225
Vöyri	2 906	1 583	54,5	1 008	34,7	575	19,8	309	154	110	2	246
Keski-Pohjanmaa yhteensä	56 842	31 794	55,9	2 1375	37,6	10 419	18,3	5 985	2 613	1 719	102	246
Kaupunkimaiset kunnat	28 950	17 348	59,9	10 929	37,8	6 419	22,2	3 625	1 570	1 157	67	272
Kokkola	28 950	17 348	59,9	10 929	37,8	6 419	22,2	3 625	1 570	1 157	67	272
Taajaan asutut kunnat	4 709	2 582	54,8	1 830	38,9	752	16,0	452	188	99	13	235
Kannus	4 709	2 582	54,8	1 830	38,9	752	16,0	452	188	99	13	235
Maaseutumaiset kunnat	23 183	11 864	51,2	8 616	37,2	3 248	14,0	1 908	855	463	22	215
Halsua	1 223	545	44,6	401	32,8	144	11,8	81	40	21	2	187
Himanka	2 570	1 376	53,5	1 004	39,1	372	14,5	244	91	36	1	217
Kaustinen	3 566	1 862	52,2	1 282	36,0	580	16,3	321	167	86	6	227
Kälviä	3 564	1 997	56,0	1 416	39,7	581	16,3	348	143	83	7	241
Lestijärvi	793	366	46,2	257	32,4	109	13,7	56	29	23	1	201
Lohtaja	2 308	1 180	51,1	895	38,8	285	12,3	179	62	43	1	207
Perho	2 348	1 044	44,5	799	34,0	245	10,4	129	75	40	1	190
Toholampi	2 947	1 508	51,2	1 126	38,2	382	13,0	209	111	62	-	212
Ullava	806	344	42,7	267	33,1	77	9,6	50	18	9	-	170
Veteli	3 058	1 642	53,7	1 169	38,2	473	15,5	291	119	60	3	226
Pohjois-Pohjanmaa yhteensä	291 858	182 761	62,6	116 602	40,0	66 159	22,7	32 932	16 748	14 553	1 926	293
Kaupunkimaiset kunnat	156 866	108 491	69,2	62 787	40,0	45 704	29,1	20 698	11 719	11 501	1 786	344
Haukipudas	12 197	7 979	65,4	5 091	41,7	2 888	23,7	1 538	769	516	65	303
Kempele	9 743	6 651	68,3	3 772	38,7	2 879	29,5	1 474	740	585	80	341
Kiiminki	7 982	5 415	67,8	3 277	41,1	2 138	26,8	1 083	591	414	50	327
Oulu	102 511	72 871	71,1	40 664	39,7	32 207	31,4	13 449	8 200	9 037	1 521	362
Oulunsalo	6 064	4 131	68,1	2 267	37,4	1 864	30,7	906	503	412	43	354
Raahe	18 369	11 444	62,3	7 716	42,0	3 728	20,3	2 248	916	537	27	273
Taajaan asutut kunnat	69 929	40 363	57,7	28 441	40,7	11 922	17,0	7 155	2 898	1 791	78	248
Haapajärvi	6 329	3 269	51,7	2 293	36,2	976	15,4	579	227	167	3	222
Haapavesi	6 052	3 392	56,0	2 529	41,8	863	14,3	510	198	151	4	234
Ii	4 891	2 863	58,5	2 063	42,2	800	16,4	470	221	101	8	249
Kalajoki	7 185	4 085	56,9	2 976	41,4	1 109	15,4	696	270	140	3	235
Kuusamo	13 995	8 137	58,1	5 723	40,9	2 414	17,2	1 519	521	364	10	249
Muhos	6 072	3 628	59,7	2 447	40,3	1 181	19,4	679	303	177	22	265
Nivala	8 469	4 804	56,7	3 554	42,0	1 250	14,8	752	311	181	6	238
Oulainen	6 476	3 798	58,6	2 568	39,7	1 230	19,0	770	289	164	7	254
Ylivieska	10 460	6 387	61,1	4 288	41,0	2 099	20,1	1 180	558	346	15	271
Maaseutumaiset kunnat	65 063	33 907	52,1	25 374	39,0	8 533	13,1	5 079	2 131	1 261	62	216
Alavieska	2 237	1 193	53,3	917	41,0	276	12,3	170	70	35	1	215
Hailuoto	842	499	59,3	328	39,0	171	20,3	91	54	25	1	256
Kestilä	1 385	686	49,5	554	40,0	132	9,5	88	27	17	-	192
Kuivaniemi	1 654	812	49,1	617	37,3	195	11,8	125	46	24	-	195
Kärsämäki	2 461	1 222	49,7	988	40,1	234	9,5	133	65	35	1	195
Liminka	4 269	2 736	64,1	1 756	41,1	980	23,0	529	247	187	17	296

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste	Alempi korkea- aste	Ylempi korkea- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)
		(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%	(5)	(6)	(7)	(8)	
Lumijoki	1 288	661	51,3	479	37,2	182	14,1	109	39	30	4	216
Merijärvi	986	431	43,7	350	35,5	81	8,2	43	25	11	2	177
Piippola	1 130	587	51,9	475	42,0	112	9,9	71	28	13	-	206
Pudasjärvi	7 866	3 850	48,9	2 937	37,3	913	11,6	544	255	111	3	199
Pulkkila	1 465	767	52,4	547	37,3	220	15,0	130	57	30	3	221
Pyhäjoki	2 885	1 572	54,5	1 180	40,9	392	13,6	240	109	42	1	223
Pyhäjärvi	5 392	2 650	49,1	1 936	35,9	714	13,2	441	162	105	6	202
Pyhäntä	1 373	701	51,1	522	38,0	179	13,0	104	49	26	-	217
Rantsila	1 705	836	49,0	666	39,1	170	10,0	110	37	23	-	191
Reisjärvi	2 516	1 206	47,9	909	36,1	297	11,8	184	66	46	1	197
Ruukki	3 534	1 888	53,4	1 416	40,1	472	13,4	268	129	71	4	225
Sievi	3 765	2 073	55,1	1 551	41,2	522	13,9	313	137	68	4	231
Siikajoki	1 030	535	51,9	398	38,6	137	13,3	89	24	23	1	221
Taivalkoski	3 856	2 077	53,9	1 587	41,2	490	12,7	295	115	80	-	219
Tyrnävä	3 739	2 119	56,7	1 526	40,8	593	15,9	346	132	107	8	246
Utajärvi	2 651	1 321	49,8	1 005	37,9	316	11,9	192	77	46	1	201
Vihanti	2 774	1 396	50,3	1 088	39,2	308	11,1	201	69	37	1	200
Yli-Ii	1 718	883	51,4	703	40,9	180	10,5	115	50	15	-	205
Ylikkieminki	2 542	1 206	47,4	939	36,9	267	10,5	148	62	54	3	194
Kainuu yhteensä	72 659	41 442	57,0	28 296	38,9	13 146	18,1	7 788	3 014	2 243	101	247
Kaupunkimaiset kunnat	29 421	18 785	63,8	11 474	39,0	7 311	24,8	4 215	1 648	1 373	75	296
Kajaani	29 421	18 785	63,8	11 474	39,0	7 311	24,8	4 215	1 648	1 373	75	296
Taajaan asutut kunnat	9 129	4 895	53,6	3 666	40,2	1 229	13,5	752	296	177	4	217
Kuhmo	9 129	4 895	53,6	3 666	40,2	1 229	13,5	752	296	177	4	217
Maaseutumaiset kunnat	34 109	17 762	52,1	13 156	38,6	4 606	13,5	2 821	1 070	693	22	212
Hyrnsalmi	2 781	1 285	46,2	992	35,7	293	10,5	197	58	34	4	182
Paltamo	3 497	1 750	50,0	1 301	37,2	449	12,8	277	100	70	2	205
Puolanka	3 073	1 420	46,2	1 064	34,6	356	11,6	217	87	52	-	186
Ristijärvi	1 484	703	47,4	511	34,4	192	12,9	118	51	21	2	196
Sotkamo	8 911	5 002	56,1	3 499	39,3	1 503	16,9	872	355	270	6	239
Suomussalmi	9 005	4 817	53,5	3 692	41,0	1 125	12,5	718	254	149	4	211
Vaala	3 168	1 619	51,1	1 192	37,6	427	13,5	260	100	63	4	209
Vuolijoki	2 190	1 166	53,2	905	41,3	261	11,9	162	65	34	-	210
Lappi yhteensä	154 424	91 442	59,2	60 436	39,1	31 006	20,1	18 579	6 862	5 254	311	261
Kaupunkimaiset kunnat	66 652	42 322	63,5	26 592	39,9	15 730	23,6	8 932	3 661	2 931	206	290
Kemi	19 623	11 570	59,0	7 680	39,1	3 890	19,8	2 316	972	569	33	257
Rovaniemi	29 195	19 888	68,1	11 594	39,7	8 294	28,4	4 511	1 823	1 807	153	326
Tornio	17 834	10 864	60,9	7 318	41,0	3 546	19,9	2 105	866	555	20	266
Taajaan asutut kunnat	32 501	19 560	60,2	12 313	37,9	7 247	22,3	4 550	1 484	1 163	50	271
Keminmaa	7 044	4 416	62,7	2 729	38,7	1 687	23,9	1 052	385	242	8	285
Kemijärvi	8 473	4 565	53,9	3 076	36,3	1 489	17,6	992	291	204	2	229
Rovaniemen mlk	16 984	10 579	62,3	6 508	38,3	4 071	24,0	2 506	808	717	40	287
Maaseutumaiset kunnat	55 271	29 560	53,5	21 531	39,0	8 029	14,5	5 097	1 717	1 160	55	221
Enontekiö	1 727	924	53,5	703	40,7	221	12,8	119	56	41	5	219
Inari	5 973	3 411	57,1	2 402	40,2	1 009	16,9	629	199	172	9	240
Kittilä	4 819	2 727	56,6	2 005	41,6	722	15,0	454	161	106	1	230
Kolari	3 283	1 788	54,5	1 323	40,3	465	14,2	300	107	55	3	222
Muonio	2 031	1 213	59,7	881	43,4	332	16,3	225	64	43	-	245
Pelkosenniemi	1 057	552	52,2	405	38,3	147	13,9	92	35	19	1	216
Posio	3 759	1 837	48,9	1 426	37,9	411	10,9	267	87	53	4	193
Ranua	3 744	1 825	48,7	1 362	36,4	463	12,4	270	123	65	5	208

6. Jatkuu

Maakunta Kuntaryhmä Kunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea- aste yhteensä	Alin korkea- aste	Alempi korkea- koulu- aste	Ylempi korkea- koulu- aste	Tutkija- koulutus- aste	Koulutus- taso (VKTM- indeksi)	
				Keskiaste yhteensä								
		(3-8)	%	(3)	%							(5-8)
Salla	4 191	2 037	48,6	1 550	37,0	487	11,6	313	118	55	1	192
Savukoski	1 206	626	51,9	471	39,1	155	12,9	94	34	26	1	210
Simo	3 084	1 685	54,6	1 205	39,1	480	15,6	300	114	61	5	229
Sodankylä	7 798	4 427	56,8	3 015	38,7	1 412	18,1	937	243	224	8	243
Tervola	3 056	1 612	52,7	1 194	39,1	418	13,7	262	95	58	3	215
Pello	3 916	2 013	51,4	1 464	37,4	549	14,0	375	106	67	1	209
Utsjoki	1 204	646	53,7	440	36,5	206	17,1	110	49	42	5	238
Ylitornio	4 423	2 237	50,6	1 685	38,1	552	12,5	350	126	73	3	203
Ahvenanmaa yhteensä	21 453	12 147	56,6	7 500	35,0	4 647	21,7	2 591	1 220	801	35	256
Kaupunkimaiset kunnat	8 903	5 569	62,6	3 098	34,8	2 471	27,8	1 271	657	518	25	300
Maarianhamina	8 903	5 569	62,6	3 098	34,8	2 471	27,8	1 271	657	518	25	300
Maaseutumaiset kunnat	12 550	6 578	52,4	4 402	35,1	2 176	17,3	1 320	563	283	10	224
Brändö	410	199	48,5	112	27,3	87	21,2	43	32	12	-	226
Eckerö	718	336	46,8	243	33,8	93	13,0	65	21	7	-	189
Finström	1 875	983	52,4	685	36,5	298	15,9	184	76	37	1	218
Föglö	509	241	47,3	173	34,0	68	13,4	33	18	17	-	198
Geta	391	160	40,9	126	32,2	34	8,7	19	6	9	-	163
Hammarland	1 119	576	51,5	413	36,9	163	14,6	107	36	19	1	207
Jomala	2 703	1 520	56,2	987	36,5	533	19,7	329	138	63	3	245
Kumlinge	332	137	41,3	92	27,7	45	13,6	21	13	11	-	181
Kökar	249	114	45,8	64	25,7	50	20,1	27	12	10	1	216
Lemland	1 272	750	59,0	458	36,0	292	23,0	181	82	29	-	264
Lumparland	297	177	59,6	111	37,4	66	22,2	46	13	7	-	254
Saltvik	1 395	723	51,8	502	36,0	221	15,8	133	60	26	2	216
Sottunga	110	57	51,8	28	25,5	29	26,4	15	9	5	-	251
Sund	833	416	49,9	285	34,2	131	15,7	79	31	19	2	211
Vårdö	337	189	56,1	123	36,5	66	19,6	38	16	12	-	246

7. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain ja seutukunnittain 31.12.2002

Maakunta Seutukunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä		Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste		Korkea-aste yhteensä	Alin korkeaste	Alempi korkeakouluaste	Ylempi korkeakouluaste	Tutkija-koulutusaste	Koulutus-taso (VKTM-indeksi)
	(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%						
Koko maa yhteensä	4 279 286	2 611 952	61,0	1 576 274	36,8	1 035 678	24,2	521 737	239 212	249 077	25 652	289
Manner-Suomi yhteensä	4 257 833	2 599 805	61,1	1 568 774	36,8	1 031 031	24,2	519 146	237 992	248 276	25 617	289
Ahvenanmaa yhteensä	21 453	12 147	56,6	7 500	35,0	4 647	21,7	2 591	1 220	801	35	256
Uusimaa yhteensä	1 086 433	712 964	65,6	365 596	33,7	347 368	32,0	145 458	78 691	110 834	12 385	345
Helsingin	988 538	658 065	66,6	332 369	33,6	325 696	32,9	133 262	73 802	106 536	12 096	354
Lohjan	62 070	36 024	58,0	22 008	35,5	14 016	22,6	7 975	3 144	2 720	177	267
Tammisaaren	35 825	18 875	52,7	11 219	31,3	7 656	21,4	4 221	1 745	1 578	112	246
Itä-Uusimaa yhteensä	72 834	41 779	57,4	24 199	33,2	17 580	24,1	9 654	3 945	3 709	272	272
Porvoon	57 317	33 931	59,2	19 118	33,4	14 813	25,8	7 991	3 305	3 275	242	286
Loviisan	15 517	7 848	50,6	5 081	32,7	2 767	17,8	1 663	640	434	30	221
Varsinais-Suomi yhteensä	374 238	226 854	60,6	138 079	36,9	88 775	23,7	45 681	19 339	20 921	2 834	284
Åboland-Turunmaan	18 893	10 513	55,6	6 263	33,1	4 250	22,5	2 287	1 015	849	99	260
Salon	51 772	28 390	54,8	18 009	34,8	10 381	20,1	6 230	2 258	1 810	83	242
Turun	239 355	152 596	63,8	89 502	37,4	63 094	26,4	30 239	13 703	16 590	2 562	309
Vakka-Suomen	33 771	19 020	56,3	13 103	38,8	5 917	17,5	3 657	1 359	852	49	238
Loimaan	30 447	16 335	53,7	11 202	36,8	5 133	16,9	3 268	1 004	820	41	227
Satakunta yhteensä	196 311	111 910	57,0	72 762	37,1	39 148	19,9	22 774	9 625	6 416	333	251
Rauman	49 597	28 343	57,1	17 859	36,0	10 484	21,1	6 096	2 645	1 655	88	255
Kaakkois-Satakunnan	25 948	13 918	53,6	9 367	36,1	4 551	17,5	2 823	1 000	709	19	229
Porin	96 244	57 011	59,2	36 616	38,0	20 395	21,2	11 525	5 212	3 439	219	264
Pohjois-Satakunnan	24 522	12 638	51,5	8 920	36,4	3 718	15,2	2 330	768	613	7	215
Kanta-Häme yhteensä	136 610	80 273	58,8	49 862	36,5	30 411	22,3	17 962	6 372	5 675	402	266
Hämeenlinnan	72 739	43 966	60,4	26 574	36,5	17 392	23,9	9 923	3 630	3 604	235	279
Riihimäen	34 343	19 992	58,2	12 568	36,6	7 424	21,6	4 482	1 621	1 240	81	260
Forssan	29 528	16 315	55,3	10 720	36,3	5 595	18,9	3 557	1 121	831	86	239
Pirkanmaa yhteensä	376 041	235 529	62,6	144 081	38,3	91 448	24,3	45 791	21 522	21 823	2 312	293
Luoteis-Pirkanmaan	24 560	13 415	54,6	9 270	37,7	4 145	16,9	2 526	964	620	35	231
Kaakkois-Pirkanmaan	8 190	4 434	54,1	3 033	37,0	1 401	17,1	852	286	248	15	231
Etelä-Pirkanmaan	35 117	20 077	57,2	13 397	38,1	6 680	19,0	3 963	1 533	1 110	74	247
Tampereen	252 898	168 001	66,4	98 167	38,8	69 834	27,6	32 659	16 698	18 346	2 131	322
Lounais-Pirkanmaan	20 246	11 131	55,0	7 525	37,2	3 606	17,8	2 159	835	582	30	236
Ylä-Pirkanmaan	35 040	18 471	52,7	12 689	36,2	5 782	16,5	3 632	1 206	917	27	222
Päijät-Häme yhteensä	164 411	94 962	57,8	61 114	37,2	33 848	20,6	19 275	8 353	5 881	339	257
Lahden	139 525	81 609	58,5	52 245	37,4	29 364	21,0	16 534	7 352	5 178	300	261
Heinolan	24 886	13 353	53,7	8 869	35,6	4 484	18,0	2 741	1 001	703	39	232
Kymenlaakso yhteensä	155 824	92 715	59,5	61 058	39,2	31 657	20,3	18 919	7 274	5 274	190	258
Kouvolan	81 915	48 521	59,2	32 253	39,4	16 268	19,9	9 660	3 704	2 802	102	257
Kotkan-Haminan	73 909	44 194	59,8	28 805	39,0	15 389	20,8	9 259	3 570	2 472	88	260
Etelä-Karjala yhteensä	114 958	66 101	57,5	43 335	37,7	22 766	19,8	12 900	5 299	4 249	318	253
Lappeenrannan	58 233	35 678	61,3	22 404	38,5	13 274	22,8	7 280	3 092	2 668	234	278
Länsi-Saimaan	16 549	8 618	52,1	5 818	35,2	2 800	16,9	1 634	645	484	37	224
Imatran	34 606	19 090	55,2	13 088	37,8	6 002	17,3	3 556	1 418	984	44	233
Kärkikuntien	5 570	2 715	48,7	2 025	36,4	690	12,4	430	144	113	3	194
Etelä-Savo yhteensä	137 408	77 564	56,4	51 420	37,4	26 144	19,0	15 293	6 009	4 586	256	246
Mikkelin	58 580	34 421	58,8	22 017	37,6	12 404	21,2	7 023	2 952	2 306	123	262
Juvan	20 299	10 495	51,7	7 521	37,1	2 974	14,7	1 803	696	457	18	214
Savonlinnan	38 395	21 476	55,9	14 193	37,0	7 283	19,0	4 235	1 630	1 325	93	246
Pieksämäen	20 134	11 172	55,5	7 689	38,2	3 483	17,3	2 232	731	498	22	235
Pohjois-Savo yhteensä	208 515	124 924	59,9	81 187	38,9	43 737	21,0	24 838	9 693	8 225	981	268
Ylä-Savon	51 232	27 724	54,1	19 811	38,7	7 913	15,4	4 862	1 795	1 210	46	225
Kuopion	95 745	63 971	66,8	38 222	39,9	25 749	26,9	13 856	5 540	5 488	865	317
Koillis-Savon	18 126	8 878	49,0	6 754	37,3	2 124	11,7	1 347	452	313	12	194
Varkauden	29 572	17 282	58,4	11 330	38,3	5 952	20,1	3 525	1 493	898	36	255
Sisä-Savon	13 840	7 069	51,1	5 070	36,6	1 999	14,4	1 248	413	316	22	211

7. Jatkuu

Maakunta Seutukunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suoritta- neita yhteensä		Koulutusaste							Koulutus- taso (VKTM- indeksi)	
		(3-8)	%	Keskiaste yhteensä		Korkea- aste yhteensä		Alin korkea- aste (5)	Alempi korkea- koulu- aste (6)	Ylempi korkea- koulu- aste (7)		Tutkija- koulutus- aste (8)
				(3)	%	(5-8)	%					
Pohjois-Karjala yhteensä	140 622	82 367	58,6	55 958	39,8	26 409	18,8	14 205	6 335	5 221	648	258
Outokummun	11 039	5 882	53,3	4 439	40,2	1 443	13,1	836	355	244	8	218
Joensuun	75 419	49 085	65,1	31 222	41,4	17 863	23,7	9 004	4 346	3 925	588	302
Ilomantsin	7 710	3 661	47,5	2 776	36,0	885	11,5	533	199	146	7	191
Keski-Karjalan	18 174	9 581	52,7	7 211	39,7	2 370	13,0	1 432	542	371	25	213
Pielisen Karjalan	28 280	14 158	50,1	10 310	36,5	3 848	13,6	2 400	893	535	20	205
Keski-Suomi yhteensä	218 182	132 172	60,6	82 837	38,0	49 335	22,6	25 783	11 423	10 849	1 280	280
Jyväskylän	116 814	78 857	67,5	45 901	39,3	32 956	28,2	15 550	7 978	8 280	1 148	330
Kaakkoisen Keski-Suomen	12 061	5 801	48,1	4 193	34,8	1 608	13,3	947	374	271	16	200
Keuruun	14 411	7 967	55,3	5 431	37,7	2 536	17,6	1 603	501	412	20	235
Jämsän	25 617	14 339	56,0	9 459	36,9	4 880	19,0	3 051	1 000	777	52	242
Äänekosken	19 359	10 649	55,0	7 359	38,0	3 290	17,0	2 114	672	480	24	232
Saarijärven	17 668	8 667	49,1	6 188	35,0	2 479	14,0	1 573	516	378	12	204
Viitasaaren	12 252	5 892	48,1	4 306	35,1	1 586	12,9	945	382	251	8	199
Etelä-Pohjanmaa yhteensä	158 466	89 264	56,3	59 743	37,7	29 521	18,6	18 230	6 672	4 444	175	244
Suupohjan	24 926	12 905	51,8	9 400	37,7	3 505	14,1	2 318	728	446	13	210
Pohjoisten seinänaapurien	48 346	31 058	64,2	18 933	39,2	12 125	25,1	7 191	2 804	2 020	110	294
Eteläisten seinänaapurien	19 002	10 094	53,1	7 307	38,5	2 787	14,7	1 774	635	371	7	218
Kuusio kuntien	23 858	12 289	51,5	8 754	36,7	3 535	14,8	2 148	879	491	17	216
Härmänmaan	24 559	13 734	55,9	8 856	36,1	4 878	19,9	3 131	1 044	688	15	244
Järviseudun	17 775	9 184	51,7	6 493	36,5	2 691	15,1	1 668	582	428	13	218
Pohjanmaa yhteensä	141 197	82 988	58,8	50 834	36,0	32 154	22,8	17 099	8 203	6 400	452	272
Kyrönmaan	14 060	7 690	54,7	5 134	36,5	2 556	18,2	1 517	642	382	15	238
Vaasan	73 046	46 379	63,5	26 705	36,6	19 674	26,9	9 905	5 125	4 274	370	305
Sydösterbottens kustregion	16 193	8 089	50,0	5 423	33,5	2 666	16,5	1 599	594	451	22	214
Jakobstadsregionen	37 898	20 830	55,0	13 572	35,8	7 258	19,2	4 078	1 842	1 293	45	245
Keski-Pohjanmaa yhteensä	56 842	31 794	55,9	21 375	37,6	10 419	18,3	5 985	2 613	1 719	102	246
Kaustisen	14 741	7 311	49,6	5 301	36,0	2 010	13,6	1 137	559	301	13	210
Kokkolan	42 101	24 483	58,2	16 074	38,2	8 409	20,0	4 848	2 054	1 418	89	259
Pohjois-Pohjanmaa yhteensä	291 858	182 761	62,6	116 602	40,0	66 159	22,7	32 932	16 748	14 553	1 926	293
Oulun	154 707	106 690	69,0	61 607	39,8	45 083	29,1	20 204	11 578	11 490	1 811	344
lin	21 322	10 935	51,3	8 264	38,8	2 671	12,5	1 594	711	351	15	210
Raahen	28 592	16 835	58,9	11 798	41,3	5 037	17,6	3 046	1 247	710	34	253
Siikalatvan	13 110	6 969	53,2	5 293	40,4	1 676	12,8	1 013	396	260	7	218
Nivala-Haapajärven	25 167	13 151	52,3	9 680	38,5	3 471	13,8	2 089	831	534	17	218
Ylivieskan	31 109	17 967	57,8	12 650	40,7	5 317	17,1	3 172	1 349	764	32	247
Koillismaan	17 851	10 214	57,2	7 310	41,0	2 904	16,3	1 814	636	444	10	243
Kainuu yhteensä	72 659	41 442	57,0	28 296	38,9	13 146	18,1	7 788	3 014	2 243	101	247
Kehys-Kainuun	23 988	12 417	51,8	9 414	39,2	3 003	12,5	1 884	695	412	12	207
Kajaanin	48 671	29 025	59,6	18 882	38,8	10 143	20,8	5 904	2 319	1 831	89	266
Lappi yhteensä	154 424	91 442	59,2	60 436	39,1	31 006	20,1	18 579	6 862	5 254	311	261
Rovaniemen	49 923	32 292	64,7	19 464	39,0	12 828	25,7	7 287	2 754	2 589	198	304
Kemi-Tornion	50 641	30 147	59,5	20 126	39,7	10 021	19,8	6 035	2 432	1 485	69	260
Torniolaakson	8 339	4 250	51,0	3 149	37,8	1 101	13,2	725	232	140	4	206
Itä-Lapin	18 686	9 617	51,5	6 928	37,1	2 689	14,4	1 758	565	357	9	212
Tunturi-Lapin	11 860	6 652	56,1	4 912	41,4	1 740	14,7	1 098	388	245	9	229
Pohjois-Lapin	14 975	8 484	56,7	5 857	39,1	2 627	17,5	1 676	491	438	22	241
Ahvenanmaa yhteensä	21 453	12 147	56,6	7 500	35,0	4 647	21,7	2 591	1 220	801	35	256
Mariehamns stad	8 903	5 569	62,6	3 098	34,8	2 471	27,8	1 271	657	518	25	300
Ålands landsbygd	10 603	5 641	53,2	3 810	35,9	1 831	17,3	1 143	463	216	9	226
Ålands skärgård	1 947	937	48,1	592	30,4	345	17,7	177	100	67	1	215

8. Uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritetut tutkinnot koulutussektoreittain iän mukaan 2002 ¹⁾

Opiskelijat / tutkinnot Ikä	Opiskelijat					Yhteensä	Väestö 31.12.2002
	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorke- koulukoulutus	Yliopistokoulutus Peruskoulutus	Jatkokoulutus ³⁾		
Uudet opiskelijat ²⁾	41 020	74 222	34 544	21 876	-	171 662	5 206 295
-15	526	73	-	-	-	599	927 009
16	32 764	20 395	-	-	-	53 159	62 311
17	2 284	6 535	12	-	-	8 831	64 368
18	803	2 956	99	121	-	3 979	66 761
19	763	3 404	6 171	6 255	-	16 593	68 316
16-19	36 614	33 290	6 282	6 376	-	82 562	323 130
20	569	4 224	6 572	3 927	-	15 292	67 665
21	409	3 558	5 442	2 571	-	11 980	65 048
22	305	2 658	3 060	1 424	-	7 447	64 629
23	237	2 179	2 132	1 110	-	5 658	64 701
24	192	1 839	1 541	956	-	4 528	65 219
20-24	1 712	14 458	18 747	9 988	-	44 905	327 262
25	147	1 626	1 250	865	-	3 888	66 355
26	135	1 394	896	701	-	3 126	67 142
27	125	1 227	729	562	-	2 643	65 818
28	87	1 107	616	401	-	2 211	62 835
29	69	999	459	264	-	1 791	57 335
25-29	563	6 353	3 950	2 793	-	13 659	319 485
30	63	946	388	218	-	1 615	59 513
31	62	986	408	184	-	1 640	61 657
32	65	1 044	347	177	-	1 633	64 050
33	70	968	335	157	-	1 530	65 627
34	67	1 044	394	145	-	1 650	70 798
30-34	327	4 988	1 872	881	-	8 068	321 645
35	47	1 063	373	136	-	1 619	73 071
36	68	969	328	175	-	1 540	73 771
37	55	976	316	131	-	1 478	74 028
38	66	950	331	139	-	1 486	75 708
39	70	976	300	129	-	1 475	76 879
35-39	306	4 934	1 648	710	-	7 598	373 457
40	51	888	295	121	-	1 355	76 001
41	59	834	266	109	-	1 268	75 762
42	68	867	179	106	-	1 220	75 750
43	59	832	221	113	-	1 225	75 644
44	67	780	188	94	-	1 129	73 451
40-44	304	4 201	1 149	543	-	6 197	376 608
45	48	745	172	105	-	1 070	77 030
46	80	733	159	90	-	1 062	79 359
47	47	643	144	67	-	901	78 895
48	59	633	95	68	-	855	79 237
49	42	512	85	49	-	688	78 515
45-49	276	3 266	655	379	-	4 576	393 036
50-54	170	1 926	205	147	-	2 448	414 266
55-59	124	531	35	47	-	737	363 817
60-64	69	67	1	10	-	147	268 016
65-69	20	13	-	1	-	34	228 179
70-	9	-	-	1	-	10	570 385
Ikä tuntematon	-	122	-	-	-	122	-

8. Jatkuu

Opiskelijat / tutkinnot							Väestö 31.12.2002
Ikä	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus	Yliopistokoulutus Peruskoulutus	Jatkokoulutus ³⁾	Yhteensä	
Opiskelijat	124 644	166 809	126 767	141 968	22 344	582 532	5 206 295
-15	528	73	-	-	-	601	927 009
16	33 245	20 468	-	-	-	53 713	62 311
17	34 430	25 318	13	2	-	59 763	64 368
18	34 795	25 963	107	124	-	60 989	66 761
19	9 905	12 219	6 335	6 355	-	34 814	68 316
16-19	112 375	83 968	6 455	6 481	-	209 279	323 130
20	2 344	8 895	11 873	9 863	-	32 975	67 665
21	1 205	7 818	15 392	11 891	1	36 307	65 048
22	844	6 556	16 586	12 433	5	36 424	64 629
23	662	5 072	15 552	12 862	42	34 190	64 701
24	550	4 054	11 797	12 578	153	29 132	65 219
20-24	5 605	32 395	71 200	59 627	201	169 028	327 262
25	389	3 379	8 707	11 537	448	24 460	66 355
26	384	2 892	6 276	9 902	750	20 204	67 142
27	306	2 499	4 595	7 858	971	16 229	65 818
28	233	2 283	3 438	6 166	1 201	13 321	62 835
29	201	1 899	2 379	4 428	1 065	9 972	57 335
25-29	1 513	12 952	25 395	39 891	4 435	84 186	319 485
30	192	1 858	2 058	3 780	1 168	9 056	59 513
31	177	1 867	1 772	3 241	1 152	8 209	61 657
32	172	1 900	1 566	2 806	1 079	7 523	64 050
33	180	1 826	1 534	2 428	1 076	7 044	65 627
34	156	1 990	1 589	2 206	1 002	6 943	70 798
30-34	877	9 441	8 519	14 461	5 477	38 775	321 645
35	139	1 999	1 556	1 995	916	6 605	73 071
36	168	1 879	1 421	1 912	912	6 292	73 771
37	147	1 887	1 349	1 611	797	5 791	74 028
38	167	1 790	1 327	1 522	751	5 557	75 708
39	158	1 815	1 180	1 381	740	5 274	76 879
35-39	779	9 370	6 833	8 421	4 116	29 519	373 457
40	133	1 691	1 099	1 266	633	4 822	76 001
41	148	1 550	1 029	1 194	635	4 556	75 762
42	166	1 613	896	997	630	4 302	75 750
43	173	1 577	844	1 022	568	4 184	75 644
44	161	1 447	727	961	505	3 801	73 451
40-44	781	7 878	4 595	5 440	2 971	21 665	376 608
45	156	1 376	657	878	517	3 584	77 030
46	198	1 341	621	879	478	3 517	79 359
47	154	1 218	530	763	470	3 135	78 895
48	175	1 143	437	763	405	2 923	79 237
49	146	956	376	636	369	2 483	78 515
45-49	829	6 034	2 621	3 919	2 239	15 642	393 036
50-54	615	3 415	920	2 228	1 529	8 707	414 266
55-59	397	968	214	1 083	929	3 591	363 817
60-64	209	99	12	271	303	894	268 016
65-69	90	17	3	92	92	294	228 179
70-	46	1	-	54	52	153	570 385
Ikä tuntematon	-	198	-	-	-	198	-

8. Jatkuu

Opiskelijat / tutkinnot							Väestö 31.12.2002
Ikä	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus	Yliopistokoulutus Peruskoulutus	Jatkokoulutus ³⁾	Yhteensä	
Tutkinnot	36 524	52 041	20 462	15 056	2 652	126 735	5 206 295
-15	-	-	-	-	-	-	927 009
16	-	-	-	-	-	-	62 311
17	1	14	-	-	-	15	64 368
18	392	760	-	-	-	1 152	66 761
19	28 507	12 107	-	-	-	40 614	68 316
16-19	28 900	12 881	-	-	-	41 781	323 130
20	5 621	4 266	1	1	-	9 889	67 665
21	632	2 633	27	4	-	3 296	65 048
22	198	2 754	1 036	178	-	4 166	64 629
23	143	2 386	2 648	468	1	5 646	64 701
24	93	1 956	3 389	1 177	3	6 618	65 219
20-24	6 687	13 995	7 101	1 828	4	29 615	327 262
25	73	1 504	3 049	2 139	7	6 772	66 355
26	62	1 345	2 104	2 344	40	5 895	67 142
27	50	1 300	1 421	1 860	59	4 690	65 818
28	32	1 075	905	1 204	100	3 316	62 835
29	40	904	618	862	98	2 522	57 335
25-29	257	6 128	8 097	8 409	304	23 195	319 485
30	31	928	480	651	109	2 199	59 513
31	29	824	388	544	110	1 895	61 657
32	28	897	353	459	146	1 883	64 050
33	20	930	326	313	132	1 721	65 627
34	17	990	339	313	168	1 827	70 798
30-34	125	4 569	1 886	2 280	665	9 525	321 645
35	22	954	307	243	161	1 687	73 071
36	17	922	294	259	147	1 639	73 771
37	21	947	294	181	115	1 558	74 028
38	22	891	265	174	158	1 510	75 708
39	24	870	234	151	121	1 400	76 879
35-39	106	4 584	1 394	1 008	702	7 794	373 457
40	19	892	230	148	108	1 397	76 001
41	18	857	228	142	94	1 339	75 762
42	23	830	228	133	100	1 314	75 750
43	32	815	192	121	72	1 232	75 644
44	21	784	178	120	63	1 166	73 451
40-44	113	4 178	1 056	664	437	6 448	376 608
45	20	690	141	108	69	1 028	77 030
46	28	690	137	115	67	1 037	79 359
47	30	651	119	104	57	961	78 895
48	29	587	97	90	45	848	79 237
49	19	520	96	75	42	752	78 515
45-49	126	3 138	590	492	280	4 626	393 036
50-54	97	1 984	261	237	147	2 726	414 266
55-59	60	531	69	102	69	831	363 817
60-64	35	46	5	23	29	138	268 016
65-69	11	3	3	9	10	36	228 179
70-	7	-	-	4	5	16	570 385
Ikä tuntematon	-	4	-	-	-	4	-

¹⁾ Taulukosta puuttuvat peruskoululaiset: 7-15-vuotiaista lähes kaikki ja 16-vuotiaista vielä osa opiskeli peruskoulussa.

²⁾ Ei sisällä yliopiston eikä ammattikorkeakoulun jatkotutkinto-opiskelijoita.

³⁾ Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

9. Tutkinnon suorittainen mediaani-ikä koulutusalan ja -asteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002

Koulutusala	Koulutusaste									
	Toinen aste, yleissivistävä koulutus	Toinen aste, ammatillinen koulutus	Opisto-aste	Ammatillinen korkea-aste	Ammatti-korkeakoulu-tutkinto	Alempi korkeakoulu-tutkinto	Ylempi korkeakoulu-tutkinto	Lääkärien erikoistumis-koulutus	Lisensi-aatin-tutkinto	Tohtorin-tutkinto
Yhteensä	19	24	30	30	26	28	27	39	35	36
Yleissivistävä koulutus	19	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	.	23	31	.	25	29	27	.	42	40
Kulttuuriala	.	24	26	.	26	27	29	.	37	42
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	.	29	33	.	25	31	27	.	35	38
Luonnontieteiden ala	.	32	36	.	27	27	27	.	32	33
Tekniikan ja liikenteen ala	.	20	27	30	26	.	26	.	34	33
Luonnonvara- ja ympäristöala	.	23	31	27	26	30	27	.	37	37
Sosiaali-, terveys ja liikunta-ala	.	26	28	.	25	23	28	39	38	37
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	.	22	25	.	26	35	28	.	39	36
Muu koulutus	.	26	36	.	41	.	.	.	.	.
Tutkinnon suorittaneita yhteensä	36 524	50 773	1 155	113	20 462	2 983	12 073	776	653	1 223

10. Uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koti- ja opiskelumaakuntavertailu koulusstoreittain 2002

Koulusstoretori Opiskelumaakunta	Uudet opiskelijat ¹⁾ opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista ²⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan		Opiskelijat opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta opiskeluaikana ³⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan		Tutkinnon suorittaneet opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen ³⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan	
		Sama	Eri		Sama	Eri		Sama	Eri
		%	%		%	%		%	%
Lukiokoulutus	41 020	94,3	5,7	124 644	97,0	3,0	36 524	88,6	11,4
Uusimaa	11 116	95,0	5,0	34 012	98,3	1,7	9 072	95,5	4,5
Itä-Uusimaa	590	92,7	7,3	1 775	92,8	7,2	526	80,6	19,4
Varsinais-Suomi	3 360	95,2	4,8	9 954	98,1	1,9	3 051	93,6	6,4
Satakunta	1 818	94,7	5,3	5 729	96,2	3,8	1 641	85,9	14,1
Kanta-Häme	1 138	93,0	7,0	3 499	96,1	3,9	981	81,9	18,1
Pirkanmaa	3 525	92,1	7,9	10 365	96,1	3,9	3 112	89,4	10,6
Päijät-Häme	1 540	93,1	6,9	4 581	95,7	4,3	1 325	83,0	17,0
Kymenlaakso	1 150	96,8	3,2	3 575	98,4	1,6	1 199	85,8	14,2
Etelä-Karjala	914	96,5	3,5	2 696	98,7	1,3	855	88,8	11,2
Etelä-Savo	1 287	88,2	11,8	3 844	92,6	7,4	1 184	80,2	19,8
Pohjois-Savo	2 075	93,0	7,0	6 274	95,3	4,7	1 931	83,0	17,0
Pohjois-Karjala	1 334	96,6	3,4	4 042	98,0	2,0	1 269	86,8	13,2
Keski-Suomi	2 044	93,3	6,7	6 255	96,0	4,0	1 736	85,1	14,9
Etelä-Pohjanmaa	1 545	95,0	5,0	4 671	96,9	3,1	1 584	84,7	15,3
Pohjanmaa	1 222	96,8	3,2	3 745	98,0	2,0	1 286	89,7	10,3
Keski-Pohjanmaa	676	91,1	8,9	2 021	92,8	7,2	647	79,8	20,2
Pohjois-Pohjanmaa	3 165	95,3	4,7	9 794	97,9	2,1	2 812	89,4	10,6
Kainuu	682	91,3	8,7	2 168	93,5	6,5	707	75,1	24,9
Lappi	1 698	95,9	4,1	5 246	97,8	2,2	1 465	83,8	16,2
Ahvenanmaa	141	95,7	4,3	398	99,2	0,8	141	80,9	19,1
Ammatillinen koulutus	74 222	79,7	20,3	166 809	86,1	13,9	52 041	78,0	22,0
Uusimaa	18 378	77,5	22,5	38 781	84,2	15,8	11 760	76,0	24,0
Itä-Uusimaa	1 111	72,5	27,5	2 515	80,2	19,8	635	69,4	30,6
Varsinais-Suomi	5 835	87,6	12,4	12 544	92,2	7,8	3 667	88,7	11,3
Satakunta	3 161	80,8	19,2	7 514	86,6	13,4	2 432	80,4	19,6
Kanta-Häme	2 571	60,4	39,6	5 923	68,5	31,5	1 914	55,9	44,1
Pirkanmaa	6 317	81,0	19,0	14 514	84,9	15,1	4 869	73,2	26,8
Päijät-Häme	2 690	75,5	24,5	6 384	84,2	15,8	1 834	68,7	31,3
Kymenlaakso	2 268	79,9	20,1	5 465	87,8	12,2	1 579	82,1	17,9
Etelä-Karjala	1 479	89,3	10,7	3 650	95,4	4,6	1 096	84,9	15,1
Etelä-Savo	2 451	75,4	24,6	5 657	82,5	17,5	1 758	71,8	28,2
Pohjois-Savo	3 940	79,9	20,1	8 898	88,5	11,5	2 987	82,0	18,0
Pohjois-Karjala	2 608	84,5	15,5	6 300	89,2	10,8	1 969	82,9	17,1
Keski-Suomi	4 166	80,9	19,1	8 947	87,3	12,7	2 963	80,8	19,2
Etelä-Pohjanmaa	2 887	71,0	29,0	7 099	79,2	20,8	2 168	72,6	27,4
Pohjanmaa	2 075	86,2	13,8	4 905	91,5	8,5	1 640	82,3	17,7
Keski-Pohjanmaa	1 312	68,3	31,7	2 975	75,9	24,1	1 032	68,5	31,5
Pohjois-Pohjanmaa	6 392	85,7	14,3	13 865	91,1	8,9	4 431	83,9	16,1
Kainuu	1 049	88,1	11,9	2 644	91,9	8,1	822	81,8	18,2
Lappi	3 202	83,1	16,9	7 574	90,0	10,0	2 230	84,6	15,4
Ahvenanmaa	330	78,2	21,8	655	86,0	14,0	255	82,4	17,6
Ammattikorkeakoulukoulutus	34 544	63,4	36,6	126 767	78,3	21,7	20 462	76,5	23,5
Uusimaa	8 614	76,0	24,0	32 719	90,3	9,7	5 134	90,6	9,4
Itä-Uusimaa	362	23,8	76,2	1 249	43,1	56,9	256	42,6	57,4
Varsinais-Suomi	2 682	69,0	31,0	9 898	84,6	15,4	1 493	82,3	17,7
Satakunta	1 872	62,2	37,8	6 434	74,8	25,2	980	72,1	27,9
Kanta-Häme	1 371	36,8	63,2	5 300	51,0	49,0	990	44,0	56,0
Pirkanmaa	2 706	62,9	37,1	9 722	79,8	20,2	1 779	80,7	19,3
Päijät-Häme	1 362	49,6	50,4	5 400	68,3	31,7	695	68,2	31,8

10. Jatkuu

Koulutussektori Opiskelumaakunta	Uudet opiskelijat ¹⁾ opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista ²⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan		Opiskelijat opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta opiskeluaikana ³⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan		Tutkinnon suorittaneet opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen ³⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan	
		Sama	Eri		Sama	Eri		Sama	Eri
		%	%		%	%		%	%
Kymenlaakso	1 010	56,0	44,0	4 278	73,1	26,9	693	65,5	34,5
Etelä-Karjala	814	61,9	38,1	2 861	76,4	23,6	564	76,6	23,4
Etelä-Savo	1 378	44,6	55,4	4 735	60,5	39,5	1 038	53,2	46,8
Pohjois-Savo	1 964	56,5	43,5	6 673	77,6	22,4	1 016	74,9	25,1
Pohjois-Karjala	1 042	71,1	28,9	3 878	82,3	17,7	592	80,9	19,1
Keski-Suomi	1 711	55,2	44,8	6 347	75,8	24,2	948	71,6	28,4
Etelä-Pohjanmaa	1 057	57,0	43,0	3 909	71,5	28,5	524	68,3	31,7
Pohjanmaa	1 395	56,3	43,7	5 242	68,8	31,2	781	70,4	29,6
Keski-Pohjanmaa	473	53,5	46,5	1 661	66,5	33,5	332	66,6	33,4
Pohjois-Pohjanmaa	2 363	75,4	24,6	8 165	85,2	14,8	1 205	88,0	12,0
Kainuu	595	61,0	39,0	1 920	75,1	24,9	326	73,6	26,4
Lappi	1 704	62,4	37,6	6 050	71,5	28,5	1 069	72,3	27,7
Ahvenanmaa	69	58,0	42,0	326	72,4	27,6	47	91,5	8,5
Yliopistokoulutus	21 876	47,3	52,7	164 312	72,2	27,8	17 708	62,0	38,0
Uusimaa	6 882	66,1	33,9	59 805	88,7	11,3	6 440	83,0	17,0
Varsinais-Suomi	2 492	47,6	52,4	20 988	69,2	30,8	2 184	58,5	41,5
Satakunta	431	46,2	53,8	1 653	60,2	39,8	220	40,5	59,5
Kanta-Häme	97	18,6	81,4	604	27,0	73,0	104	28,8	71,2
Pirkanmaa	2 857	38,4	61,6	24 100	64,5	35,5	2 091	58,0	42,0
Päijät-Häme	24	12,5	87,5	85	27,1	72,9	–	–	–
Kymenlaakso	48	12,5	87,5	465	33,8	66,2	49	16,3	83,7
Etelä-Karjala	907	18,9	81,1	5 080	44,9	55,1	511	29,2	70,8
Etelä-Savo	287	15,0	85,0	1 223	45,5	54,5	179	20,7	79,3
Pohjois-Savo	971	41,5	58,5	5 471	63,4	36,6	744	46,9	53,1
Pohjois-Karjala	1 089	34,8	65,2	6 156	59,1	40,9	730	42,7	57,3
Keski-Suomi	2 122	28,2	71,8	13 228	54,5	45,5	1 879	39,8	60,2
Pohjanmaa	1 071	39,2	60,8	7 016	54,2	45,8	681	43,6	56,4
Pohjois-Pohjanmaa	1 892	53,2	46,8	14 045	77,7	22,3	1 400	68,3	31,7
Kainuu	107	19,6	80,4	547	47,2	52,8	91	20,9	79,1
Lappi	599	40,4	59,6	3 846	54,7	45,3	405	36,5	63,5

¹⁾ Ei sisällä yliopiston eikä ammattikorkeakoulun jatkotutkinto-opiskelijoita.

²⁾ Vertailussa käytetty kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2001.

³⁾ Vertailussa käytetty kotimaakunta opiskeluaikana ja kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2002.

11. Ulkomaalaiset yliopisto-opiskelijat maanosittain 1991–2002

Maanosa, maa	Vuosi											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Yhteensä	1 899	2 182	2 348	2 566	2 759	3 107	3 131	3 199	3 473	3 732	3 895	4 186
Osuus kaikista opiskelijoista (%)	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2	2,3	2,4	2,4	2,5
Eurooppa	807	962	1 063	1 195	1 348	1 562	1 653	1 718	1 953	2 187	2 350	2 575
Pohjoismaat	226	259	289	306	299	353	358	361	372	396	407	406
Ruotsi	168	193	214	229	215	255	262	268	284	300	317	312
Norja	25	28	32	28	30	35	34	39	43	45	43	44
Tanska	21	27	28	28	34	35	32	29	22	29	26	27
Islanti	12	11	15	21	20	28	30	25	23	22	21	23
Muut Euroopan maat	581	703	774	889	1 049	1 209	1 295	1 357	1 581	1 791	1 943	2 169
Afrikka	301	300	302	317	316	345	338	360	325	311	267	256
Pohjois-Amerikka	143	139	135	145	147	188	188	178	195	197	175	165
Latinalainen Amerikka ja Karibia	47	51	57	55	68	84	80	80	81	84	89	99
Aasia	575	670	731	789	817	858	814	809	863	910	916	1 002
Oseania	9	12	11	11	15	14	13	13	19	15	18	21
Tuntematon	17	48	49	54	48	56	45	41	37	28	80	68

12. Ulkomaalaiset opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen mukaan 2002

	Koulutussektori					
	Yhteensä	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkea-koulukoulutus	Yliopistokoulutus Peruskoulutus	Jatkokoulutus ¹⁾
Yhteensä	13 714	1 815	4 550	3 163	2 836	1 350
Koulutusala						
Yleissivistävä koulutus	1 815	1 815	.	.	.	.
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	968	.	32	6	731	199
Kulttuuriala	880	.	209	195	378	98
Yhteiskuntatiet., liiketalouden ja hallinnon ala	2 559	.	775	1 078	525	181
Luonnontieteiden ala	928	.	490	114	403	221
Tekniikan ja liikenteen ala	3 863	.	1 710	1 125	640	388
Luonnonvara- ja ympäristöala	342	.	195	29	72	46
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 433	.	679	470	76	208
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	924	.	758	146	11	9
Muu koulutus	2	.	2	-	-	-
Koulutusaste						
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	1 815	1 815	.	.	.	.
Toinen aste, ammatillinen koulutus	4 538	.	4 538	.	.	.
Opistoaste	10	.	10	.	.	.
Ammatillinen korkea-aste	2	.	2	.	.	.
Ammattikorkeakoulututkinto	3 162	.	.	3 162	.	.
Alempi korkeakoulututkinto	91	.	.	.	91	.
Ammattikorkeakoulun jatkotutkinto	1	.	.	1	.	.
Ylempi korkeakoulututkinto	2 745	.	.	.	2 745	.
Lääkärien erikoistumiskoulutus	42	.	.	.	.	42
Lisensiaatintutkinto	195	.	.	.	.	195
Tohtorintutkinto	1 113	.	.	.	.	1 113

¹⁾ Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

13. Ruotsinkieliset ¹⁾ opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen mukaan 2002

	Koulutussektori					
	Yhteensä	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkea-koulukoulutus	Yliopistokoulutus Peruskoulutus	Jatkokoulutus ²⁾
Yhteensä	29 720	6 208	6 755	5 905	9 686	1 166
Koulutusala						
Yleissivistävä koulutus	6 208	6 208	.	.	.	.
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	2 978	.	103	47	2 542	286
Kulttuuriala	2 011	.	547	592	785	87
Yhteiskuntatiet., liiketalouden ja hallinnon ala	5 746	.	948	1 085	3 438	275
Luonnontieteiden ala	1 832	.	272	220	1 186	154
Tekniikan ja liikenteen ala	5 367	.	2 071	1 852	1 257	187
Luonnonvara- ja ympäristöala	983	.	631	281	61	10
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3 197	.	1 199	1 433	400	165
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 314	.	900	395	17	2
Muu koulutus	84	.	84	-	-	-
Koulutusaste						
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	6 208	6 208	.	.	.	.
Toinen aste, ammatillinen koulutus	6 728	.	6 728	.	.	.
Opistoaste	9	.	9	.	.	.
Ammatillinen korkea-aste	18	.	18	.	.	.
Ammattikorkeakoulututkinto	5 904	.	.	5 904	.	.
Alempi korkeakoulututkinto	891	.	.	.	891	.
Ammattikorkeakoulun jatkotutkinto	1	.	.	1	.	.
Ylempi korkeakoulututkinto	8 795	.	.	.	8 795	.
Lääkärien erikoistumiskoulutus	85	.	.	.	.	85
Lisensiaatintutkinto	332	.	.	.	.	332
Tohtorintutkinto	749	.	.	.	.	749

¹⁾ Ruotsi äidinkielenä.

²⁾ Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

14. Peruskoulut ja niiden oppilaat vuosiluokan, oppilaitoksen omistajatyypin, läänin ja maakunnan mukaan 2002

Lääni Maakunta Omistajatyypin	Perus- kouluja	Oppilaita									Lisä- opetus	Yhteensä	
		Esi- opetus	Vuosiluokka										
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.			9.
Koko maa yhteensä	3 873	12 393	63 574	65 465	65 133	66 825	65 771	65 973	64 420	64 619	61 578	1 605	597 356
Kunta	3 777	11 720	62 227	64 095	63 602	65 221	64 109	64 193	61 072	61 215	58 335	1 482	577 271
Yksityinen	58	401	661	658	780	819	859	981	2 458	2 458	2 311	58	12 444
Valtio	30	240	668	691	739	765	786	786	870	933	904	57	7 439
Kuntayhtymä	8	32	18	21	12	20	17	13	20	13	28	8	202
Etelä-Suomen lääni yhteensä	1 156	2 727	25 652	26 663	26 385	26 808	25 984	25 945	24 927	24 638	23 316	839	233 884
Kunta	1 109	2 332	25 004	26 037	25 601	26 053	25 138	24 992	22 511	22 204	21 046	773	221 691
Yksityinen	34	230	389	369	509	511	574	684	2 077	2 066	1 928	46	9 383
Valtio	10	158	255	248	267	239	267	265	334	363	332	20	2 748
Kuntayhtymä	3	7	4	9	8	5	5	4	5	5	10	-	62
Uusimaa	567	1 570	16 344	16 922	16 831	16 948	16 321	16 145	15 529	15 353	14 380	709	147 052
Kunta	531	1 226	15 807	16 420	16 178	16 306	15 665	15 513	13 375	13 223	12 425	651	136 789
Yksityinen	28	202	337	313	452	454	450	442	1 822	1 776	1 635	40	7 923
Valtio	7	142	199	189	198	187	204	189	332	354	320	18	2 332
Kuntayhtymä	1	-	1	-	3	1	2	1	-	-	-	-	8
Itä-Uusimaa	95	238	1 314	1 366	1 351	1 347	1 268	1 301	1 233	1 181	1 097	2	11 698
Kunta	95	238	1 314	1 366	1 351	1 347	1 268	1 301	1 233	1 181	1 097	2	11 698
Kanta-Häme	130	302	2 060	2 081	2 019	2 139	2 144	2 105	2 042	2 011	1 951	23	18 877
Kunta	127	279	2 002	2 017	1 946	2 084	2 080	2 027	2 038	2 004	1 942	23	18 442
Valtio	2	16	56	59	69	52	63	75	-	4	4	-	398
Kuntayhtymä	1	7	2	5	4	3	1	3	4	3	5	-	37
Päijät-Häme	132	268	2 327	2 493	2 425	2 527	2 435	2 555	2 308	2 238	2 230	68	21 874
Kunta	129	252	2 302	2 468	2 392	2 491	2 398	2 394	2 128	2 057	2 045	64	20 991
Yksityinen	3	16	25	25	33	36	37	161	180	181	185	4	883
Kymenlaakso	137	215	2 155	2 228	2 203	2 191	2 207	2 184	2 206	2 203	2 113	4	19 909
Kunta	134	203	2 144	2 210	2 192	2 182	2 190	2 172	2 180	2 175	2 070	2	19 720
Yksityinen	1	12	10	14	10	8	15	11	23	21	30	-	154
Valtio	1	-	-	-	-	-	-	1	2	5	8	2	18
Kuntayhtymä	1	-	1	4	1	1	2	-	1	2	5	-	17
Etelä-Karjala	95	134	1 452	1 573	1 556	1 656	1 609	1 655	1 609	1 652	1 545	33	14 474
Kunta	93	134	1 435	1 556	1 542	1 643	1 537	1 585	1 557	1 564	1 467	31	14 051
Yksityinen	2	-	17	17	14	13	72	70	52	88	78	2	423
Länsi-Suomen lääni yhteensä	1 513	4 927	22 262	22 828	22 647	23 206	22 911	23 135	22 543	23 015	21 610	436	209 520
Kunta	1 487	4 761	21 869	22 397	22 240	22 737	22 474	22 663	21 863	22 306	20 934	415	204 659
Yksityinen	16	130	201	233	197	237	208	228	319	322	298	5	2 378
Valtio	8	30	187	195	209	226	225	240	356	381	364	14	2 427
Kuntayhtymä	2	6	5	3	1	6	4	4	5	6	14	2	56
Varsinais-Suomi	298	757	5 323	5 435	5 327	5 426	5 402	5 255	5 151	5 263	4 928	123	48 390
Kunta	292	738	5 236	5 337	5 238	5 322	5 316	5 163	5 015	5 112	4 770	119	47 366
Yksityinen	4	19	27	38	34	43	29	34	40	58	56	4	382
Valtio	1	-	60	60	55	59	57	56	93	91	93	-	624
Kuntayhtymä	1	-	-	-	-	2	-	2	3	2	9	-	18
Satakunta	198	642	2 795	2 821	2 703	2 851	2 787	2 964	2 873	2 911	2 809	19	26 175
Kunta	193	594	2 689	2 709	2 593	2 745	2 675	2 853	2 817	2 859	2 756	19	25 309
Yksityinen	4	48	62	75	57	67	66	73	56	52	53	-	609
Valtio	1	-	44	37	53	39	46	38	-	-	-	-	257
Pirkanmaa	289	1 225	5 368	5 495	5 485	5 629	5 450	5 456	5 253	5 384	4 975	159	49 879
Kunta	282	1 174	5 293	5 414	5 413	5 548	5 369	5 372	4 968	5 113	4 730	156	48 550
Yksityinen	5	45	70	78	71	77	77	82	178	168	147	1	994
Valtio	1	-	-	-	-	-	-	-	105	99	93	-	297
Kuntayhtymä	1	6	5	3	1	4	4	2	2	4	5	2	38
Keski-Suomi	227	801	3 219	3 337	3 334	3 409	3 359	3 396	3 347	3 564	3 150	92	31 008
Kunta	223	763	3 153	3 260	3 252	3 309	3 266	3 302	3 226	3 425	3 009	78	30 043
Yksityinen	1	18	18	20	17	21	15	11	18	21	20	-	179
Valtio	3	20	48	57	65	79	78	83	103	118	121	14	786

14. Jatkuu

Lääni Maakunta Omistajatyypin	Perus- kouluja	Oppilaita									Lisä- opetus	Yhteensä	
		Esi- opetus	Vuosiluokka										
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.			9.
Etelä-Pohjanmaa	246	851	2 335	2 549	2 570	2 621	2 635	2 650	2 576	2 660	2 541	19	24 007
Kunta	245	851	2 326	2 540	2 562	2 609	2 628	2 638	2 566	2 651	2 532	19	23 922
Yksityinen	1	–	9	9	8	12	7	12	10	9	9	–	85
Pohjanmaa	178	413	2 212	2 230	2 255	2 298	2 311	2 385	2 328	2 231	2 181	15	20 859
Kunta	175	403	2 162	2 176	2 209	2 232	2 253	2 306	2 256	2 144	2 111	15	20 267
Yksityinen	1	–	15	13	10	17	14	16	17	14	13	–	129
Valtio	2	10	35	41	36	49	44	63	55	73	57	–	463
Keski-Pohjanmaa	77	238	1 010	961	973	972	967	1 029	1 015	1 002	1 026	9	9 202
Kunta	77	238	1 010	961	973	972	967	1 029	1 015	1 002	1 026	9	9 202
Itä-Suomen lääni yhteensä	536	2 112	6 665	6 931	6 840	7 290	7 341	7 450	7 469	7 684	7 270	145	67 197
Kunta	525	2 058	6 523	6 799	6 700	7 139	7 161	7 288	7 359	7 576	7 138	125	65 866
Yksityinen	3	14	34	24	23	24	34	29	21	23	20	–	246
Valtio	6	28	103	99	116	122	139	128	83	83	109	15	1 025
Kuntayhtymä	2	12	5	9	1	5	7	5	6	2	3	5	60
Etelä-Savo	162	612	1 744	1 842	1 813	1 887	1 962	2 003	2 052	2 063	2 010	27	18 015
Kunta	157	599	1 681	1 790	1 744	1 820	1 890	1 938	2 039	2 047	1 979	18	17 545
Valtio	4	10	61	45	69	64	67	63	8	14	29	8	438
Kuntayhtymä	1	3	2	7	–	3	5	2	5	2	2	1	32
Pohjois-Savo	210	709	2 942	3 093	3 018	3 181	3 195	3 193	3 225	3 320	3 116	105	29 097
Kunta	207	692	2 916	3 070	2 999	3 157	3 166	3 166	3 204	3 304	3 091	98	28 863
Yksityinen	2	12	26	22	19	19	25	23	14	14	17	–	191
Valtio	1	5	–	1	–	5	4	4	7	2	8	7	43
Pohjois-Karjala	164	791	1 979	1 996	2 009	2 222	2 184	2 254	2 192	2 301	2 144	13	20 085
Kunta	161	767	1 926	1 939	1 957	2 162	2 105	2 184	2 116	2 225	2 068	9	19 458
Yksityinen	1	2	8	2	4	5	9	6	7	9	3	–	55
Valtio	1	13	42	53	47	53	68	61	68	67	72	–	544
Kuntayhtymä	1	9	3	2	1	2	2	3	1	–	1	4	28
Oulun lääni yhteensä	434	2 101	6 510	6 368	6 553	6 612	6 607	6 476	6 539	6 365	6 556	157	60 844
Kunta	425	2 063	6 397	6 245	6 428	6 472	6 480	6 356	6 412	6 225	6 405	142	59 625
Yksityinen	4	20	30	23	32	30	26	28	30	34	52	7	312
Valtio	5	18	83	100	93	110	101	92	97	106	99	8	907
Pohjois-Pohjanmaa	360	1 830	5 426	5 310	5 459	5 468	5 530	5 305	5 454	5 200	5 370	150	50 502
Kunta	352	1 797	5 346	5 224	5 376	5 369	5 456	5 228	5 327	5 060	5 219	135	49 537
Yksityinen	4	20	30	23	32	30	26	28	30	34	52	7	312
Valtio	4	13	50	63	51	69	48	49	97	106	99	8	653
Kainuu	74	271	1 084	1 058	1 094	1 144	1 077	1 171	1 085	1 165	1 186	7	10 342
Kunta	73	266	1 051	1 021	1 052	1 103	1 024	1 128	1 085	1 165	1 186	7	10 088
Valtio	1	5	33	37	42	41	53	43	–	–	–	–	254
Lapin lääni yhteensä	207	523	2 140	2 355	2 357	2 562	2 588	2 614	2 600	2 550	2 520	24	22 833
Kunta	204	503	2 089	2 297	2 282	2 473	2 516	2 541	2 585	2 537	2 506	23	22 352
Yksityinen	1	7	7	9	19	17	17	12	11	13	13	–	125
Valtio	1	6	40	49	54	68	54	61	–	–	–	–	332
Kuntayhtymä	1	7	4	–	2	4	1	–	4	–	1	1	24
Lappi	207	523	2 140	2 355	2 357	2 562	2 588	2 614	2 600	2 550	2 520	24	22 833
Kunta	204	503	2 089	2 297	2 282	2 473	2 516	2 541	2 585	2 537	2 506	23	22 352
Yksityinen	1	7	7	9	19	17	17	12	11	13	13	–	125
Valtio	1	6	40	49	54	68	54	61	–	–	–	–	332
Kuntayhtymä	1	7	4	–	2	4	1	–	4	–	1	1	24
Ahvenanmaa yhteensä	27	3	345	320	351	347	340	353	342	367	306	4	3 078
Kunta	27	3	345	320	351	347	340	353	342	367	306	4	3 078

15. Peruskoulut ja niiden oppilaat vuosiluokan, sukupuolen, opetuskielen, läänin ja maakunnan mukaan 2002

Lääni Maakunta Sukupuoli Opetuskieli ¹⁾	Perus- kouluja	Oppilaita		Vuosiluokka									Yhteensä	
		Esi- opetus	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Lisä- opetus		
Koko maa yhteensä	3 873	12 393	63 574	65 465	65 133	66 825	65 771	65 973	64 420	64 619	61 578	1 605	597 356	
Tytöjä		5 839	30 869	32 028	31 924	32 518	32 237	32 190	31 397	31 661	30 106	785	291 554	
Suomi	3 540	11 577	59 382	61 204	60 870	62 568	61 455	61 673	60 262	60 448	57 684	1 546	558 669	
Ruotsi	327	644	4 027	4 090	4 071	4 049	4 095	4 083	3 877	3 889	3 654	59	36 538	
Suomi/ruotsi	1	35	65	68	66	72	75	73	85	87	67	-	693	
Englanti	3	26	41	46	41	55	60	54	110	106	89	-	628	
Muu	2	111	59	57	85	81	86	90	86	89	84	-	828	
Etelä-Suomen lääni yhteensä	1 156	2 727	25 652	26 663	26 385	26 808	25 984	25 945	24 927	24 638	23 316	839	233 884	
Tytöjä		1 219	12 395	12 981	12 909	13 027	12 907	12 570	12 115	12 115	11 538	401	114 177	
Suomi	1 011	2 286	23 651	24 577	24 287	24 703	23 858	23 902	22 904	22 606	21 434	792	215 000	
Ruotsi	139	269	1 836	1 915	1 906	1 897	1 905	1 826	1 742	1 750	1 642	47	16 735	
Suomi/ruotsi	1	35	65	68	66	72	75	73	85	87	67	-	693	
Englanti	3	26	41	46	41	55	60	54	110	106	89	-	628	
Muu	2	111	59	57	85	81	86	90	86	89	84	-	828	
Uusimaa	567	1 570	16 344	16 922	16 831	16 948	16 321	16 145	15 529	15 353	14 380	709	147 052	
Tytöjä		705	7 853	8 228	8 238	8 225	8 119	7 876	7 523	7 571	7 069	346	71 753	
Suomi	472	1 218	14 816	15 318	15 234	15 331	14 703	14 605	13 975	13 771	12 922	663	132 556	
Ruotsi	89	180	1 363	1 433	1 405	1 409	1 397	1 323	1 273	1 300	1 218	46	12 347	
Suomi/ruotsi	1	35	65	68	66	72	75	73	85	87	67	-	693	
Englanti	3	26	41	46	41	55	60	54	110	106	89	-	628	
Muu	2	111	59	57	85	81	86	90	86	89	84	-	828	
Itä-Uusimaa	95	238	1 314	1 366	1 351	1 347	1 268	1 301	1 233	1 181	1 097	2	11 698	
Tytöjä		114	628	643	666	665	645	614	580	578	562	-	5 695	
Suomi	48	174	864	910	875	878	785	829	787	752	703	1	7 558	
Ruotsi	47	64	450	456	476	469	483	472	446	429	394	-	4 140	
Kanta-Häme	130	302	2 060	2 081	2 019	2 139	2 144	2 105	2 042	2 011	1 951	23	18 877	
Tytöjä		146	1 026	1 010	994	1 057	1 036	1 004	1 019	954	968	14	9 228	
Suomi	130	302	2 060	2 081	2 019	2 139	2 144	2 105	2 042	2 011	1 951	23	18 877	
Päijät-Häme	132	268	2 327	2 493	2 425	2 527	2 435	2 555	2 308	2 238	2 230	68	21 874	
Tytöjä		107	1 140	1 235	1 175	1 240	1 231	1 207	1 130	1 106	1 120	30	10 721	
Suomi	132	268	2 327	2 493	2 425	2 527	2 435	2 555	2 308	2 238	2 230	68	21 874	
Kymenlaakso	137	215	2 155	2 228	2 203	2 191	2 207	2 184	2 206	2 203	2 113	4	19 909	
Tytöjä		79	1 070	1 099	1 061	1 064	1 109	1 062	1 106	1 111	1 050	2	9 813	
Suomi	134	190	2 132	2 202	2 178	2 172	2 182	2 153	2 183	2 182	2 083	4	19 661	
Ruotsi	3	25	23	26	25	19	25	31	23	21	30	-	248	
Etelä-Karjala	95	134	1 452	1 573	1 556	1 656	1 609	1 655	1 609	1 652	1 545	33	14 474	
Tytöjä		68	678	766	775	776	767	807	757	795	769	9	6 967	
Suomi	95	134	1 452	1 573	1 556	1 656	1 609	1 655	1 609	1 652	1 545	33	14 474	
Länsi-Suomen lääni yhteensä	1 513	4 927	22 262	22 828	22 647	23 206	22 911	23 135	22 543	23 015	21 610	436	209 520	
Tytöjä		2 318	10 827	11 235	10 984	11 247	11 126	11 339	11 024	11 133	10 484	221	101 938	
Suomi	1 354	4 571	20 432	20 988	20 855	21 421	21 075	21 248	20 758	21 251	19 914	428	192 941	
Ruotsi	159	356	1 830	1 840	1 792	1 785	1 836	1 887	1 785	1 764	1 696	8	16 579	
Varsinais-Suomi	298	757	5 323	5 435	5 327	5 426	5 402	5 255	5 151	5 263	4 928	123	48 390	
Tytöjä		351	2 576	2 697	2 543	2 641	2 607	2 574	2 551	2 557	2 397	57	23 551	
Suomi	268	634	4 988	5 084	5 013	5 115	5 048	4 943	4 870	4 953	4 638	120	45 406	
Ruotsi	30	123	335	351	314	311	354	312	281	310	290	3	2 984	
Satakunta	198	642	2 795	2 821	2 703	2 851	2 787	2 964	2 873	2 911	2 809	19	26 175	
Tytöjä		275	1 372	1 408	1 314	1 382	1 387	1 444	1 373	1 368	1 340	13	12 676	
Suomi	197	624	2 769	2 797	2 681	2 826	2 759	2 940	2 851	2 879	2 780	19	25 925	
Ruotsi	1	18	26	24	22	25	28	24	22	32	29	-	250	
Pirkanmaa	289	1 225	5 368	5 495	5 485	5 629	5 450	5 456	5 253	5 384	4 975	159	49 879	
Tytöjä		579	2 598	2 706	2 683	2 693	2 693	2 708	2 632	2 544	2 459	83	24 378	
Suomi	287	1 225	5 342	5 464	5 472	5 607	5 433	5 432	5 225	5 358	4 952	159	49 669	
Ruotsi	2	-	26	31	13	22	17	24	28	26	23	-	210	

15. Jatkuu

Lääni Maakunta Sukupuoli Opetuskieli ¹⁾	Perus- kouluja	Oppilaita		Vuosiluokka									Lisä- opetus	Yhteensä
		Esi- opetus												
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.			
Keski-Suomi	227	801	3 219	3 337	3 334	3 409	3 359	3 396	3 347	3 564	3 150	92	31 008	
Tyttöjä		394	1 561	1 643	1 605	1 695	1 614	1 704	1 570	1 752	1 540	39	15 117	
Suomi	227	801	3 219	3 337	3 334	3 409	3 359	3 396	3 347	3 564	3 150	92	31 008	
Etelä-Pohjanmaa	246	851	2 335	2 549	2 570	2 621	2 635	2 650	2 576	2 660	2 541	19	24 007	
Tyttöjä		398	1 152	1 204	1 289	1 250	1 252	1 272	1 267	1 342	1 218	10	11 654	
Suomi	246	851	2 335	2 549	2 570	2 621	2 635	2 650	2 576	2 660	2 541	19	24 007	
Pohjanmaa	178	413	2 212	2 230	2 255	2 298	2 311	2 385	2 328	2 231	2 181	15	20 859	
Tyttöjä		204	1 045	1 088	1 089	1 091	1 095	1 148	1 123	1 076	1 059	12	10 030	
Suomi	61	198	873	907	909	964	961	968	984	937	942	10	8 653	
Ruotsi	117	215	1 339	1 323	1 346	1 334	1 350	1 417	1 344	1 294	1 239	5	12 206	
Keski-Pohjanmaa	77	238	1 010	961	973	972	967	1 029	1 015	1 002	1 026	9	9 202	
Tyttöjä		117	523	489	461	495	478	489	508	494	471	7	4 532	
Suomi	68	238	906	850	876	879	880	919	905	900	911	9	8 273	
Ruotsi	9	–	104	111	97	93	87	110	110	102	115	–	929	
Itä-Suomen lääni yhteensä	536	2 112	6 665	6 931	6 840	7 290	7 341	7 450	7 469	7 684	7 270	145	67 197	
Tyttöjä		1 002	3 272	3 364	3 407	3 575	3 543	3 723	3 657	3 754	3 477	63	32 837	
Suomi	535	2 108	6 662	6 925	6 836	7 283	7 339	7 444	7 469	7 684	7 270	145	67 165	
Ruotsi	1	4	3	6	4	7	2	6	–	–	–	–	32	
Etelä-Savo	162	612	1 744	1 842	1 813	1 887	1 962	2 003	2 052	2 063	2 010	27	18 015	
Tyttöjä		303	848	920	862	937	969	984	1 007	1 016	966	7	8 819	
Suomi	162	612	1 744	1 842	1 813	1 887	1 962	2 003	2 052	2 063	2 010	27	18 015	
Pohjois-Savo	210	709	2 942	3 093	3 018	3 181	3 195	3 193	3 225	3 320	3 116	105	29 097	
Tyttöjä		329	1 474	1 477	1 546	1 568	1 564	1 645	1 593	1 585	1 463	49	14 293	
Suomi	209	705	2 939	3 087	3 014	3 174	3 193	3 187	3 225	3 320	3 116	105	29 065	
Ruotsi	1	4	3	6	4	7	2	6	–	–	–	–	32	
Pohjois-Karjala	164	791	1 979	1 996	2 009	2 222	2 184	2 254	2 192	2 301	2 144	13	20 085	
Tyttöjä		370	950	967	999	1 070	1 010	1 094	1 057	1 153	1 048	7	9 725	
Suomi	164	791	1 979	1 996	2 009	2 222	2 184	2 254	2 192	2 301	2 144	13	20 085	
Oulun lääni yhteensä	434	2 101	6 510	6 368	6 553	6 612	6 607	6 476	6 539	6 365	6 556	157	60 844	
Tyttöjä		1 044	3 155	3 124	3 237	3 286	3 252	3 118	3 162	3 158	3 219	85	29 840	
Suomi	433	2 089	6 497	6 359	6 535	6 599	6 595	6 465	6 531	6 357	6 546	157	60 730	
Ruotsi	1	12	13	9	18	13	12	11	8	8	10	–	114	
Pohjois-Pohjanmaa	360	1 830	5 426	5 310	5 459	5 468	5 530	5 305	5 454	5 200	5 370	150	50 502	
Tyttöjä		899	2 641	2 583	2 708	2 749	2 705	2 550	2 645	2 570	2 617	80	24 747	
Suomi	359	1 818	5 413	5 301	5 441	5 455	5 518	5 294	5 446	5 192	5 360	150	50 388	
Ruotsi	1	12	13	9	18	13	12	11	8	8	10	–	114	
Kainuu	74	271	1 084	1 058	1 094	1 144	1 077	1 171	1 085	1 165	1 186	7	10 342	
Tyttöjä		145	514	541	529	537	547	568	517	588	602	5	5 093	
Suomi	74	271	1 084	1 058	1 094	1 144	1 077	1 171	1 085	1 165	1 186	7	10 342	
Lapin lääni yhteensä	207	523	2 140	2 355	2 357	2 562	2 588	2 614	2 600	2 550	2 520	24	22 833	
Tyttöjä		255	1 054	1 156	1 205	1 225	1 240	1 274	1 284	1 309	1 249	12	11 263	
Suomi	207	523	2 140	2 355	2 357	2 562	2 588	2 614	2 600	2 550	2 520	24	22 833	
Lappi	207	523	2 140	2 355	2 357	2 562	2 588	2 614	2 600	2 550	2 520	24	22 833	
Tyttöjä		255	1 054	1 156	1 205	1 225	1 240	1 274	1 284	1 309	1 249	12	11 263	
Suomi	207	523	2 140	2 355	2 357	2 562	2 588	2 614	2 600	2 550	2 520	24	22 833	
Ahvenanmaa yhteensä	27	3	345	320	351	347	340	353	342	367	306	4	3 078	
Tyttöjä		1	166	168	182	158	169	166	155	192	139	3	1 499	
Ruotsi	27	3	345	320	351	347	340	353	342	367	306	4	3 078	

¹⁾ Muu opetuskieli -ryhmään sisältyvät yksityiset Englantilainen koulu ja Helsingin saksalainen koulu.

16. Ylioppilastutkinnon vuonna 2002 suorittaneiden ikä

	Yhteensä	Ikä													
		-17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30-
Yhteensä ¹⁾	36 224	1	359	28 293	5 574	627	197	143	93	73	62	50	32	40	680
%	100,0	0,0	1,0	78,1	15,4	1,7	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	1,9
Miehiä	14 886	–	126	11 452	2 570	315	88	60	35	28	26	18	12	8	148
%	100,0	0,0	0,8	76,9	17,3	2,1	0,6	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	1,0
Naisia	21 338	1	233	16 841	3 004	312	109	83	58	45	36	32	20	32	532
%	100,0	0,0	1,1	78,9	14,1	1,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	2,5

¹⁾ Sisältää 62 kansanopistoissa ylioppilastutkinnon suorittanutta.

17. Ammatillisten oppilaitosten¹⁾ lukumäärä ja ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä²⁾ oppilaitostyyppin ja omistajatyypin mukaan 2002

Oppilaitostyyppi	Oppilaitoksia	Opiskelijamäärä omistajatyypin mukaan				Yhteensä
		Yhteensä	Yksityinen	Valtio	Kunta tai kuntayhtymä	
Yhteensä	285	162 092	17,8	1,1	81,1	100,0
Ammatilliset oppilaitokset	195	127 314	8,5	–	91,5	100,0
Ammatilliset erityisoppilaitokset	12	2 698	83,5	16,5	–	100,0
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	27	7 052	98,7	0,9	0,4	100,0
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	41	18 205	48,2	–	51,8	100,0
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset	2	1 156	–	100,0	–	100,0
Muut oppilaitokset	8	5 667	0,9	3,5	95,6	100,0

¹⁾ Ei sisällä yleissivistäviä oppilaitoksia eikä ammattikorkeakouluja.

²⁾ Opiskelijamäärä ei sisällä yleissivistävien oppilaitosten opiskelijoita eikä ammattikorkeakoulujen opiskelijoita.

Opiskelijamäärä sisältää sekä ammatillisen peruskoulutuksen että tutkintoon tähtäävän ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelijat.

18. Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ¹⁾ ja tutkinnot koulutusalan, opintoalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002

	Kaikki koulutukset					
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
Yhteensä	74 222	38 074	166 809	82 844	52 041	28 487
Koulutusala						
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	1 136	858	2 434	1 880	786	600
Kulttuuriala	4 878	3 073	11 115	7 073	2 922	1 954
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	11 720	7 763	25 764	16 603	10 451	7 164
Luonnontieteiden ala	4 545	1 700	9 355	3 359	2 184	1 098
Tekniikan ja liikenteen ala	24 788	4 008	59 517	8 507	15 900	2 139
Luonnonvara- ja ympäristöala	4 975	2 490	9 315	4 620	2 839	1 457
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	12 119	10 819	26 553	24 213	9 493	8 621
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	9 571	7 275	21 538	16 341	6 574	5 308
Muu koulutus	490	88	1 218	248	892	146
Opintoala						
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	562	378	1 395	1 020	608	513
Kielitieteet	67	66	117	106	-	-
Opetus- ja kasvatustyö	470	392	872	728	136	71
Muu hum. ja kasv.alan koulutus	37	22	50	26	42	16
Käsi- ja taideteollisuus	2 718	1 892	6 338	4 431	1 737	1 264
Viestintä ja informaatiotieteet	1 750	981	3 760	2 139	951	548
Teatteri ja tanssi	77	42	161	105	75	50
Musiikki	333	158	855	397	157	91
Kuvataide	-	-	1	1	2	1
Liiketalous ja kauppa	11 720	7 763	25 764	16 603	10 451	7 164
Tietojenkäsittely	4 545	1 700	9 355	3 359	2 184	1 098
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	4 055	139	9 301	253	2 783	63
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	4 351	310	9 959	467	2 217	77
Sähkö- ja automaatiotekniikka	5 124	272	14 052	617	2 515	183
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	196	22	897	78	2 073	112
Graafinen ja viestintätekniikka	465	219	860	347	474	204
Bio-, elintarvike- ja kemiantekniikka	1 661	1 013	4 035	2 445	784	399
Prosessi- ja materiaalitekniikka	1 811	427	4 519	899	972	204
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	937	906	2 224	2 151	672	637
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	4 261	384	10 328	683	2 570	120
Tuotantotalous	-	-	2	-	7	1
Muu tekn. ja liik. alan koulutus	1 927	316	3 340	567	833	139
Maatilatalous	2 133	1 141	4 095	2 154	1 282	684
Puutarhatalous	961	782	1 930	1 558	649	578
Kalatalous	106	4	182	10	59	8
Metsätalous	887	77	1 740	140	613	57
Luonto- ja ympäristöala	763	368	1 193	598	197	98
Muu luonnonvara- ja ympäristöala	125	118	175	160	39	32
Sosiaaliala	1 133	1 066	1 811	1 714	1 510	1 445
Terveysala	99	67	182	119	56	44
Sosiaali- ja terveysala (yhteiset)	8 122	7 425	18 840	17 353	5 672	5 256
Hammaslääket. ja muu hammash.	16	13	34	28	22	17
Kuntoutus ja liikunta	840	388	1 130	530	703	370
Tekniset terveyspalvelut	137	130	186	177	145	138
Farmasia ja muu lääkehuolto	145	133	290	273	146	146
Kauneudenhoitoala	1 610	1 581	4 032	3 978	1 225	1 193
Muu sos.- ja terv.- liikunta-ala	17	16	48	41	14	12
Matkailuala	1 177	1 007	2 604	2 249	548	492
Majoitus- ja ravitsemisala	6 324	4 444	14 934	10 593	3 882	2 862
Elintarvikeala	408	279	704	511	775	625
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	422	371	1 147	986	126	110
Puhdistuspalvelut	1 240	1 174	2 149	2 002	1 242	1 219
Muu matk., rav. ja tal.al. koulutus	-	-	-	-	1	-
Palo- ja pelastusala	138	12	222	29	159	18
Poliisiala	290	54	934	197	669	115
Vankeinhoito	62	22	62	22	64	13
Koulutusaste						
Toinen aste, ammatillinen koulutus	74 172	38 050	166 213	82 636	50 773	28 028
Opistoaste	50	24	518	205	1 155	453
Ammatillinen korkea-aste	-	-	78	3	113	6

¹⁾ Sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet.

19. Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot läänin ja maakunnan mukaan 2002 ¹⁾

	Uusia opiskelijoita	Naisia %	Opiskelijoita	Naisia %	Tutkintoja	Naisia %
Yhteensä	74 222	51,3	166 809	49,7	52 041	54,7
Lääni						
Etelä-Suomen	28 497	52,3	62 718	51,2	18 818	56,2
Länsi-Suomen	25 753	50,9	58 498	48,9	18 771	53,5
Itä-Suomen	8 999	49,2	20 855	48,1	6 714	53,0
Oulun	7 441	53,4	16 509	49,7	5 253	56,9
Lapin	3 202	47,4	7 574	47,2	2 230	53,7
Ahvenanmaa	330	45,8	655	45,6	255	44,7
Maakunta						
Uusimaa	18 378	53,3	38 781	52,0	11 760	56,6
Varsinais-Suomi	5 835	53,0	12 544	51,5	3 667	58,4
Satakunta	3 161	52,6	7 514	49,5	2 432	55,3
Kanta-Häme	2 571	47,1	5 923	47,4	1 914	56,7
Pirkanmaa	6 317	51,2	14 514	48,0	4 869	50,5
Päijät-Häme	2 690	55,7	6 384	53,9	1 834	56,2
Kymenlaakso	2 268	48,2	5 465	47,8	1 579	54,2
Etelä-Karjala	1 479	52,7	3 650	50,9	1 096	55,3
Etelä-Savo	2 451	54,9	5 657	51,6	1 758	57,5
Pohjois-Savo	3 940	48,8	8 898	48,1	2 987	53,7
Pohjois-Karjala	2 608	44,4	6 300	45,1	1 969	48,0
Keski-Suomi	4 166	51,1	8 947	49,8	2 963	57,6
Etelä-Pohjanmaa	2 887	47,0	7 099	45,0	2 168	47,1
Pohjanmaa	2 075	47,3	4 905	47,8	1 640	52,7
Keski-Pohjanmaa	1 312	49,2	2 975	49,5	1 032	49,3
Pohjois-Pohjanmaa	6 392	54,3	13 865	50,1	4 431	57,8
Kainuu	1 049	48,5	2 644	47,6	822	52,6
Lappi	3 202	47,4	7 574	47,2	2 230	53,7
Itä-Uusimaa	1 111	47,6	2 515	48,7	635	54,0
Ahvenanmaa	330	45,8	655	45,6	255	44,7

¹⁾ Sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet.

20. Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot¹⁾ koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2002

Koulutusala	Kaikki koulutukset						
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
Yhteensä		74 222	38 074	166 809	82 844	52 041	28 487
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus		80	11	191	56	186	95
311101 Liikenneopettaja		78	10	149	24	75	12
511601 Musiikkipedagogi		–	–	–	–	65	45
511602 Musiikinohjaaja		1	–	10	8	15	12
511605 Musiikkioppilaitoksen opettaja		1	1	32	24	1	1
511903 Ratsastuksenopettaja		–	–	–	–	10	10
511905 Tanssinopettaja		–	–	–	–	20	15
Humanistinen ja taidealan koulutus		4 470	2 891	10 327	6 666	2 574	1 719
321101 Artesaani, käsi–taide perust		2 204	1 644	5 379	3 923	1 325	984
321199 Artesaani, muu ala		–	–	5	5	–	–
321201 Pianovirittäjä		–	–	3	–	9	–
321202 Kirkkomuusikko		–	–	14	9	20	12
321203 Tanssimuusikko		–	–	9	3	1	–
321204 Musiikkialan perustutk		331	157	787	353	40	18
321301 Kuvallisen ilmaisuuden perustutk		330	239	570	417	11	7
321501 Tanssialan perustutk		29	23	61	52	24	19
321601 Viestintäalan perustutk		46	17	842	437	485	279
321602 Audiovis. viestinnän perustutkinto		1 052	546	1 760	962	40	13
321901 Viittomakielisen ohj. perust.		67	66	105	101	–	–
321999 Muu taide, käsiteoll. perusk		20	10	20	10	–	–
324101 Aseseppäkisällin at		–	–	–	–	1	–
324106 Koristeveist. at, käsi–taide		8	1	8	1	–	–
324108 Kultasepään at		3	1	3	1	1	1
324110 Luonnontiet. konservoinnin at		–	–	–	–	4	–
324113 Neulekisällin at		–	–	–	–	5	5
324114 Puusepään at, käsi–taide		–	–	–	–	5	3
324115 Restaurointikisällin at		15	7	15	7	2	–
324119 Seppäkisällin at		9	1	9	1	8	–
324121 Studiokutojan at		7	7	7	7	–	–
324122 Studio–ompelijan at		17	14	17	14	4	4
324301 Valokuvaajan at		7	3	50	32	21	13
324502 Teatterialan at		33	10	71	30	29	15
324601 Audiovisuaalisen viestinnän at		255	128	431	211	243	142
327114 Restaurointimestarin eat		–	–	12	–	–	–
327301 Valokuvaajan eat		–	–	–	–	3	1
327302 Audiovisuaalisen viest. eat		10	4	10	4	1	1
327501 Maskeeraajan eat		–	–	1	1	–	–
327601 Media–alan eat		2	1	2	1	16	10
521101 Artonomi		10	3	91	54	205	164
521201 Muusikko		–	–	–	–	6	3
521301 Kuvataiteen tutkinto (op)		–	–	1	1	2	1
521554 Tanssitaiteilija		15	9	28	22	–	–
521555 Teatteri–ilmaisuuden ohjaaja		–	–	–	–	2	1
521601 Medianomi, ei erityisalaa		–	–	16	7	61	23
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus		11 891	7 846	26 134	16 737	10 783	7 300
331101 Merkonomi, liiketal. perust		7 060	4 668	18 687	11 917	5 394	3 603
331102 Merkantti, kaup. hall. perust		–	–	–	–	1	1
331901 Varasto-, kulj.toim.perustutkinto		1	–	7	–	27	2
334101 Automyyjän at		9	2	87	6	27	2
334102 Ulkomaankaupan at		79	52	82	54	30	24
334103 Isännöinnin at		103	37	103	37	140	65
334104 Markkinointiviestinnän at		147	125	151	128	160	128
334105 Myynnin at		656	483	1 140	789	1 340	1 064
334106 Sihteerin at		502	485	717	700	441	437
334107 Somistajan at		64	64	81	81	80	80
334108 Varaosamyyjän at		3	1	52	10	43	10
334109 Varastonhoitajan at		51	5	69	8	83	10
334111 Virastomestarin at		–	–	26	2	111	27

20. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset						
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
	334112 Yrittäjän at	396	171	596	260	337	190
	334113 Inform. - ja kirjastopalv. at	48	43	79	68	70	59
	334114 Taloushallinnon at	616	575	1 037	968	667	638
	334115 Rahoitus- ja vak.alan at	70	55	70	55	–	–
	337101 Johtamisen eat	1 461	698	2 187	1 060	1 335	658
	337102 Kaupan esimiehen eat	250	146	482	278	232	128
	337104 Ruokamestarin eat	59	32	76	42	82	53
	337106 Ulkomaankaupan eat	47	28	84	60	69	54
	337107 Yrittäjän eat	158	78	173	84	60	33
	337109 Taloushallinnon eat	110	98	141	126	–	–
	531101 Merkonomi, liiket.opistotutkinto	1	–	7	4	54	34
Luonnontieteellinen koulutus		4 545	1 700	9 355	3 359	2 184	1 098
	341101 Datanomi, tiet.käs. perustutk	3 407	1 196	7 525	2 522	812	404
	344101 Tietojenkäsittelyn at	1 047	467	1 677	785	1 158	619
	344102 Mikrotukihenkilön at	1	–	1	–	1	1
	347101 Tietojenkäsittelyn eat	90	37	149	50	198	67
	541101 Datanomi (opisto)	–	–	3	2	15	7
Tekniikan koulutus		23 163	3 899	56 017	8 451	15 461	2 332
	351101 Kone- ja metallialan perustutkinto	3 386	188	8 341	284	472	37
	351102 Koneistuksen perustutk	41	3	188	40	610	11
	351103 Koneenasennuksen perustutk	36	13	92	13	391	7
	351104 Levy- ja hitsausalan perustutkinto	8	3	86	9	308	11
	351105 Kelloseppä	–	–	–	–	6	–
	351106 Kello- ja mikromek. perustutk	48	12	138	34	23	9
	351201 LVI-alan perustutk	12	–	16	–	50	–
	351202 Kiinteistöhoitoalan perustutk	–	–	1	–	7	–
	351203 Talotekniikan perustutk	1 069	13	2 632	28	564	5
	351253 Putkiasentaja	–	–	–	–	1	–
	351301 Autoalan perustutk	2 165	146	5 506	266	278	21
	351302 Ajoneuvoasentaja (perustutk)	27	1	182	5	1 024	17
	351303 Autokorinkorjaaja (perustutk)	2	–	20	2	141	1
	351304 Automaalari (perustutk)	–	–	18	5	53	–
	351305 Laivamekaanikko (perustutk)	16	–	33	–	5	–
	351306 Lentokoneasentaja	–	–	10	–	38	1
	351307 Lentokoneasennuksen perustutk	149	11	371	27	52	5
	351363 Maatalouskoneasentaja	11	–	20	–	–	–
	351399 Muu auto, kuljetus perusk	68	7	78	7	–	–
	351401 Sähköalan perustutk	4 848	230	13 450	566	727	138
	351402 Sähkövoimatekniikan perustutk	16	2	128	5	950	17
	351403 Automaatiotekniikan perustutk	1	–	79	1	537	21
	351404 Laivasähköasentaja	8	–	18	–	6	–
	351501 Tietotekniikan perustutk	25	–	454	34	1 827	99
	351601 Kemianteollisuuden perustutk	5	2	22	12	40	5
	351602 Paperiteollisuuden perustutk	314	46	906	117	62	8
	351603 Laboratorioalan perustutk	458	322	1 124	810	255	193
	351604 Kemiantekniikan perustutk	296	67	634	126	140	18
	351701 Puualan perustutk	839	106	2 101	201	295	45
	351702 Terähuollon perustutk	–	–	–	–	28	7
	351703 Veneenrakennuksen perustutk	64	1	157	4	6	–
	351704 Verhoilualan perustutk	180	147	379	311	96	78
	351801 Teoll. pintakäs. perustutk	–	–	1	1	7	5
	351802 Erikoispintakäs. perustutk	–	–	7	–	23	4
	351803 Maalauksen perustutk	10	2	19	2	20	3
	351804 Erikoismaalauksen perustutk	2	2	15	9	99	52
	351805 Pintakäsittelyalan perustutk	525	247	1 188	527	62	27
	352101 Elintarvikealan perustutk	787	581	1 973	1 436	222	155
	352102 Kondiittori	16	10	40	27	228	192
	352103 Maidonkäsittelyn perustutk	–	–	–	–	6	2
	352104 Meijjeristi	–	–	–	–	6	4
	352201 Rakennusalan perustutk	2 105	69	5 278	120	1 250	16
	352301 Maanmittausalan perustutk	113	20	244	48	64	18

20. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset					
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja
352302 Kartoittaja	–	–	2	1	13	7
352401 Tekstiili, vaatetus perustutk	1	1	21	21	70	70
352402 Pukuompelija (perustutk)	–	–	49	49	312	309
352403 Vaatturi (perustutk)	–	–	5	5	16	15
352404 Modisti (perustutk)	–	–	3	3	9	9
352405 Jalkinealan perustutk	64	53	87	62	15	8
352406 Turkisalan perustutk	1	1	1	1	–	–
352407 Tekstiilialan perustutk	1	1	1	1	–	–
352408 Vaatetusalan perustutk	755	738	1 903	1 870	135	133
352501 Graafisen alan perustutk	2	1	72	19	283	125
352502 Kuvankäsittelyn perustutk	–	–	4	3	69	44
352503 Painoviestinnän perustutk	402	178	703	280	1	–
352901 Teknisen piirtäjän perustutk	7	–	30	5	24	2
352902 Muovi- ja kumitekn. perustutk	60	16	180	24	1	–
352903 Suunnitteluassistentin perustutk	218	81	574	208	21	8
352999 Muu tekniikan perusk, 3-aste	364	15	364	15	–	–
354101 Hitsaajan at	249	28	270	28	46	3
354102 Kivimiehen at	17	3	25	4	82	8
354103 Koneenasentajan at	73	3	92	4	27	–
354104 Koneistajan at	261	49	343	55	78	3
354105 Levytekniikan at	170	17	251	22	49	–
354106 Lukkosepän at	14	–	39	–	17	–
354107 Rakennuspeltisepän at	14	–	18	–	11	–
354108 Valajan at	15	–	15	–	–	–
354109 Valumallin valmistajan at	–	–	1	–	4	–
354110 Metallien jalostuksen at	72	3	129	6	29	1
354111 Hissiasentajan at	14	–	14	–	15	–
354112 Työvälinevalmistajan at	1	–	30	–	8	2
354199 Muu kone- ja metallialan at	10	3	10	3	–	–
354201 Ilmastointiasentajan at	–	–	–	–	16	–
354202 Kaukolämpöasentajan at	9	–	9	–	14	–
354203 Kiinteistöhoitajan at	76	2	131	5	127	4
354204 Kunnossapidon at	83	4	166	6	189	–
354205 Kylmäasentajan at	16	–	43	–	13	–
354206 Nuohoojan at	6	–	22	–	23	–
354207 Putkiasentajan at	17	1	28	1	33	–
354211 Teollisuusputkiasentajan at	4	–	19	–	4	–
354301 Ajoneuvonosturinkuljettajan at	58	1	60	1	80	–
354302 Autokorimekaanikon at	8	–	12	–	15	–
354303 Automekaanikon at	33	–	61	1	33	–
354305 Autosähkömekaanikon at	9	–	44	–	47	–
354306 Dieselmekaanikon at	–	–	–	–	1	–
354307 Automaalarin at	1	–	2	–	2	–
354308 Maanrakennuskoneenkulj. at	13	–	13	–	13	–
354309 Pienkonemekaanikon at	24	–	32	–	20	–
354310 Raskaskalustomekaanikon at	33	1	45	1	24	–
354311 Maatalouskoneasentajan at	–	–	5	1	–	–
354401 Automaatioasentajan at	13	1	16	1	11	–
354402 Elektroniikka-asentajan at	7	–	24	2	9	1
354403 Kotitalouskoneasentajan at	2	–	4	–	72	–
354404 Lämmityslaitteasentajan at	5	–	15	–	1	–
354405 Sähköasentajan at	139	12	191	13	115	3
354406 Sähkölaitosasentajan at	5	–	32	–	24	–
354407 Elektron. - ja sähköteoll. at	45	25	45	25	–	–
354408 Voimalaitoksen käyttäjän at	9	–	9	–	3	–
354501 Tietokoneasentajan at	165	22	366	43	172	13
354502 Tietoliikenneasentajan at	–	–	43	–	18	–
354601 Kemian teollisuuden at	22	6	31	7	80	9
354602 Kumialan at	–	–	–	–	6	4
354603 Muovimekaanikon at	32	3	81	6	36	3
354604 Paperiteollisuuden at	–	–	–	–	142	10
354605 Lasikeraamisen alan at	2	–	6	–	–	–
354702 Levyalan at	–	–	–	–	48	17

20. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset					
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja
354703 Puusepän at, puuala	70	18	88	20	35	5
354705 Saha-alan at	13	–	27	–	35	–
354706 Teollisuuspuusepän at	19	3	51	6	34	3
354707 Terähuoltajan at	–	–	2	–	1	–
354708 Veneenrakentajan at, puuala	46	4	46	4	–	–
354709 Verhoilijan at	37	29	74	64	32	20
354801 Korroosionestomaalarin at	–	–	–	–	1	–
354803 Maalarin at, pintakäsittelyala	41	17	82	26	19	8
354804 Teollisen pintakäsittelijän at	2	–	3	–	10	–
355101 Kondiittorin at	–	–	2	1	19	18
355102 Leipurin at	15	12	29	19	39	22
355103 Lihanjalostajan at	7	2	7	2	12	2
355104 Elintarvikejalostajan at	–	–	14	2	–	–
355105 Elintarviketeollisuuden at	22	17	22	17	–	–
355106 Lihateollisuuden at	4	–	4	–	–	–
355107 Maidonjalostajan at	–	–	1	1	–	–
355108 Leipomoteollisuuden at	–	–	13	5	–	–
355201 Ammattisukeltajan at	50	12	50	12	11	–
355203 Lasitusalan at	2	2	4	2	2	2
355208 Rakennustuotannon at	39	1	39	1	27	–
355209 Talonrakennusalan at	390	14	550	28	346	3
355210 Maarakennusalan at	68	–	68	–	70	–
355401 Modistin at	–	–	–	–	2	2
355402 Nahanvalmistajan at	–	–	14	2	46	27
355403 Ompelukonemekaanikon at	–	–	–	–	1	–
355404 Pukuompelijan at	64	63	78	77	27	27
355405 Suutarin at	6	6	6	6	–	–
355406 Tekstiililaitosmiehen at	–	–	–	–	1	–
355408 Vaatturin at	–	–	–	–	11	11
355410 Laukku- ja nahka-alan at	17	15	17	15	–	–
355501 Jälkikäsitteilykoneenhoit. at	–	–	–	–	11	–
355502 Kirjansitojan at	–	–	–	–	1	1
355503 Painajan at	9	2	9	2	34	2
355504 Painopinnanvalmistajan at	40	26	40	26	64	31
355901 Teknisen piirtäjän at	29	5	31	5	7	3
355902 Ympäristöhuollon at	75	33	112	35	45	8
357102 Koneenasentajamestarin eat	–	–	20	–	32	–
357103 Koneistajamestarin eat	–	–	6	–	19	–
357104 Levytyömestarin eat	1	–	3	–	4	–
357105 Lukkoseppämestarin eat	–	–	–	–	2	–
357106 Työvälinemestarin eat	–	–	4	–	2	–
357205 Nuohoojamestarin eat	–	–	–	–	2	–
357206 Putkiasentajan eat	6	–	6	–	9	–
357301 Autokorimestarin eat	8	–	8	–	–	–
357302 Automaalarimestarin eat	–	–	17	–	–	–
357303 Ajojärjestelijän eat	12	2	25	3	–	–
357305 Autoalan työnjohdon eat	83	1	84	1	–	–
357401 Automaatioyliasentajan eat	–	–	–	–	4	–
357403 Sähkölaitosyliasentajan eat	–	–	–	–	10	1
357404 Sähköyliasentajan eat	39	2	54	3	4	–
357501 Tietokoneyliasentajan eat	6	–	15	1	13	–
357502 Tietoliikenneyliasentajan eat	–	–	–	–	14	–
357602 Paperiteollisuuden eat	–	–	–	–	2	–
357603 Muovitekniikan eat	12	1	12	1	–	–
357703 Puuseppämest. eat, puuala	18	1	18	1	7	–
357705 Sahamestarin eat	–	–	–	–	5	1
357708 Verhoilijamestarin eat	10	4	10	4	1	–
357801 Pintakäsittelymestarin eat	–	–	–	–	2	–
357802 Maalarimestarin eat, pintakäs.	–	–	–	–	11	4
358101 Kondiittorimestarin eat	1	1	1	1	7	5
358102 Leipurimestarin eat	2	–	3	–	3	–
358204 Rakennusalan työmaapääll. eat	21	–	43	1	42	1
358205 Talonrakennusalan eat	11	–	52	–	66	1

20. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset					
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja
358402 Ompelijamestarin eat	–	–	–	–	5	5
358403 Pukuompelijan eat	14	14	17	17	3	3
358404 Suutarimestarin eat	–	–	–	–	1	–
358406 Vaatturimestarin eat	1	1	1	1	–	–
358407 Mallimestarin eat	13	13	19	19	17	17
358502 Kirjansitojamestarin eat	12	12	12	12	–	–
358505 Rotaatiomestarin eat	–	–	–	–	1	–
358901 Tekniikan eat	557	46	1 100	100	131	24
551101 Teknikko, konetekniikka	–	–	39	3	84	1
551103 Teknikko, LVI–tekniikka	–	–	14	–	13	–
551104 Teknikko, kuljetustekniikka	–	–	70	8	81	6
551201 Teknikko, sähkötekniikka	–	–	5	–	15	1
551202 Teknikko, automaatiotekniikka	–	–	2	–	9	–
551301 Teknikko, tietotekniikka	–	–	5	–	7	–
551302 Teknikko, tietoliikennetekn.	–	–	1	–	1	–
551402 Teknikko, prosessitekniikka	–	–	9	1	14	2
551403 Teknikko, ympäristötekniikka	–	–	3	2	7	2
551405 Teknikko, puutekniikka	–	–	–	–	8	–
551406 Teknikko, pintakäsittelytekn.	–	–	9	2	–	–
551411 Teknikko, elintarviketekniikka	–	–	10	3	18	10
551501 Teknikko, rakennus, yhdyskunta	–	–	4	1	15	1
551502 Teknikko, maanmittaustekniikka	–	–	2	–	–	–
551901 Teknikko, tekstiili, vaatetus	–	–	2	2	1	1
551902 Teknikko, kirjapainotekniikka	–	–	20	5	10	1
559904 Laborantti (opisto)	–	–	–	–	4	1
653101 Ins., konetekniikka	–	–	7	–	24	1
653102 Ins., energiatekniikka	–	–	–	–	4	–
653103 Ins., LVI–tekniikka	–	–	1	–	3	1
653104 Ins., kuljetustekniikka	–	–	6	–	19	–
653201 Ins., sähkötekniikka	–	–	9	–	20	1
653202 Ins., automaatiotekniikka	–	–	4	1	5	–
653301 Ins., tietotekniikka	–	–	9	–	18	–
653302 Ins., tietoliikennetekn.	–	–	4	–	3	–
653402 Ins., prosessitekniikka	–	–	–	–	2	1
653501 Ins., rakennus, yhdysk.	–	–	6	–	2	1
653601 Ins., tuotantotalous	–	–	2	–	7	1
653999 Ins., muu tekniikka	–	–	21	1	–	–
Maa- ja metsätalouden koulutus	5 020	2 499	9 367	4 641	2 855	1 456
361101 Maatalouden perustutk	1 632	911	3 213	1 749	718	405
361102 Turkistuotannon perustutk	10	1	13	1	4	–
361103 Maaseutuyrittäjä	216	102	452	212	330	166
361201 Puutarhuri, puutarhat.perustutkinto	845	671	1 730	1 375	554	489
361254 Puutarhatyöntekijä	–	–	1	1	2	1
361301 Metsäalan perustutk	797	68	1 367	112	331	34
361302 Metsäkoneenkuljettaja	37	2	259	2	188	10
361401 Kalatalouden perustutk	105	4	180	9	52	7
361901 Luontais- ja metsätal.perustutkinto	–	–	3	1	72	22
361902 Luonto- ja ympär.alan perust.	462	253	839	457	50	35
364101 Hevostenvalmentajan at	11	9	11	9	16	10
364102 Karjatalouden at	191	93	304	155	169	78
364104 Luonnonmukaisen tuotannon at	–	–	–	–	1	–
364106 Seminologin at	23	17	23	17	11	10
364107 Viljelijän at	23	8	23	8	7	1
364201 Floristin at	78	77	137	135	47	47
364202 Puistopuutarhurin at	24	20	24	20	20	19
364203 Viinintuotannon at	20	8	20	8	–	–
364204 Viljelypuutarhurin at	–	–	–	–	1	1
364301 Metsäkoneasentajan at	–	–	1	–	–	–
364302 Metsätalousyrittäjän at	34	4	85	22	47	10
364305 Metsäkoneenkuljettajan at	5	–	6	–	36	–
364307 Puutavaran autokuljetuksen at	36	1	36	1	14	–
364308 Arboristin at	–	–	18	8	–	–

20. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset					
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja
364309 Metsien monikäytön at	14	3	14	3	10	3
364401 Kalanjalostajan at	–	–	–	–	3	1
364402 Kalanviljelijän at	1	–	1	–	–	–
364901 Golfkentänhoitajan at	–	–	9	2	9	2
364902 Eläintenhoitajan at	115	111	156	151	30	30
364903 Eräoppaan at	60	21	61	21	3	2
364904 Erä- ja luonto-oppaan at	151	72	199	96	51	22
364905 Maaseutumatkailun at	–	–	20	13	12	9
364906 Luonnontuotealan at	6	4	6	4	10	8
367101 Tarhaajamestarin eat	16	–	31	2	10	–
367201 Floristimestarin eat	14	14	20	19	13	12
367203 Puistomestarin eat	–	–	–	–	8	6
367301 Luontokartoittajan eat	35	12	36	13	7	5
367901 Keruutuotetarkastajan eat	–	–	–	–	4	4
367902 Riistamestarin eat	49	6	49	6	–	–
367903 Maaseudun kehittäjän eat	10	7	10	7	–	–
561101 Agrologi	–	–	–	–	6	4
561201 Hortonomi	–	–	–	–	4	3
561401 Iktyonomi	–	–	1	1	4	–
662551 Metsätal.ins., yleinen	–	–	9	1	1	–
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	10 090	9 088	21 865	19 982	8 042	7 358
371101 Lähihoitaja, sos-terv.perustutkinto	7 902	7 227	18 533	17 092	5 562	5 167
371104 Lääketyöntekijä	–	–	42	40	146	146
371109 Hammastekniikan perustutk	16	13	34	28	22	17
371110 Lääkealan perustutk	145	133	248	233	–	–
371199 Muu terveys-, sos.alan perusk	17	16	48	41	14	12
374111 Hierojan at	420	237	466	273	477	300
374112 Koulunkäyntiavustajan at	786	721	1 251	1 157	955	892
374113 Välinehuoltajan at	137	130	186	177	145	138
374114 Perhepäivähoitajan at	344	342	549	546	532	532
374115 Päihdetyön at	108	87	194	149	110	89
374116 Sairaankuljettajan at	46	14	70	15	13	4
374117 Jalkojenhoidon at	36	36	36	36	–	–
377101 Hierojan eat	1	1	8	4	–	–
377102 Puhevammaisten tulkkipalv.eat	15	15	51	49	26	25
377105 Vanhustyön eat	112	111	113	112	–	–
571101 Sairaanhoidtaja, erikoissh.	2	2	23	17	13	11
571103 Terveystenhoitaja	–	–	2	2	1	1
571106 Kätilö	–	–	–	–	3	3
571201 Sosiaalialan opistotutkinto	3	3	11	11	21	19
571202 Diakoni (opisto)	–	–	–	–	1	1
571254 Sosiaalikasvattaja	–	–	–	–	1	1
Palvelualojen koulutus	14 963	10 140	33 553	22 952	9 956	7 129
381101 Hot., rav., suurtaal.perustutkinto	61	41	153	104	333	214
381102 Myynti- ja asiakaspalv.perustutkinto	14	10	65	49	345	287
381103 Ruokapalvelun perustutk	31	17	312	186	1 944	1 360
381104 Koti, laitost, puhd.perustutkinto	6	5	30	24	79	65
381105 Tekstiilihuoltaja	–	–	18	13	1	1
381106 Matkailualan perustutk	1 128	964	2 449	2 121	432	388
381107 Catering-alan perustutk	2 507	1 823	6 569	4 831	280	242
381108 Hot., ravintola-alan perustutkinto	3 116	2 118	7 005	4 792	542	430
381109 Koti-, kulutt.palv.perustutkinto	416	366	1 116	961	46	44
381111 Puhdistuspalvelujen perustutk	255	225	586	502	155	144
381167 Ravintolakokki	–	–	–	–	27	10
381176 Tarjoilija	–	–	–	–	17	11
381199 Muu maj., rav., talous perusk	–	–	–	–	1	–
381201 Nuor.-vap.ajan ohj.perustutkinto	537	353	1 127	762	345	255
381202 Lastenohjaaja	25	25	266	256	260	255
381203 Liikunnanohjauksen perustutk	317	137	554	240	121	60
381204 Lapsi- ja perhetyön perustutk	392	382	723	704	61	59

20. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset					
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja
381301 Parturi-kampaaja	19	17	202	196	631	617
381302 Kosmetologi	–	–	32	32	178	169
381303 Hiusalan perustutk	1 162	1 141	2 831	2 790	168	161
381304 Kauneudenhoitoalan perustutk	409	406	947	943	222	221
381401 Kuljetusalan perustutk	–	–	10	2	109	13
381402 Merenkulk. perustutk, merimies	196	23	470	49	89	6
381403 Laivuri-alikonem. (perustutk)	9	9	9	9	–	–
381405 Ammattilientäjä	–	–	33	5	15	–
381406 Vahtiperämies	–	–	37	4	17	2
381407 Vahtikonemestari	2	–	23	–	14	1
381408 Logistiikan perustutk	864	100	2 315	178	79	13
381409 Korjaajan perustutk	–	–	6	3	–	–
381410 Lennonjohdon perustutk	–	–	22	4	–	–
381501 Pelastajan tutkinto, palomies	103	–	163	–	119	–
381502 Alipääll.tutk. (palontorj.)	15	–	15	–	15	–
381503 Häätäkeskuspäivystäjän tutkinto	20	12	44	29	25	18
381504 Turvallisuusalan perustutk	131	35	205	54	–	–
381514 Poliisin perustutk	286	53	862	186	346	69
381521 Vankeinh. perustutk, vartija	62	22	62	22	47	9
381522 Vankeinhoitotutkinto	–	–	–	–	17	4
384101 Hotellivirkailijan at	57	54	97	89	37	33
384102 Kokin at	95	68	219	165	178	150
384103 Laitoshuoltajan at	750	735	1 112	1 088	983	972
384104 Matkailualan at	24	20	63	59	37	33
384105 Matkailuoppaan at	–	–	15	13	–	–
384106 Tarjoilijan at	43	37	72	61	67	63
384107 Myynti- ja asiakaspalvelun at	–	–	1	1	26	21
384108 Suurtalouskokin at	34	29	81	68	70	63
384109 Ravintolakokin at	150	106	166	116	70	45
384110 Matkatoimistovirkailijan at	–	–	–	–	15	15
384111 Matkailun ohjelmopalvelujen at	18	17	50	37	43	38
384112 Matkaoppaan at	7	6	7	6	–	–
384113 Tekstiilihuollon at	12	9	30	20	–	–
384201 Asioimistulkin at	–	–	12	5	–	–
384202 Liikuntapaikkojenhoitajan at	44	6	44	6	42	2
384203 Suntion at	37	22	50	26	42	16
384401 Lastinkäsittelyalan at	–	–	–	–	2	–
384402 Linja-autonkuljettajan at	206	47	231	49	97	9
384403 Yhdistelmäajoneuvonkulj. at	180	26	218	28	30	1
384501 Vartijan at	246	73	279	79	220	70
387101 Baarimestarin eat	72	43	75	46	42	21
387102 Dieetikokin eat	16	13	67	64	79	77
387103 Hot., rav., suurtal.esim. eat	422	301	574	428	209	164
387104 Siivoustyönohjaajan eat	166	161	208	202	102	101
387105 Siivoustehtävän eat	47	44	185	177	1	1
387106 Pesulateknikon eat	10	–	10	–	–	–
387201 Liikuntapaikkamestarin eat	20	–	20	–	22	4
387202 Valmentajan eat	26	2	26	2	32	1
387301 Kampaajamestarin eat	20	17	20	17	26	25
387501 Turvallisuusvalvojan eat	161	14	262	24	41	8
581101 Hot., rav., suurtal.opistotutkinto	–	–	10	6	13	6
581102 Koti,laitost, puhd.opistotutkinto	–	–	1	1	1	1
581104 Matkailualan koulutus, 5–aste	–	–	–	–	9	9
581151 Hotelli- ja ravintolaesimies	1	–	1	–	–	–
581201 Nuoriso-, vap.-ajan ohj. (op)	–	–	2	2	3	3
581207 Liikunnanohjaaja (op)	12	5	12	5	9	3
581514 Poliisialipäälllystön virkatutkinto	4	1	72	11	323	46
682401 Merikapteeni	–	–	–	–	5	–

at=ammattitutkinto

eat=erikoisammattitutkinto

¹⁾ Sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet.

21. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat, koulutukseen osallistuneet ja todistuksen saaneet koulutusalan, opintoalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002

	Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Todistuksen saaneita	Naisia
Yhteensä	18 102	9 294	41 459	21 754	7 909	4 676
Koulutusala						
Humanistinen ja kasvatusala	250	151	658	422	125	101
Kulttuuriala	306	146	895	437	182	89
Yht.tiet. liiketal., hall.ala	6 525	3 798	14 043	8 606	2 867	1 851
Luonnontieteiden ala	687	306	1 554	735	188	117
Tekniikan ja liikenteen ala	5 062	651	12 141	1 527	2 054	316
Luonnonvara- ja ympäristöala	696	404	1 544	871	196	119
Sos., terveys- ja liikunta-ala	2 477	2 162	6 330	5 642	1 469	1 359
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	2 099	1 676	4 294	3 514	828	724
Opintoala						
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	158	77	536	329	117	97
Kielitieteet	–	–	1	1	–	–
Opetus- ja kasvatustyö	50	48	63	60	1	1
Muu hum. ja kasv.alan koulutus	42	26	58	32	7	3
Käsi- ja taideteollisuus	129	47	343	130	62	18
Viestintä ja inform.tieteet	157	95	491	291	116	69
Teatteri ja tanssi	16	2	56	14	4	2
Musiikki	4	2	5	2	–	–
Liiketalous ja kauppa	6 525	3 798	14 043	8 606	2 867	1 851
Tietojenkäsittely	687	306	1 554	735	188	117
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	821	32	2 020	77	303	10
Kone-, met.- ja energiatekn.	567	32	1 526	83	239	7
Sähkö- ja automaatiotekniikka	605	23	1 426	132	238	45
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	95	5	283	29	61	10
Graafinen ja viestintätekniikka	116	50	307	102	55	20
Bio-, elintarv.- ja kem.tekn.	482	187	1 127	449	256	112
Prosessi- ja materiaalitekniikka	490	95	1 523	256	275	51
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	59	50	118	82	35	16
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	795	52	1 872	112	346	21
Muu tekn. ja liik. alan koul.	1 032	125	1 939	205	246	24
Maatilatalous	447	248	970	514	130	77
Puutarhatalous	109	90	309	238	39	32
Kalatalous	1	–	7	3	1	1
Metsätalous	46	–	98	1	12	–
Luonto- ja ympäristöala	15	4	23	7	3	1
Muu luonnonvara- ja ymp.ala	78	62	137	108	11	8
Sosiaaliala	701	630	1 770	1 645	608	579
Terveysala	78	53	104	56	1	–
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	1 338	1 209	3 549	3 245	667	635
Hammaslääket. ja muu hammash.	8	8	24	22	5	5
Kuntoutus ja liikunta	153	75	375	187	85	38
Tekniset terveyspalvelut	43	43	100	98	9	9
Farmasia ja muu lääkehuolto	40	35	154	147	58	57
Kauneudenhoitoala	116	109	254	242	36	36
Matkailuala	69	44	173	112	7	7
Majoitus- ja ravitsemisala	671	478	1 547	1 142	301	232
Elintarvikeala	229	162	481	358	113	94
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	206	125	239	152	4	3
Puhdistuspalvelut	924	867	1 854	1 750	403	388
Koulutusaste						
Toinen aste, ammatillinen koulutus	18 099	9 293	41 429	21 737	7 900	4 671
Opistoaste	3	1	30	17	9	5

22. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2002

Koulutusala Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
Yhteensä	34 691	18 913	126 767	67 838	20 462	13 074	28 813	105 775	16 180
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	368	263	1 541	1 085	129	103	327	1 393	92
Humanistinen ja taidealan koulutus	2 607	1 856	9 511	6 623	1 293	973	2 251	8 270	993
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	9 509	6 018	34 984	22 438	5 815	4 175	7 797	28 434	4 606
Tekniikan koulutus	10 993	1 838	41 565	6 844	5 109	1 007	9 495	35 587	4 196
Maa- ja metsätalouden koulutus	1 129	547	4 325	1 948	663	301	929	3 505	503
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	7 195	6 463	24 913	22 249	6 054	5 460	5 836	20 886	4 774
Palvelualojen koulutus	2 890	1 928	9 928	6 651	1 399	1 055	2 178	7 700	1 016
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	368	263	1 541	1 085	129	103	327	1 393	92
611101 Musiikkipedagogi (AMK)	337	234	1 420	976	128	102	296	1 276	92
611201 Tanssinopettaja (AMK)	31	29	121	109	1	1	31	117	-
Humanistinen ja taidealan koulutus	2 607	1 856	9 511	6 623	1 293	973	2 251	8 270	993
621101 Artenomi (AMK)	354	312	1 737	1 462	251	209	279	1 448	182
621102 Muotoilija (AMK)	383	296	1 144	815	233	175	322	990	191
621103 Konservattori (AMK)	35	27	133	103	20	14	34	123	7
621104 Vestonomi (AMK)	62	61	284	274	59	59	49	208	23
621201 Muusikko (AMK)	117	62	344	182	6	4	112	339	6
621301 Kuvataiteilija (AMK)	164	123	640	446	134	102	145	592	107
621501 Teatteri-ilmaisun ohj. (AMK)	86	57	247	167	29	19	85	231	29
621599 Muu teatteri-tanssialan AMK	16	11	53	36	15	12	16	53	14
621601 Medianomi (AMK)	841	472	2 962	1 598	247	133	790	2 812	231
621701 Viittomakielentulkki (AMK)	60	58	238	225	37	34	60	203	29
621702 Hum.alan AMK, kulttuuri	176	139	532	425	47	39	132	386	31
621799 Muu humanistisen alan AMK	313	238	1 194	888	201	161	227	882	130
621999 Muu taidealan AMK	-	-	3	2	14	12	-	3	13
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	9 509	6 018	34 984	22 438	5 815	4 175	7 797	28 434	4 606
631101 Tradenomi, tal., hall., markk.	6 879	4 764	25 478	17 534	4 499	3 335	5 683	20 948	3 614
631104 Tradenomi, sihteerityö, kielet	284	279	955	939	134	132	241	780	104
631107 Tradenomi, tietojenkäsittely	2 187	851	7 653	3 191	927	480	1 800	5 975	669
631109 Tradenomi, kirjasto-,inform.p.	73	68	228	192	34	24	73	222	30
631110 Tradenomi, matkailu	-	-	557	505	212	198	-	482	180
631199 Tradenomi, muu ala	-	-	27	21	9	6	-	27	9
731101 Kaupan AMK-jatkot., PK-yritt.	86	56	86	56	-	-	-	-	-
Tekniikan koulutus	10 993	1 838	41 565	6 844	5 109	1 007	9 495	35 587	4 196
651101 Ins. (AMK), konetekniikka	1 604	73	5 780	261	690	47	1 396	5 034	563
651102 Ins. (AMK), energiatekniikka	74	8	249	38	17	-	74	231	15
651103 Ins. (AMK), LVI-tekniikka	32	7	336	32	82	7	28	274	73
651104 Ins. (AMK), kuljetustekniikka	397	13	1 158	42	92	4	358	1 078	71
651105 Ins. (AMK), merenkulku	-	-	74	3	10	2	-	65	10
651201 Ins. (AMK), sähkötekniikka	638	52	3 681	246	731	66	545	3 270	625
651202 Ins. (AMK), automaatiotekn.	316	18	1 233	90	181	13	259	990	127
651203 Ins. (AMK), elektroniikka	389	11	1 979	124	252	15	385	1 659	224
651301 Ins. (AMK), tietotekniikka	3 546	348	11 880	1 317	984	144	3 026	9 799	783
651302 Ins. (AMK), tietoliikennetekn.	7	1	865	127	170	23	7	792	164
651401 Ins. (AMK), kemia	181	84	533	264	33	23	164	480	21
651402 Ins. (AMK), prosessitekniikka	184	17	835	131	158	44	182	770	148
651403 Ins. (AMK), ympäristötekniikka	304	192	1 035	589	205	110	271	892	155
651404 Ins. (AMK), puunjalostustekn.	242	37	719	93	75	6	223	674	72
651408 Ins. (AMK), materiaalitekn.	103	18	529	120	60	12	103	493	55
651409 Ins. (AMK), bio-, elint.tekn.	253	156	819	505	127	91	219	754	117
651501 Ins. (AMK), rakennus, yhdysk.	1 313	233	4 370	744	394	63	1 045	3 512	320
651502 Ins. (AMK), maanmittaustekn.	101	19	367	69	53	8	87	313	50
651503 Ins. (AMK), rakennusarkkiteht.	-	-	3	3	11	5	-	1	7
651504 Ins. (AMK), miljöösuunnittelu	-	-	5	2	2	1	-	5	2
651601 Ins. (AMK), tuotantotalous	337	119	1 302	403	261	74	269	1 122	177

22. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
	651602 Ins. (AMK), logistiikka	276	62	1 126	233	137	25	225	959	118
	651901 Ins. (AMK), tekstiili, vaatetus	92	89	291	283	29	28	91	275	21
	651902 Ins. (AMK), graaf., viest. tekn.	261	67	849	230	33	10	243	781	32
	651999 Ins. (AMK), muu tekniikka	123	48	696	273	136	44	103	615	111
	652101 Rakennusmestari (AMK)	–	–	72	9	24	2	–	72	24
	652202 Miljösuunnittelija (AMK)	–	–	60	45	21	16	–	60	21
	652301 Tekstiili- ja vaatetusalan AMK	–	–	23	23	13	12	–	23	13
	652401 Laboratorioanalytikko (AMK)	206	158	682	537	119	107	192	594	68
	652999 Muu tekniikan AMK	–	–	–	–	9	5	–	–	9
	750101 Tekn. AMK-jatkot., hyvinv. tekn.	10	8	10	8	–	–	–	–	–
	750102 Tekn. AMK-jatkot., korj. rak.	4	–	4	–	–	–	–	–	–
Maa- ja metsätalouden koulutus		1 129	547	4 325	1 948	663	301	929	3 505	503
	661101 Agrologi (AMK)	468	265	1 629	851	216	119	381	1 326	168
	661201 Hortonomi (AMK)	148	119	504	381	75	59	116	410	55
	661301 Metsätaloudeninsinööri (AMK)	404	96	1 644	411	290	83	332	1 289	212
	661401 Iktyonomi (AMK)	34	6	123	21	31	5	34	119	19
	661501 Ympäristösuunnittelija (AMK)	74	60	184	133	36	24	65	163	35
	661999 Muu maa- ja metsätal. alan AMK	1	1	241	151	15	11	1	198	14
Terveys- ja sosiaalialan koulutus		7 195	6 463	24 913	22 249	6 054	5 460	5 836	20 886	4 774
	671101 Sairaanhoidtaja (AMK)	2 525	2 269	8 272	7 313	2 320	2 072	2 001	6 777	1 803
	671103 Terveystenhoitaja (AMK)	764	752	2 484	2 452	532	527	602	2 140	394
	671104 Bioanalytikko (AMK)	238	223	713	673	130	129	217	631	117
	671105 Röntgenhoitaja (AMK)	125	96	429	344	96	76	123	408	76
	671106 Kätilö (AMK)	215	214	840	836	169	168	192	787	145
	671107 Suuhygienisti (AMK)	98	96	365	353	68	66	96	332	59
	671108 Hammasteknikko (AMK)	19	10	71	42	13	8	19	71	13
	671111 Optometristi (AMK)	74	66	237	196	43	27	63	205	43
	671112 Fysioterapeutti (AMK)	488	374	1 802	1 372	453	375	449	1 674	407
	671113 Jalkaterapeutti (AMK)	20	15	153	136	35	29	19	138	35
	671114 Toimintaterapeutti (AMK)	149	147	538	524	98	95	131	455	70
	671115 Apuvälineteknikko (AMK)	22	10	51	29	10	5	22	51	10
	671116 Ensihoitaja (AMK)	112	61	381	175	59	24	94	318	59
	671117 Osteopaatti (AMK)	–	–	19	14	–	–	–	19	–
	671118 Kuntoutuksen ohjaaja (AMK)	47	44	160	149	20	20	27	81	3
	671119 Naprapaatti (AMK)	–	–	16	9	–	–	–	16	–
	671199 Muu terveydenhuollon AMK	90	84	508	466	–	–	81	469	–
	671201 Sosionomi (AMK), sosiaaliala	2 105	1 926	7 615	6 962	1 962	1 799	1 659	6 142	1 510
	671202 Sos., terv. alan AMK, rik. seur.	16	5	16	5	–	–	–	–	–
	671901 Geronomi (AMK)	41	31	150	118	22	18	41	131	21
	671999 Muu terveys- ja sos. alan AMK	–	–	46	41	24	22	–	41	9
	771101 Sos.-terv. AMK-jatkot., hoid.	4	4	4	4	–	–	–	–	–
	771102 Sos.-terv. AMK-jatkot., terv. ed.	26	25	26	25	–	–	–	–	–
	771103 Sos.-terv. AMK-jatkot., sos. ala	17	11	17	11	–	–	–	–	–
Palvelualojen koulutus		2 890	1 928	9 928	6 651	1 399	1 055	2 178	7 700	1 016
	681101 Restonomi (AMK), majoit., ravits	486	323	2 243	1 562	521	388	328	1 699	387
	681102 Restonomi (AMK), matkailu	1 012	803	2 510	1 981	175	147	875	2 164	158
	681103 Restonomi (AMK), liikkeenjohto	803	616	2 757	2 087	355	298	565	2 043	233
	681104 Restonomi (AMK), puhd., tal. ala	25	19	363	303	118	111	25	290	81
	681202 Liikunnanohjaaja (AMK)	197	105	685	353	77	45	161	553	70
	681301 Kauneudenhoitoalan AMK	39	37	250	245	51	50	39	202	33
	681401 Merikapteeni (AMK)	193	15	715	73	56	9	124	583	35
	681501 Poliisipäällystön tutk. AMK	34	1	124	6	22	2	–	–	–
	681502 Ins. (AMK), palopääll. koul.	46	–	92	1	4	–	26	52	–
	681901 Tradenomi, turvallisuusala	55	9	189	40	20	5	35	114	19

23. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot ammattikorkeakoulun ja koulutusalan (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002

Ammattikorkeakoulu Koulutusala	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
Yhteensä	34 691	18 913	126 767	67 838	20 462	13 074	28 813	105 775	16 180
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	373	296	1 432	1 113	238	195	287	1 085	159
Kulttuuriala	2 675	1 891	9 848	6 787	1 218	905	2 364	8 800	956
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	7 304	5 108	26 735	18 590	4 662	3 478	5 959	21 869	3 746
Luonnontieteiden ala	2 187	851	7 653	3 191	927	480	1 800	5 975	669
Tekniikan ja liikenteen ala	11 222	1 845	42 362	6 910	5 169	1 016	9 645	36 222	4 231
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 129	547	4 325	1 948	663	301	929	3 505	503
Sos., terveys- ja liikunta-ala	7 441	6 613	25 858	22 855	6 182	5 555	6 036	21 641	4 877
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	2 326	1 761	8 430	6 438	1 381	1 142	1 793	6 678	1 039
Muu koulutus	34	1	124	6	22	2	–	–	–
Arcada - Nylands svenska yrkeshögskola	492	250	1 929	932	220	132	484	1 896	214
Kulttuuriala	37	16	178	82	10	6	37	178	10
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	115	57	398	209	47	30	115	389	44
Luonnontieteiden ala	–	–	67	20	6	–	–	67	6
Tekniikan ja liikenteen ala	140	12	576	38	52	5	132	568	52
Sos., terveys- ja liikunta-ala	169	142	590	495	92	83	169	574	89
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	31	23	120	88	13	8	31	120	13
Diakonia-ammattikorkeakoulu	809	724	2 751	2 448	792	698	605	2 091	584
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	23	22	94	86	17	14	23	94	15
Kulttuuriala	35	27	92	59	6	5	35	92	6
Sos., terveys- ja liikunta-ala	751	675	2 565	2 303	769	679	547	1 905	563
Espoon-Vantaan teknillinen ammattikorkeakoulu	1 180	441	5 034	1 751	648	278	857	3 701	445
Kulttuuriala	112	76	461	341	55	34	65	343	23
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	301	202	1 135	735	226	156	202	794	130
Tekniikan ja liikenteen ala	767	163	3 438	675	367	88	590	2 564	292
Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu	793	396	2 782	1 406	560	334	620	2 357	472
Kulttuuriala	35	29	147	115	27	22	35	147	27
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	193	129	696	492	162	101	144	572	132
Tekniikan ja liikenteen ala	333	37	1 205	163	156	17	284	1 036	133
Sos., terveys- ja liikunta-ala	154	142	461	403	143	127	97	380	114
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	78	59	273	233	72	67	60	222	66
Haaga Instituutin ammattikorkeakoulu	937	653	3 706	2 595	455	331	620	2 367	315
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	478	372	1 940	1 502	253	201	312	1 171	176
Luonnontieteiden ala	117	46	374	189	21	19	74	221	13
Sos., terveys- ja liikunta-ala	70	40	213	110	21	13	54	176	21
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	272	195	1 179	794	160	98	180	799	105
Helsingin ammattikorkeakoulu	2 153	1 080	8 118	3 968	1 409	876	1 902	7 144	1 063
Kulttuuriala	238	141	1 052	597	113	88	212	979	71
Tekniikan ja liikenteen ala	988	141	3 669	471	489	96	900	3 318	372
Sos., terveys- ja liikunta-ala	868	759	3 220	2 782	768	661	755	2 718	595
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	59	39	177	118	39	31	35	129	25
Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu	1 489	1 013	5 143	3 525	902	666	1 164	3 905	702
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	1 030	789	3 433	2 614	581	468	818	2 723	465
Luonnontieteiden ala	325	118	1 232	535	202	95	224	755	124
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	134	106	478	376	119	103	122	427	113
Humanistinen ammattikorkeakoulu	362	285	1 373	1 065	197	156	299	1 045	126
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	265	208	976	753	159	125	215	750	102
Kulttuuriala	97	77	397	312	38	31	84	295	24
Hämeen ammattikorkeakoulu	1 614	856	6 191	3 132	1 200	637	1 112	4 626	810
Kulttuuriala	126	115	456	427	100	89	98	374	79
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	226	166	786	586	157	117	156	596	123

23. Jatkuu

Ammattikorkeakoulu Koulutusala	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
Luonnontieteiden ala	62	24	260	120	37	24	38	165	23
Tekniikan ja liikenteen ala	693	153	2 870	636	563	140	470	2 061	336
Luonnonvara- ja ympäristöala	222	129	874	486	163	98	155	673	130
Sos., terveys- ja liikunta-ala	241	228	788	734	129	119	170	640	86
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	44	41	157	143	51	50	25	117	33
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	1 655	888	6 102	3 191	915	541	1 447	5 085	747
Kulttuuriala	113	91	450	375	41	39	109	368	28
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	357	253	1 118	778	174	129	303	960	156
Luonnontieteiden ala	92	44	312	153	67	35	64	193	42
Tekniikan ja liikenteen ala	584	96	2 281	345	286	46	509	1 897	234
Luonnonvara- ja ympäristöala	51	31	152	90	10	6	35	124	–
Sos., terveys- ja liikunta-ala	277	243	1 020	903	195	178	277	922	176
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	181	130	769	547	142	108	150	621	111
Kajaanin ammattikorkeakoulu	595	305	1 920	1 002	326	198	490	1 628	279
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	164	109	493	343	109	78	140	431	96
Luonnontieteiden ala	42	16	161	51	22	12	42	161	22
Tekniikan ja liikenteen ala	201	24	646	72	87	8	175	559	72
Sos., terveys- ja liikunta-ala	104	91	358	321	74	70	73	293	62
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	84	65	262	215	34	30	60	184	27
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu	739	443	2 729	1 432	471	296	571	2 214	381
Kulttuuriala	76	38	301	156	52	27	67	265	43
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	176	130	573	404	116	80	146	483	94
Luonnontieteiden ala	83	49	270	116	46	23	59	221	37
Tekniikan ja liikenteen ala	168	20	877	126	90	19	132	688	72
Sos., terveys- ja liikunta-ala	236	206	708	630	167	147	167	557	135
Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu	858	452	3 176	1 581	559	333	728	2 820	475
Humanistinen ja kasvatustal.	29	23	78	57	–	–	23	61	–
Kulttuuriala	53	40	131	105	6	6	52	126	6
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	150	101	654	463	170	132	147	583	160
Luonnontieteiden ala	24	5	74	25	20	8	24	68	16
Tekniikan ja liikenteen ala	421	112	1 667	395	216	54	345	1 483	172
Sos., terveys- ja liikunta-ala	137	129	435	407	141	127	93	362	115
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	44	42	137	129	6	6	44	137	6
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	1 010	500	4 278	2 077	693	418	903	3 799	602
Kulttuuriala	123	89	585	388	79	56	123	573	79
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	227	162	974	714	185	142	221	853	162
Luonnontieteiden ala	39	24	151	74	17	9	22	118	10
Tekniikan ja liikenteen ala	391	47	1 640	226	151	24	359	1 483	136
Luonnonvara- ja ympäristöala	48	18	244	86	71	27	48	232	64
Sos., terveys- ja liikunta-ala	182	160	684	589	190	160	130	540	151
Lahden ammattikorkeakoulu	1 229	692	4 996	2 727	669	465	992	4 123	523
Kulttuuriala	215	143	941	566	110	70	183	815	94
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	259	175	1 077	698	138	99	178	874	109
Luonnontieteiden ala	66	16	309	121	11	5	66	255	7
Tekniikan ja liikenteen ala	328	87	1 369	327	141	46	300	1 191	118
Sos., terveys- ja liikunta-ala	251	196	949	777	257	238	181	705	183
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	110	75	351	238	12	7	84	283	12
Laurea-ammattikorkeakoulu	2 053	1 412	7 269	5 045	1 161	937	1 719	6 179	874
Kulttuuriala	66	40	110	75	–	–	66	110	–
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	778	478	2 932	1 748	435	299	677	2 598	357
Luonnontieteiden ala	257	83	902	346	75	49	189	672	30
Luonnonvara- ja ympäristöala	62	44	225	158	23	16	53	196	16
Sos., terveys- ja liikunta-ala	699	626	2 345	2 137	494	460	571	1 956	364
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	191	141	755	581	134	113	163	647	107

23. Jatkuu

Ammattikorkeakoulu Koulutusala	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
Mikkelin ammattikorkeakoulu	1 246	671	4 241	2 295	819	544	1 001	3 364	628
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	56	43	232	174	57	51	26	136	37
Kulttuuriala	76	69	169	160	3	2	54	127	–
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja viestintäala	170	109	538	372	142	109	97	347	93
Luonnontieteiden ala	86	20	228	67	31	9	86	228	31
Tekniikan ja liikenteen ala	387	60	1 391	234	213	58	366	1 217	179
Luonnonvara- ja ympäristöala	64	19	272	75	42	12	56	200	22
Sos., terveys- ja liikunta-ala	233	204	826	715	242	224	190	683	201
Matk., ravitsemis- ja talousala	174	147	585	498	89	79	126	426	65
Oulun seudun ammattikorkeakoulu	1 991	1 013	6 738	3 093	982	564	1 660	5 707	795
Kulttuuriala	138	103	417	314	26	18	126	389	20
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja viestintäala	314	247	947	722	185	156	265	812	125
Luonnontieteiden ala	160	74	392	174	56	35	143	372	48
Tekniikan ja liikenteen ala	871	142	3 415	571	404	82	746	2 851	348
Luonnonvara- ja ympäristöala	95	75	346	218	28	20	71	257	22
Sos., terveys- ja liikunta-ala	413	372	1 221	1 094	283	253	309	1 026	232
Pirkanmaan ammattikorkeakoulu	1 008	767	3 667	2 845	748	641	872	3 132	548
Kulttuuriala	103	49	252	157	9	8	97	228	8
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja viestintäala	241	167	1 102	705	214	148	219	993	171
Luonnontieteiden ala	61	29	109	51	–	–	61	109	–
Tekniikan ja liikenteen ala	26	24	92	85	9	9	26	82	8
Sos., terveys- ja liikunta-ala	403	371	1 508	1 357	396	360	360	1 307	285
Matk., ravitsemis- ja talousala	174	127	604	490	120	116	109	413	76
Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu	1 003	495	3 783	1 856	590	358	883	3 165	453
Kulttuuriala	114	76	475	290	53	39	93	406	43
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja viestintäala	153	96	657	443	121	87	153	527	85
Luonnontieteiden ala	44	16	159	60	11	5	44	156	9
Tekniikan ja liikenteen ala	308	26	1 197	130	135	16	286	1 043	124
Luonnonvara- ja ympäristöala	103	33	379	135	70	29	85	306	52
Sos., terveys- ja liikunta-ala	192	173	620	554	159	146	144	466	104
Matk., ravitsemis- ja talousala	89	75	296	244	41	36	78	261	36
Pohjois-Savon ammattikorkeakoulu	1 944	914	6 585	3 369	996	632	1 708	5 684	823
Kulttuuriala	241	205	850	682	160	126	190	743	123
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja viestintäala	301	195	1 092	771	222	169	271	948	194
Luonnontieteiden ala	64	31	307	157	53	31	57	214	51
Tekniikan ja liikenteen ala	817	77	2 558	332	256	30	713	2 133	213
Luonnonvara- ja ympäristöala	87	41	196	96	–	–	64	172	–
Sos., terveys- ja liikunta-ala	290	264	1 111	981	270	245	289	1 057	221
Matk., ravitsemis- ja talousala	144	101	471	350	35	31	124	417	21
Poliisiammattikorkeakoulu	34	1	124	6	22	2	–	–	–
Muu koulutus	34	1	124	6	22	2	–	–	–
Rovaniemen ammattikorkeakoulu	930	477	3 104	1 472	568	326	677	2 460	448
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja viestintäala	59	39	186	131	37	28	57	167	34
Luonnontieteiden ala	61	32	164	83	33	18	37	109	27
Tekniikan ja liikenteen ala	292	45	1 126	154	173	26	214	878	138
Luonnonvara- ja ympäristöala	102	36	324	107	40	12	67	235	31
Sos., terveys- ja liikunta-ala	208	170	706	539	165	139	165	598	133
Matk., ravitsemis- ja talousala	208	155	598	458	120	103	137	473	85
Satakunnan ammattikorkeakoulu	1 796	976	6 201	3 301	872	584	1 507	5 318	752
Kulttuuriala	64	46	175	125	15	9	64	175	15
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja viestintäala	487	351	1 668	1 174	259	204	394	1 364	228
Luonnontieteiden ala	74	36	229	84	18	8	74	229	18
Tekniikan ja liikenteen ala	694	104	2 480	414	242	56	637	2 300	220

23. Jatkuu

Ammattikorkeakoulu Koulutusala	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
Sos., terveys- ja liikunta-ala	431	399	1 455	1 338	305	277	292	1 087	247
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	46	40	194	166	33	30	46	163	24
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	1 057	598	3 909	2 181	524	351	999	3 431	414
Kulttuuriala	147	119	371	299	31	26	133	340	17
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	238	164	986	644	153	99	224	893	146
Luonnontieteiden ala	83	28	201	65	–	–	83	188	–
Tekniikan ja liikenteen ala	245	31	869	124	58	9	218	804	56
Luonnonvara- ja ympäristöala	119	45	535	184	76	25	119	409	54
Sos., terveys- ja liikunta-ala	158	153	698	653	178	167	155	591	132
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	67	58	249	212	28	25	67	206	9
Svenska yrkeshögskolan	359	160	1 418	668	254	149	354	1 387	246
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	–	–	–	–	4	4	–	–	4
Kulttuuriala	62	40	225	139	29	24	61	224	29
Tekniikan ja liikenteen ala	183	16	691	67	100	7	182	669	96
Sos., terveys- ja liikunta-ala	114	104	502	462	121	114	111	494	117
Tampereen ammattikorkeakoulu	1 470	498	5 164	1 819	821	352	1 283	4 436	647
Kulttuuriala	111	57	464	218	89	54	96	434	75
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	258	206	920	716	192	150	200	688	139
Luonnontieteiden ala	152	58	571	283	91	47	121	412	66
Tekniikan ja liikenteen ala	923	167	2 974	509	396	79	840	2 731	330
Luonnonvara- ja ympäristöala	26	10	235	93	53	22	26	171	37
Turun ammattikorkeakoulu	2 383	1 232	8 794	4 597	1 335	869	2 129	7 916	1 126
Kulttuuriala	224	150	915	606	135	100	224	878	109
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	341	212	1 409	933	223	174	283	1 216	176
Luonnontieteiden ala	195	74	795	312	77	36	195	705	56
Tekniikan ja liikenteen ala	866	163	2 999	540	333	72	758	2 685	305
Luonnonvara- ja ympäristöala	61	31	215	84	52	21	61	211	40
Sos., terveys- ja liikunta-ala	608	543	2 112	1 897	446	420	541	1 923	391
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	88	59	349	225	69	46	67	298	49
Vaasan ammattikorkeakoulu	949	423	3 475	1 402	481	248	747	2 912	454
Kulttuuriala	–	–	17	17	3	2	–	17	3
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	242	171	831	579	146	110	191	697	136
Luonnontieteiden ala	100	28	386	105	33	12	97	357	33
Tekniikan ja liikenteen ala	437	82	1 662	214	172	17	329	1 360	162
Sos., terveys- ja liikunta-ala	101	93	300	277	87	71	84	283	86
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	69	49	279	210	40	36	46	198	34
Yrkeshögskolan Sydväst	484	270	1 741	933	226	130	411	1 557	187
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	–	–	52	43	1	1	–	44	1
Kulttuuriala	69	55	217	182	28	24	60	174	24
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	35	21	128	74	12	9	35	128	12
Tekniikan ja liikenteen ala	118	10	488	42	59	6	93	439	42
Luonnonvara- ja ympäristöala	89	35	328	136	35	13	89	319	35
Sos., terveys- ja liikunta-ala	151	130	433	369	77	65	112	368	61
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	22	19	95	87	14	12	22	85	12
Ålands yrkeshögskola	69	28	326	124	47	28	69	326	47
Yht.tiet., liiketal., hall.ala	11	7	62	40	3	3	11	62	3
Tekniikan ja liikenteen ala	41	6	182	20	21	6	41	182	21
Sos., terveys- ja liikunta-ala	–	–	30	28	13	12	–	30	13
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	17	15	52	36	10	7	17	52	10

24. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2002

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Yhteensä	22 574	12 549	164 312	87 957	17 708	10 688
Alempi korkeakouluaste	1 259	1 001	5 127	4 082	2 983	2 222
Ylempi korkeakouluaste	20 709	11 234	139 339	74 007	12 849	7 559
Tutkijakoulutusaste	606	314	19 846	9 868	1 876	907
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	2 427	2 031	14 238	11 661	2 483	2 089
Alempi korkeakouluaste	631	562	2 191	1 984	869	761
612101 KK (al), lastentarhanopettaja	364	331	1 675	1 548	390	364
612201 KK (al), kasvatustieteet	33	29	80	69	117	98
613101 Lastentarhanopettaja (1986–)	–	–	–	–	1	1
613201 Peruskoulun luokanopettaja	–	–	–	–	1	1
613401 Erytislasterhanopettaja	–	–	17	17	16	16
613402 Erytisyopettaja	183	166	331	286	287	246
613501 Peruskoulun, lukion opinto-ohj.	51	36	88	64	57	35
Ylempi korkeakouluaste	1 731	1 422	10 614	8 601	1 500	1 251
712101 KM, luokanopettaja	750	579	4 430	3 333	861	681
712102 KM, erityisopettaja	33	25	170	130	70	66
712104 KM, kotitalousopettaja	56	53	383	371	36	35
712105 KM, tekstiilityön opettaja	60	60	414	406	44	44
712107 KM, teknisen työn opettaja	35	3	229	24	19	–
712108 KM, peruskoulun, lukion opinto-ohj.	11	11	79	65	6	6
712109 KM, musiikinopettaja	18	18	118	76	8	5
712201 KM, kasvatustiede	566	494	3 558	3 075	337	304
712202 KM, aikuiskasvatus	34	30	336	287	62	56
712203 KM, erityispedagogiikka	93	84	519	482	22	21
712204 KM, varhaiskasvatus	72	62	368	343	33	31
712205 KM, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	3	3	9	9	2	2
712299 KM, muu pääaineryhmä	–	–	1	–	–	–
Tutkijakoulutusaste	65	47	1 433	1 076	114	77
812101 KL, kasvatustiede	13	9	414	298	41	32
812102 KL, aikuiskasvatus	–	–	12	11	1	1
812103 KL, erityispedagogiikka	–	–	23	16	2	2
812105 KL, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	3	3	17	16	1	1
812199 KL, muu pääaineryhmä	–	–	9	6	–	–
815101 KT, kasvatustiede	32	25	713	539	42	24
815102 KT, aikuiskasvatus	2	2	70	63	–	–
815103 KT, erityispedagogiikka	1	1	52	45	4	4
815105 KT, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	1	1	29	27	1	1
815199 KT, muu pääaineryhmä	1	1	6	5	–	–
815201 FT, kasvatustiede	12	5	88	50	22	12
Humanistinen ja taidealan koulutus	4 017	2 969	33 740	24 468	3 277	2 512
Alempi korkeakouluaste	176	97	673	370	787	628
622101 Taiteen kandidaatti (al)	137	79	490	279	102	59
622201 Musiikin kandidaatti (al)	–	–	–	–	31	24
622301 Kuvataiteen kandidaatti	25	11	136	65	10	4
622501 Teatteritaiteen kand. (al)	–	–	–	–	1	–
622502 Tanssitaiteen kand. (al)	14	7	47	26	2	2
623101 HuK, suomen kieli	–	–	–	–	71	66
623102 HuK, ruotsin kieli	–	–	–	–	48	47
623103 HuK, englannin kieli	–	–	–	–	71	61
623104 HuK, saksan kieli	–	–	–	–	40	38
623105 HuK, ranskan kieli	–	–	–	–	41	35
623106 HuK, venäjän kieli	–	–	–	–	19	18
623107 HuK, espanjan kieli	–	–	–	–	9	8
623108 HuK, italian kieli	–	–	–	–	5	5
623109 HuK, saamen kieli	–	–	–	–	1	1
623113 HuK, klassilliset kielet	–	–	–	–	2	2
623114 HuK, slaavilaiset kielet	–	–	–	–	5	3
623202 HuK, ruotsin kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	–	–	3	3
623203 HuK, englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	–	–	17	16

24. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	
623204	HuK, saksan kielen kääntäminen ja tulkkauk	–	–	–	–	2	2
623205	HuK, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkauk	–	–	–	–	5	5
623206	HuK, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkauk	–	–	–	–	12	10
623301	HuK, historia	–	–	–	–	61	34
623302	HuK, arkeologia	–	–	–	–	10	8
623401	HuK, kirjallisuuden tutkimus	–	–	–	–	43	36
623402	HuK, kulttuurien tutkimus	–	–	–	–	48	41
623403	HuK, kielentutkimus	–	–	–	–	8	6
623404	HuK, fonetiikka	–	–	–	–	3	3
623501	HuK, taidehistoria, taidekasvatus	–	–	–	–	15	15
623502	HuK, musiikkitiede, musiikkikasvatus	–	–	–	–	23	16
623503	HuK, teatteritiede	–	–	–	–	6	5
623599	HuK, muu taiteiden tutkimus	–	–	–	–	1	1
623601	HuK, viestintätieteet, informaatiotutkimus	–	–	–	–	43	36
623701	HuK, filosofia	–	–	–	–	4	2
624101	Teologian kandidaatti (al)	–	–	–	–	25	16
Ylempi korkeakouluaste	3 762	2 828	29 636	21 980	2 244	1 744	
722101	Taiteen maisteri	293	206	1 898	1 228	207	130
723101	MuM, esittävä säveltaide	74	41	635	344	52	35
723102	MuM, kirkkomusiikki	28	19	206	139	15	10
723103	MuM, musiikkikasvatus	25	18	276	185	21	15
723199	MuM, muu pääaineryhmä	28	9	264	88	23	8
724101	Kuvataiteen maisteri	12	5	78	54	18	15
725101	TeM, dramaturgia	3	2	26	15	6	4
725102	TeM, näyttelijäntyö	36	22	140	68	20	8
725103	TeM, ohjaajantyö	4	1	26	13	4	4
725104	TeM, valo- ja äänisuunnittelu	10	4	74	19	6	1
725199	TeM, muu pääaineryhmä	6	4	27	19	1	1
725201	Tanssitaiteen maisteri	15	11	48	39	10	7
726101	FM, suomen kieli	318	271	2 366	2 041	172	157
726102	FM, ruotsin kieli	264	240	1 853	1 683	125	119
726103	FM, englannin kieli	339	255	2 726	2 087	200	171
726104	FM, saksan kieli	189	173	1 459	1 325	115	109
726105	FM, ranskan kieli	102	94	799	732	50	48
726106	FM, venäjän kieli	69	62	740	642	55	47
726107	FM, espanjan kieli	25	22	214	185	10	9
726108	FM, italian kieli	28	25	188	172	4	4
726109	FM, saamen kieli	–	–	–	–	3	2
726110	FM, itämerensuomalaiset kielet	8	5	49	30	3	2
726111	FM, unkarin kieli	–	–	34	24	–	–
726113	FM, klassilliset kielet	23	14	221	133	8	4
726114	FM, slaavilaiset kielet	26	20	202	170	8	7
726199	FM, muu kieli	40	28	216	167	5	5
726202	FM, ruotsin kielen kääntäminen ja tulkkauk	12	11	97	92	9	8
726203	FM, englannin kielen kääntäminen ja tulkkauk	97	78	780	590	47	44
726204	FM, saksan kielen kääntäminen ja tulkkauk	60	57	466	433	38	38
726205	FM, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkauk	24	24	233	214	8	8
726206	FM, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkauk	40	30	370	310	25	24
726207	FM, espanjan kielen kääntäminen ja tulkkauk	11	10	46	41	4	4
726301	FM, historia	335	186	2 834	1 485	241	130
726302	FM, arkeologia	36	26	312	224	19	14
726401	FM, kirjallisuuden tutkimus	171	124	1 768	1 371	155	136
726402	FM, kulttuurien tutkimus	258	207	2 021	1 577	123	106
726403	FM, kielentutkimus	74	51	397	291	13	12
726404	FM, fonetiikka	54	53	434	416	44	44
726501	FM, taidehistoria, taidekasvatus	83	74	755	645	46	44
726502	FM, musiikkitiede, musiikkikasvatus	83	50	819	498	43	19
726503	FM, teatteritiede	10	6	138	113	6	6
726599	FM, muu taiteiden tutkimus	–	–	76	52	4	3
726601	FM, viestintätieteet, informaatiotutkimus	134	103	804	575	88	73
726701	FM, filosofia (hum. ala)	23	6	397	141	26	6
726999	FM, muu humanistinen ala	2	1	4	3	–	–
727101	Teologian maisteri	290	180	2 120	1 307	164	103

24. Jatkuu

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutusaste						
Koulutus						
Tutkijakoulutusaste	79	44	3 431	2 118	246	140
822299 MuL, muu linja	2	1	59	33	1	–
822401 Teatteritaiteen lisensiaatti	–	–	10	6	–	–
823101 FL, suomen kieli	1	1	72	60	9	8
823102 FL, ruotsin kieli	–	–	19	17	3	3
823103 FL, englannin kieli	–	–	48	42	6	6
823104 FL, saksan kieli	–	–	25	21	2	2
823105 FL, ranskan kieli	–	–	15	14	1	1
823106 FL, venäjän kieli	–	–	5	5	2	2
823107 FL, espanjan kieli	–	–	1	1	2	2
823109 FL, saamen kieli	–	–	2	1	–	–
823113 FL, klassilliset kielet	–	–	11	10	–	–
823199 FL, muu kieli	–	–	13	12	–	–
823203 FL, englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	2	1	–	–
823204 FL, saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	3	3	–	–
823206 FL, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	1	1	–	–
823299 FL, muu kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	1	1	–	–
823301 FL, historia	1	1	177	80	24	10
823302 FL, arkeologia	1	–	16	12	2	–
823401 FL, kirjallisuuden tutkimus	5	3	62	50	12	8
823402 FL, kulttuurien tutkimus	1	1	76	57	10	7
823403 FL, kielen tutkimus	4	4	58	51	8	8
823404 FL, fonetiikka	–	–	11	9	–	–
823501 FL, taidehistoria, taidekasvatus	–	–	28	26	2	2
823502 FL, musiikkitiede, musiikkikasvatus	–	–	28	18	7	4
823599 FL, muu taiteiden tutkimus	–	–	8	4	1	1
823601 FL, viestintätieteet, informaatiotutkimus	2	–	19	7	7	5
823701 FL, filosofia (hum. ala)	–	–	2	1	2	1
824101 Teologian lisensiaatti	1	1	38	19	11	5
825101 Taiteen tohtori	4	2	169	106	3	1
825201 MuT, taiteellinen linja	–	–	–	–	2	1
825202 MuT, tieteellinen linja	–	–	–	–	6	5
825299 MuT, muu linja	3	–	70	35	–	–
825301 Kuvataiteen tohtori	2	1	10	4	1	–
825401 Teatteritaiteen tohtori	–	–	15	7	2	1
825501 Tanssitaiteen tohtori	1	–	8	7	1	1
826101 FT, suomen kieli	2	2	141	118	4	2
826102 FT, ruotsin kieli	1	1	69	61	7	7
826103 FT, englannin kieli	2	2	116	93	8	5
826104 FT, saksan kieli	4	2	67	54	4	3
826105 FT, ranskan kieli	3	3	36	33	2	–
826106 FT, venäjän kieli	2	1	35	25	1	–
826107 FT, espanjan kieli	1	1	13	7	–	–
826109 FT, saamen kieli	–	–	1	1	1	–
826110 FT, itämerensuomalaiset kielet	–	–	12	7	–	–
826111 FT, unkarin kieli	–	–	2	2	–	–
826113 FT, klassilliset kielet	–	–	19	12	1	1
826114 FT, slaavilaiset kielet	–	–	15	13	–	–
826199 FT, muu kieli	–	–	25	19	–	–
826203 FT, englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus	1	–	28	20	–	–
826204 FT, saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	7	6	–	–
826206 FT, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	14	9	1	1
826299 FT, muu kielen kääntäminen ja tulkkaus	–	–	4	3	2	2
826301 FT, historia	5	2	362	157	17	6
826302 FT, arkeologia	–	–	43	19	2	–
826401 FT, kirjallisuuden tutkimus	4	3	191	120	5	3
826402 FT, kulttuurien tutkimus	7	2	221	149	13	5
826403 FT, kielen tutkimus	7	4	83	52	6	4
826404 FT, fonetiikka	–	–	36	35	3	2
826501 FT, taidehistoria, taidekasvatus	1	–	106	92	3	3
826502 FT, musiikkitiede, musiikkikasvatus	3	1	113	51	7	1
826503 FT, teatteritiede	–	–	26	21	–	–
826599 FT, muu taiteiden tutkimus	–	–	3	2	–	–

24. Jatkuu

Koulutusala		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
Koulutusaste		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutus							
826601	FT, viestintätieteet, informaatiotutkimus	1	1	44	26	4	4
826701	FT, filosofia (hum. ala)	2	1	78	26	4	1
826901	FT, teologia	–	–	3	1	–	–
827101	Teologian tohtori	5	3	436	163	24	6
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus		5 282	3 125	39 827	22 461	4 289	2 571
Alempi korkeakouluaste		176	99	1 161	762	566	345
632101	KTK (al), liiketaloustieteet	–	–	32	16	204	111
632105	KTK (al), yhteiskuntatieteet	–	–	2	–	17	9
632115	KTK (al), tietojärjestelmätiede	–	–	–	–	14	5
632199	KTK (al), muu pääaineryhmä	70	22	149	69	–	–
633101	VTK (al), valtio-oppi, politiikan tutkimus	19	10	56	35	64	38
633102	VTK (al), taloustieteet	–	–	–	–	7	2
633103	VTK (al), sosiaalitieteet	49	42	188	162	31	26
633105	VTK (al), psykologia	–	–	26	26	13	13
633106	VTK (al), viestintätieteet	17	10	126	85	9	9
633107	VTK (al), filosofia	–	–	–	–	9	7
633108	VTK (al), menetelmätieteet	–	–	–	–	1	1
633199	VTK (al), muu pääaineryhmä	–	–	98	64	–	–
633201	YTK (al), valtio-oppi, politiikan tutkimus	–	–	14	7	14	7
633202	YTK (al), taloustieteet	–	–	–	–	13	6
633203	YTK (al), sosiaalitieteet	–	–	32	23	36	21
633205	YTK (al), psykologia	–	–	–	–	4	4
633206	YTK (al), viestintätieteet	–	–	16	10	24	17
633207	YTK (al), filosofia	–	–	–	–	4	3
633299	YTK (al), muu pääaineryhmä	–	–	–	–	1	–
633301	HTK (al), hallintotieteet	4	4	102	71	50	33
633310	HTK (al), alue- ja ympäristötieteet	–	–	1	–	6	4
633501	Psykologian kandidaatti (al)	–	–	–	–	6	4
634101	Oikeusnotaari	17	11	319	194	39	25
Ylempi korkeakouluaste		4 918	2 938	34 119	19 343	3 390	2 065
732101	KTM, liiketaloustieteet	613	339	9 144	4 615	1 298	711
732105	KTM, yhteiskuntatieteet	103	32	1 231	460	157	63
732114	KTM, menetelmätieteet	1	1	23	5	1	1
732115	KTM, tietojärjestelmätiede	292	86	1 652	434	87	26
732199	KTM, muu pääaineryhmä	1 552	787	3 489	1 586	10	8
733101	VTM, valtio-oppi, politiikan tutkimus	133	93	1 657	1 012	157	108
733102	VTM, taloustieteet	74	27	723	227	74	25
733103	VTM, sosiaalitieteet	197	159	1 793	1 395	153	124
733105	VTM, psykologia	30	28	341	293	49	46
733106	VTM, viestintätieteet	62	50	445	338	49	44
733107	VTM, filosofia	27	14	268	130	17	6
733108	VTM, menetelmätieteet	24	12	220	81	7	5
733199	VTM, muu pääaineryhmä	103	66	256	159	–	–
733201	YTM, valtio-oppi, politiikan tutkimus	94	62	780	493	70	46
733202	YTM, taloustieteet	57	27	392	170	21	9
733203	YTM, sosiaalitieteet	392	328	2 590	2 105	246	200
733205	YTM, psykologia	28	23	248	203	25	21
733206	YTM, viestintätieteet	105	75	901	658	58	50
733207	YTM, filosofia	32	13	190	69	13	2
733208	YTM, menetelmätieteet	13	6	113	35	4	1
733209	YTM, tietojenkäsittely	–	–	1	–	–	–
733210	YTM, alue- ja ympäristötieteet	18	13	99	65	13	8
733299	YTM, muu pääaineryhmä	33	31	156	134	4	4
733301	HTM, hallintotieteet	224	149	1 943	1 179	192	131
733310	HTM, alue- ja ympäristötieteet	39	31	275	208	26	14
733399	HTM, muu pääaineryhmä	55	41	169	132	–	–
733405	FM, psykologia	–	–	1	1	4	2
733501	Psykologian maisteri	171	141	1 427	1 173	191	167
734101	Oikeustieteen kandidaatti	446	304	3 592	1 983	464	243
Tutkijakoulutusaste		188	88	4 547	2 356	333	161
832101	KTL, liiketaloustieteet	1	1	183	91	30	18

24. Jatkuu

Koulutusala		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
Koulutusaste		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutus							
832105	KTL, yhteiskuntatieteet	–	–	36	10	3	2
832114	KTL, menetelmätieteet	–	–	2	1	–	–
832115	KTL, tietojärjestelmätiede	–	–	19	3	3	1
832199	KTL, muu pääaineryhmä	–	–	1	1	–	–
833101	VTL, valtio-oppi, politiikan tutkimus	–	–	25	10	9	3
833102	VTL, taloustieteet	–	–	12	3	14	6
833103	VTL, sosiaalitieteet	13	7	79	57	7	1
833105	VTL, psykologia	–	–	3	1	3	2
833106	VTL, viestintätieteet	–	–	7	7	–	–
833107	VTL, filosofia	–	–	10	4	4	2
833199	VTL, muu pääaineryhmä	3	3	3	3	–	–
833201	YTL, valtio-oppi, politiikan tutkimus	–	–	9	4	2	–
833202	YTL, taloustieteet	–	–	4	2	–	–
833203	YTL, sosiaalitieteet	4	4	146	115	8	8
833205	YTL, psykologia	–	–	8	7	–	–
833206	YTL, viestintätieteet	–	–	4	3	5	3
833207	YTL, filosofia	–	–	10	2	–	–
833208	YTL, menetelmätieteet	–	–	3	1	–	–
833210	YTL, alue- ja ympäristötieteet	–	–	3	1	–	–
833299	YTL, muu pääaineryhmä	–	–	1	1	–	–
833301	HTL, hallintotieteet	–	–	8	4	7	4
833310	HTL, alue- ja ympäristötieteet	–	–	–	–	2	2
833405	FL, psykologia	–	–	1	1	–	–
833501	Psykologian lisensiaatti	15	14	195	162	26	19
834101	Oikeustieteen lisensiaatti	12	4	454	197	27	17
835101	KTT, liiketaloustieteet	40	15	826	383	39	11
835105	KTT, yhteiskuntatieteet	6	–	150	47	11	5
835114	KTT, menetelmätieteet	2	–	16	4	–	–
835115	KTT, tietojärjestelmätiede	6	2	94	30	5	1
835199	KTT, muu pääaineryhmä	18	7	74	30	–	–
836101	VTT, valtio-oppi, politiikan tutkimus	4	2	253	100	9	1
836102	VTT, taloustieteet	2	–	120	44	6	3
836103	VTT, sosiaalitieteet	6	5	273	177	17	11
836105	VTT, psykologia	3	1	59	41	3	–
836106	VTT, viestintätieteet	–	–	37	29	5	4
836107	VTT, filosofia	–	–	46	21	1	1
836108	VTT, menetelmätieteet	–	–	9	4	–	–
836199	VTT, muu pääaineryhmä	–	–	11	7	–	–
836201	YTT, valtio-oppi, politiikan tutkimus	1	1	87	40	3	2
836202	YTT, taloustieteet	–	–	15	4	1	–
836203	YTT, sosiaalitieteet	12	5	259	184	17	9
836205	YTT, psykologia	1	1	28	17	3	3
836206	YTT, viestintätieteet	1	1	87	43	7	3
836207	YTT, filosofia	–	–	10	2	1	–
836208	YTT, menetelmätieteet	–	–	4	1	–	–
836210	YTT, alue- ja ympäristötieteet	–	–	10	5	1	1
836299	YTT, muu pääaineryhmä	3	1	13	9	–	–
836301	HTT, hallintotieteet	8	5	249	117	10	1
836310	HTT, alue- ja ympäristötieteet	2	2	66	40	5	1
836399	HTT, muu pääaineryhmä	1	–	18	16	–	–
836501	Psykologian tohtori	7	2	212	148	9	7
837301	Oikeustieteen tohtori	5	1	176	69	16	4
839101	FT, kauppatiede	9	3	69	27	3	1
839102	FT, yhteiskuntatiede	1	1	28	13	5	2
839103	FT, psykologia	1	–	20	13	6	2
839104	FT, oikeustiede	–	–	1	–	–	–
839199	FT, muu kauppatiet. tai yhteiskuntatiet. ala	1	–	1	–	–	–
Luonnontieteellinen koulutus		3 985	1 897	24 930	10 843	2 287	1 132
Alempi korkeakouluaste		4	2	27	12	449	226
642101	LuK, matematiikka	–	–	–	–	47	17
642201	LuK, tietojenkäsittely	4	2	27	12	130	29
642301	LuK, fysiikka	–	–	–	–	41	10
642302	LuK, geofysiikka	–	–	–	–	4	1

24. Jatkuu

Koulutusala	Koulutusaste	Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		
			Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	
		642303	LuK, meteorologia	–	–	–	–	6	4
		642401	LuK, kemia	–	–	–	–	67	46
		642501	LuK, geologia	–	–	–	–	12	9
		642601	LuK, maantiede	–	–	–	–	40	26
		642701	LuK, biologia	–	–	–	–	77	66
		642702	LuK, biokemia	–	–	–	–	15	13
		642703	LuK, ympäristötiede	–	–	–	–	6	4
		642901	LuK, filosofia	–	–	–	–	4	1
		Ylempi korkeakouluaste		3 900	1 858	22 069	9 532	1 390	701
		742101	FM, matematiikka	700	381	3 421	1 487	158	65
		742102	FM, tilastotiede	18	8	63	35	21	16
		742201	FM, tietojenkäsittely	1 269	276	7 611	1 603	296	68
		742301	FM, fysiikka	560	196	2 859	830	140	27
		742302	FM, geofysiikka	–	–	–	–	3	1
		742303	FM, meteorologia	–	–	–	–	9	5
		742304	FM, tähtitiede	–	–	–	–	4	1
		742401	FM, kemia	443	302	2 304	1 485	201	130
		742501	FM, geologia	49	34	444	244	46	20
		742601	FM, maantiede	137	108	1 013	702	107	72
		742701	FM, biologia	415	335	2 566	1 922	236	179
		742702	FM, biokemia	186	139	939	691	109	73
		742703	FM, ympäristötiede	106	73	567	410	49	37
		742704	FM, biotiede	–	–	–	–	5	4
		742901	FM, filosofia (luonnontiet. ala)	17	6	144	49	6	3
		742999	FM, muu luonnontiet. ala	–	–	138	74	–	–
		Tutkijakoulutusaste		81	37	2 834	1 299	448	205
		842101	FL, matematiikka	–	–	60	21	15	5
		842102	FL, tilastotiede	–	–	3	2	1	–
		842201	FL, tietojenkäsittely	–	–	63	13	19	2
		842301	FL, fysiikka	–	–	67	16	23	5
		842302	FL, geofysiikka	–	–	3	–	2	–
		842303	FL, meteorologia	–	–	–	–	1	–
		842401	FL, kemia	–	–	68	38	32	19
		842501	FL, geologia	–	–	17	3	10	3
		842601	FL, maantiede	–	–	28	18	5	1
		842701	FL, biologia	1	–	69	42	38	28
		842702	FL, biokemia	–	–	32	23	16	11
		842703	FL, ympäristötiede	–	–	9	7	3	3
		842901	FL, filosofia (luonnontiet. ala)	–	–	–	–	1	–
		842999	FL, muu luonnontiet. ala	–	–	10	8	–	–
		845101	FT, matematiikka	9	3	174	49	20	5
		845102	FT, tilastotiede	1	–	20	8	1	–
		845201	FT, tietojenkäsittely	16	4	324	93	28	4
		845301	FT, fysiikka	5	1	305	65	38	5
		845302	FT, geofysiikka	–	–	31	14	1	–
		845303	FT, meteorologia	–	–	19	6	1	–
		845304	FT, tähtitiede	1	1	25	9	3	2
		845401	FT, kemia	11	3	336	169	48	26
		845501	FT, geologia	2	1	70	27	10	2
		845601	FT, maantiede	3	2	123	61	3	–
		845701	FT, biologia	18	10	574	381	72	48
		845702	FT, biokemia	11	10	261	160	35	20
		845703	FT, ympäristötiede	2	2	41	24	22	16
		845901	FT, filosofia (luonnontiet. ala)	–	–	46	10	–	–
		845999	FT, muu luonnontiet. ala	1	–	56	32	–	–
		Tekniikan koulutus		4 858	1 047	35 104	7 075	2 689	593
		Ylempi korkeakouluaste		4 754	1 012	30 180	5 857	2 332	502
		751101	DI, konetekniikka	665	63	4 244	356	325	32
		751102	DI, energiatekniikka	58	9	434	68	46	7
		751201	DI, sähkötekniikka	813	110	5 758	635	467	59
		751202	DI, automaatiotekniikka	292	27	1 592	172	71	11

24. Jatkuu

Koulutusala		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutusaste	Koulutus						
751203	DI, teknillinen fysiikka	91	23	727	91	59	10
751204	DI, teknis-luonnontiet. koulutus	50	21	293	108	6	5
751301	DI, tietotekniikka	994	140	6 273	664	359	35
751302	DI, tietoliikennetekn.	288	50	1 092	173	15	2
751401	DI, kemian tekniikka	158	69	972	453	121	57
751402	DI, prosessitekniikka	134	32	972	255	112	38
751403	DI, ympäristötekniikka	73	49	334	218	47	26
751404	DI, puunjalostustekniikka	92	31	635	218	70	24
751408	DI, materiaalitekniikka, kalliotekniikka	173	74	1 031	415	99	40
751501	DI, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	273	106	1 669	612	90	28
751502	DI, maanmittaustekniikka	87	31	430	149	50	14
751601	DI, tuotantotalous	373	96	2 247	559	293	73
751901	DI, tekstiili- ja vaateustekniikka	21	16	127	105	13	12
754101	Arkkitehti	102	53	1 231	519	87	27
754201	Maisema-arkkitehti	17	12	119	87	2	2
Tutkijakoulutusaste		104	35	4 924	1 218	357	91
851101	TkL, konetekniikka	1	–	363	61	10	2
851102	TkL, energiatekniikka	–	–	50	12	1	–
851201	TkL, sähkötekniikka	2	–	455	57	37	7
851202	TkL, automaatiotekniikka	2	–	52	4	9	4
851203	TkL, teknillinen fysiikka	–	–	68	17	9	2
851301	TkL, tietotekniikka	3	1	356	37	13	2
851401	TkL, kemian tekniikka	–	–	65	34	13	7
851402	TkL, prosessitekniikka	–	–	89	37	11	7
851403	TkL, ympäristötekniikka	–	–	4	1	3	1
851404	TkL, puunjalostustekniikka	1	–	48	20	6	3
851408	TkL, materiaalitekniikka, kalliotekniikka	–	–	56	14	5	2
851501	TkL, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	3	1	236	76	13	2
851502	TkL, maanmittaustekniikka	–	–	52	25	6	1
851601	TkL, tuotantotalous	1	1	217	76	13	5
851801	TkL, arkkitehtuuri	–	–	88	45	2	–
851999	TkL, muu tekniikka	–	–	41	10	–	–
855101	TkT, konetekniikka	4	3	260	68	12	1
855102	TkT, energiatekniikka	1	–	26	7	1	–
855201	TkT, sähkötekniikka	10	4	520	84	39	4
855202	TkT, automaatiotekniikka	2	–	113	11	13	–
855203	TkT, teknillinen fysiikka	3	1	181	33	14	2
855204	TkT, teknis-luonnontiet. koulutus	–	–	3	–	4	–
855301	TkT, tietotekniikka	16	5	501	71	26	3
855401	TkT, kemian tekniikka	4	4	105	56	20	6
855402	TkT, prosessitekniikka	5	2	91	40	18	5
855403	TkT, ympäristötekniikka	1	1	9	6	4	1
855404	TkT, puunjalostustekniikka	3	–	44	17	4	2
855408	TkT, materiaalitekniikka, kalliotekniikka	–	–	40	9	11	5
855501	TkT, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	4	–	140	43	7	3
855502	TkT, maanmittaustekniikka	3	2	36	10	–	–
855601	TkT, tuotantotalous	13	3	294	100	17	6
855801	TkT, arkkitehtuuri	1	–	68	29	2	1
855901	TkT, tekstiili- ja vaateustekniikka	–	–	–	–	1	1
855999	TkT, muu tekniikka	7	1	78	22	–	–
856101	FT, tekniikka	14	6	175	86	13	6
Maa- ja metsätalouden koulutus		435	275	3 436	1 968	341	182
Alempi korkeakouluaste		–	–	–	–	10	6
662101	MMK (al), maatalous	–	–	–	–	6	3
662104	MMK (al), kotitalousala	–	–	–	–	1	1
662201	Elintarviketieteiden kandidaatti (al)	–	–	–	–	3	2
Ylempi korkeakouluaste		422	271	2 872	1 670	277	150
762201	MMM, maatalous	156	111	911	520	66	33
762202	MMM, metsätalous	146	71	896	382	88	26
762203	MMM, ympäristöala	42	32	363	241	33	23
762204	MMM, kotitalousala	10	8	101	81	11	8

24. Jatkuu

Koulutusala		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
Koulutusaste		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutus							
762251	MMM, elintarvikeala	–	–	1	1	–	–
762301	Elintarviketieteiden maisteri	68	49	600	445	79	60
Tutkijakoulutusaste		13	4	564	298	54	26
862201	MML, maatalous	–	–	–	–	1	–
862202	MML, metsätalous	–	–	2	1	4	1
862203	MML, ympäristöala	–	–	–	–	1	–
862204	MML, kotitalousala	–	–	–	–	3	3
862301	Elintarviketieteiden lisensiaatti	–	–	–	–	1	1
865201	MMT, maatalous	3	1	167	89	4	1
865202	MMT, metsätalous	7	2	190	72	21	7
865203	MMT, ympäristöala	–	–	64	26	5	3
865204	MMT, kotitalousala	1	1	33	30	2	2
865251	MMT, elintarvikeala	–	–	4	3	–	–
865301	Elintarviketieteiden tohtori	1	–	73	59	6	6
865501	FT, maa- ja metsätalous	1	–	31	18	6	2
Terveys- ja sosiaali-alan koulutus		1 437	1 147	12 349	9 145	2 247	1 573
Alempi korkeakouluaste		272	241	1 075	954	288	251
672401	Farmaseutti (1994–)	272	241	1 075	954	277	241
672501	Terveystieteiden kandidaatti (al)	–	–	–	–	11	10
Ylempi korkeakouluaste		1 089	847	9 239	6 722	1 645	1 118
772101	Lääketieteen lisensiaatti	468	316	3 208	2 050	396	241
772201	Hammaslääketieteen lisensiaatti	50	35	396	257	39	30
772301	Eläinlääketieteen lisensiaatti	39	38	391	357	33	29
772401	Proviisori	53	47	508	386	89	70
772501	Terveystieteiden maisteri	387	354	2 238	2 042	312	291
775101	Erikoislääkäri	79	48	2 394	1 560	710	417
775201	Erikoishammaslääkäri	6	2	58	33	29	14
775301	Erikoiseläinlääkäri	7	7	46	37	37	26
Tutkijakoulutusaste		76	59	2 035	1 469	314	204
872401	Farmasian lisensiaatti	1	1	10	9	9	8
872501	Terveystieteiden lisensiaatti	1	1	107	102	8	8
875101	Lääketieteen tohtori	13	9	760	447	172	90
875201	Hammaslääketieteen tohtori	1	1	82	64	10	8
875301	Eläinlääketieteen tohtori	–	–	56	44	5	4
875401	Farmasian tohtori	2	1	134	90	13	11
875501	Terveystieteiden tohtori	8	8	305	292	30	27
875601	FT, lääketiede	41	30	454	335	54	38
875602	FT, hammaslääketiede	2	2	9	7	1	–
875603	FT, eläinlääketiede	–	–	15	12	1	1
875604	FT, farmasia	–	–	19	12	1	–
875605	FT, terveystiede	7	6	84	55	10	9
Palvelualojen koulutus		133	58	688	336	95	36
Alempi korkeakouluaste		–	–	–	–	14	5
682201	Liikuntatieteiden kandidaatti (al)	–	–	–	–	14	5
Ylempi korkeakouluaste		133	58	610	302	71	28
782201	Liikuntatieteiden maisteri	133	58	610	302	71	28
Tutkijakoulutusaste		–	–	78	34	10	3
882201	Liikuntatieteiden lisensiaatti	–	–	27	13	2	–
885201	Liikuntatieteiden tohtori	–	–	40	17	7	2
885301	FT, liikuntatiede	–	–	11	4	1	1

25. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot yliopiston ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) sekä sukupuolen mukaan 2002

Yliopisto	Koulutusaste					Yhteensä	Naisia
	Alempi korkea- koulututkinto	Ylempi korkea- koulututkinto	Lääkärien erikoistumis- koulutus	Lisensiaatin- tutkinto	Tohtorin- tutkinto		
Uusia opiskelijoita yhteensä	1 259	20 617	92	98	508	22 574	12 549
Helsingin yliopisto	391	3 496	22	11	91	4 011	2 693
Turun yliopisto	88	1 765	12	24	50	1 939	1 293
Åbo Akademi	128	750	–	4	17	899	583
Oulun yliopisto	–	1 999	8	1	32	2 040	1 035
Tampereen yliopisto	64	1 491	40	15	66	1 676	1 157
Jyväskylän yliopisto	115	2 007	–	5	28	2 155	1 396
Teknillinen korkeakoulu	–	1 706	–	11	43	1 760	395
Helsingin kauppakorkeakoulu	70	524	–	–	23	617	266
Svenska handelshögskolan	–	371	–	–	10	381	167
Turun kauppakorkeakoulu	–	298	–	–	6	304	164
Vaasan yliopisto	–	715	–	–	10	725	395
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	–	907	–	–	27	934	308
Tampereen teknillinen korkeakoulu	–	1 559	–	1	28	1 588	346
Kuopion yliopisto	123	832	10	5	17	987	648
Joensuun yliopisto	103	1 203	–	16	37	1 359	890
Sibelius-Akatemia	–	155	–	2	3	160	88
Taideteollinen korkeakoulu	137	169	–	–	4	310	201
Lapin yliopisto	1	598	–	3	13	615	464
Teatterikorkeakoulu	14	60	–	–	1	75	43
Kuvataideakatemia	25	12	–	–	2	39	17
Opiskelijoita yhteensä	5 127	136 841	2 498	5 326	14 520	164 312	87 957
Helsingin yliopisto	1 857	28 887	809	427	4 672	36 652	23 333
Turun yliopisto	354	12 242	441	635	1 296	14 968	9 530
Åbo Akademi	472	5 410	–	282	473	6 637	4 052
Oulun yliopisto	108	12 472	374	588	1 000	14 542	7 084
Tampereen yliopisto	433	11 565	674	145	1 483	14 300	9 462
Jyväskylän yliopisto	321	11 525	–	577	805	13 228	8 462
Teknillinen korkeakoulu	–	11 962	–	1 099	1 207	14 268	3 007
Helsingin kauppakorkeakoulu	149	3 628	–	–	388	4 165	1 759
Svenska handelshögskolan	–	2 185	–	38	130	2 353	1 004
Turun kauppakorkeakoulu	–	1 876	–	104	91	2 071	1 073
Vaasan yliopisto	–	4 365	–	–	384	4 749	2 573
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	–	4 568	–	290	222	5 080	1 393
Tampereen teknillinen korkeakoulu	–	9 410	–	631	950	10 991	2 210
Kuopion yliopisto	459	4 129	200	96	506	5 390	3 576
Joensuun yliopisto	286	6 210	–	232	502	7 230	4 622
Sibelius-Akatemia	–	1 381	–	59	70	1 510	824
Taideteollinen korkeakoulu	490	1 090	–	–	143	1 723	1 060
Lapin yliopisto	15	3 549	–	115	167	3 846	2 610
Teatterikorkeakoulu	47	309	–	8	21	385	200
Kuvataideakatemia	136	78	–	–	10	224	123
Tutkintoja yhteensä	2 983	12 073	776	653	1 223	17 708	10 688
Helsingin yliopisto	1 052	2 274	289	220	352	4 187	2 852
Turun yliopisto	241	1 069	132	42	117	1 601	1 082
Åbo Akademi	168	512	–	29	64	773	514
Oulun yliopisto	88	1 164	98	39	105	1 494	883
Tampereen yliopisto	190	988	158	47	95	1 478	1 043
Jyväskylän yliopisto	548	1 168	–	67	96	1 879	1 317
Teknillinen korkeakoulu	–	940	–	96	99	1 135	261
Helsingin kauppakorkeakoulu	45	360	–	10	17	432	209
Svenska handelshögskolan	95	244	–	1	9	349	159
Turun kauppakorkeakoulu	14	187	–	3	6	210	121
Vaasan yliopisto	13	321	–	16	14	364	235
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	19	469	–	10	24	522	185
Tampereen teknillinen korkeakoulu	–	703	–	25	60	788	158
Kuopion yliopisto	142	383	99	12	82	718	511
Joensuun yliopisto	183	636	–	27	61	907	603
Sibelius-Akatemia	31	111	–	1	8	151	98
Taideteollinen korkeakoulu	86	148	–	–	3	237	145
Lapin yliopisto	55	332	–	8	7	402	264
Teatterikorkeakoulu	3	46	–	–	3	52	29
Kuvataideakatemia	10	18	–	–	1	29	19

26. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) sekä sukupuolen mukaan 2002

Opintoala	Koulutusaste					Yhteensä	Naisia
	Alempi korkea- koulututkinto	Ylempi korkea- koulututkinto	Lääkärien erikoistumis- koulutus	Lisensiaatin- tutkinto	Tohtorin- tutkinto		
Uusia opiskelijoita yhteensä	1 259	20 617	92	98	508	22 574	12 549
Kielitieteet	–	1 749	–	5	23	1 777	1 491
Historia ja arkeologia	–	371	–	2	5	378	215
Filosofia	–	99	–	–	2	101	40
Kasvatustieteet ja psykologia	33	994	–	28	59	1 114	951
Opetus- ja kasvatustyö	598	948	–	3	1	1 550	1 271
Teologia	–	290	–	1	5	296	184
Muu human. ja kasvatusalan koul.	–	56	–	–	1	57	55
Käsi- ja taideteollisuus	137	293	–	–	4	434	287
Viestintä ja informaatiotieteet	17	301	–	2	2	322	240
Kirjallisuus	–	171	–	5	4	180	130
Teatteri ja tanssi	14	74	–	–	1	89	51
Musiikki	–	256	–	2	6	264	157
Kuvataide	25	12	–	–	2	39	17
Kulttuurin ja taiteiden tutkimus	–	351	–	1	8	360	290
Liiketalous ja kauppa	–	716	–	1	55	772	390
Kansantalous	–	131	–	–	3	134	55
Hallinto	4	439	–	–	10	453	311
Tilastotiede	–	56	–	–	3	59	27
Sosiaalitieteet	49	589	–	17	18	673	550
Politiikkatieteet	19	227	–	–	5	251	168
Oikeustiede	17	446	–	12	5	480	320
Muu yhteiskuntatiet., liiketal. ja hallinnon alan koul.	70	1 585	–	3	23	1 681	851
Matematiikka	–	700	–	–	9	709	384
Tietojenkäsittely	4	1 561	–	–	22	1 587	370
Geo-, avaruus- ja tähtitieteet	–	49	–	–	3	52	36
Fysiikka	–	560	–	–	5	565	197
Kemia	–	443	–	–	11	454	305
Biologia	–	601	–	1	29	631	494
Mäntiede	–	137	–	–	3	140	110
Muu luonnontiet. alan koulutus	–	–	–	–	1	1	–
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	–	479	–	3	8	490	205
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	–	723	–	1	5	729	75
Sähkö- ja automaatiotekniikka	–	1 246	–	4	15	1 265	186
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	–	1 282	–	3	16	1 301	196
Bio-, elintarvike- ja kemiantekniikka	–	158	–	–	4	162	73
Prosessi- ja materiaalitekniikka	–	399	–	1	8	408	139
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	–	21	–	–	–	21	16
Tuotantotalous	–	373	–	1	13	387	100
Muu tekniikan ja liikenteen alan koul.	–	73	–	–	22	95	57
Maatilatalous	–	156	–	–	3	159	112
Metsätalous	–	146	–	–	7	153	73
Luonto- ja ympäristöala	–	148	–	–	2	150	107
Muu luonnonvara- ja ympäristöalan koul.	–	–	–	–	1	1	–
Terveysala	–	387	–	1	15	403	369
Hammaslääketiede	–	50	6	–	3	59	40
Kuntoutus ja liikunta	–	133	–	–	–	133	58
Farmasia ja muu lääkehuolto	272	53	–	1	2	328	290
Lääketiede	–	468	79	–	54	601	403
Eläinlääketiede	–	39	7	–	–	46	45
Elintarvikeala	–	68	–	–	1	69	49
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	–	10	–	–	1	11	9

26. Jatkuu

Opintoala	Koulutusaste					Yhteensä	Naisia
	Alempi korkea- koulututkinto	Ylempi korkea- koulututkinto	Lääkärien erikoistumis- koulutus	Lisensiaatin- tutkinto	Tohtorin- tutkinto		
Opiskelijoita yhteensä	5 127	136 841	2 498	5 326	14 520	164 312	87 957
Kielitieteet	–	13 456	–	276	687	14 419	12 137
Historia ja arkeologia	–	3 146	–	193	405	3 744	1 977
Filosofia	–	999	–	22	180	1 201	455
Kasvatustieteet ja psykologia	106	6 798	–	656	1 242	8 802	7 364
Opetus- ja kasvatustyö	2 111	5 714	–	17	29	7 871	6 296
Teologia	–	2 120	–	38	439	2 597	1 490
Muu human. ja kasvatustieteen koul.	–	439	–	20	42	501	474
Käsi- ja taideteollisuus	490	1 898	–	–	169	2 557	1 613
Viestintä ja informaatiotieteet	142	2 150	–	30	168	2 490	1 781
Kirjallisuus	–	1 768	–	62	191	2 021	1 541
Teatteri ja tanssi	47	341	–	10	23	421	219
Musiikki	–	2 318	–	87	183	2 588	1 467
Kuvataide	136	78	–	–	10	224	123
Kulttuurin ja taiteiden tutkimus	–	2 990	–	112	356	3 458	2 738
Liiketalous ja kauppa	34	10 375	–	219	1 045	11 673	5 649
Kansantalous	–	1 115	–	16	163	1 294	463
Hallinto	103	2 742	–	8	336	3 189	1 987
Tilastotiede	–	419	–	8	49	476	177
Sosiaalitieteet	220	4 383	–	225	532	5 360	4 218
Politiikantieteet	70	2 437	–	34	340	2 881	1 701
Oikeustiede	319	3 592	–	454	177	4 542	2 443
Muu yhteiskuntatiet., liiketal. ja hallinnon alan koul.	247	3 645	–	8	106	4 006	1 914
Matematiikka	–	3 421	–	60	174	3 655	1 557
Tietojenkäsittely	27	9 264	–	82	418	9 791	2 188
Geo-, avaruus- ja tähtitieteet	–	444	–	20	145	609	303
Fysiikka	–	2 859	–	67	305	3 231	911
Kemia	–	2 304	–	68	336	2 708	1 692
Biologia	–	3 505	–	101	835	4 441	3 219
Maantiede	–	1 013	–	28	123	1 164	781
Muu luonnontiet. alan koulutus	–	138	–	10	56	204	114
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	–	3 449	–	376	244	4 069	1 595
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	–	4 678	–	413	286	5 377	572
Sähkö- ja automaatiotekniikka	–	8 370	–	575	817	9 762	1 212
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	–	7 365	–	356	501	8 222	945
Bio-, elintarvike- ja kemiantekniikka	–	972	–	65	105	1 142	543
Prosessi- ja materiaalitekniikka	–	2 638	–	193	175	3 006	1 025
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	–	127	–	–	–	127	105
Tuotantotalous	–	2 247	–	217	294	2 758	735
Muu tekniikan ja liikenteen alan koul.	–	334	–	45	262	641	343
Maatilatalous	–	911	–	–	167	1 078	609
Metsätalous	–	896	–	2	190	1 088	455
Luonto- ja ympäristöala	–	930	–	9	105	1 044	708
Muu luonnonvara- ja ympäristöalan koul.	–	–	–	–	31	31	18
Terveystieteet	–	2 238	–	107	389	2 734	2 491
Hammaslääketiede	–	396	58	–	91	545	361
Kuntoutus ja liikunta	–	610	–	27	51	688	336
Farmasia ja muu lääkehuolto	1 075	508	–	10	153	1 746	1 451
Lääketiede	–	3 208	2 394	–	1 214	6 816	4 392
Eläinlääketiede	–	391	46	–	71	508	450
Elintarvikeala	–	601	–	–	77	678	508
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	–	101	–	–	33	134	111

26. Jatkuu

Opintoala	Koulutusaste					Yhteensä	Naisia
	Alempi korkea- koulututkinto	Ylempi korkea- koulututkinto	Lääkärien erikoistumis- koulutus	Lisensiaatin- tutkinto	Tohtorin- tutkinto		
Tutkintoja yhteensä	2 983	12 073	776	653	1 223	17 708	10 688
Kielitieteet	359	902	–	33	37	1 331	1 205
Historia ja arkeologia	71	260	–	26	19	376	202
Filosofia	21	62	–	7	6	96	35
Kasvatustieteet ja psykologia	140	723	–	73	89	1 025	875
Opetus- ja kasvatusyö	752	1 038	–	1	1	1 792	1 499
Teologia	25	164	–	11	24	224	130
Muu human. ja kasvatustieteen koul.	3	44	–	–	3	50	49
Käsi- ja taideteollisuus	102	207	–	–	3	312	190
Viestintä ja informaatiotieteet	76	195	–	12	16	299	248
Kirjallisuus	43	155	–	12	5	215	183
Teatteri ja tanssi	3	47	–	–	3	53	29
Musiikki	31	162	–	8	15	216	127
Kuvataide	10	18	–	–	1	29	19
Kulttuurin ja taiteiden tutkimus	92	179	–	13	16	300	254
Muu kulttuurialan koulutus	1	–	–	–	–	1	1
Liiketalous ja kauppa	221	1 455	–	33	53	1 762	931
Kansantalous	20	95	–	14	12	141	53
Hallinto	56	231	–	7	16	310	197
Tilastotiede	1	33	–	1	1	36	24
Sosiaalitieteet	67	399	–	15	34	515	400
Politiikatieteet	78	227	–	11	12	328	205
Oikeustiede	39	464	–	27	16	546	289
Muu yhteiskuntatiet., liiketal. ja hallinnon alan koul.	1	14	–	2	–	17	14
Matematiikka	47	158	–	15	20	240	92
Tietojenkäsittely	144	383	–	22	33	582	136
Geo-, avaruus- ja tähtitieteet	22	62	–	13	15	112	48
Fysiikka	41	140	–	23	38	242	47
Kemia	67	201	–	32	48	348	221
Biologia	92	350	–	54	107	603	442
Maantiede	40	107	–	5	3	155	99
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	–	229	–	21	9	259	78
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	–	371	–	11	13	395	42
Sähkö- ja automaatiotekniikka	–	603	–	55	70	728	104
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	–	374	–	13	26	413	42
Bio-, elintarvike- ja kemiantekniikka	–	121	–	13	20	154	70
Prosessi- ja materiaalitekniikka	–	281	–	22	33	336	126
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	–	13	–	–	1	14	13
Tuotantotalous	–	293	–	13	17	323	84
Muu tekniikan ja liikenteen alan koul.	–	47	–	3	17	67	34
Maatilatalous	6	66	–	1	4	77	37
Metsätalous	–	88	–	4	21	113	34
Luonto- ja ympäristöala	6	82	–	4	27	119	86
Muu luonnonvara- ja ympäristöalan koul.	–	–	–	–	6	6	2
Terveystieteet	11	312	–	8	40	371	345
Hammaslääketiede	–	39	29	–	11	79	52
Kuntoutus ja liikunta	14	71	–	2	8	95	36
Farmasia ja muu lääkehuolto	277	89	–	9	14	389	330
Lääketiede	–	396	710	–	226	1 332	786
Eläinlääketiede	–	33	37	–	6	76	60
Elintarvikeala	3	79	–	1	6	89	69
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	1	11	–	3	2	17	14

27. Yliopistokoulutuksen uudet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 1990–2002

Opintoala	Vuosi								
	1990 ²⁾	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002 ³⁾
Uusia opiskelijoita yhteensä¹⁾	15 329	17 132	17 757	17 985	18 742	19 209	19 969	21 240	21 642
Teologinen	212	186	216	199	225	212	259	259	290
Humanistinen	2 380	2 595	2 913	2 874	2 903	2 800	2 906	3 021	2 938
Taideteollinen	193	233	406	303	323	327	357	426	430
Musiikkiala	191	161	150	157	154	159	146	165	155
Teatteri- ja tanssiala	49	73	58	70	69	76	73	68	88
Kasvatustieteellinen ⁴⁾	1 811	2 012	2 020	2 044	2 082	2 064	2 031	2 101	2 128
Liikuntatieteellinen	82	60	72	86	77	85	73	101	133
Yhteiskuntatieteellinen	1 419	1 595	1 657	1 679	1 672	1 733	1 833	1 817	1 829
Psykologia	130	139	171	166	174	128	173	172	171
Terveystieteet	271	350	312	319	305	442	370	450	387
Oikeustieteellinen	454	529	432	435	453	457	484	486	463
Kauppatieteellinen	1 432	1 669	1 871	1 922	1 898	2 034	2 259	2 476	2 631
Luonnontieteellinen	2 516	3 260	3 107	3 124	3 293	3 279	3 435	3 699	3 904
Maatalous-metsätieteellinen	331	376	362	324	336	326	364	371	422
Teknillistieteellinen	3 020	3 206	3 342	3 637	4 050	4 340	4 397	4 674	4 754
Lääketieteellinen	372	282	285	281	330	343	360	424	468
Hammaslääketieteellinen	107	46	42	32	44	41	47	44	50
Eläinlääketieteellinen	42	50	26	28	31	36	34	31	39
Farmasia	317	278	286	275	289	294	338	417	325
Kuvataideala	–	32	29	30	34	33	30	38	37
Opiskelijoita yhteensä	112 921	133 359	140 129	142 962	147 278	152 466	157 796	162 939	164 312
Teologinen	1 977	1 910	2 036	2 151	2 254	2 326	2 478	2 574	2 597
Humanistinen	19 699	22 394	23 413	24 085	24 823	25 568	26 191	26 560	26 431
Taideteollinen	1 142	1 666	2 002	2 071	2 155	2 224	2 379	2 497	2 557
Musiikkiala	1 323	1 445	1 435	1 415	1 417	1 449	1 437	1 453	1 510
Teatteri- ja tanssiala	303	352	360	379	364	353	367	383	421
Kasvatustieteellinen ⁴⁾	10 126	12 061	12 923	13 072	13 270	13 726	14 079	14 282	14 238
Liikuntatieteellinen	580	604	636	669	675	674	695	707	688
Yhteiskuntatieteellinen	11 649	13 872	14 295	14 612	14 785	15 278	15 908	16 313	16 237
Psykologia	1 455	1 565	1 731	1 754	1 760	1 787	1 849	1 858	1 856
Terveystieteet	1 523	2 290	2 480	2 588	2 633	2 625	2 626	2 745	2 734
Oikeustieteellinen	4 130	4 336	4 423	4 474	4 516	4 609	4 615	4 663	4 542
Kauppatieteellinen	10 672	12 990	13 694	14 024	14 243	14 899	15 455	16 454	17 192
Luonnontieteellinen	15 140	18 735	19 569	20 185	21 011	21 850	23 007	24 075	24 930
Maatalous-metsätieteellinen	3 050	3 309	3 338	3 162	3 290	3 347	3 422	3 449	3 436
Teknillistieteellinen	21 473	26 922	28 877	29 201	30 388	31 684	32 900	34 314	35 104
Lääketieteellinen	6 164	6 307	6 294	6 504	7 048	7 433	7 602	7 642	6 816
Hammaslääketieteellinen	924	705	631	567	530	501	494	538	545
Eläinlääketieteellinen	332	425	404	414	428	447	475	492	508
Farmasia	1 259	1 285	1 387	1 407	1 464	1 479	1 601	1 713	1 746
Kuvataideala	–	186	201	228	224	207	216	227	224
Tutkintoja yhteensä	10 982	13 521	14 865	16 050	16 557	17 214	16 845	16 822	17 708
Teologinen	162	173	163	225	191	151	189	187	224
Humanistinen	1 277	1 716	2 123	1 966	2 200	2 427	2 424	2 282	2 508
Taideteollinen	60	166	224	323	302	283	331	305	312
Musiikkiala	120	122	138	135	150	140	158	145	151
Teatteri- ja tanssiala	16	45	41	105	58	85	55	64	53
Kasvatustieteellinen	1 475	1 794	2 109	2 381	2 260	2 152	2 344	2 299	2 483
Liikuntatieteellinen	54	78	129	90	132	102	111	88	95
Yhteiskuntatieteellinen	1 315	1 427	1 497	1 517	1 602	1 543	1 587	1 606	1 619
Psykologia	174	187	181	225	230	237	214	244	242
Terveystieteet	159	304	295	276	416	345	378	329	371
Oikeustieteellinen	479	492	409	482	485	530	587	592	546
Kauppatieteellinen	1 221	1 412	1 570	1 537	1 556	1 728	1 589	1 659	1 882
Luonnontieteellinen	1 110	1 440	1 635	2 076	2 258	2 348	2 218	2 237	2 287
Maatalous-metsätieteellinen	314	301	314	518	301	333	350	359	341
Teknillistieteellinen	1 579	2 193	2 379	2 378	2 489	2 926	2 506	2 581	2 689
Lääketieteellinen	1 016	1 063	1 206	1 237	1 305	1 296	1 212	1 260	1 332
Hammaslääketieteellinen	137	151	137	155	130	98	104	67	79
Eläinlääketieteellinen	46	78	49	61	65	58	57	58	76
Farmasia	268	347	229	328	371	384	379	398	389
Kuvataideala	–	32	37	35	56	48	52	62	29

¹⁾ Uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat on tässä taulukossa poimittu vuoden 1995 opetushallinnon luokituksen mukaan.

²⁾ Vuoden 1990 luvuissa ovat mukana vain syyslukukauden uudet opiskelijat.

³⁾ Vuoden 2002 uusien opiskelijoiden ja opiskelijoiden tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tietoihin, koska tilastointiajankohtaa on muutettu.

⁴⁾ Aineenopettajien erillisiä kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat ovat mukana vuonna 1990.

Viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

28. Oppilaitosten aikuiskoulutukseen osallistuneet oppilaitostyyppiin ja koulutustyyppiin mukaan 2002

Oppilaitostyyppi	Koulutustyyppi										Yhteensä	
	Peruskoulu ¹⁾	Lukio ²⁾	Tutkintoon johtava koulutus	Ammatillinen lisäkoulutus	Opettajankoulutus	Työvoimapolitiittinen koulutus	Oppisopimuskurssit	Avoin yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetus	Työntilaajan koulutus	Muu aikuiskoulutus ³⁾		Yhteensä
Yhteensä	27 270	183 440	45 752	82 620	3 088	88 458	34 702	124 649	252 536	270 012	1 581 501	2 694 028
Yleissivistävät oppilaitokset	27 006	183 341	510	7 914	–	7 121	1 383	21 605	27 578	15 590	1 568 586	1 860 634
Lukiot	24 889	172 556	–	–	–	1 017	–	26	75	–	672	199 235
Perus- ja lukioasteen koulut	196	7 751	–	–	–	–	–	–	–	–	–	7 947
Musiikkioppilaitokset	–	–	–	31	–	–	–	–	–	17	7 766	7 814
Liikunnan koulutuskeskukset	–	–	–	369	–	–	509	63	11 547	2 144	87 283	101 915
Kansanopistot	1 794	1 181	510	2 987	–	1 651	760	8 466	2 144	1 040	138 897	159 430
Kansalaisopistot	127	1 853	–	3 935	–	3 729	114	13 050	12 126	1 793	1 034 607	1 071 334
Opintokeskukset	–	–	–	592	–	724	–	–	1 686	10 596	299 361	312 959
Ammatilliset oppilaitokset	264	99	24 414	55 371	–	74 276	32 564	50	174 422	142 361	11 548	515 369
Ammatilliset oppilaitokset	–	–	11 776	12 707	–	13 704	11 496	17	19 569	22 193	1 321	92 783
Ammatilliset erityisoppilaitokset	–	–	122	671	–	846	282	–	836	714	–	3 471
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	–	–	4 669	15 191	–	3 101	6 591	–	120 504	100 343	–	250 399
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	264	–	6 624	17 823	–	54 983	13 013	10	32 176	10 387	1 673	136 953
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppil.	–	–	281	6 411	–	–	93	–	755	6 961	–	14 501
Muut oppilaitokset	–	99	942	2 568	–	1 642	1 089	23	582	1 763	8 554	17 262
Vakinaiset ammattikorkeakoulut	–	–	20 828	17 170	3 088	2 506	487	9 405	25 027	18 927	1 367	98 805
Yliopistot	–	–	–	–	–	4 346	–	59 196	21 899	62 326	..	147 767
Kesäyliopistot	–	–	–	2 165	–	209	268	34 393	3 610	30 808	..	71 453

¹⁾ Peruskoulun koko oppimäärän kurssit ja perusasteen aineopintokurssit.

²⁾ Lukion koko oppimäärän kurssit ja lukioasteen aineopintokurssit.

³⁾ Yliopistojen ja kesäyliopistojen järjestämästä muusta aikuiskoulutuksesta ei voida erottaa ammatillista ja yleissivistävää aikuiskoulutusta. Tiedot sisältyvät kohtaan "muu aikuiskoulutus, ammatillinen".

29. Oppilaitosten aikuiskoulutuksen opetustunnit oppilaitostyyppiin ja koulutustyyppiin mukaan 2002

Oppilaitostyyppi	Koulutustyyppi										Yhteensä	
	Peruskoulu ¹⁾	Lukio ²⁾	Tutkintoon johtava koulutus	Ammatillinen lisäkoulutus	Opettajankoulutus	Työvoimapolitiittinen koulutus	Oppisopimuskurssit	Avoin yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetus	Työntilaajan koulutus	Muu aikuiskoulutus ³⁾		Yhteensä
Yhteensä	89 795	317 986	1 503 245	1 083 780	83 103	2 630 654	627 682	181 847	557 809	687 120	2 827 255	10 590 276
Yleissivistävät oppilaitokset	87 821	314 445	21 229	85 483	–	112 469	16 780	41 569	58 997	38 091	2 789 141	3 566 025
Lukiot	44 002	282 289	–	–	–	8 543	–	180	205	–	993	336 212
Perus- ja lukioasteen koulut	588	9 100	–	–	–	–	–	–	–	–	–	9 688
Musiikkioppilaitokset	–	–	–	254	–	–	–	–	–	7	96 205	96 466
Liikunnan koulutuskeskukset	–	–	–	13 734	–	–	4 449	44	14 933	9 888	100 936	143 984
Kansanopistot	42 593	18 086	21 229	46 520	–	29 349	11 514	19 362	3 568	13 904	464 529	670 654
Kansalaisopistot	638	4 970	–	17 404	–	68 443	817	21 983	19 113	5 095	1 926 511	2 064 974
Opintokeskukset	–	–	–	7 571	–	6 134	–	–	21 178	9 197	199 967	244 047
Ammatilliset oppilaitokset	1 974	3 541	924 093	795 416	–	2 424 162	608 091	453	418 806	424 239	37 105	5 637 880
Ammatilliset oppilaitokset	–	–	470 235	239 228	–	423 416	216 063	197	42 349	80 700	6 983	1 479 171
Ammatilliset erityisoppilaitokset	–	–	7 486	20 615	–	17 355	4 017	–	1 475	71 213	–	122 161
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	–	–	66 883	78 179	–	36 642	61 989	–	232 059	141 933	–	617 685
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	1 974	–	325 502	434 485	–	1 880 827	270 058	96	140 541	101 129	7 983	3 162 595
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppil.	–	–	15 994	6 627	–	–	395	–	1 293	15 428	–	39 737
Muut oppilaitokset	–	3 541	37 993	16 282	–	65 922	55 569	160	1 089	13 836	22 139	216 531
Vakinaiset ammattikorkeakoulut	–	–	557 923	199 493	83 103	38 657	2 413	49 393	35 236	44 575	1 009	1 011 802
Yliopistot	–	–	–	–	–	52 616	–	33 917	42 109	158 255	..	286 897
Kesäyliopistot	–	–	–	3 388	–	2 750	398	56 515	2 661	21 960	..	87 672

¹⁾ Peruskoulun koko oppimäärän kurssit ja perusasteen aineopintokurssit.

²⁾ Lukion koko oppimäärän kurssit ja lukioasteen aineopintokurssit.

³⁾ Yliopistojen ja kesäyliopistojen järjestämästä muusta aikuiskoulutuksesta ei voida erottaa ammatillista ja yleissivistävää aikuiskoulutusta. Tiedot sisältyvät kohtaan "muu aikuiskoulutus, ammatillinen".

30. Oppilaitosten aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja koulutustyyppin mukaan 2002 ¹⁾

Koulutuksen sisältö	Koulutustyyppi								Yhteensä	
	Perus- koulu ja lukio ²⁾	Tutkintoon johtava koulutus	Ammatillinen lisä- koulutus	Opettajan- koulutus	Työvoima- poliittinen koulutus	Oppi- sopimus kurssit	Avoin yliopisto- ja ammatti- korkeakoulu- opetus	Työn- antajan tilaamat kurssit		Muu aikuis- koulutus
Yhteensä	407 781	1 503 245	1 083 780	83 103	2 630 654	627 682	147 930	557 809	3 514 375	10 556 359
00 Yleissivistävä koulutus	407 781	914	5 897	–	24 616	8 766	503	2 057	68 976	519 510
11 Taide- ja taitoaineet	–	89 592	49 515	–	19 303	10 108	14 024	2 739	1 515 903	1 701 184
12 Kielet	–	35 135	29 500	–	134 244	3 977	17 244	52 930	417 265	690 295
13 Humanistiset ja esteettiset aineet	–	29 864	7 265	–	703	3 104	18 502	375	99 382	159 195
21 Opetus, kasvat	–	3 401	6 623	83 103	36 604	3 120	13 700	8 986	84 552	240 089
31 Liiketalous, markkinointi, toimistoala	–	199 948	87 619	–	202 702	91 151	11 149	38 803	65 553	696 925
32 Oikeus-, yhteisk.- ja käyttäytymistieteet	–	13 001	16 952	–	43 804	4 851	28 377	8 256	175 209	290 450
33 Johtaminen, esimiestaidot	–	10 679	25 974	–	12 122	28 469	1 758	60 399	48 755	188 156
34 Tietotekniikan hyväksikäyttö	–	113 436	203 408	–	348 106	41 057	11 204	80 693	238 570	1 036 474
41 Matematiikka, luonnontieteet	–	9 007	487	–	1 298	2 686	4 418	1 525	23 848	43 269
42 Tekniikka, tuotanto, rakentaminen yms.	–	283 175	151 161	–	1 013 596	167 556	4 194	124 825	92 174	1 836 681
51 Kuljetus, liikenne, huolinta	–	66 146	75 995	–	111 530	10 980	71	45 137	22 472	332 331
61 Sosiaali- ja terveydenhuolto	–	402 321	191 837	–	146 602	120 386	14 253	14 936	89 010	979 345
71 Maa-, metsä- ja puutarhatalous	–	91 886	73 410	–	28 340	26 887	1 395	6 964	26 887	255 769
81 Palveluala	–	110 465	88 079	–	251 990	78 969	2 680	26 863	35 374	594 420
82 Työsuojelu, vartiointi, palo-, pelastus yms.	–	25 235	15 845	–	12 170	9 774	293	35 811	27 154	126 282
83 Liikunta, terveys, urheilvalmennus	–	3 843	21 148	–	3 531	5 028	2 704	14 190	343 268	393 712
99 Muu sisältö	–	15 197	33 065	–	239 393	10 813	1 461	32 320	140 023	472 272

¹⁾ Ei sisällä yliopistojen avointa yliopisto-opetusta (33 917 opetustuntia).

²⁾ Peruskoulun koko oppimäärän kurssit, perusasteen aineopintokurssit, lukion koko oppimäärän kurssit ja lukioasteen aineopintokurssit.

31. Oppilaitosten aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja oppilaitosryhmän mukaan 2002 ¹⁾

Koulutuksen sisältö	Oppilaitosryhmä					Yhteensä
	Yleissivistävät oppilaitokset	Ammatilliset oppilaitokset	Väkinaiset ammatti- korkeakoulut	Yliopistot	Kesäyliopistot	
Yhteensä	3 566 025	5 637 880	1 011 802	252 980	87 672	10 556 359
00 Yleissivistävä koulutus	434 329	83 686	1 495	–	–	519 510
11 Taide- ja taitoaineet	1 498 018	111 595	79 026	8 265	4 280	1 701 184
12 Kielet	444 258	178 781	22 788	28 000	16 468	690 295
13 Humanistiset ja esteettiset aineet	114 096	3 732	31 683	3 389	6 295	159 195
21 Opetus, kasvat	41 192	47 105	111 436	29 271	11 085	240 089
31 Liiketalous, markkinointi, toimistoala	12 371	521 313	137 588	23 997	1 656	696 925
32 Oikeus-, yhteisk.- ja käyttäytymistieteet	193 892	50 862	16 995	9 326	19 375	290 450
33 Johtaminen, esimiestaidot	10 539	113 200	21 057	40 135	3 225	188 156
34 Tietotekniikan hyväksikäyttö	208 593	704 391	73 919	42 026	7 545	1 036 474
41 Matematiikka, luonnontieteet	16 507	6 063	8 054	9 012	3 633	43 269
42 Tekniikka, tuotanto, rakentaminen yms.	7 543	1 678 017	140 269	10 451	401	1 836 681
51 Kuljetus, liikenne, huolinta	10 853	304 056	17 280	37	105	332 331
61 Sosiaali- ja terveydenhuolto	73 692	610 709	270 577	15 683	8 684	979 345
71 Maa-, metsä- ja puutarhatalous	13 218	210 548	27 590	4 314	99	255 769
81 Palveluala	28 585	524 688	37 961	2 880	306	594 420
82 Työsuojelu, vartiointi, palo-, pelastus yms.	22 770	99 084	3 901	310	217	126 282
83 Liikunta, terveys, urheilvalmennus	371 388	15 192	4 112	312	2 708	393 712
99 Muu sisältö	64 181	374 858	6 071	25 572	1 590	472 272

¹⁾ Ei sisällä yliopistojen avointa yliopisto-opetusta (33 917 opetustuntia).

32. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen aineenopettajat (sis. virkavapaalla olevat ja sijaiset) eniten opettamansa aineen ja kelpoisuuden¹⁾ mukaan 2002

	Perusopetus						Lukiokoulutus									
	Yhteensä		Päteviä		Päätoimiset opettajat		Sivutoimiset opettajat		Yhteensä		Päteviä		Päätoimiset opettajat		Sivutoimiset opettajat	
	Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä
Yhteensä	19 128	16 061	18 248	15 903	880	158	7 374	6 645	6 915	6 512	459	133				
Äidinkieli ja kirjallisuus (suomenkiel.opetus)	1 501	1 341	1 477	1 336	24	5	749	711	738	705	11	6				
Äidinkieli ja kirjallisuus (ruotsinkiel.opetus)	112	93	107	92	5	1	60	55	58	55	2	0				
Toinen kotimainen kieli ruotsi (suomenkiel.opetus)	982	889	972	884	10	5	687	654	676	653	11	1				
Toinen kotimainen kieli suomi (ruotsinkiel.opetus)	116	92	114	91	2	1	49	41	45	41	4	0				
Englanti	2 586	2 376	2 555	2 364	31	12	881	823	860	815	21	8				
Saksa	369	333	353	328	16	5	367	350	355	343	12	7				
Ranska	166	138	143	128	23	10	221	209	206	199	15	10				
Venäjä	51	31	30	23	21	8	65	59	49	48	16	11				
Espanja	19	16	15	15	4	1	41	27	24	18	17	9				
Italia	0	0	0	0	0	0	13	9	7	7	6	2				
Latina	7	5	4	4	3	1	14	11	9	9	5	2				
Muu kieli	62	34	43	32	19	2	8	4	4	3	4	1				
Matematiikka	2 087	1 929	2 078	1 928	9	1	1 123	1 055	1 110	1 047	13	8				
Fysiikka	391	361	389	361	2	0	307	301	305	301	2	0				
Kemia	239	220	236	219	3	1	117	110	115	109	2	1				
Maantieto	239	223	237	223	2	0	134	125	127	120	7	5				
Biologia	928	869	917	865	11	4	355	346	346	339	9	7				
Ympäristö- ja luonnontieteet	7	3	6	3	1	0	0	0	0	0	0	0				
Uskonto, evankelis-luterilainen	407	322	374	316	33	6	393	349	375	341	18	8				
Uskonto, ortodoksinen	73	42	47	37	26	5	21	16	17	15	4	1				
Muut uskonnot	13	6	6	4	7	2	0	0	0	0	0	0				
Elämänkatsomustieto	9	6	6	5	3	1	7	3	4	1	3	2				
Historia, yhteiskuntaoppi	847	794	840	792	7	2	539	520	522	506	17	14				
Oppilaanohjaus perusopetuksessa	704	538	702	536	2	2	0	0	0	0	0	0				
Opinto-ohjaus lukiossa	0	0	0	0	0	0	190	153	187	152	3	1				
Osa-aikainen (laaja-alainen) erityisopetus	112	61	100	59	12	2	0	0	0	0	0	0				
Musiikki	613	407	537	396	76	11	183	83	92	75	91	8				
Kuvataide	714	533	661	522	53	11	163	134	138	131	25	3				
Liikunta	1 312	993	1 236	988	76	5	259	200	215	197	44	3				
Käsityö/tekstiilityö	772	674	726	662	46	12	0	0	0	0	0	0				
Käsityö/tekninen työ	819	665	768	659	51	6	0	0	0	0	0	0				
Kotitalous	1 159	1 067	1 114	1 050	45	17	0	0	0	0	0	0				
Filosofia	0	0	0	0	0	0	59	45	42	39	17	6				
Psykologia	0	0	0	0	0	0	208	185	197	181	11	4				
Tietotekniikka	489	407	467	407	22	0	65	41	53	40	12	1				
Maa- ja metsätalous, puutarhanhoito	11	2	4	2	7	0	0	0	0	0	0	0				
Kaupalliset aineet ja konekirjoitus	95	57	78	56	17	1	0	0	0	0	0	0				
Muu	106	49	72	43	34	6	68	21	25	17	43	4				
Päätoiminen tuntiopettaja luokanopettajan tehtävissä	599	393	599	393	0	0	0	0	0	0	0	0				
Tieto aineesta puuttuu	412	92	235	80	177	12	28	5	14	5	14	0				

¹⁾ Aineenopettajakelpoisuus on määritelty erikseen perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Aineenopettajakelpoisuus (lehtorit, päätoimiset ja sivutoimiset tuntiopettajat) tarkoittaa kelpoisuutta johonkin/joihinkin peruskoulussa tai lukiossa opettaviin aineisiin, poikkeuksena oppilaanohjaus ja opinto-ohjaus sekä laaja-alainen erityisopetus. Oppilaanohjausta tai opinto-ohjausta on kelpoinen antamaan oppilaan- tai opinto-ohjaajan koulutuksen saaneet. Laaja-alaista erityisopetusta on kelpoinen antamaan erityisluokanopettajan tai erityisopettajan koulutuksen saaneet.

33. Ammatillisten oppilaitosten ja aikuiskoulutuskeskusten opettajat (sis. virkavapaalla olevat ja sijaiset) eniten opettamansa aineen ja kelpoisuuden ¹⁾ mukaan 2002

	Ammatilliset oppilaitokset				Aikuiskoulutuskeskukset							
	Yhteensä	Päteviä	Päätoimiset opettajat		Sivutoimiset opettajat		Yhteensä	Päteviä	Päätoimiset opettajat		Sivutoimiset opettajat	
			Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä			Yhteensä	Päteviä	Yhteensä	Päteviä
Yhteensä	12 486	9 322	11 693	9 079	793	243	2 169	1 149	1 935	1 066	234	83
Yhteisten opintojen opettajat	2 688	1 978	2 413	1 881	275	97	345	209	292	189	53	20
Erityisopetus	150	119	146	119	4	0	4	3	4	3	0	0
Opinto-ohjaus	178	154	178	154	0	0	25	15	23	14	2	1
Matematiikka	293	225	273	219	20	6	8	7	8	7	0	0
Tietotekniikka	251	122	223	116	28	6	46	19	40	17	6	2
Fysiikka ja kemia	48	37	42	35	6	2	2	2	1	1	1	1
Ympäristötieto	14	10	11	10	3	0	8	0	8	0	0	0
Yhteiskunta- ja työelämä-tieto	184	145	173	140	11	5	84	59	73	54	11	5
Äidinkieli (suomi)	437	340	401	319	36	21	38	23	29	20	9	3
Äidinkieli (ruotsi)	51	33	46	32	5	1	1	0	1	0	0	0
Toinen kotimainen kieli (suomi)	28	20	25	20	3	0	14	9	14	9	0	0
Toinen kotimainen kieli (ruotsi)	177	145	161	135	16	10	8	7	7	7	1	0
Englanti	325	246	286	230	39	16	48	33	38	29	10	4
Ranska	13	10	12	10	1	0	3	3	2	2	1	1
Saksa	22	16	18	13	4	3	7	3	3	2	4	1
Venäjä	15	10	11	9	4	1	9	3	7	3	2	0
Muu kieli	27	7	9	3	18	4	7	6	7	6	0	0
Yritystoiminnan perusteet	66	42	59	38	7	4	11	5	9	4	2	1
Psykologia	69	55	55	51	14	4	13	8	13	8	0	0
Liikunta	253	191	221	183	32	8	1	1	1	1	0	0
Taide- ja kulttuuri	71	41	53	40	18	1	1	1	1	1	0	0
Vieraat kulttuurit	16	10	10	5	6	5	7	2	3	1	4	1
Ammatillisten opintojen opettajat	9 798	7 344	9 280	7 198	518	146	1 824	940	1 643	877	181	63
Luonnonvara-ala	819	623	783	618	36	5	33	14	27	13	6	1
Tekniikka ja liikenne	3 455	2 561	3 373	2 539	82	22	945	462	859	433	86	29
Hallinto ja kauppa	1 086	641	975	616	111	25	280	128	261	126	19	2
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 431	1 243	1 372	1 219	59	24	174	129	158	122	16	7
Sosiaali- ja terveysala	1 602	1 364	1 537	1 343	65	21	100	74	86	65	14	9
Kulttuuriala	761	462	672	441	89	21	35	16	32	15	3	1
Vapaa-aika ja liikunta-ala	118	77	99	72	19	5	2	0	0	0	2	0
Muu opetus	70	37	64	33	6	4	94	47	87	45	7	2
Tieto opetettavasta aineesta puuttuu	456	336	405	317	51	19	161	70	133	58	28	12

¹⁾ Kelpoisia ovat ne, jotka ovat suorittaneet päätehtävään vaadittavan tutkinnon ja opettajan pedagogiset opinnot sekä ammatillisten opintojen opettajilta vaadittavan työkokemuksen.

34. Peruskoulun oppilaiden sekä lukion koko oppimäärän suorittaneiden kielivalinnat sukupuolen mukaan 2002 ¹⁾

Peruskoulu

Vuosiluokat 1–6	A1 yhteensä	Joista tyttöjä	A2 yhteensä	Joista tyttöjä	Yhteensä	Tyttöjä
Englanti	245 838	119 920	14 063	7 361	259 901	127 281
Ruotsi	4 573	2 467	12 026	6 364	16 599	8 831
Suomi	15 232	7 455	1 120	568	16 352	8 023
Suomi toisena kielenä	2 935	1 365	–	–	2 935	1 365
Ruotsi toisena kielenä	54	26	–	–	54	26
Ranska	3 248	1 919	4 724	2 911	7 972	4 830
Saksa	6 234	3 293	17 330	9 452	23 564	12 745
Venäjä	620	365	412	215	1 032	580
Saame	–	–	215	124	215	124
Muu kieli	70	34	176	100	246	134

Vuosiluokat 7–9	A1 ja A2 yhteensä	Joista tyttöjä	B1 yhteensä	Joista tyttöjä	B2 yhteensä	Joista tyttöjä	Yhteensä	Tyttöjä
Englanti	186 659	91 344	1 045	483	234	124	187 938	91 951
Ruotsi	14 178	8 028	159 854	77 524	56	15	174 088	85 567
Suomi	11 018	5 518	99	45	–	–	11 117	5 563
Suomi toisena kielenä	1 969	916	–	–	123	69	2 092	985
Ruotsi toisena kielenä	7	5	–	–	15	15	22	20
Ranska	6 087	4 023	290	213	7 897	6 255	14 274	10 491
Saksa	22 991	13 593	553	311	11 875	7 548	35 419	21 452
Venäjä	1 003	584	–	–	719	464	1 722	1 048
Saame	46	30	–	–	15	11	61	41
Latina	–	–	–	–	665	396	665	396
Muu kieli	124	56	–	–	495	365	619	421

Lukiokoulutus ²⁾

Lukion koko oppimäärän suorittaneet	A1 ja A2 yhteensä	Joista naisia	B1 yhteensä	Joista naisia	B2 yhteensä	Joista naisia	B3 yhteensä	Joista naisia	Yhteensä	Naisia
Englanti	35 158	20 653	124	77	33	26	10	9	35 325	20 765
Ruotsi	1 646	1 181	31 260	18 143	31	24	–	–	32 937	19 348
Suomi	1 817	1 052	312	224	2	2	54	27	2 185	1 305
Suomi toisena kielenä	114	50	–	–	2	–	–	–	116	50
Ruotsi toisena kielenä	5	4	–	–	–	–	–	–	5	4
Ranska	510	356	8	4	3 222	2 555	3 655	2 928	7 395	5 843
Saksa	1 640	1 062	15	6	7 028	4 789	5 659	3 801	14 342	9 658
Venäjä	166	107	–	–	256	175	1 450	1 118	1 872	1 400
Saame	–	–	–	–	5	4	15	12	20	16
Latina	–	–	–	–	46	36	413	289	459	325
Espanja	–	–	–	–	22	16	1 973	1 597	1 995	1 613
Italia	–	–	–	–	17	16	841	699	858	715
Muu kieli	–	–	–	–	–	–	93	72	93	72

Oppilasmäärät syyslukukaudella 2002: vuosiluokat 1–6: 392 741, vuosiluokat 7–9: 190 617. Lukion koko oppimäärän suorittaneita keväällä 2002: 35 440. Tyttöjen määrät syyslukukaudella 2002: vuosiluokat 1–6: 191 766, vuosiluokat 7–9: 93 164. Lukion koko oppimäärän suorittaneita naisia keväällä 2002: 20 820.

¹⁾ Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä saman laajuista kieltä.

²⁾ Lukiokoulutus sisältää lukioissa ja kansanopistoissa lukion koko oppimäärän suorittaneet.

A1 = Vuosiluokilta 1–6 alkanut yhteinen kieli.

A2 = Vuosiluokilta 1–6 alkanut vapaaehtoinen kieli.

B1 = Vuosiluokilta 7–9 alkanut yhteinen kieli.

B2 = Vuosiluokilta 7–9 alkanut valinnainen kieli.

B3 = Lukiossa alkanut valinnainen kieli.

35. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat opetusjärjestelyjen, vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteen mukaan 2002

Opetusjärjestelyt Otto- tai siirtopäätöksen peruste	Vuosiluokka											Yhteensä	Poikia	Tyttöjä
	Esiopetus	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Lisä- opetus			
Yhteensä	1 514	2 683	2 859	3 222	3 541	3 689	3 849	3 850	3 999	4 431	380	34 017	23 118	10 899
Vaikea kehitysvamma	685	483	409	428	418	432	400	379	357	427	176	4 594	2 732	1 862
Kehitysviivästymä	62	519	753	1 056	1 376	1 583	1 814	1 967	2 053	2 017	76	13 276	8 443	4 833
Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	77	435	477	476	466	422	376	292	234	219	31	3 505	2 570	935
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	12	218	272	327	308	330	404	411	619	1 028	38	3 967	3 307	660
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	69	73	82	105	102	87	47	51	27	27	9	679	562	117
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	378	458	464	441	419	386	305	249	193	157	2	3 452	2 525	927
Näkövamma	11	30	31	31	33	28	27	33	27	26	15	292	169	123
Kuulovamma	53	41	45	47	48	28	57	28	22	43	6	418	245	173
Muu kuin edellä mainittu syy	167	426	326	311	371	393	419	440	467	487	27	3 834	2 565	1 269
Yleisopetuksen oppimäärät	524	1 362	1 351	1 347	1 260	1 123	1 130	1 010	1 079	1 440	86	11 712	8 777	2 935
Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	59	395	432	431	409	358	331	238	200	191	22	3 066	2 278	788
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	10	206	255	299	281	292	357	377	568	907	37	3 589	2 996	593
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	12	32	31	35	32	32	21	15	7	11	1	229	200	29
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	273	357	332	324	275	248	200	153	108	87	2	2 359	1 723	636
Näkövamma	7	26	24	23	23	21	18	21	20	17	7	207	119	88
Kuulovamma	44	32	36	39	38	23	38	17	14	29	4	314	174	140
Muu kuin edellä mainittu syy	119	314	241	196	202	149	165	189	162	198	13	1 948	1 287	661
Osa oppimäärästä mukautettu	133	253	356	519	769	980	1 080	1 126	1 235	1 243	32	7 726	5 055	2 671
Vaikea kehitysvamma	25	25	17	19	14	8	20	8	11	19	6	172	107	65
Kehitysviivästymä	21	78	139	249	415	561	657	733	797	772	16	4 438	2 755	1 683
Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	16	20	27	33	43	51	34	46	26	16	3	315	215	100
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	2	12	17	28	27	38	47	34	51	121	1	378	311	67
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	7	5	17	10	17	13	10	8	9	2	-	98	76	22
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	35	51	71	78	96	93	82	72	72	53	-	703	509	194
Näkövamma	1	2	2	5	7	6	3	2	1	4	1	34	19	15
Kuulovamma	8	7	5	6	5	3	14	5	4	8	1	66	42	24
Muu kuin edellä mainittu syy	18	53	61	91	145	207	213	218	264	248	4	1 522	1 021	501
Kaikki oppimäärät mukautettu	857	1 068	1 152	1 356	1 512	1 586	1 639	1 714	1 685	1 748	262	14 579	9 286	5 293
Vaikea kehitysvamma	660	458	392	409	404	424	380	371	346	408	170	4 422	2 625	1 797
Kehitysviivästymä	41	441	614	807	961	1 022	1 157	1 234	1 256	1 245	60	8 838	5 688	3 150
Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	2	20	18	12	14	13	11	8	8	12	6	124	77	47
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	50	36	34	60	53	42	16	28	11	14	8	352	286	66
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	70	50	61	39	48	45	23	24	13	17	-	390	293	97
Näkövamma	3	2	5	3	3	1	6	10	6	5	7	51	31	20
Kuulovamma	1	2	4	2	5	2	5	6	4	6	1	38	29	9
Muu kuin edellä mainittu syy	30	59	24	24	24	37	41	33	41	41	10	364	257	107
Peruskoulun oppilasmäärä	12 393	63 574	65 465	65 133	66 825	65 771	65 973	64 420	64 619	61 578	1 605	597 356	305 802	291 554

36. Erityisopetukseen otetut tai siirretyt peruskoulun oppilaat erityisopetuksen toteutuspaikan, vuosiluokan ja otto- tai siirtopäätöksen perusteen mukaan 2002

Erityisopetuksen toteutuspaikka Otto- tai siirtopäätöksen peruste	Vuosiluokka										Yhteensä	Poikia	Tyttöjä	
	Esiopetus	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.				Lisä- opetus
Yhteensä	1 514	2 683	2 859	3 222	3 541	3 689	3 849	3 850	3 999	4 431	380	34 017	23 118	10 899
Vaikea kehitysvamma	685	483	409	428	418	432	400	379	357	427	176	4 594	2 732	1 862
Kehitysviivästymä	62	519	753	1 056	1 376	1 583	1 814	1 967	2 053	2 017	76	13 276	8 443	4 833
Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	77	435	477	476	466	422	376	292	234	219	31	3 505	2 570	935
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	12	218	272	327	308	330	404	411	619	1 028	38	3 967	3 307	660
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	69	73	82	105	102	87	47	51	27	27	9	679	562	117
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	378	458	464	441	419	386	305	249	193	157	2	3 452	2 525	927
Näkövamma	11	30	31	31	33	28	27	33	27	26	15	292	169	123
Kuulovamma	53	41	45	47	48	28	57	28	22	43	6	418	245	173
Muu kuin edellä mainittu syy	167	426	326	311	371	393	419	440	467	487	27	3 834	2 565	1 269
Erityiskoulu	651	777	878	995	1 121	1 099	1 197	1 235	1 244	1 419	233	10 849	7 212	3 637
Vaikea kehitysvamma	344	217	196	207	213	223	193	223	175	262	106	2 359	1 428	931
Kehitysviivästymä	22	211	292	395	512	542	643	705	739	736	38	4 835	3 128	1 707
Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	44	102	139	119	113	96	76	82	87	75	27	960	700	260
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	0	41	55	72	74	62	90	70	117	212	18	811	622	189
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	23	17	22	24	26	26	7	13	4	10	4	176	140	36
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	174	130	132	130	115	111	115	77	66	53	1	1 104	822	282
Näkövamma	2	3	5	2	6	2	5	7	7	7	14	60	35	25
Kuulovamma	26	22	15	29	24	14	36	23	17	33	6	245	146	99
Muu kuin edellä mainittu syy	16	34	22	17	38	23	32	35	32	31	19	299	191	108
Muu peruskoulu	863	1 906	1 981	2 227	2 420	2 590	2 652	2 615	2 755	3 012	147	23 168	15 906	7 262
Vaikea kehitysvamma	341	266	213	221	205	209	207	156	182	165	70	2 235	1 304	931
Kehitysviivästymä	40	308	461	661	864	1 041	1 171	1 262	1 314	1 281	38	8 441	5 315	3 126
Eriasteinen aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma tai vastaava	33	333	338	357	353	326	300	210	147	144	4	2 545	1 870	675
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	12	177	217	255	234	268	314	341	502	816	20	3 156	2 685	471
Autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet	46	56	60	81	76	61	40	38	23	17	5	503	422	81
Dysfasiasta johtuvat oppimisen vaikeudet	204	328	332	311	304	275	190	172	127	104	1	2 348	1 703	645
Näkövamma	9	27	26	29	27	26	22	26	20	19	1	232	134	98
Kuulovamma	27	19	30	18	24	14	21	5	5	10	–	173	99	74
Muu kuin edellä mainittu syy	151	392	304	294	333	370	387	405	435	456	8	3 535	2 374	1 161
Peruskoulun oppilasmäärä	12 393	63 574	65 465	65 133	66 825	65 771	65 973	64 420	64 619	61 578	1 605	597 356	305 802	291 554

37. Koulutukseen hakeneet sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002 ¹⁾

Koulutus- sektori	Aikaisempi koulutus											Yhteensä										
	Suku- puoli	Ylioppilas- tutkinto	Ylioppilas- tutkinto ja toisen asteen ammattillinen tutkinto	Toisen asteen ammattillinen tutkinto	Ylioppilas- tutkinto ja opisto- asteen tai ammattillinen korkea- asteen tutkinto	Opisto- asteen tai ammattillinen korkea- asteen tutkinto	Ylioppilas- tutkinto ja ammatti- korkea- koulut- tutkinto	Ammatti- korkea- koulut- tutkinto	Ylioppilas- tutkinto ja yliopistotut- kinto	Yliopisto- tutkinto	Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon											
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%									
Yhteensä	108 129	37,6	13 528	4,7	34 540	12,0	9 915	3,5	7 219	2,5	5 675	2,0	1 189	0,4	5 309	1,8	391	0,1	101 474	35,3	287 369	100,0
Miehiä	41 954	34,4	3 610	3,0	15 911	13,0	2 470	2,0	2 859	2,3	1 565	1,3	590	0,5	1 747	1,4	142	0,1	51 170	41,9	122 018	100,0
Naisia	66 175	40,0	9 918	6,0	18 629	11,3	7 445	4,5	4 360	2,6	4 110	2,5	599	0,4	3 562	2,2	249	0,2	50 304	30,4	165 351	100,0
Lukio- koulutus	–	–	–	–	1 537	3,5	–	–	579	1,3	–	–	78	0,2	–	–	–	–	41 434	95,0	43 628	100,0
Miehiä	–	–	–	–	468	2,5	–	–	160	0,9	–	–	15	0,1	–	–	–	–	18 059	96,6	18 702	100,0
Naisia	–	–	–	–	1 069	4,3	–	–	419	1,7	–	–	63	0,2	–	–	–	–	23 375	93,8	24 926	100,0
Toisen asteen ammattilli- nen koulu- tus	11 641	12,7	3 085	3,4	17 412	19,1	2 305	2,5	2 358	2,6	551	0,6	150	0,2	898	1,0	125	0,1	52 875	57,9	91 400	100,0
Miehiä	3 515	8,3	700	1,6	7 614	17,9	682	1,6	924	2,2	148	0,3	70	0,2	344	0,8	40	0,1	28 544	67,0	42 581	100,0
Naisia	8 126	16,6	2 385	4,9	9 798	20,1	1 623	3,3	1 434	2,9	403	0,8	80	0,2	554	1,1	85	0,2	24 331	49,8	48 819	100,0
Ammatti- korkea- koulukou- lutus	48 847	58,1	6 973	8,3	14 429	17,1	3 977	4,7	3 205	3,8	1 171	1,4	280	0,3	535	0,6	77	0,1	4 641	5,5	84 135	100,0
Miehiä	19 176	56,4	1 864	5,5	7 260	21,3	905	2,7	1 310	3,8	222	0,7	99	0,3	128	0,4	27	0,1	3 036	8,9	34 027	100,0
Naisia	29 671	59,2	5 109	10,2	7 169	14,3	3 072	6,1	1 895	3,8	949	1,9	181	0,4	407	0,8	50	0,1	1 605	3,2	50 108	100,0
Yliopisto- koulutus	47 641	69,8	3 470	5,1	1 162	1,7	3 633	5,3	1 077	1,6	3 953	5,8	681	1,0	3 876	5,7	189	0,3	2 524	3,7	68 206	100,0
Miehiä	19 263	72,1	1 046	3,9	569	2,1	883	3,3	465	1,7	1 195	4,5	406	1,5	1 275	4,8	75	0,3	1 531	5,7	26 708	100,0
Naisia	28 378	68,4	2 424	5,8	593	1,4	2 750	6,6	612	1,5	2 758	6,6	275	0,7	2 601	6,3	114	0,3	993	2,4	41 498	100,0

¹⁾ Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

38. Uudet opiskelijat sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002¹⁾

Koulutus- sektori	Aikaisempi koulutus														Yhteensä							
	Suku- puoli	Ylioppilas- tutkinto	Ylioppilas- tutkinto ja toisen asteen ammattillinen tutkinto	Toisen asteen ammattillinen tutkinto	Ylioppilas- tutkinto ja opisto- asteen tai ammattillinen korkea-as- teen tutkinto	Opistoasteen tai ammattillinen korkea- asteen tut- kinto	Ylioppilas- tutkinto ja ammatti- korkea- koulututkin- to	Ammatti- korkea- koulu- tutkinto	Ylioppilas- tutkinto ja yliopisto- tutkinto	Yliopisto- tutkinto	Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tun- tematon			%	%							
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%					
Yhteensä	42 362	24,8	6 416	3,7	23 145	13,5	5 578	3,3	4 760	2,8	2 193	1,3	580	0,3	2 138	1,2	195	0,1	83 728	48,9	171 095	100,0
Miehiä	18 153	23,1	1 834	2,3	11 359	14,5	1 544	2,0	2 020	2,6	705	0,9	318	0,4	765	1,0	69	0,1	41 823	53,2	78 590	100,0
Naisia	24 209	26,2	4 582	5,0	11 786	12,7	4 034	4,4	2 740	3,0	1 488	1,6	262	0,3	1 373	1,5	126	0,1	41 905	45,3	92 505	100,0
Lukio- koulutus	-	-	-	-	1 512	3,7	-	-	579	1,4	-	-	78	0,2	-	-	-	-	38 851	94,7	41 020	100,0
Miehiä	-	-	-	-	460	2,7	-	-	160	0,9	-	-	15	0,1	-	-	-	-	16 646	96,3	17 281	100,0
Naisia	-	-	-	-	1 052	4,4	-	-	419	1,8	-	-	63	0,3	-	-	-	-	22 205	93,5	23 739	100,0
Toisen asteen ammattilli- nen koulu- tus	8 133	11,0	2 348	3,2	14 692	19,9	2 151	2,9	2 183	3,0	454	0,6	143	0,2	837	1,1	114	0,2	42 715	57,9	73 770	100,0
Miehiä	2 584	7,2	562	1,6	6 762	18,8	656	1,8	890	2,5	129	0,4	68	0,2	333	0,9	39	0,1	23 911	66,5	35 934	100,0
Naisia	5 549	14,7	1 786	4,7	7 930	21,0	1 495	4,0	1 293	3,4	325	0,9	75	0,2	504	1,3	75	0,2	18 804	49,7	37 836	100,0
Ammatti- korkea- koulu- koulutus	18 256	52,9	3 296	9,6	6 763	19,6	2 268	6,6	1 694	4,9	367	1,1	90	0,3	197	0,6	29	0,1	1 522	4,4	34 482	100,0
Miehiä	8 229	52,4	982	6,3	4 025	25,6	578	3,7	810	5,2	64	0,4	37	0,2	62	0,4	12	0,1	901	5,7	15 700	100,0
Naisia	10 027	53,4	2 314	12,3	2 738	14,6	1 690	9,0	884	4,7	303	1,6	53	0,3	135	0,7	17	0,1	621	3,3	18 782	100,0
Yliopisto- koulutus	15 973	73,2	772	3,5	178	0,8	1 159	5,3	304	1,4	1 372	6,3	269	1,2	1 104	5,1	52	0,2	640	2,9	21 823	100,0
Miehiä	7 340	75,9	290	3,0	112	1,2	310	3,2	160	1,7	512	5,3	198	2,0	370	3,8	18	0,2	365	3,8	9 675	100,0
Naisia	8 633	71,1	482	4,0	66	0,5	849	7,0	144	1,2	860	7,1	71	0,6	734	6,0	34	0,3	275	2,3	12 148	100,0

¹⁾ Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

39. Uudet opiskelijat koulutusalan, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002¹⁾

Koulutusala	Aikaisempi koulutus											Yhteensä										
	Koulutussektori	Ylioppilas-tutkinto	Ylioppilas-tutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto	Toisen asteen ammatillinen tutkinto	Ylioppilas-tutkinto ja opistoas-teen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto	Opisto-asteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto	Ylioppilas-tutkinto ja ammatillisen korkea-asteen tutkinto	Ammatti-tutkinto ja korkeakoulu-tutkinto	Ylioppilas-tutkinto ja opisto-tutkinto	Yli-opisto-tutkinto	Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon											
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%									
Yleissivistävä koulutus	42 362	24,8	6 416	3,7	23 145	13,5	5 578	3,3	4 760	2,8	2 193	1,3	580	0,3	2 138	1,2	195	0,1	83 728	48,9	171 095	100,0
Lukiokoulutus	-	-	-	-	1 512	3,7	-	-	579	1,4	-	-	78	0,2	-	-	-	-	38 851	94,7	41 020	100,0
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	4 056	61,1	330	5,0	388	5,8	357	5,4	112	1,7	223	3,4	22	0,3	480	7,2	22	0,3	653	9,8	6 643	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus	197	17,4	38	3,4	298	26,3	19	1,7	28	2,5	3	0,3	-	-	5	0,4	-	-	545	48,1	1 133	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	218	58,4	44	11,8	48	12,9	20	5,4	21	5,6	7	1,9	3	0,8	3	0,8	-	-	9	2,4	373	100,0
Yliopistokoulutus	3 641	70,9	248	4,8	42	0,8	318	6,2	63	1,2	213	4,1	19	0,4	472	9,2	22	0,4	99	1,9	5 137	100,0
Kulttuuriala	3 907	42,6	506	5,5	1 051	11,5	375	4,1	192	2,1	206	2,2	29	0,3	209	2,3	17	0,2	2 687	29,3	9 179	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus	1 104	22,7	166	3,4	766	15,8	118	2,4	95	2,0	29	0,6	9	0,2	70	1,4	8	0,2	2 492	51,3	4 857	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	1 707	63,9	262	9,8	251	9,4	159	5,9	83	3,1	54	2,0	10	0,4	49	1,8	5	0,2	93	3,5	2 673	100,0
Yliopistokoulutus	1 096	66,5	78	4,7	34	2,1	98	5,9	14	0,8	123	7,5	10	0,6	90	5,5	4	0,2	102	6,2	1 649	100,0
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	9 212	39,9	1 324	5,7	2 739	11,9	1 786	7,7	1 163	5,0	527	2,3	81	0,4	788	3,4	80	0,3	5 387	23,3	23 087	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus	1 713	14,8	546	4,7	1 905	16,5	921	8,0	772	6,7	190	1,6	55	0,5	506	4,4	61	0,5	4 911	42,4	11 580	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	4 302	59,7	635	8,8	793	11,0	643	8,9	336	4,7	71	1,0	8	0,1	42	0,6	8	0,1	363	5,0	7 201	100,0
Yliopistokoulutus	3 197	74,2	143	3,3	41	1,0	222	5,2	55	1,3	266	6,2	18	0,4	240	5,6	11	0,3	113	2,6	4 306	100,0
Luonnontieteiden ala	4 735	44,1	602	5,6	1 381	12,9	682	6,4	489	4,6	325	3,0	93	0,9	244	2,3	22	0,2	2 166	20,2	10 739	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus	629	14,0	234	5,2	909	20,2	310	6,9	290	6,4	49	1,1	15	0,3	57	1,3	10	0,2	2 002	44,4	4 505	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	1 031	47,3	250	11,5	441	20,2	205	9,4	138	6,3	32	1,5	3	0,1	15	0,7	5	0,2	61	2,8	2 181	100,0
Yliopistokoulutus	3 075	75,9	118	2,9	31	0,8	167	4,1	61	1,5	244	6,0	75	1,9	172	4,2	7	0,2	103	2,5	4 053	100,0
Tekniikan ja liikenteen ala	10 562	26,0	1 137	2,8	7 583	18,7	725	1,8	1 040	2,6	462	1,1	179	0,4	138	0,3	12	0,0	18 764	46,2	40 602	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus	1 128	4,6	363	1,5	4 505	18,3	227	0,9	393	1,6	44	0,2	27	0,1	40	0,2	4	0,0	17 928	72,7	24 659	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	5 700	50,9	668	6,0	3 063	27,4	390	3,5	592	5,3	80	0,7	28	0,3	28	0,3	5	0,0	641	5,7	11 195	100,0
Yliopistokoulutus	3 734	78,6	106	2,2	15	0,3	108	2,3	55	1,2	338	7,1	124	2,6	70	1,5	3	0,1	195	4,1	4 748	100,0
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 407	21,6	385	5,9	1 512	23,2	286	4,4	249	3,8	114	1,8	21	0,3	128	2,0	5	0,1	2 407	37,0	6 514	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus	564	11,4	231	4,7	1 283	26,0	182	3,7	171	3,5	62	1,3	11	0,2	94	1,9	4	0,1	2 334	47,3	4 936	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	539	47,8	128	11,3	226	20,0	85	7,5	71	6,3	10	0,9	2	0,2	15	1,3	-	-	52	4,6	1 128	100,0
Yliopistokoulutus	304	67,6	26	5,8	3	0,7	19	4,2	7	1,6	42	9,3	8	1,8	19	4,2	1	0,2	21	4,7	450	100,0

39. Uudet opiskelijat koulutusalan, koulussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2002¹⁾

Koulutusala	Aikaisempi koulutus											Yhteensä											
	Koulutussektori	Ylioppilas-tutkinto	Ylioppilas-tutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto	Toisen asteen ammatillinen tutkinto	Ylioppilas-tutkinto ja opistoasteen tai ammatillisen korkeasteen tutkinto	Opistoasteen tai ammatillisen korkeasteen tutkinto	Ylioppilas-tutkinto ja korkeasteen tutkinto	Ammattikorkeakoulututkinto	Ylioppilas-tutkinto ja yliopistotutkinto	Yliopistotutkinto	Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon												
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%										
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala		6 019	28,9	1 495	7,2	4 634	22,2	1 021	4,9	680	3,3	276	1,3	64	0,3	118	0,6	22	0,1	6 529	31,3	20 858	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus		1 554	12,9	471	3,9	3 117	25,8	244	2,0	301	2,5	39	0,3	17	0,1	39	0,3	14	0,1	6 284	52,0	12 080	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus		3 593	48,7	976	13,2	1 505	20,4	555	7,5	331	4,5	101	1,4	32	0,4	38	0,5	5	0,1	240	3,3	7 376	100,0
Yliopistokoulutus		872	62,2	48	3,4	12	0,9	222	15,8	48	3,4	136	9,7	15	1,1	41	2,9	3	0,2	5	0,4	1 402	100,0
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala		2 263	19,0	587	4,9	2 198	18,4	291	2,4	230	1,9	43	0,4	10	0,1	29	0,2	14	0,1	6 264	52,5	11 929	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus		1 043	10,9	253	2,7	1 762	18,5	101	1,1	111	1,2	21	0,2	6	0,1	22	0,2	12	0,1	6 199	65,0	9 530	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus		1 166	50,2	329	14,2	436	18,8	185	8,0	118	5,1	12	0,5	4	0,2	7	0,3	1	0,0	63	2,7	2 321	100,0
Yliopistokoulutus		54	69,2	5	6,4	-	-	5	6,4	1	1,3	10	12,8	-	-	-	-	1	1,3	2	2,6	78	100,0
Muu koulutus		201	38,4	50	9,5	147	28,1	55	10,5	26	5,0	17	3,2	3	0,6	4	0,8	1	0,2	20	3,8	524	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus		201	41,0	46	9,4	147	30,0	29	5,9	22	4,5	17	3,5	3	0,6	4	0,8	1	0,2	20	4,1	490	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus		-	-	4	11,8	-	-	26	76,5	4	11,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	100,0

¹⁾ Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

40. Vuonna 2002 peruskoulun päättäneiden hakeutuminen koulutukseen koulutussektorin, peruskoulun sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002

Peruskoulun sijaintimaakunta	Peruskoulun päättäneet 2002		Lukiokoulutus		Toisen asteen ammatillinen koulutus		Ei hakenut yhteishaussa	
		%		%		%		%
Yhteensä	61 477	100,0	35 791	58,2	24 084	39,2	1 602	2,6
Uusimaa	13 438	100,0	8 972	66,8	4 062	30,2	404	3,0
Itä-Uusimaa	1 131	100,0	622	55,0	471	41,6	38	3,4
Varsinais-Suomi	4 934	100,0	2 878	58,3	1 935	39,2	121	2,5
Satakunta	2 858	100,0	1 592	55,7	1 210	42,3	56	2,0
Kanta-Häme	1 977	100,0	1 078	54,5	861	43,6	38	1,9
Pirkanmaa	4 776	100,0	2 780	58,2	1 921	40,2	75	1,6
Päijät-Häme	2 221	100,0	1 203	54,2	948	42,7	70	3,2
Kymenlaakso	2 078	100,0	1 062	51,1	962	46,3	54	2,6
Etelä-Karjala	1 443	100,0	766	53,1	648	44,9	29	2,0
Etelä-Savo	2 048	100,0	1 126	55,0	861	42,0	61	3,0
Pohjois-Savo	3 194	100,0	1 823	57,1	1 299	40,7	72	2,3
Pohjois-Karjala	2 252	100,0	1 321	58,7	883	39,2	48	2,1
Keski-Suomi	3 316	100,0	1 871	56,4	1 365	41,2	80	2,4
Etelä-Pohjanmaa	2 532	100,0	1 439	56,8	1 049	41,4	44	1,7
Pohjanmaa	2 114	100,0	1 175	55,6	891	42,1	48	2,3
Keski-Pohjanmaa	1 047	100,0	641	61,2	395	37,7	11	1,1
Pohjois-Pohjanmaa	5 127	100,0	2 905	56,7	2 122	41,4	100	2,0
Kainuu	1 212	100,0	623	51,4	568	46,9	21	1,7
Lappi	2 571	100,0	1 505	58,5	1 031	40,1	35	1,4
Ahvenanmaa	..	..	..	..	..	..	..	..
Maakunta tuntematon	1 208	100,0	409	33,9	602	49,8	197	16,3

41. Vuonna 2002 peruskoulun päättäneiden sijoittuminen koulutukseen koulutussektorin, peruskoulun sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002

Peruskoulun sijaintimaakunta	Peruskoulun päättäneet 2002		Lukiokoulutus		Toisen asteen ammatillinen koulutus		Ei jatkanut välittömästi (Sisältää myös 10. luokalla aloittaneet)	
		%		%		%		%
Yhteensä	61 477	100,0	33 688	54,8	22 589	36,7	5 200	8,5
Uusimaa	13 438	100,0	8 264	61,5	3 729	27,7	1 445	10,8
Itä-Uusimaa	1 131	100,0	581	51,4	450	39,8	100	8,8
Varsinais-Suomi	4 934	100,0	2 709	54,9	1 817	36,8	408	8,3
Satakunta	2 858	100,0	1 529	53,5	1 163	40,7	166	5,8
Kanta-Häme	1 977	100,0	1 016	51,4	827	41,8	134	6,8
Pirkanmaa	4 776	100,0	2 614	54,7	1 803	37,8	359	7,5
Päijät-Häme	2 221	100,0	1 127	50,7	870	39,2	224	10,1
Kymenlaakso	2 078	100,0	1 015	48,8	919	44,2	144	6,9
Etelä-Karjala	1 443	100,0	727	50,4	610	42,3	106	7,3
Etelä-Savo	2 048	100,0	1 090	53,2	791	38,6	167	8,2
Pohjois-Savo	3 194	100,0	1 704	53,4	1 235	38,7	255	8,0
Pohjois-Karjala	2 252	100,0	1 237	54,9	881	39,1	134	6,0
Keski-Suomi	3 316	100,0	1 786	53,9	1 249	37,7	281	8,5
Etelä-Pohjanmaa	2 532	100,0	1 396	55,1	1 016	40,1	120	4,7
Pohjanmaa	2 114	100,0	1 137	53,8	860	40,7	117	5,5
Keski-Pohjanmaa	1 047	100,0	610	58,3	397	37,9	40	3,8
Pohjois-Pohjanmaa	5 127	100,0	2 743	53,5	1 943	37,9	441	8,6
Kainuu	1 212	100,0	596	49,2	529	43,6	87	7,2
Lappi	2 571	100,0	1 437	55,9	1 003	39,0	131	5,1
Ahvenanmaa	..	..	..	..	..	..	..	..
Maakunta tuntematon	1 208	100,0	370	30,6	497	41,1	341	28,2

42. Vuoden 2002 ylioppilaiden hakeutuminen koulutukseen koulutussektorin, oppilaitoksen sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002

Oppilaitoksen sijaintimaakunta	Ylioppilaat 2002		Toisen asteen ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Ei hakenut	
		%		%		%		%		%
Yhteensä	36 524	100,0	538	1,5	9 335	25,6	17 461	47,9	9 190	25,2
Uusimaa	9 139	100,0	144	1,6	1 704	18,8	3 899	43,1	3 392	37,1
Itä-Uusimaa	526	100,0	10	1,9	156	29,7	204	38,8	156	29,7
Varsinais-Suomi	3 051	100,0	73	2,4	790	25,9	1 487	48,7	701	23,0
Satakunta	1 641	100,0	14	0,9	524	31,9	809	49,3	294	17,9
Kanta-Häme	981	100,0	15	1,5	272	27,7	442	45,1	252	25,7
Pirkanmaa	3 112	100,0	47	1,5	799	25,7	1 589	51,1	677	21,8
Päijät-Häme	1 325	100,0	25	1,9	367	27,7	566	42,7	367	27,7
Kymenlaakso	1 199	100,0	12	1,0	384	32,0	492	41,0	311	25,9
Etelä-Karjala	855	100,0	6	0,7	259	30,3	410	48,0	180	21,1
Etelä-Savo	1 184	100,0	20	1,7	393	33,2	520	43,9	251	21,2
Pohjois-Savo	1 931	100,0	20	1,0	525	27,2	969	50,2	417	21,6
Pohjois-Karjala	1 269	100,0	10	0,8	356	28,1	689	54,3	214	16,9
Keski-Suomi	1 736	100,0	24	1,4	563	32,4	875	50,4	274	15,8
Etelä-Pohjanmaa	1 584	100,0	19	1,2	477	30,1	850	53,7	238	15,0
Pohjanmaa	1 285	100,0	28	2,2	349	27,2	646	50,3	262	20,4
Keski-Pohjanmaa	647	100,0	26	4,0	198	30,6	309	47,8	114	17,6
Pohjois-Pohjanmaa	2 811	100,0	30	1,1	726	25,8	1 555	55,3	500	17,8
Kainuu	706	100,0	4	0,6	165	23,4	398	56,4	139	19,7
Lappi	1 465	100,0	10	0,7	324	22,1	736	50,2	395	27,0
Ahvenanmaa	63	100,0	1	1,6	4	6,3	16	25,4	42	66,7
Maakunta tuntematon	14	100,0	–	–	–	–	–	–	14	100,0

43. Vuoden 2002 ylioppilaiden sijoittuminen koulutukseen koulutussektorin, oppilaitoksen sijaintimaakunnan ja sukupuolen mukaan 2002

Oppilaitoksen sijaintimaakunta	Ylioppilaat 2002		Toisen asteen ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Ei jatkaneet välittömästi	
		%		%		%		%		%
Yhteensä	36 524	100,0	1 443	4,0	5 836	16,0	7 093	19,5	22 152	60,7
Uusimaa	9 139	100,0	280	3,1	959	10,6	1 648	18,2	6 252	68,4
Itä-Uusimaa	526	100,0	22	4,2	119	22,6	87	16,5	298	56,7
Varsinais-Suomi	3 051	100,0	146	4,8	477	15,6	561	18,4	1 867	61,2
Satakunta	1 641	100,0	67	4,1	444	27,1	280	17,1	850	51,8
Kanta-Häme	981	100,0	52	5,3	162	16,5	192	19,6	575	58,6
Pirkanmaa	3 112	100,0	126	4,0	501	16,1	603	19,4	1 882	60,5
Päijät-Häme	1 325	100,0	56	4,2	194	14,6	200	15,1	875	66,0
Kymenlaakso	1 199	100,0	28	2,3	210	17,5	227	18,9	734	61,2
Etelä-Karjala	855	100,0	39	4,6	150	17,5	168	19,6	498	58,2
Etelä-Savo	1 184	100,0	64	5,4	219	18,5	196	16,6	705	59,5
Pohjois-Savo	1 931	100,0	81	4,2	310	16,1	407	21,1	1 133	58,7
Pohjois-Karjala	1 269	100,0	50	3,9	244	19,2	320	25,2	655	51,6
Keski-Suomi	1 736	100,0	80	4,6	302	17,4	320	18,4	1 034	59,6
Etelä-Pohjanmaa	1 584	100,0	68	4,3	336	21,2	303	19,1	877	55,4
Pohjanmaa	1 285	100,0	56	4,4	264	20,5	338	26,3	627	48,8
Keski-Pohjanmaa	647	100,0	52	8,0	129	19,9	131	20,2	335	51,8
Pohjois-Pohjanmaa	2 811	100,0	123	4,4	451	16,0	641	22,8	1 596	56,8
Kainuu	706	100,0	15	2,1	130	18,4	183	25,9	378	53,5
Lappi	1 465	100,0	36	2,5	233	15,9	280	19,1	916	62,5
Ahvenanmaa	63	100,0	2	3,2	2	3,2	8	12,7	51	81,0
Maakunta tuntematon	14	100,0	–	–	–	–	–	–	14	100,0

44. Vuonna 1995 peruskoulun päättäneiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään sekä tutkinnot vuosien 1995–2001 lopussa

Opiskelu on asetettu etusijalle: jos henkilö on ollut opiskelun ohessa työssä tai osallistunut muuhun toimintaan, on hänet laskettu opiskelijaksi.

	Vuosi 1995	Vuosi 1996	Vuosi 1997	Vuosi 1998	
Peruskoulun päättäneitä 63 894	Opiskelemassa				
	Päivälukiokoulutus	57,0 %	55,8 %	54,0 %	9,1 %
	Toisen asteen ammatillinen koulutus	31,7 %	37,6 %	24,6 %	10,5 %
	Opistoasteen koulutus	0,0 %	0,0 %	2,3 %	1,9 %
	Muu koulutus	5,0 %	2,6 %	6,8 %	6,9 %
	Ammattikorkea-koulukoulutus		0,0 %	0,3 %	7,5 %
	Yliopistokoulutus				8,9 %
	Muu koulutus				6,9 %
	Työllinen	0,9 %	1,1 %	5,1 %	23,7 %
	Työtön	0,9 %	0,9 %	4,6 %	11,9 %
Varusmies- tai siviilipalvelu	0,0 %	0,1 %	0,8 %	9,1 %	
Eläkeläinen	0,5 %	0,3 %	0,3 %	0,5 %	
Muu toiminta	3,9 %	1,3 %	0,9 %	9,6 %	
Ei maassa asuva	0,1 %	0,2 %	0,2 %	0,4 %	
Tutkinto	Opiskelemassa				
	Toisen asteen ammatillinen tutkinto	0,6 %	0,5 %	12,4 %	16,2 %
	Yliopistolastutkinto			0,1 %	44,1 %
	Opistoasteen tutkinto			0,0 %	0,4 %

45. Vuoden 1995 ylioppilaiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään sekä tutkinnot vuosien 1995–2001 lopussa

Opiskelu on asetettu etusijalle: jos henkilö on ollut opiskelun ohessa työssä tai osallistunut muuhun toimintaan, on hänet laskettu opiskelijaksi.

	Vuosi 1995	Vuosi 1996	Vuosi 1997	Vuosi 1998	
Ylioppilaita 34 506	Opiskelemassa				
	Toisen asteen ammatillinen koulutus	6,0 %	8,0 %	7,1 %	4,4 %
	Opistoasteen koulutus	10,0 %	12,6 %	10,3 %	7,1 %
	Ammatillinen korkea-asteen koulutus	2,4 %	0,5 %	0,4 %	0,3 %
	Ammattikorkea-koulukoulutus	0,9 %	11,2 %	20,6 %	24,9 %
	Yliopistokoulutus	16,2 %	25,6 %	30,9 %	33,2 %
	Muu koulutus	13,6 %	8,7 %	8,6 %	6,4 %
	Työllinen	18,0 %	12,8 %	14,0 %	16,1 %
	Työtön	16,9 %	11,9 %	4,4 %	3,8 %
	Varusmies- tai siviilipalvelu	12,7 %	3,2 %	0,5 %	0,3 %
Eläkeläinen	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	
Muu toiminta	3,0 %	4,6 %	2,3 %	2,4 %	
Ei maassa asuva	0,3 %	0,6 %	0,8 %	1,0 %	
Tutkinto	Opiskelemassa				
	Toisen asteen ammatillinen tutkinto	0,1 %	2,1 %	3,8 %	3,7 %
	Opistoasteen tutkinto		0,1 %	3,4 %	4,5 %
	Ammattikorkeakoulututkinto		0,0 %	0,0 %	0,9 %
Alempi korkeakoulututkinto			0,0 %	0,5 %	
Ylempi korkeakoulututkinto			0,0 %	0,1 %	

44. (jatkuu) Vuonna 1995 peruskoulun päättäneiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään sekä tutkinnot vuosien 1995–2001 lopussa

Vuosi 1999 → Vuosi 2000 → Vuosi 2001

Opiskelemassa		Opiskelemassa		Opiskelemassa	
Lukiokoulutus	2,6 %	Lukiokoulutus	1,5 %	Lukiokoulutus	1,1 %
Toisen asteen		Toisen asteen		Toisen asteen	
ammattillinen koulutus	11,6 %	ammattillinen koulutus	10,7 %	ammattillinen koulutus	8,8 %
Opistoasteen koulutus	1,1 %	Opistoasteen koulutus	0,6 %	Opistoasteen koulutus	0,3 %
Ammattillinen korkeaasteen koulutus	0,0 %	Ammattillinen korkeaasteen koulutus	0,0 %	Ammattillinen korkeaasteen koulutus	0,0 %
Ammattikorkeakoulukoulutus	15,7 %	Ammattikorkeakoulukoulutus	22,4 %	Ammattikorkeakoulukoulutus	24,8 %
Yliopistokoulutus	14,0 %	Yliopistokoulutus	16,9 %	Yliopistokoulutus	18,2 %
Muu koulutus	3,0 %	Muu koulutus	2,5 %	Muu koulutus	2,1 %

Työllinen	25,1 %	Työllinen	29,8 %	Työllinen	30,0 %
Työtön	9,2 %	Työtön	7,4 %	Työtön	6,8 %
Varusmies- tai siviilipalvelu	9,8 %	Varusmies- tai siviilipalvelu	0,9 %	Varusmies- tai siviilipalvelu	0,6 %
Eläkeläinen	0,6 %	Eläkeläinen	0,7 %	Eläkeläinen	0,8 %
Muu toiminta	6,5 %	Muu toiminta	5,7 %	Muu toiminta	5,3 %
Ei maassa asuva	0,8 %	Ei maassa asuva	1,0 %	Ei maassa asuva	1,3 %

Ylioppilastutkinto	7,5 %	Ylioppilastutkinto	0,8 %	Ylioppilastutkinto	0,3 %	Tutkinto
Toisen asteen		Toisen asteen		Toisen asteen		
ammattillinen tutkinto	5,1 %	ammattillinen tutkinto	4,3 %	ammattillinen tutkinto	4,1 %	
Opistoasteen tutkinto	0,2 %	Opistoasteen tutkinto	0,3 %	Opistoasteen tutkinto	0,4 %	
		Ammattikorkeakoulututkinto	0,0 %	Ammattikorkeakoulututkinto	1,5 %	
		Alempi korkeakoulututkinto	0,0 %	Alempi korkeakoulututkinto	0,2 %	
				Ylempi korkeakoulututkinto	0,0 %	

45. (jatkuu) Vuoden 1995 ylioppilaiden sijoittuminen opiskelemaan ja työelämään sekä tutkinnot vuosien 1995–2001 lopussa

Vuosi 1999 → Vuosi 2000 → Vuosi 2001

Opiskelemassa		Opiskelemassa		Opiskelemassa	
Toisen asteen		Toisen asteen		Toisen asteen	
ammattillinen koulutus	3,9 %	ammattillinen koulutus	3,1 %	ammattillinen koulutus	2,7 %
Opistoasteen koulutus	3,4 %	Opistoasteen koulutus	1,2 %	Opistoasteen koulutus	0,4 %
Ammattillinen korkeaasteen koulutus	0,3 %	Ammattillinen korkeaasteen koulutus	0,1 %	Ammattillinen korkeaasteen koulutus	0,0 %
Ammattikorkeakoulukoulutus	26,3 %	Ammattikorkeakoulukoulutus	21,7 %	Ammattikorkeakoulukoulutus	15,6 %
Yliopistokoulutus	34,3 %	Yliopistokoulutus	34,1 %	Yliopistokoulutus	31,6 %
Muu koulutus	2,8 %	Muu koulutus	2,0 %	Muu koulutus	1,7 %

Työllinen	20,3 %	Työllinen	28,5 %	Työllinen	37,8 %
Työtön	3,7 %	Työtön	3,5 %	Työtön	3,7 %
Varusmies- tai siviilipalvelu	0,3 %	Varusmies- tai siviilipalvelu	0,2 %	Varusmies- tai siviilipalvelu	0,1 %
Eläkeläinen	0,2 %	Eläkeläinen	0,3 %	Eläkeläinen	0,4 %
Muu toiminta	3,2 %	Muu toiminta	3,6 %	Muu toiminta	3,8 %
Ei maassa asuva	1,4 %	Ei maassa asuva	1,7 %	Ei maassa asuva	2,2 %

Toisen asteen		Toisen asteen		Toisen asteen		Tutkinto
ammattillinen tutkinto	2,9 %	ammattillinen tutkinto	2,1 %	ammattillinen tutkinto	1,4 %	
Opistoasteen tutkinto	3,9 %	Opistoasteen tutkinto	1,5 %	Opistoasteen tutkinto	0,5 %	
Ammattillinen korkeaasteen tutkinto	0,2 %	Ammattillinen korkeaasteen tutkinto	0,1 %	Ammattillinen korkeaasteen tutkinto	0,0 %	
Ammattikorkeakoulututkinto	3,6 %	Ammattikorkeakoulututkinto	6,5 %	Ammattikorkeakoulututkinto	6,0 %	
Alempi korkeakoulututkinto	0,8 %	Alempi korkeakoulututkinto	0,8 %	Alempi korkeakoulututkinto	0,6 %	
Ylempi korkeakoulututkinto	0,7 %	Ylempi korkeakoulututkinto	3,0 %	Ylempi korkeakoulututkinto	5,5 %	
Lisensiaatintutkinto	0,0 %	Lisensiaatintutkinto	0,0 %	Lisensiaatintutkinto	0,0 %	
				Tohtorintutkinto	0,0 %	

46. Vuonna 1995 toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään ja opiskelemaan sekä tutkinnot vuosien 1995-2001 lopussa

Opiskelu on asetettu etusijalle: jos henkilö on ollut opiskelun ohessa työssä tai osallistunut muuhun toimintaan, on hänet laskettu opiskelijaksi.

	Vuosi 1995	Vuosi 1996	Vuosi 1997	Vuosi 1998	
	Opiskelemassa → Opiskelemassa → Opiskelemassa → Opiskelemassa				
Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita 43 260	Päivälukiokoulutus	1,1 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
	Toisen asteen ammatillinen koulutus		6,4 %	5,8 %	3,9 %
	Opistoasteen koulutus	5,4 %	6,2 %	5,3 %	3,4 %
	Ammatillinen korkeaasteen koulutus	1,2 %	0,3 %	0,3 %	0,2 %
	Ammattikorkeakoulukoulutus	0,4 %	3,9 %	6,2 %	8,1 %
	Yliopistokoulutus	0,7 %	1,2 %	1,5 %	1,6 %
	Muu koulutus	19,8 %	6,5 %	5,9 %	3,9 %
Työllinen	26,7 %	38,9 %	49,4 %	55,0 %	
Työtön	34,4 %	25,9 %	17,5 %	15,3 %	
Varusmies- tai siviilipalvelu	8,3 %	3,5 %	1,1 %	0,6 %	
Eläkeläinen	0,7 %	1,0 %	1,1 %	1,5 %	
Muu toiminta	1,0 %	5,6 %	5,2 %	5,7 %	
Ei maassa asuva	0,2 %	0,5 %	0,6 %	0,9 %	
Tutkinto	Ylioppilastutkinto	1,7 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %
	Toisen asteen ammatillinen tutkinto		4,3 %	3,1 %	3,6 %
	Opistoasteen tutkinto	0,1 %	1,3 %	1,5 %	2,1 %
	Ammatillinen korkeaasteen tutkinto		0,0 %	0,0 %	0,1 %
	Ammattikorkeakoulututkinto	0,0 %		0,0 %	0,3 %
	Alempi korkeakoulututkinto	0,0 %	0,0 %		0,1 %
	Ylempi korkeakoulututkinto	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

46. (jatkuu) Vuonna 1995 toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään ja opiskelemaan sekä tutkinnot vuosien 1995-2001 lopussa

Vuosi 1999		Vuosi 2000		Vuosi 2001	
<i>Opiskelemassa</i>		<i>Opiskelemassa</i>		<i>Opiskelemassa</i>	
Lukiokoulutus	0,8 %	Lukiokoulutus	0,7 %	Lukiokoulutus	0,7 %
Toisen asteen ammatillinen koulutus	4,8 %	Toisen asteen ammatillinen koulutus	4,3 %	Toisen asteen ammatillinen koulutus	4,1 %
Opistoasteen koulutus	1,7 %	Opistoasteen koulutus	0,7 %	Opistoasteen koulutus	0,2 %
Ammatillinen korkeaasteen koulutus	0,1 %	Ammatillinen korkeaasteen koulutus	0,1 %	Ammatillinen korkeaasteen koulutus	0,0 %
Ammattikorkeakoulukoulutus	8,8 %	Ammattikorkeakoulukoulutus	7,8 %	Ammattikorkeakoulukoulutus	6,5 %
Yliopistokoulutus	1,7 %	Yliopistokoulutus	1,8 %	Yliopistokoulutus	1,9 %
Muu koulutus	1,7 %	Muu koulutus	1,3 %	Muu koulutus	1,1 %
<i>Työllinen</i>		<i>Työllinen</i>		<i>Työllinen</i>	
Työllinen	57,9 %	Työllinen	63,2 %	Työllinen	65,1 %
Työtön	13,2 %	Työtön	10,7 %	Työtön	10,3 %
Varusmies- tai siviilipalvelu	0,3 %	Varusmies- tai siviilipalvelu	0,1 %	Varusmies- tai siviilipalvelu	0,1 %
Eläkeläinen	1,6 %	Eläkeläinen	1,8 %	Eläkeläinen	2,0 %
Muu toiminta	6,2 %	Muu toiminta	6,3 %	Muu toiminta	6,2 %
Ei maassa asuva	1,2 %	Ei maassa asuva	1,5 %	Ei maassa asuva	1,8 %
<i>Tutkinto</i>		<i>Tutkinto</i>		<i>Tutkinto</i>	
Ylioppilastutkinto	0,2 %	Ylioppilastutkinto	0,2 %	Ylioppilastutkinto	0,1 %
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	2,8 %	Toisen asteen ammatillinen tutkinto	2,4 %	Toisen asteen ammatillinen tutkinto	1,8 %
Opistoasteen tutkinto	1,9 %	Opistoasteen tutkinto	0,6 %	Opistoasteen tutkinto	0,4 %
Ammatillinen korkeaasteen tutkinto	0,1 %	Ammatillinen korkeaasteen tutkinto	0,1 %	Ammatillinen korkeaasteen tutkinto	0,0 %
Ammattikorkeakoulututkinto	1,5 %	Ammattikorkeakoulututkinto	1,8 %	Ammattikorkeakoulututkinto	1,8 %
Alempi korkeakoulututkinto	0,1 %	Alempi korkeakoulututkinto	0,1 %	Alempi korkeakoulututkinto	0,1 %
Ylempi korkeakoulututkinto	0,0 %	Ylempi korkeakoulututkinto	0,1 %	Ylempi korkeakoulututkinto	0,3 %

47. Koulutuksen keskeyttäminen eri koulutussektoreilla opintoaloittain (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) lukuvuonna 2000–2001

Koulutussektori Opintoala	Keskeyttämistilastossa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾		Suoritti tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 ko. opintoalalla	Jatkoi opiskeluaan 20.9.2001 ko. opintoalalla	Keskeytti opinnot ko. opintoalalla 21.9.2000– 20.9.2001	Suoritti tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 eri opintoalalla	Jatkoi opiskeluaan 20.9.2001 eri opintoalalla	Keskeytti koulutus- sektorin koulutuksen kokonaan 21.9.2000– 20.9.2001	Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan 21.9.2000– 20.9.2001
	Yhteensä	%	%	%	%	%	%	%	%
Yhteensä	469 781	100,0	19,7	70,9	9,4	0,1	1,7	7,6	6,2
Lukiokoulutus	113 126	100,0	30,2	65,6	4,2	0,0	0,0	4,2	2,5
Ammatillinen koulutus (toinen aste)	111 041	100,0	25,0	58,0	17,0	0,3	3,7	13,1	11,6
Maatilatalous	2 780	100,0	28,6	46,3	25,1	0,3	4,7	20,1	17,4
Puutarhatalous	1 382	100,0	30,5	47,8	21,7	0,7	3,4	17,7	16,1
Kalatalous	171	100,0	24,0	47,4	28,7	0,0	2,9	25,7	24,0
Muu luonnonvara-ala	309	100,0	20,7	42,7	36,6	2,6	12,6	21,4	16,2
Metsätalous	1 611	100,0	27,6	50,9	21,5	0,6	3,0	17,9	16,3
Käsi- ja taideteollisuusala	4 945	100,0	21,0	62,0	17,0	0,2	2,4	14,5	12,2
Viestintä- ja kuvataideala	1 772	100,0	14,7	71,2	14,2	0,0	2,5	11,6	9,8
Graafinen ala	878	100,0	34,5	46,5	19,0	0,0	2,7	16,3	14,9
LVI-ala	1 508	100,0	4,7	76,4	18,9	0,5	4,1	14,3	13,9
Kone- ja metalliala	7 073	100,0	27,7	54,5	17,8	0,7	3,1	14,0	13,4
Auto- ja kuljetusala	7 367	100,0	26,1	55,6	18,3	0,3	2,8	15,2	14,6
Tekstiili- ja vaatetusala	2 238	100,0	30,3	52,6	17,2	0,1	3,3	13,8	12,3
Elintarvikeala	1 563	100,0	37,3	47,9	14,8	0,1	4,5	10,2	9,4
Sähköala	12 376	100,0	25,4	64,6	10,0	0,0	1,9	8,1	7,1
Maanmittausala	174	100,0	26,4	52,9	20,7	0,0	2,9	17,8	14,4
Rakennusala	3 317	100,0	3,8	80,0	16,2	0,1	4,2	11,9	11,5
Puuala	2 026	100,0	33,3	44,6	22,1	0,7	5,0	16,3	15,8
Pintakäsittelyala	982	100,0	23,8	49,1	27,1	0,0	5,4	21,7	20,8
Paperi- ja kemianteollisuuden ala	1 974	100,0	30,4	56,2	13,4	0,1	3,0	10,3	8,7
Hotelli-, ravintola- ja suurtalousala	13 317	100,0	30,8	52,4	16,7	0,3	3,0	13,5	12,1
Koti-, laitostalous- ja puhdistuspalveluala	1 034	100,0	61,8	15,9	22,3	0,0	7,6	14,7	14,2
Merenkulkuala	519	100,0	12,7	64,5	22,7	0,0	2,1	20,6	18,1
Muu tekniikka ja liikenne	1 606	100,0	8,8	22,9	68,4	0,6	54,5	13,3	11,9
Kauppa ja hallinnon ala	19 625	100,0	19,3	64,1	16,6	0,1	2,3	14,2	11,8
Sosiaali- ja terveysala	13 499	100,0	26,6	60,4	13,0	0,1	1,6	11,4	9,9
Kauneushoitoala	3 409	100,0	28,9	60,5	10,7	0,2	2,1	8,4	7,3
Palokoulutus	231	100,0	63,6	34,2	2,2	0,0	0,0	2,2	1,3
Poliisikoulutus	810	100,0	38,8	60,4	0,9	0,0	0,0	0,9	0,9
Vankeinhoito	49	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vapaa-ajan toiminta	1 171	100,0	27,2	54,1	18,7	0,1	1,8	16,8	15,2
Musiikkiala	508	100,0	9,1	68,7	22,2	0,0	0,2	22,0	8,3
Teatteri- ja tanssiala	52	100,0	26,9	63,5	9,6	1,9	0,0	7,7	3,8
Liikunta-ala	326	100,0	34,7	55,2	10,1	0,0	0,9	9,2	8,0
Muu tai tuntematon opintoala	439	100,0	0,5	0,0	99,5	13,7	70,6	15,3	14,4
Ammattikorkeakoulukoulutus	113 315	100,0	14,8	74,1	11,2	0,1	1,5	9,5	7,2
Maatilatalous	1 486	100,0	11,3	67,8	20,9	0,0	1,1	19,7	16,4
Puutarhatalous	411	100,0	12,9	77,4	9,7	0,0	0,2	9,5	7,3
Kalatalous	75	100,0	0,0	96,0	4,0	0,0	0,0	4,0	1,3
Muu luonnonvara-ala	349	100,0	5,7	76,2	18,1	0,6	2,6	14,9	10,6
Metsätalous	1 516	100,0	14,9	74,4	10,7	0,0	0,8	9,9	8,1
Käsi- ja taideteollisuusala	3 219	100,0	14,9	72,7	12,4	0,1	3,4	8,9	7,1
Viestintä- ja kuvataideala	2 385	100,0	12,5	82,3	5,1	0,0	0,1	5,0	3,9
LVI-ala	428	100,0	9,1	75,9	15,0	0,0	3,0	11,9	10,3
Kone- ja metalliala	4 639	100,0	12,6	72,6	14,8	0,2	2,6	12,0	10,0

47. Jatkuu

Koulutussektori

Opintoala	Keskeyttämistilastossa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾		Suoritti tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 ko. opintoalalla	Jatkoi opiskeluaan 20.9.2001 ko. opintoalalla	Keskeytti opinnot ko. opintoalalla 21.9.2000– 20.9.2001	Suoritti tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 eri opintoalalla	Jatkoi opiskeluaan 20.9.2001 eri opintoalalla	Keskeytti koulutus- sektorin koulutuksen kokonaan 21.9.2000– 20.9.2001	Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan 21.9.2000– 20.9.2001
	Yhteensä	%	%	%	%	%	%	%	%
Auto- ja kuljetusala	1 943	100,0	7,2	63,3	29,5	2,1	16,4	11,1	8,4
Tekstiili- ja vaatetusala	284	100,0	18,3	62,7	19,0	0,0	6,7	12,3	8,1
Elintarvikeala	703	100,0	13,8	73,7	12,5	0,1	1,6	10,8	5,5
Sähköala	17 986	100,0	10,9	75,4	13,7	0,0	1,9	11,8	9,1
Maanmittausala	274	100,0	13,5	74,8	11,7	0,0	2,6	9,1	6,9
Rakennusala	4 556	100,0	13,6	69,9	16,5	0,6	2,4	13,5	11,2
Puuala	499	100,0	13,8	66,3	19,8	2,4	5,4	12,0	9,4
Pintäkäsittelyala	522	100,0	10,0	77,4	12,6	0,0	2,5	10,2	8,2
Paperi- ja kemianteollisuuden ala	1 540	100,0	17,5	71,2	11,4	0,0	1,6	9,8	5,1
Hotelli-, ravintola- ja suurtalousala	6 120	100,0	12,1	78,2	9,7	0,0	0,8	8,9	7,3
Koti-,laitostalous- ja puhdistus- palveluuala	626	100,0	10,2	80,2	9,6	0,0	2,1	7,5	4,8
Merenkulkuala	2 241	100,0	13,9	68,8	17,4	1,2	6,5	9,6	7,5
Muu tekniikka ja liikenne	33 411	100,0	14,3	74,8	10,8	0,0	0,7	10,1	7,4
Kauppan ja hallinnon ala	24 686	100,0	22,1	71,5	6,5	0,0	0,4	6,1	4,6
Sosiaali- ja terveysala	184	100,0	8,7	82,6	8,7	0,0	2,2	6,5	4,9
Kauneudenhoitoala	99	100,0	28,3	71,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vapaa-ajan toiminta	1 236	100,0	4,9	88,5	6,6	0,1	1,1	5,4	3,5
Musiikkiala	1 147	100,0	3,5	89,9	6,6	0,0	0,3	6,4	2,6
Teatteri- ja tanssiala	279	100,0	8,6	85,3	6,1	0,0	0,0	6,1	4,7
Liikunta-ala	433	100,0	8,1	85,9	6,0	0,0	2,1	3,9	2,1
Muu tai tuntematon opintoala ²⁾	38	100,0	..	..	..	..	..	..	..
Yliopistokoulutus	132 299	100,0	10,4	83,6	6,0	0,1	1,7	4,2	3,8
Teologinen koulutus	1 927	100,0	8,2	86,3	5,5	0,2	1,5	3,9	3,7
Humanistinen koulutus	23 391	100,0	9,0	83,6	7,4	0,1	1,9	5,4	4,9
Taideteollinen koulutus	2 188	100,0	14,0	79,5	6,4	0,1	0,3	6,0	5,8
Musiikkialan koulutus (yliopistot)	1 290	100,0	10,5	84,2	5,3	0,0	0,4	5,0	4,9
Teatteri- ja tanssialan koulutus (yliopistot)	326	100,0	16,9	80,1	3,1	0,0	0,0	3,1	3,1
Kasvatustieteellinen koulutus	12 129	100,0	16,3	78,7	4,9	0,1	0,8	4,0	3,7
Liikuntatieteellinen koulutus	571	100,0	12,1	82,1	5,8	0,0	1,6	4,2	4,2
Yhteiskuntatieteellinen koulutus	13 783	100,0	9,7	83,8	6,5	0,1	1,9	4,4	4,2
Psykologian koulutus	1 404	100,0	12,2	84,1	3,7	0,0	0,8	2,9	2,8
Terveystieteiden koulutus	2 057	100,0	14,4	80,2	5,4	0,1	0,9	4,4	4,3
Oikeustieteellinen koulutus	3 998	100,0	13,8	82,6	3,6	0,0	0,6	3,0	3,0
Kauppatieteellinen koulutus	13 950	100,0	11,2	84,0	4,8	0,1	0,7	4,1	3,9
Luonnontieteellinen koulutus	19 885	100,0	7,5	82,7	9,8	0,2	4,3	5,3	4,6
Maatalous-metsätieteellinen koulutus	2 816	100,0	10,8	83,0	6,1	0,1	1,6	4,4	4,0
Teknillistieteellinen koulutus	27 360	100,0	8,3	87,3	4,4	0,1	1,3	3,1	2,7
Lääketieteellinen koulutus	2 910	100,0	13,1	85,4	1,5	0,1	0,6	0,8	0,8
Hammaslääketieteellinen koulutus	335	100,0	10,7	81,5	7,8	0,0	5,4	2,4	1,8
Eläinlääketieteellinen koulutus	368	100,0	14,4	84,8	0,8	0,0	0,5	0,3	0,3
Farmasian koulutus	1 425	100,0	27,9	68,8	3,2	0,1	1,1	2,0	1,8
Kuvataidealan koulutus (yliopistot)	186	100,0	22,0	75,3	2,7	0,0	0,0	2,7	2,2

¹⁾ Keskeyttämistilastossa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista mm. puutteellisten henkilö tunnusten vuoksi. Tarkempaa tietoa asiasta on luvussa Käsitteet ja luokitukset.

²⁾ Satunnaisvaihtelun vaikutuksen vähentämiseksi keskeyttämistietoja ei ole ilmoitettu alle 45 opiskelijan ryhmistä. Nämä tiedot ovat kuitenkin mukana kaikissa kokonaismäärissä.

48. Koulutuksen keskeyttäminen eri koulutussektoreilla maakunnittain lukuvuonna 2000-2001

Koulutussektori Koulutusmaakunta	Keskeyttä- mistilastos- sa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾	Suoritti		Jatkoi		Keskeytti		Keskeytti			
		tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 ko. maakun- nassa	%	opiskeluaan 20.9.2001 ko. maakun- nassa	%	opinnot ko. maakun- nassa 21.9.2000– 20.9.2001	%	tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 eri maakun- nassa	%	koulutus- sektorin koulutuksen kokonaan 21.9.2000– 20.9.2001	%
Yhteensä	469 781	100,0	19,8	71,4	8,9	0,1	1,2	7,6	6,2		
Lukiokoulutus	113 126	100,0	30,1	65,1	4,7	0,1	0,5	4,2	2,5		
Uusimaa	28 435	100,0	29,7	65,8	4,5	0,0	0,2	4,3	3,1		
Itä-Uusimaa	1 666	100,0	28,2	67,3	4,5	0,0	0,7	3,8	1,9		
Varsinais-Suomi	8 982	100,0	30,1	66,6	3,3	0,1	0,3	2,9	2,0		
Satakunta	5 400	100,0	30,6	63,4	6,0	0,2	0,6	5,2	2,6		
Kanta-Häme	3 104	100,0	29,9	65,9	4,2	0,0	0,6	3,6	1,9		
Pirkanmaa	8 904	100,0	30,5	65,5	4,0	0,0	0,5	3,5	2,3		
Päijät-Häme	4 114	100,0	30,2	64,6	5,2	0,0	0,7	4,5	2,6		
Kymenlaakso	3 529	100,0	32,2	62,3	5,5	0,0	0,5	5,0	2,5		
Etelä-Karjala	2 555	100,0	30,8	65,5	3,7	0,0	0,3	3,3	1,9		
Etelä-Savo	3 730	100,0	31,1	64,0	4,9	0,0	0,8	4,0	2,4		
Pohjois-Savo	5 908	100,0	29,9	65,8	4,4	0,0	0,7	3,6	2,1		
Pohjois-Karjala	3 905	100,0	30,0	65,2	4,8	0,0	0,7	4,0	1,9		
Keski-Suomi	5 724	100,0	29,7	65,0	5,3	0,2	0,4	4,6	2,8		
Etelä-Pohjanmaa	4 686	100,0	30,7	64,9	4,4	0,1	0,6	3,7	1,8		
Pohjanmaa	3 800	100,0	31,1	64,2	4,7	0,1	0,5	4,2	2,1		
Keski-Pohjanmaa	2 022	100,0	32,3	62,7	4,9	0,0	0,9	4,0	1,9		
Pohjois-Pohjanmaa	9 267	100,0	28,8	65,2	5,9	0,2	0,6	5,1	2,9		
Kainuu	2 204	100,0	30,2	65,2	4,6	0,0	0,7	3,9	2,3		
Lappi	4 804	100,0	30,8	63,3	5,8	0,0	0,8	5,0	2,2		
Ahvenanmaa	387	100,0	31,0	63,3	5,7	0,0	0,3	5,4	3,9		
Ammatillinen koulutus (toinen aste)	111 041	100,0	25,1	60,2	14,6	0,1	1,4	13,1	11,6		
Uusimaa	19 741	100,0	21,3	60,8	17,8	0,1	0,9	16,9	14,3		
Itä-Uusimaa	1 701	100,0	27,1	59,9	13,0	0,0	2,4	10,6	9,8		
Varsinais-Suomi	8 131	100,0	24,8	60,4	14,8	0,1	0,9	13,8	12,2		
Satakunta	5 568	100,0	24,7	62,4	13,0	0,1	1,5	11,5	10,5		
Kanta-Häme	4 134	100,0	27,5	56,3	16,2	0,1	1,9	14,2	12,4		
Pirkanmaa	9 447	100,0	27,9	59,2	12,9	0,0	1,2	11,7	10,1		
Päijät-Häme	4 538	100,0	24,3	60,6	15,0	0,1	1,8	13,1	12,0		
Kymenlaakso	4 227	100,0	22,7	62,7	14,6	0,1	1,4	13,1	12,0		
Etelä-Karjala	2 898	100,0	27,0	60,4	12,6	0,2	1,3	11,1	10,0		
Etelä-Savo	4 117	100,0	22,9	61,5	15,7	0,9	2,1	12,7	11,3		
Pohjois-Savo	6 633	100,0	27,3	59,2	13,5	0,0	1,4	12,1	10,7		
Pohjois-Karjala	4 789	100,0	19,7	61,0	19,2	0,1	1,6	17,6	16,0		
Keski-Suomi	6 048	100,0	28,9	57,5	13,6	0,1	1,9	11,6	10,6		
Etelä-Pohjanmaa	4 975	100,0	27,5	62,2	10,3	0,1	1,1	9,1	8,5		
Pohjanmaa	3 917	100,0	27,1	60,9	11,9	0,1	1,3	10,5	8,9		
Keski-Pohjanmaa	2 119	100,0	30,3	59,9	9,8	0,1	2,0	7,7	6,4		
Pohjois-Pohjanmaa	9 186	100,0	27,5	59,5	13,0	0,1	1,4	11,5	10,4		
Kainuu	2 235	100,0	29,1	58,9	11,9	0,1	2,4	9,4	8,9		
Lappi	5 965	100,0	22,0	62,1	15,9	0,1	2,0	13,7	12,4		
Ahvenanmaa	672	100,0	33,9	47,9	18,2	0,0	1,6	16,5	14,4		

48. Jatkuu

Koulutussektori Koulutusmaakunta	Keskeyttä- mistilastos- sa opiskelijoita 20.9.2000 ¹⁾	Suoritti tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 ko. maakun- nassa		Jatkoi opiskeluaan 20.9.2001 ko. maakun- nassa		Keskeytti opinnot ko. maakun- nassa 21.9.2000– 20.9.2001		Suoritti tutkinnon 21.9.2000– 20.9.2001 eri maakun- nassa		Jatkoi opiskeluaan 20.9.2001 eri maakun- nassa		Keskeytti koulutus- sektorin koulutuksen kokonaan 21.9.2000– 20.9.2001		Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan 21.9.2000– 20.9.2001	
		Yhteensä	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ammattikorkeakoulukoulutus	113 315	100,0	14,9	73,7	11,5	0,0	1,9	9,5	7,2						
Uusimaa	29 745	100,0	15,1	73,1	11,7	0,0	1,3	10,5	7,9						
Itä-Uusimaa	1 052	100,0	11,3	76,4	12,3	0,0	3,5	8,7	6,4						
Varsinais-Suomi	8 080	100,0	11,2	80,6	8,2	0,0	1,5	6,7	4,9						
Satakunta	5 949	100,0	16,2	68,3	15,5	0,0	3,3	12,2	9,1						
Kanta-Häme	4 722	100,0	12,3	76,3	11,4	0,0	1,6	9,8	8,3						
Pirkanmaa	8 864	100,0	13,9	74,7	11,4	0,0	1,5	9,8	7,4						
Päijät-Häme	4 572	100,0	12,9	76,1	11,0	0,0	2,0	9,0	7,0						
Kymenlaakso	4 072	100,0	15,1	75,8	9,1	0,0	2,3	6,8	5,4						
Etelä-Karjala	2 844	100,0	14,5	76,6	8,9	0,0	1,5	7,4	5,9						
Etelä-Savo	4 896	100,0	21,6	68,4	10,0	0,0	4,2	5,8	4,4						
Pohjois-Savo	5 874	100,0	15,6	71,9	12,5	0,0	2,2	10,3	7,9						
Pohjois-Karjala	3 645	100,0	16,7	69,3	14,0	0,0	2,2	11,8	9,3						
Keski-Suomi	5 334	100,0	15,1	77,4	7,5	0,1	1,2	6,2	4,3						
Etelä-Pohjanmaa	3 152	100,0	15,1	71,3	13,6	0,0	2,1	11,5	9,1						
Pohjanmaa	4 992	100,0	14,2	74,0	11,9	0,0	1,7	10,1	7,4						
Keski-Pohjanmaa	1 427	100,0	16,3	76,0	7,7	0,0	2,2	5,5	3,8						
Pohjois-Pohjanmaa	6 503	100,0	13,9	72,9	13,1	0,0	2,2	10,9	7,3						
Kainuu	1 591	100,0	16,5	72,0	11,5	0,0	3,5	8,0	6,3						
Lappi	5 690	100,0	16,4	70,7	13,0	0,0	2,5	10,5	8,5						
Ahvenanmaa	311	100,0	14,8	67,5	17,7	0,0	1,3	16,4	14,8						
Yliopistokoulutus²⁾	132 299	100,0	10,5	84,1	5,4	0,1	1,1	4,2	3,8						
Uusimaa	49 159	100,0	10,3	84,4	5,3	0,0	0,7	4,7	4,3						
Varsinais-Suomi	16 952	100,0	10,1	85,1	4,8	0,0	1,0	3,8	3,3						
Satakunta	1 196	100,0	18,6	76,5	4,8	0,1	1,2	3,6	3,3						
Kanta-Häme	447	100,0	18,8	77,6	3,6	0,0	1,3	2,2	2,2						
Pirkanmaa	19 001	100,0	8,8	87,2	4,0	0,1	0,9	3,0	2,7						
Päijät-Häme	55	100,0	0,0	89,1	10,9	3,6	7,3	0,0	0,0						
Kymenlaakso	495	100,0	9,1	79,2	11,7	0,2	2,6	8,9	7,7						
Etelä-Karjala	3 884	100,0	9,7	85,2	5,0	0,1	1,7	3,3	2,8						
Etelä-Savo	1 023	100,0	18,4	75,3	6,4	0,1	2,6	3,6	3,3						
Pohjois-Savo	3 811	100,0	14,6	80,7	4,6	0,1	1,7	2,8	2,7						
Pohjois-Karjala	4 601	100,0	11,7	80,1	8,2	0,1	3,3	4,8	4,2						
Keski-Suomi	11 123	100,0	12,0	80,6	7,4	0,1	1,5	5,7	5,1						
Pohjanmaa	5 576	100,0	10,2	84,5	5,3	0,1	1,3	3,9	3,5						
Pohjois-Pohjanmaa	11 112	100,0	10,3	83,9	5,7	0,1	1,2	4,4	3,9						
Kainuu	553	100,0	15,4	75,6	9,0	0,7	4,3	4,0	3,8						
Lappi	3 311	100,0	10,9	83,6	5,5	0,2	1,6	3,8	3,5						

¹⁾ Keskeyttämistilastossa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista mm. puutteellisten henkilötunnusten vuoksi. Tarkempaa tietoa asiasta on luvussa Käsitteet ja luokitukset.

²⁾ Itä-Uudellamaalla, Satakunnassa, Kanta-Hämeessä, Päijät-Hämeessä, Kymenlaaksossa, Etelä-Savossa, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Ahvenanmaalla ei ole yliopistoa.

49. Työlliset opiskelijat koulutusalan ja koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 2001

Koulutusala Koulutusaste	Opiskelijoita			Opiskelijoista työllisiä			Työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista, %		
	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia
Yhteensä	569 709	263 362	306 347	238 013	102 796	135 217	41,8	39,0	44,1
Yleissivistävä koulutus	128 642	54 333	74 309	27 960	9 710	18 250	21,7	17,9	24,6
Lukiokoulutus	128 642	54 333	74 309	27 960	9 710	18 250	21,7	17,9	24,6
Luonnonvara-ala	40 643	21 972	18 671	20 249	11 346	8 903	49,8	51,6	47,7
Toisen asteen ammatillinen koulutus	9 033	4 527	4 506	3 136	1 585	1 551	34,7	35,0	34,4
Opistoasteen koulutus	89	34	55	53	22	31	59,6	64,7	56,4
Ammatillinen korkea-asteen koulutus	2	2	-	1	1	-	50,0	50,0	-
Ammattikorkeakoulukoulutus	3 995	2 207	1 788	1 699	987	712	42,5	44,7	39,8
Alempi korkeakoulukoulutus	27	19	8	16	11	5	59,3	57,9	62,5
Ylempi korkeakoulukoulutus	23 876	13 259	10 617	12 488	7 189	5 299	52,3	54,2	49,9
Lisensiaatintutkinto	519	296	223	413	242	171	79,6	81,8	76,7
Tohtorintutkinto	3 102	1 628	1 474	2 443	1 309	1 134	78,8	80,4	76,9
Tekniikan ja liikenteen ala	130 190	108 299	21 891	50 383	41 442	8 941	38,7	38,3	40,8
Toisen asteen ammatillinen koulutus	56 825	48 289	8 536	14 089	11 675	2 414	24,8	24,2	28,3
Opistoasteen koulutus	918	827	91	637	571	66	69,4	69,0	72,5
Ammatillinen korkea-asteen koulutus	300	287	13	232	220	12	77,3	76,7	92,3
Ammattikorkeakoulukoulutus	37 833	31 335	6 498	16 483	13 610	2 873	43,6	43,4	44,2
Ylempi korkeakoulukoulutus	29 055	23 562	5 493	14 354	11 821	2 533	49,4	50,2	46,1
Lisensiaatintutkinto	2 603	2 000	603	2 302	1 796	506	88,4	89,8	83,9
Tohtorintutkinto	2 656	1 999	657	2 286	1 749	537	86,1	87,5	81,7
Kauppa- ja hallinnon ala	107 461	43 296	64 165	59 228	22 344	36 884	55,1	51,6	57,5
Toisen asteen ammatillinen koulutus	35 556	14 415	21 141	16 718	5 838	10 880	47,0	40,5	51,5
Opistoasteen koulutus	379	131	248	267	88	179	70,4	67,2	72,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	34 096	11 789	22 307	20 088	6 507	13 581	58,9	55,2	60,9
Alempi korkeakoulukoulutus	1 159	380	779	771	237	534	66,5	62,4	68,5
Ylempi korkeakoulukoulutus	32 036	14 433	17 603	18 118	8 015	10 103	56,6	55,5	57,4
Lisensiaatintutkinto	1 500	730	770	1 174	561	613	78,3	76,8	79,6
Tohtorintutkinto	2 735	1 418	1 317	2 092	1 098	994	76,5	77,4	75,5
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	25 028	6 305	18 723	9 936	2 302	7 634	39,7	36,5	40,8
Toisen asteen ammatillinen koulutus	17 958	4 606	13 352	5 431	1 238	4 193	30,2	26,9	31,4
Opistoasteen koulutus	70	19	51	57	14	43	81,4	73,7	84,3
Ammattikorkeakoulukoulutus	7 000	1 680	5 320	4 448	1 050	3 398	63,5	62,5	63,9
Sosiaali- ja terveysala	63 457	8 335	55 122	32 732	5 153	27 579	51,6	61,8	50,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus	24 646	1 802	22 844	10 077	849	9 228	40,9	47,1	40,4
Opistoasteen koulutus	248	33	215	143	21	122	57,7	63,6	56,7
Ammattikorkeakoulukoulutus	24 726	2 630	22 096	12 805	1 503	11 302	51,8	57,1	51,1
Alempi korkeakoulukoulutus	1 052	125	927	602	81	521	57,2	64,8	56,2
Ylempi korkeakoulukoulutus	7 110	1 912	5 198	4 110	1 030	3 080	57,8	53,9	59,3
Lisensiaatintutkinto	156	17	139	135	11	124	86,5	64,7	89,2
Tohtorintutkinto	2 217	668	1 549	1 828	560	1 268	82,5	83,8	81,9
Muu tai tuntematon koulutusaste	3 302	1 148	2 154	3 032	1 098	1 934	91,8	95,6	89,8
Kulttuuriala	22 791	7 947	14 844	9 188	3 289	5 899	40,3	41,4	39,7
Toisen asteen ammatillinen koulutus	9 550	3 390	6 160	2 597	899	1 698	27,2	26,5	27,6
Opistoasteen koulutus	595	180	415	302	95	207	50,8	52,8	49,9
Ammattikorkeakoulukoulutus	8 086	2 540	5 546	3 533	1 140	2 393	43,7	44,9	43,1
Alempi korkeakoulukoulutus	600	265	335	292	133	159	48,7	50,2	47,5
Ylempi korkeakoulukoulutus	3 637	1 438	2 199	2 215	913	1 302	60,9	63,5	59,2
Lisensiaatintutkinto	77	34	43	65	31	34	84,4	91,2	79,1
Tohtorintutkinto	246	100	146	184	78	106	74,8	78,0	72,6
Humanistinen ja opetusala	50 168	11 801	38 367	27 408	6 454	20 954	54,6	54,7	54,6
Toisen asteen ammatillinen koulutus	2 707	767	1 940	1 014	343	671	37,5	44,7	34,6
Opistoasteen koulutus	15	7	8	9	5	4	60,0	71,4	50,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	2 172	609	1 563	1 077	279	798	49,6	45,8	51,1
Alempi korkeakoulukoulutus	1 842	147	1 695	1 034	80	954	56,1	54,4	56,3
Ylempi korkeakoulukoulutus	37 846	8 428	29 418	20 020	4 377	15 643	52,9	51,9	53,2
Lisensiaatintutkinto	2 657	831	1 826	2 066	640	1 426	77,8	77,0	78,1
Tohtorintutkinto	2 536	942	1 594	1 831	663	1 168	72,2	70,4	73,3
Muu tai tuntematon koulutusaste	393	70	323	357	67	290	90,8	95,7	89,8
Muu koulutus	1 329	1 074	255	929	756	173	69,9	70,4	67,8
Toisen asteen ammatillinen koulutus	1 207	958	249	807	640	167	66,9	66,8	67,1
Opistoasteen koulutus	17	16	1	17	16	1	100,0	100,0	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	105	100	5	105	100	5	100,0	100,0	100,0

50. Vuonna 2000 tutkinnon suorittaneet koulutusalan, koulutusasteen (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2001

Koulutusala Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2000		Pääasiallinen toiminta vuoden 2001 lopussa (ennakkotieto)									
		%	Työllisiä yhteensä		Joista työn ohessa opiskelevia		Päätoimisia opiskelijoita		Työttömiä		Muita	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	176 783	100,0	80 718	45,7	24 402	13,8	72 636	41,1	10 693	6,0	12 736	7,2
Peruskoulu	66 081	100,0	11 376	17,2	9 851	14,9	51 543	78,0	849	1,3	2 313	3,5
Ylioppilastutkinto	33 631	100,0	12 636	37,6	6 670	19,8	14 508	43,1	1 389	4,1	5 098	15,2
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	42 561	100,0	27 019	63,5	3 266	7,7	4 785	11,2	6 672	15,7	4 085	9,6
Opistoasteen tutkinto	5 438	100,0	4 388	80,7	599	11,0	412	7,6	439	8,1	199	3,7
Ammatillinen korkea-asteen tutkinto	353	100,0	328	92,9	19	5,4	9	2,5	12	3,4	4	1,1
Ammattikorkeakoulututkinto	13 683	100,0	11 775	86,1	937	6,8	537	3,9	882	6,4	489	3,6
Alempi korkeakoulututkinto	1 564	100,0	1 187	75,9	631	40,3	295	18,9	38	2,4	44	2,8
Ylempi korkeakoulututkinto	11 258	100,0	10 009	88,9	1 889	16,8	458	4,1	389	3,5	402	3,6
Lisensiaatintutkinto	609	100,0	520	85,4	307	50,4	68	11,2	7	1,1	14	2,3
Tohtorintutkinto	1 067	100,0	956	89,6	109	10,2	15	1,4	16	1,5	80	7,5
Muu koulutusaste	538	100,0	524	97,4	124	23,0	6	1,1	–	–	8	1,5
Yleissivistävä koulutus	99 712	100,0	24 012	24,1	16 521	16,6	66 051	66,2	2 238	2,2	7 411	7,4
Peruskoulu	66 081	100,0	11 376	17,2	9 851	14,9	51 543	78,0	849	1,3	2 313	3,5
Ylioppilastutkinto	33 631	100,0	12 636	37,6	6 670	19,8	14 508	43,1	1 389	4,1	5 098	15,2
Luonnonvara-ala	4 924	100,0	3 501	71,1	717	14,6	522	10,6	519	10,5	382	7,8
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	2 216	100,0	1 248	56,3	165	7,4	334	15,1	372	16,8	262	11,8
Opistoasteen tutkinto	190	100,0	147	77,4	21	11,1	14	7,4	20	10,5	9	4,7
Ammatillinen korkea-asteen tutkinto	23	100,0	16	69,6	1	4,3	3	13,0	3	13,0	1	4,3
Ammattikorkeakoulututkinto	494	100,0	388	78,5	29	5,9	35	7,1	48	9,7	23	4,7
Alempi korkeakoulututkinto	56	100,0	40	71,4	30	53,6	8	14,3	5	8,9	3	5,4
Ylempi korkeakoulututkinto	1 580	100,0	1 356	85,8	406	25,7	108	6,8	63	4,0	53	3,4
Lisensiaatintutkinto	99	100,0	79	79,8	57	57,6	15	15,2	2	2,0	3	3,0
Tohtorintutkinto	266	100,0	227	85,3	8	3,0	5	1,9	6	2,3	28	10,5
Tekniikan ja liikenteen ala	24 117	100,0	16 405	68,0	1 871	7,8	2 134	8,8	3 291	13,6	2 287	9,5
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	16 904	100,0	9 849	58,3	866	5,1	1 868	11,1	3 026	17,9	2 161	12,8
Opistoasteen tutkinto	984	100,0	807	82,0	138	14,0	82	8,3	77	7,8	18	1,8
Ammatillinen korkea-asteen tutkinto	302	100,0	284	94,0	16	5,3	6	2,0	9	3,0	3	1,0
Ammattikorkeakoulututkinto	3 515	100,0	3 188	90,7	337	9,6	135	3,8	138	3,9	54	1,5
Ylempi korkeakoulututkinto	2 127	100,0	2 009	94,5	432	20,3	37	1,7	40	1,9	41	1,9
Lisensiaatintutkinto	141	100,0	134	95,0	75	53,2	6	4,3	–	–	1	0,7
Tohtorintutkinto	144	100,0	134	93,1	7	4,9	–	–	1	0,7	9	6,3
Kauppa- ja hallinnon ala	15 640	100,0	12 206	78,0	1 878	12,0	1 381	8,8	1 309	8,4	744	4,8
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	6 894	100,0	4 684	67,9	803	11,6	887	12,9	868	12,6	455	6,6
Opistoasteen tutkinto	1 515	100,0	1 189	78,5	189	12,5	155	10,2	126	8,3	45	3,0
Ammattikorkeakoulututkinto	3 782	100,0	3 293	87,1	227	6,0	165	4,4	204	5,4	120	3,2
Alempi korkeakoulututkinto	316	100,0	248	78,5	151	47,8	50	15,8	7	2,2	11	3,5
Ylempi korkeakoulututkinto	2 844	100,0	2 536	89,2	430	15,1	103	3,6	102	3,6	103	3,6
Lisensiaatintutkinto	146	100,0	121	82,9	69	47,3	21	14,4	1	0,7	3	2,1
Tohtorintutkinto	143	100,0	135	94,4	9	6,3	–	–	1	0,7	7	4,9
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	7 372	100,0	4 700	63,8	631	8,6	771	10,5	1 248	16,9	653	8,9
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	6 535	100,0	4 026	61,6	559	8,6	727	11,1	1 173	17,9	609	9,3
Opistoasteen tutkinto	388	100,0	299	77,1	43	11,1	30	7,7	42	10,8	17	4,4
Ammattikorkeakoulututkinto	449	100,0	375	83,5	29	6,5	14	3,1	33	7,3	27	6,0

50. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2000		Pääasiallinen toiminta vuoden 2001 lopussa (ennakkotieto)									
			Työllisiä yhteensä		Joista työn ohessa opiskelevia		Päätoimisia opiskelijoita		Työttömiä		Muita	
		%		%		%		%		%		%
Sosiaali- ja terveysala	15 218	100,0	12 242	80,4	1 377	9,0	856	5,6	1 328	8,7	792	5,2
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	7 405	100,0	5 511	74,4	632	8,5	619	8,4	847	11,4	428	5,8
Opistoasteen tutkinto	1 155	100,0	965	83,5	55	4,8	35	3,0	87	7,5	68	5,9
Ammattikorkeakoulututkinto	4 657	100,0	3 930	84,4	223	4,8	121	2,6	376	8,1	230	4,9
Alempi korkeakoulututkinto	265	100,0	229	86,4	88	33,2	31	11,7	1	0,4	4	1,5
Ylempi korkeakoulututkinto	936	100,0	849	90,7	189	20,2	38	4,1	17	1,8	32	3,4
Lisensiaatintutkinto	22	100,0	21	95,5	9	40,9	–	–	–	–	1	4,5
Tohtorintutkinto	311	100,0	281	90,4	78	25,1	8	2,6	–	–	22	7,1
Muu koulutusaste	467	100,0	456	97,6	103	22,1	4	0,9	–	–	7	1,5
Kulttuuriala	3 257	100,0	2 167	66,5	418	12,8	432	13,3	437	13,4	221	6,8
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	1 596	100,0	913	57,2	167	10,5	278	17,4	278	17,4	127	8,0
Opistoasteen tutkinto	434	100,0	319	73,5	76	17,5	40	9,2	50	11,5	25	5,8
Ammattikorkeakoulututkinto	702	100,0	525	74,8	77	11,0	64	9,1	78	11,1	35	5,0
Alempi korkeakoulututkinto	131	100,0	81	61,8	62	47,3	38	29,0	5	3,8	7	5,3
Ylempi korkeakoulututkinto	381	100,0	318	83,5	33	8,7	10	2,6	26	6,8	27	7,1
Lisensiaatintutkinto	7	100,0	5	71,4	2	28,6	2	28,6	–	–	–	–
Tohtorintutkinto	6	100,0	6	100,0	1	16,7	–	–	–	–	–	–
Humanistinen ja opetusala	5 704	100,0	4 675	82,0	936	16,4	481	8,4	307	5,4	241	4,2
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	668	100,0	468	70,1	55	8,2	67	10,0	93	13,9	40	6,0
Opistoasteen tutkinto	422	100,0	317	75,1	64	15,2	53	12,6	37	8,8	15	3,6
Ammattikorkeakoulututkinto	71	100,0	63	88,7	5	7,0	3	4,2	5	7,0	–	–
Alempi korkeakoulututkinto	796	100,0	589	74,0	300	37,7	168	21,1	20	2,5	19	2,4
Ylempi korkeakoulututkinto	3 285	100,0	2 837	86,4	390	11,9	162	4,9	140	4,3	146	4,4
Lisensiaatintutkinto	194	100,0	160	82,5	95	49,0	24	12,4	4	2,1	6	3,1
Tohtorintutkinto	197	100,0	173	87,8	6	3,0	2	1,0	8	4,1	14	7,1
Muu koulutusaste	71	100,0	68	95,8	21	29,6	2	2,8	–	–	1	1,4
Muu koulutus (suojeluala)	839	100,0	810	96,5	53	6,3	8	1,0	16	1,9	5	0,6
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	343	100,0	320	93,3	19	5,5	5	1,5	15	4,4	3	0,9
Opistoasteen tutkinto	350	100,0	345	98,6	13	3,7	3	0,9	–	–	2	0,6
Ammatillinen korkea-asteen tutkinto	28	100,0	28	100,0	2	7,1	–	–	–	–	–	–
Ammattikorkeakoulututkinto	13	100,0	13	100,0	10	76,9	–	–	–	–	–	–
Ylempi korkeakoulututkinto	105	100,0	104	99,0	9	8,6	–	–	1	1,0	–	–

51. Students by field and level of ISCED in 2002 ¹⁾

Broad field Field of education	Level of education							Total	Women %
	Primary ²⁾	Lower secondary	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary		
	1	2	3	4	5B	5A	6		
Total	405,134	192,222	284,245	6,612	486	271,343	19,846	1,179,888	51.0
0 General programmes	405,134	192,222	124,644	–	–	–	–	722,000	50.3
01 Basic programmes	405,134	192,222	124,644	–	–	–	–	722,000	50.3
1 Education	–	–	149	–	10	14,378	1,433	15,970	80.2
14 Teacher training and education science	–	–	149	–	10	14,378	1,433	15,970	80.2
2 Humanities and Arts	–	–	10,994	37	136	39,618	3,490	54,275	69.6
21 Arts	–	–	10,889	37	136	14,238	653	25,953	64.4
22 Humanities	–	–	105	–	–	25,380	2,837	28,322	74.4
3 Social sciences, Business and Law	–	–	22,984	3,143	7	60,391	4,387	90,912	63.5
31 Social and behavioural science	–	–	–	–	–	14,600	2,405	17,005	65.9
32 Journalism and information	–	–	79	–	–	2,520	198	2,797	73.0
34 Business and administration	–	–	22,905	3,143	7	39,360	1,153	66,568	63.1
38 Law	–	–	–	–	–	3,911	631	4,542	53.8
4 Science	–	–	9,203	149	3	31,047	2,885	43,287	40.4
42 Life science	–	–	–	–	–	3,505	936	4,441	72.5
44 Physical science	–	–	–	–	–	6,620	1,092	7,712	47.8
46 Mathematics and statistics	–	–	–	–	–	3,840	291	4,131	42.0
48 Computing	–	–	9,203	149	3	16,944	500	26,799	32.6
49 Other or unknown science	–	–	–	–	–	138	66	204	55.9
5 Engineering, Manufacturing and Construction	–	–	53,395	1,518	195	72,415	5,001	132,524	17.0
52 Engineering and engineering trades	–	–	36,981	1,354	168	59,396	3,822	101,721	12.4
54 Manufacturing and processing	–	–	9,703	69	21	3,956	265	14,014	48.7
58 Architecture and building	–	–	6,235	95	6	8,336	620	15,292	17.5
59 Other or unknown engin., manufact.and constr.	–	–	476	–	–	727	294	1,497	30.1
6 Agriculture	–	–	9,211	146	1	6,394	461	16,213	49.3
62 Agriculture, forestry and fishery	–	–	9,211	146	1	5,957	390	15,705	48.0
64 Veterinary	–	–	–	–	–	437	71	508	88.6
7 Health and Welfare	–	–	21,657	172	36	34,790	1,964	58,619	86.9
72 Health	–	–	19,615	172	25	27,096	1,964	48,872	85.9
76 Social services	–	–	1,994	–	11	7,648	–	9,653	91.6
79 Other or unknown health and welfare	–	–	48	–	–	46	–	94	87.2
8 Services	–	–	32,008	1,447	98	12,310	225	46,088	68.1
81 Personal services	–	–	27,004	1,185	26	10,076	111	38,402	77.3
84 Transport services	–	–	3,374	–	–	715	–	4,089	9.9
85 Environmental protection	–	–	–	–	–	1,114	114	1,228	68.5
86 Security services	–	–	1,630	262	72	405	–	2,369	19.1

¹⁾ Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

²⁾ Including pre-primary education (12.393) in comprehensive schools.

52. Completed qualifications and degrees by field and level of ISCED in 2002¹⁾

Broad field Field of education	Level of education						Total	Women %
	Lower secondary	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary		
	2	3	4	5B	5A	6		
Total	61,450	84,260	3,037	1,134	36,428	1,876	188,185	55.2
0 General programmes	61,450	36,524	–	–	–	–	97,974	52.6
01 Basic programmes	61,450	36,524	–	–	–	–	97,974	52.6
1 Education	–	75	–	90	2,519	114	2,798	81.7
14 Teacher training and education science	–	75	–	90	2,519	114	2,798	81.7
2 Humanities and Arts	–	2,741	21	276	4,246	242	7,526	70.6
21 Arts	–	2,741	21	276	1,728	36	4,802	65.7
22 Humanities	–	–	–	–	2,518	206	2,724	79.2
3 Social sciences, Business and Law	–	8,951	1,778	54	8,606	330	19,719	68.1
31 Social and behavioural science	–	–	–	–	1,644	187	1,831	67.2
32 Journalism and information	–	70	–	–	305	28	403	82.1
34 Business and administration	–	8,881	1,778	54	6,154	72	16,939	68.3
38 Law	–	–	–	–	503	43	546	52.9
4 Science	–	1,971	198	15	2,815	430	5,429	49.5
42 Life science	–	–	–	–	442	161	603	73.3
44 Physical science	–	–	–	–	680	177	857	48.4
46 Mathematics and statistics	–	–	–	–	239	37	276	42.0
48 Computing	–	1,971	198	15	1,454	55	3,693	46.4
5 Engineering, Manufacturing and Construction	–	14,185	418	287	7,630	364	22,884	16.6
52 Engineering and engineering trades	–	10,082	246	245	6,308	287	17,168	11.3
54 Manufacturing and processing	–	2,275	64	27	441	34	2,841	55.2
58 Architecture and building	–	1,783	108	15	736	30	2,672	8.3
59 Other or unknown engin., manufact.and constr.	–	45	–	–	145	13	203	31.0
6 Agriculture	–	2,798	42	14	858	42	3,754	49.7
62 Agriculture, forestry and fishery	–	2,798	42	14	788	36	3,678	49.1
64 Veterinary	–	–	–	–	70	6	76	78.9
7 Health and Welfare	–	7,976	26	40	7,917	308	16,267	88.1
72 Health	–	6,365	26	17	5,931	308	12,647	86.7
76 Social services	–	1,597	–	23	1,962	–	3,582	93.0
79 Other or unknown health and welfare	–	14	–	–	24	–	38	89.5
8 Services	–	9,039	554	358	1,837	46	11,834	72.2
81 Personal services	–	7,798	513	35	1,606	15	9,967	81.7
84 Transport services	–	452	–	–	61	–	513	10.5
85 Environmental protection	–	–	–	–	124	31	155	71.0
86 Security services	–	789	41	323	46	–	1,199	19.3

¹⁾ Unesco: International Classification of Education (ISCED 1997).

Oppilaitostilastot 2003 sisältää tuoreimmat koulutustilastot peruskouluista yliopistoihin. Siinä on tietoja oppilaitoksista, opiskelijoista, tutkinnoista, aikuiskoulutuksesta, opettajista, koulutuksen taloudesta, peruskoulun ja lukion ainevalinnoista, erityisopetuksesta, opiskelijoiden työssäkäynnistä, opintojen kulusta perusasteen jälkeen sekä sijoittumisesta työhön ja jatko-opintoihin. Julkaisu on tarkoitettu kaikille koulutusalan perustilastoja tarvitseville.

Koulutus-sarjan julkaisut vuonna 2003:

Tuote nro

9538	Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 2002
9336	Väestön koulutus rakenne kunnittain 2001,
9848	Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset 2002
9741	Oppilaitostilastot 2003

Tilastokeskus, myyntipalvelu

PL 4C

00022 TILASTOKESKUS

puh. (09) 1734 2011

faksi (09) 1734 2500

myynti@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning

PB 4C

00022 STATISTIKCENTRALEN

tfn (09) 1734 2011

fax (09) 1734 2500

myynti@stat.fi

www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services

P.O.Box 4C

FIN-00022 STATISTICS FINLAND

Tel. + 358 9 1734 2011

Fax + 358 9 1734 2500

myynti@stat.fi

www.stat.fi

ISSN 1236-4746

= Koulutus

ISSN 1455-4402

ISBN 952-467-249-9

Tuotenumero 9741

FO